

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ'ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

Σ Υ Ν Ο Δ Ο Σ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΛΘ'

Δευτέρα 1 Δεκεμβρίου 1997

Αθήνα, σήμερα 1 Δεκεμβρίου 1997, ημέρα Δευτέρα και ώρα 18.10', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την Προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Ιωάννη Γιαννακόπουλο, Βουλευτή Μεσσηνίας, τα ακόλουθα:

Α' ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών ζητεί να αναγνωρίζεται το PALSO ως δίπλωμα επαρκούς γνώσης ξένων γλωσσών.

2) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Επαγγελματικός Σύλλογος Γαστούνης διαμαρτύρεται για την παντελή έλλειψη αστυνόμευσης της περιοχής του.

3) Ο Βουλευτής Κιλκίς κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΣΣΑΛΙΔΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με την περιβαλλοντική μόλυνση στο ποτάμι του Αξιού στο Νομό Κιλκίς.

4) Ο Βουλευτής Καβάλας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Καβάλας επισημαίνει την ανάγκη της άμεσης λειτουργίας των παραδόσεων και παραλαβών της βαμβακοπαραγωγής.

5) Ο Βουλευτής Κιλκίς κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΣΣΑΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ποντίων Νομού Κιλκίς "Οι Αργοναύτες" ζητεί χρηματοδότηση για τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων.

6) Ο Βουλευτής Κιλκίς κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΣΣΑΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ελλήνων Γεωλόγων Παράρτημα Βόρειας Ελλάδας ζητεί να μην καταργηθούν οι Περιφερειακές Ερευνητικές Μονάδες ΙΓΜΕ.

7) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αθηναϊκός Εκπολιτιστικός Σύλλογος "Ο Ηρακλής Αρεθούσης" ζητεί οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη των λειτουργικών του δαπανών.

8) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΑΣΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες

ζητούν την προσαρμογή των προγραμμάτων της κοινότητας στις πραγματικές ανάγκες των μεσαίων επιχειρήσεων.

9) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Comunita Ellenica di Firenze διαμαρτύρεται για το διορισμό της νέας επιτίμου προξένου στη Φλωρεντία.

10) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Καλαμάτας ζητεί την άμεση λειτουργία της Σχολής Πολιτιστικών Σπουδών στο ΤΕΙ Καλαμάτας κατά το ακαδημαϊκό έτος 1998-1999.

11) Ο Βουλευτής Λέσβου κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι μεταταγέντες υπάλληλοι στο ΚΤΕΟ Λέσβου ζητούν την επιμόρφωσή τους για τη βελτίωση στην παροχή υπηρεσιών του ΚΤΕΟ.

12) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Προσωπικού Σταθμού Παραγωγής ΔΕΗ ΑΗΣ Λαυρίου διαμαρτύρεται για την πολιτική εγκατάλειψης των Σταθμών Παραγωγής και ειδικότερα του ΑΗΣ Λαυρίου.

13) Ο Βουλευτής Έβρου κ. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΛΥΜΠΕΡΑΚΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία τα Συνεταιριστικά Εκκοκιστήρια "Έβρος" Α.Β.Ε.Ε. ζητούν την έναρξη της λειτουργίας των εκκοκιστηρίων.

14) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΕΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ύδρας ζητεί το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο να επανεξετάσει την αίτηση της εταιρείας VIRGIN για την κατασκευή παραδοσιακού ξενώνα στην Ύδρα.

15) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι γονείς, κηδεμόνες και οι Έλληνες του Ντόρτμουντ Γερμανίας διαμαρτύρονται για την κατάργηση της Α' τάξης του αμιγώς Ελληνικού Δημοτικού Σχολείου στο Ντόρτμουντ.

16) Οι Βουλευτές κύριοι ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ και ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Οικοδόμων και Συναφών Επαγγελμάτων Αθήνας καταγγέλλει την απόφαση δικαστηρίου της Αρτας εναντίον αγροτών.

17) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ και ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία τα Διοικητικά Συμβούλια των Σωματείων Επιστημού - Τουρισμού καταγγέλλουν τα μέτρα αστυνόμευσης του συνδικαλιστικού κινήματος, τις διώξεις των αγροτών κ.λπ.

18) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο και το Σωματείο Ξενοδοχούπαλλήλων - Σερβιτόρων και Εργατών Ξενοδοχείων Νομού Ζακύνθου καταγγέλλουν την έκθεση Σπράου που εκφράζει την αντιλαϊκή και αντεργατική πολιτική της κυβέρνησης.

19) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Τακτικού Προσωπικού Σ.Τ.Ε. ζητεί την επίλυση των προβλημάτων λειτουργίας των Σχολών Τουριστικών Επαγγελμάτων.

20) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Παράρτημα Περιστερίου του Συνδικάτου Οικοδόμων Αθήνας, καταγγέλλει τα μέτρα αστυνόμευσης του συνδικαλιστικού κινήματος, τις διώξεις των αγροτών κ.λπ.

21) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ένωση Οικοδόμων Αγρινίου ζητεί την επίλυση ασφαλιστικών προβλημάτων των μελών της.

22) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Συντονιστική Επιτροπή Συνταξιούχων Εργατούπαλλήλων Μετάλλου ζητεί την αύξηση των συντάξεων των μελών της.

23) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Αρκαδίας ζητεί την οικονομική υποστήριξη της δημιουργίας του ΒΙC στην Περιφέρεια Πελοποννήσου.

24) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σ.Ε.Α.Ε. ζητεί νέες ρυθμίσεις φορολόγησης του κλάδου της ελαιουργίας.

25) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Σύλλογος Σπάρτης ζητεί χρηματοδότηση για την ανέγερση προτομής του αξιωματικού Σακκέτα σε κεντρικό σημείο της πόλης.

26) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Σύλλογος Σπάρτης Λακωνίας ζητεί χρηματοδότηση για την ανέγερση προτομών των δωρητών ευεργετών του Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου, Ιωάννου και Αικατερίνης Γρηγορίου.

27) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Δήμαρχοι και Κοινοτάρχες Ανατολικής Αττικής επισημαίνουν τις δυσμενείς συνέπειες από την κατασκευή του αεροδρομίου των Σπάτων στη γύρω περιοχή του.

28) Οι Βουλευτές κύριοι ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Αχαρνών Αττικής ζητεί την επίσπευση των διαδικασών επισκευής των Ναϊσκών Μενιδίου Αττικής.

29) Ο Βουλευτής Αρκαδίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Επαγγελματιών Πιλότων Πολιτικής Αεροπορίας ζητεί τη λειτουργία ενιαίας υπηρεσίας αεροεφαρμογών.

30) Ο Βουλευτής Αρκαδίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Αποστράτων Αξιωματικών Χειριστών Ε/Π-Α/Φ ζητεί τη σύσταση ενιαίας υπηρεσίας αεροεφαρμογών.

31) Ο Βουλευτής Αρκαδίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η ΔΑΚΕ Εκπ/κων Α/θμιας Εκπαίδευσης Νομού Αρκαδίας ζητεί την αποκατάσταση της νομιμότητας στις παρανομίες και αυθαιρεσίες του ΠΥΣΠΕ

Αρκαδίας στις επιλογές Δ/ντών.

32) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Καπελέτου Νομού Ηλείας ζητεί να ενταχθεί στο πρόγραμμα αποκατάστασης ζημιών του σεισμού στις 18-11-97.

33) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ - ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Γυμνασίου Αστακού Αιτωλ/νίας ζητεί να αναπληρωθεί η θέση καθηγήτριας η οποία έχει άδεια κύπησης.

34) Οι Βουλευτές κύριοι ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Φιλιατρών Νομού Μεσσηνίας ζητεί την αποκατάσταση των ζημιών που δημιουργήθηκαν από το μεγάλο σεισμό στις 18/11/97 στο Νομό Μεσσηνίας.

35) Ο Βουλευτής Σάμου κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΡΑΜΗΝΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ενοικιαστών Αυτοκινήτων Μοτοποδήλατων - Μοτοσυκλετών του Νομού Σάμου διαμαρτύρεται για νομοθετική ρύθμιση της αναγκαίας προσκόμισης του ασφαλιστηρίου συμβολαίου του οχήματος με τα τέλη κυκλοφορίας.

36) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μιχάλης Καρχιμάκης ζητεί την κατάταξη των Κέντρων Υγείας του Οροπεδίου Λασιθίου και των περιφερειακών ιατρείων στην κατηγορία των αγόνων.

37) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μιχάλης Καρχιμάκης ζητεί χρηματοδότηση για την υλοποίηση της μελέτης του δρόμου Σητεία - Παλαικαστρο - Ζάκρος.

38) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μιχάλης Καρχιμάκης ζητεί την υλοποίηση των αποφάσεων για τις αθλητικές υποδομές στο Νομό Λασιθίου.

39) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μιχάλης Καρχιμάκης ζητεί να δημιουργηθεί Περιφερειακό Ιατρείο στην Κοινότητα Παλαικαστρου Σητείας.

40) Η Πανελλήνια Επιτροπή Αναπληρωτών Εκπαιδευτικών με υπόμνημά της το οποίο επέδωσε στον κύριο Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων ζητεί την απορρόφηση όλων των αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών στη Δημόσια Εκπαίδευση.

Β' ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 964/12-8-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2148/25-9-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 964 που κατατέθηκε στις 12-8-97 από το Βουλευτή κ. Λευτέρη Παπαγεωργόπουλο επισυνάπτουμε για ενημέρωσή σας το με αρ. πρωτ. 980/Φ.60/3-9-97 έγγραφο της Κτηματολόγιο Α.Ε. για το θέμα.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

Σημ: Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/ντης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

2. Στην με αριθμό 1029/20-8-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2160/9-9-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1029 που κατατέθηκε

στις 20-8-97 από το Βουλευτή κ. Μανώλη Κεφαλογιάννη σας γνωρίζουμε, σχετικά με θέματα αρμοδιότητας ΥΠΕΧΩΔΕ, τα εξής:

Ο κόλπος Λαγανά Ζακύνθου έχει αποδειχθεί από το 1980, ως ο σπουδαιότερος βιότοπος αναπαραγωγής του απειλούμενου προς εξαφάνιση είδους θαλάσσιας χελώνας Caretta Caretta. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, (Π.Δ. Καθορισμού Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου, ΖΟΕ, ΦΕΚ 347/Δ/90), υφίστανται ρυθμίσεις όσον αφορά στη δόμηση καθώς και στον εντοπισμό των περιοχών της παραλίας που παρουσιάζουν ιδιαίτερη σημασία για την αναπαραγωγή του είδους με ειδικά μέτρα προστασίας, όπως οι περιφράξεις, η κυκλοφορία των οχημάτων κατά την θερινή περίοδο και οι φυτεύσεις. Ειδικότερα απαγορεύεται η παραμονή απόμαχων από τη δύση του ηλίου έως την ανατολή κατά το χρονικό διάστημα από την 1ης Ιουνίου έως 31 Οκτωβρίου κάθε έτους. Κατ' εξαίρεση χορηγούνται ειδικές άδειες από την Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού στις οικολογικές οργανώσεις κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα για λόγους επιστημονικής έρευνας καθώς και για φύλαξη των ευαίσθητων αυτών περιοχών. Η ανωτέρω λειτουργία της φύλαξης γίνεται σε συνεργασία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τις Νομαρχιακές Υπηρεσίες. Σε κάθε περίπτωση αρμόδιες για την εφαρμογή της νομοθεσίας καθώς και για τον έλεγχο της πρόσβασης κατά τα ανωτέρω, στις ευαίσθητες παραλιακές περιοχές είναι οι τοπικές αστυνομικές και λιμενικές αρχές.

Στο πλαίσιο των Διεθνών συμβάσεων, και Κοινοτικών Υποχρεώσεων (Κ.Ο. 92-43 ΕΟΚ), καθώς και του Νόμου για την Προστασία του Περιβάλλοντος, (Ν. 1650/86, άρθρο 21), η Γενική Δ/νση Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ έχει προχωρήσει στη σύνταξη σχεδίου Π.Δ/γματος σύστασης "Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου" (Ε.Θ.Π.Ζ) με σκοπό τη διαφύλαξη της σημαντικότατης φυσικής κληρονομιάς και τη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας της θαλάσσιας και παράκτιας έκτασης και των νησίδων του Κόλπου Λαγανά και των νήσων Στροφάδων, νομού Ζακύνθου, με παράλληλη ανάπτυξη δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου στην ευρύτερη περιοχή τους. Το ανωτέρω σχέδιο Π. Δ/γματος που στηρίζεται σε εγκεκριμένη Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη βρίσκεται στη διαδικασία θεσμοθέτησης όπως προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

3. Στην με αριθμό 1059/21-8-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2167/17-9-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1059 που κατατέθηκε στις 21-8-97 από τη Βουλευτή κ. Έλσα Παπαδημητρίου σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η Πολιτεία για τη διάσωση, προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς έχει λάβει μέτρα θεσμικά, πολεοδομικά και οικονομικά. Με το πλέγμα των νομοθετικών μέτρων, όπως είναι ο Ν. 1577/85 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ο Ν. 2300/95, το Π.Δ. από 15-4-88 (ΦΕΚ 317/Δ/88) "περί διατήρησης, επισκευής ή ανακατασκευής αρχιτεκτονικών καλλιτεχνικών στοιχείων διατηρητέων κτιρίων" θεσπίζονται διαδικασίες και προδιαγραφές για την προστασία και διατήρηση των παραδοσιακών αρχιτεκτονικών συνόλων και κτιρίων.

Το προαναφερθέν νομοθετικό πλαίσιο ενισχύεται συνεχώς με εγκυκλίους οδηγίες, αποδοχές γνωμοδοτήσεων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και επικλήσεις σχετικών Αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας, πάντοτε προς την κατεύθυνση της περαιτέρω θωράκισης της διαφύλαξης τόσο των χαρακτηρισμένων ως διατηρητέων κτιρίων, όσο και των προτεινόμενων προς χαρακτηρισμό. Επισημαίνεται ότι σημαντικό μέρος των εγκυκλίων αυτών οδηγιών αναφέρεται στα αξιόλογα σεισμόπληκτα κτίρια, προκειμένου να αποφευχθεί η κατεδάφισή τους.

Ταυτόχρονα η Πολιτεία έχει θεσπίσει μία δέσμη πολεοδο-

μικών και οικονομικών κινήτρων που έχουν ως στόχο την επισκευή και αποκατάσταση των διατηρητέων κτιρίων καθώς και την ένταξή τους στη σύγχρονη ζωή της πόλης, όπως είναι: η δανειοδότηση επισκευής αποκατάστασης με ευνοϊκούς όρους, η έκπτωση κατά ένα ποσοστό του φόρου μεταβίβασης – κληρονομιάς, η δυνατότητα ειδικών ρυθμίσεων, ή μεταφορά του υπολειπόμενου συντελεστή δόμησης κλπ.

Τέλος θα πρέπει να επισημανθεί ότι η προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς είναι υπόθεση όλων μας, Κράτους, Τοπικής Αυτοδιοίκησης και πολιτών και θα πρέπει να ενεργοποιηθούν όλοι μέσα από το υφιστάμενο θεσμικό, οικονομικό και νομικό πλαίσιο για τη διάσωση και αποκατάσταση των διατηρητέων και παραδοσιακών κτιρίων.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

4. Στην με αριθμό 1078/22-8-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2170/16-9-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1078 που κατατέθηκε στις 22-8-97 από τους Βουλευτές κυρίους Νίκο Γκατζή και Αχιλλέα Κανταρτζή σας γνωρίζουμε ότι το ΥΠΕΧΩΔΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, προωθεί ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση του θέματος της διαχείρισης των απορριμάτων της νήσου Σκοπέλου. Με απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ, (μετά από εισήγηση της Δ/νσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού) χρηματοδοτείται ο Δήμος Σκοπέλου από τις πιστώσεις του ΕΤΕΡΠΣ με το ποσό των οκτώ εκατομμυρίων δρχ. (8.000.000) για την εκπόνηση μελέτης με θέμα: "Ολοκληρωμένη διαχείριση των οικιακών απορριμάτων της νήσου Σκοπέλου".

Σύμφωνα με την απόφαση με αρ. πρ. 82372/12-8-96 η μελέτη θα περιλαμβάνει:

1. Μελέτη Προεγκρίσης Χωροθέτησης

2. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) και

3. Μελέτη Οργάνωσης αποκομιδής και διάθεσης εκσυγχρονισμού των συστημάτων αποκομιδής των απορριμάτων καθώς και οργάνωση προγράμματος διαλογής στην πηγή.

Συμπληρωματικά σας ενημερώνουμε ότι το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει στηρίξει την ένταξη της ολοκληρωμένης πρότασης διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων Βορείων Σποράδων στα προγράμματα του Ταμείου Συνοχής.

Τέλος, για επί πλέον ενημέρωσή σας, για τις ενέργειες της Ν.Α. Μαγνησίας σχετικά με το θέμα, επισυνάπτουμε αντίγραφο του με α.π. 939/9-9-97 εγγράφου του οικείου Νομάρχη.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

Σημ: Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

5. Στην με αριθμό 1098/26-8-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2173/16-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1098 που κατατέθηκε στις 26-8-97 από το Βουλευτή κ. Ιωάννη Βαρβιτσώπη, σας ενημερώνουμε ότι το κτίριο του Ελληνικού Ωδείου στην οδό Φειδίου έχει χαρακτηρισθεί ως διατηρητέο (ΦΕΚ 28Δ/14-2-85).

"Οσον αφορά στη χρηματοδότηση έργων αποκατάστασης και συντήρησης των χαρακτηρισμένων ως διατηρητέων κτιρίων του ΥΠΕΧΩΔΕ δια της Διεύθυνσης Ειδικών Έργων Αναβάθμισης Περιοχών και μέσα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, εξετάζει, μετά από σχετικό αίτημα τη δυνατότητα ένταξής τους στο σχετικό πρόγραμμα χρηματοδότησης.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

6. Στην με αριθμό 1118/26-8-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1517/31-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της 1118/26-8-97 ερώτησης που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ. Ο. Κολοζώφ και Μ. Αγγειούρακης στη Βουλή των Ελλήνων, σχετικά με την συμμετοχή του "Πανελλήνιου Συνδέσμου Εφέδρων Ενόπλων Δυνάμεων" (ΠΣΕΕΔ) στις εκδηλώσεις που έγιναν στην Κύπρο, σας γνωρίζονται τα εξής:

Την 20η Αυγούστου 1997, στο Θωρηκτό πλοίο "ΑΒΕΡΩΦ" διοργανώθηκε τελετή από τη Νομαρχία Αθηνών, την ΚΕΔΚΕ, τα Πανεπιστήμια Δημοκρίτειο και Πάντειο, Μετσόβειο Πολυτεχνείο, και άλλους φορείς για την Κύπρο, κατά την οποία τα μέλη του Σωματείου ΠΣΕΕΔ με φουσκωτά σκάφη αναχώρησαν για Κύπρο, όπου κατέπλευσαν την 23η Αυγούστου και συνέχισαν τις εκδηλώσεις μέχρι το βράδυ της επόμενης μέρας. Κατά τις παραπάνω εκδηλώσεις έφεραν στολή παραλλαγής προμηθευθείσα από το εμπόριο, χωρίς πηλήκιο ή εθνόσημο και στα μανίκια υπήρχαν επιγράμματα με την ένδειξη "ΠΣΕΕΔ" και τριγωνικό ειδικό σήμα του Συνδέσμου.

Αναφορικά με το νομικό καθεστώς που διέπει την λειτουργία του εν λόγω Σωματείου, σας πληροφορούμε ότι ιδρύθηκε με την υπ' αριθμό 2514/10-4-96 Απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών, έχει έδρα την Αθήνα και ουδεμία σχέση έχει με την Πανελλήνια Ένωση Εφέδρων Αξιωματικών ή το Στρατό γενικότερα.

Τέλος σας αναφέρουμε, ότι πλην της παραχώρησης του Θωρηκτού για την τελετή έναρξης, η οποία έγινε μετά από σχετικό αίτημα των διοργανωτών, και της επαγρυπνήσεως του Πολεμικού Ναυτικού για την ασφάλεια των σκαφών που τους μετέφεραν, στα πλαίσια των γενικότερων καθηκόντων του στον τομέα Έρευνας - Διάσωσης, ουδεμία συμμετοχή είχε το ΥΠΕΘΑ στις δραστηριότητες του εν λόγω Συνδέσμου στις εκδηλώσεις της Κύπρου.

Ο Υπουργός
ΑΠ. ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ"

7. Στην με αριθμό 1128/26-8-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2183/10-11-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1128 που κατατέθηκε στις 26-8-97 από το Βουλευτή κ. Σπύρο Δανέλλη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με την Απόφαση 83840/3591/86 ΦΕΚ ΙΔ/5-1-87 του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, ρυθμίζονται τα των αποστάσεων από πόλεις, χωριά, οικισμούς, δρόμους, σιδηροδρομικές γραμμές, λίμνες και ακτές, λουτροπόλεις, τουριστικού χώρους, νοσοκομεία και ευαγή ιδρύματα για την ανέγερση νέας ή επέκταση νόμιμα υφιστάμενης κτηνοτροφικής ή πτηνοτροφικής εγκατάστασης ανάλογα με το είδος και τον αριθμό ζώων ή πτηνών που εκτρέφονται.

Επίσης με την ΥΙΒ/2.000/95 απόφαση ΦΕΚ 343B/4-5-95 (υγειονομική διάταξη) ρυθμίζονται τα "Περί όρων ιδρυσης και λειτουργίας πτηνοκτηνοτροφικών εγκαταστάσεων".

Σχετικά με τα θέματα αγροτικής ασφάλειας αρμόδια να σας ενημερώσουν σχετικά είναι τα συνεργάτωμα Υπουργεία Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

8. Στην με αριθμό 1274/3-9-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2257/22-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1274 που κατατέθηκε στις 3-9-97 από τους Βουλευτές κυρίους Σταύρο Παναγιώτου και Μαρία Μπόσκου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Για την αναφερόμενη στην ερώτηση βιομηχανιών ΣΙΔΕΝΟΡ μετά από υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων εκδόθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ και το Υπουργείο Ανάπτυξης Κοινή Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (αρ. πρωτ. 65762/97). Σύμφωνα με την απόφαση αυτή για τη διάθεση

του συνόλου των στερεών αποβλήτων η εταιρεία θα πρέπει να εφοδιαστεί με όδεια από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης, με βάση σχετική μελέτη.

Η προαναφερόμενη άδεια θα προβλέπει μεταξύ άλλων προδιαγραφές των χώρων διάθεσης για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, καθώς επίσης και σταδιακή αποκατάσταση των υφιστάμενων.

Σχετικά με το θιγόμενο θέμα της παρουσίας ραδιενεργειών ουσιών σε οποιοδήποτε υλικό σας ενημερώνουμε ότι αποτελεί αρμοδιότητα της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας, η οποία και διενεργεί σχετικούς ελέγχους, μετρήσεις κλπ.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

9. Στην με αριθμό 1311/5-9-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2268/24-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1311 που κατατέθηκε στις 5-9-97 από το Βουλευτή κ. Πέτρο Κουναλάκη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η περιοχή "Κόκκινος Βράχος" στη Ζάκυνθο έχει χαρακτηρισθεί ως ιστορικός τόπος με την από 15-3-95 απόφαση Υπουργείου Πολιτισμού με αρ. ΥΠΠΟ/ ΔΙΑ.ΑΠ./ Γ. 850/20660/ 15-3-95 - ΦΕΚ 413/B/ 15-5-95 (και όχι ως "τοπίο ιδαιτέρου φυσικού κάλλους").

Σύμφωνα δε με τις διατάξεις του Π.Δ. 161/84 περί "ανακατανομής αρμοδιοτήτων των Υπουργείων Πολιτισμού και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος" (ΦΕΚ 54/A/ 30-1-84), η αρμοδιότητα προστασίας των ιστορικών τόπων έχει περιέλθει στο ΥΠΕΧΩΔΕ, η δε έκδοση οικοδομικών αδειών στους τόπους αυτούς τελεί υπό την έγκριση της αρμόδιας Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου.

Συνεπώς ο χαρακτηρισμός της περιοχής ως ιστορικού τόπου συσχετίζει κάθε παρέμβαση και δραστηριότητα με όρους που ορίζονται από σχετικές διατάξεις συγκεκριμένων νόμων.

Από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Περιφέρειας Ιονίων νήσων διενεργήθηκε έλεγχος (επιτόπιος και έλεγχος του φακέλλου της οικοδομικής αδείας) και διαπιστώθηκε ότι:

Οι οικοδομικές εργασίες (που είχαν σταματήσει από τον ιδιοκτήτη) ήταν στο στάδιο των εκσκαφών θεμελίων και διάστρωσης σκυροδέματος καθαριότητος.

Η 70/97 οικοδομική άδεια της Πολεοδομίας Ζακύνθου, βάσει της οποίας άρχισε τις εργασίες ανοικοδόμησης ο κ. Ι. Τουρίκης, έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (Ε.Π.Α.Ε., για δεύτερη φορά, μετά το χαρακτηρισμό της περιοχής ως ιστορικού τόπου).

Από τον έλεγχο του φακέλλου της υπ' όψη οικοδομικής αδείας διαπιστώθηκαν προβλήματα, όπως περιγράφονται στα σχετικά α.π. 3753/17-9-97 και 4040/19-9-97 έγγραφα της Διεύθυνσης ΠΕ.ΧΩ. Ιονίων Νήσων, τα οποία σύμφωνα με το α.π. οικ. 57054/341/10-10-97 έγγραφο της Διεύθυνσης Επιθεώρησης του ΥΠΕΧΩΔΕ αντιμετωπίζονται με αναθεώρηση της σχετικής οικοδομικής αδείας. Αντίγραφα των εγγράφων αυτών σας επισυνάπτουμε για πληρέστερη ενημέρωση σας.

Τέλος, όσον αφορά στον καθορισμό ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης στην εν λόγω περιοχή σας ενημερώνουμε ότι το θέμα μελετάται από την αρμόδια υπηρεσία μας (Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού - Τμήμα Παραδοσιακών οικισμών) η οποία και εξετάζει τη δυνατότητα καθορισμού των σχετικών όρων.

Ο Υπουργός
ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

Σημ.: Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων)

10. Στην με αριθμό 1317/8-9-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1523/31-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής

Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της 1317/8-9-97 ερώτησης που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Ν. Γκατζής και Μ. Αγγούρακης στη Βουλή των Ελλήνων, με θέμα την παραχώρηση έκτασης από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας στην περιοχή Νέας Ιωνίας Βόλου για την ολοκλήρωση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας σας γνωρίζεται, ότι το Στρατόπεδο "ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ" βρίσκεται στην περιοχή Νέας Ιωνίας Βόλου. Κατέχει έκταση περίπου 275 στρεμμάτων εκ των οποίων τα 53,5 στρέμματα είναι ιδιοκτησίας Ταμείου Εθνικής Άμυνας ενώ τα υπόλοιπα ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο. Στο χώρο του στρατωνίζονται η 32η Ταξιαρχία Πεζοναυτών, η 6η Ταξιαρχία Υποστριξεως και Μονάδες τους. Στα πλαίσια της Επιχειρησης Πολεοδομικής Ανασυγκρότησης (ΕΠΑ) το Στρατόπεδο κρίθηκε αποδεσμεύσιμο σε γ' φάση (εφόσον εξασφαλισθεί κατάλληλη έκταση για τη μεταφορά του και χρηματοδοτηθούν οι νέες εγκαταστάσεις του από τους ενδιαφερομένους φορείς) και από το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο χαρακτηρίσθηκε ως χώρος εγκατάστασης και ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Το 1995 και μετά από σχετικό αίτημα του Δήμου Νέας Ιωνίας, εξετάστηκε η δυνατότητα αποδέσμευσης 35 στρεμμάτων από το βόρειο τμήμα του Στρατοπέδου για την εγκατάσταση Πανεπιστημιακών Σχολών. Κατ' αρχήν εγκρίθηκε η παραχώρηση, υπό προϋποθέσεις 14.171 στρεμμάτων και ενημερώθηκε ο Δήμος με σχετικό έγγραφο της δης Ταξιαρχίας Υποστριξεως από τον Οκτώβριο του 1995. Στη συνέχεια υπήρξε συνεργασία, σε επίπεδο Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, με τους ενδιαφερόμενους φορείς (Τοπική Αυτοδιοίκηση, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας) για την παραχώρηση και των 35 στρεμμάτων.

Δεδομένου ότι στην αιτηθείσα έκταση βρίσκονται σημαντικές εγκαταστάσεις της 32ης Ταξιαρχίας Πεζοναυτών, η οποία είναι μία από τις πλέον αξιόλογες Μονάδες από επιχειρησιακής πλευράς και προκειμένου να διασφαλισθεί η απρόσκοπτη εκτέλεση της αποστολής της, η ικανοποίηση του υποβληθέντος αιτήματος συνδυάσθηκε με τη δυνατότητα μετεγκατάστασης αυτής στο Νέο Στρατόπεδο "ΜΑΥΡΟΜΑΝΔΗΛΑΣ" Ν. Φθιώτιδος και το θέμα παρέμεινε σε εκκρεμότητα.

Οριστική λύση αναμένεται να δοθεί με τις διαδικασίες του Προγράμματος Ενοποίησης - Αξιοποίησης Στρατοπέδων που μελετά το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας στα πλαίσια του οποίου προβλέπεται η μετεγκατάσταση της 32ης Ταξιαρχία Πεζοναυτών στη Μαυρομανδήλα και η αποδέσμευση της αντίστοιχης έκτασης που κατέχει σήμερα το Στρατόπεδο "ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ".

Ο Υπουργός ΑΘ. ΑΠ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ"

11. Στην με αριθμό 1372/10-9-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2296/29-9-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1372 που κατατέθηκε στις 10-9-97 από τους Βουλευτές κυρίους Αποστόλη Τασούλα και Αχιλλέα Κανταρτζή σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο οικισμός Καλαριτών της ομώνυμης Κοινότητας του Νομού Ιωαννίνων έχει χαρακτηρισθεί παραδοσιακός με τα από 19-10-78 (ΦΕΚ 594/Δ/78) και 26-9-79 (ΦΕΚ 615/Δ/79) Πρ. Δ/γματα, και έχουν καθορισθεί εντός αυτού ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης.

Από πλευράς Πολιτείας έχουν θεσμοθετηθεί κίνητρα για τους ιδιοκτήτες των υφιστάμενων αξιολόγων κτιρίων των παραδοσιακών οικισμών, οι οποίοι δύνανται να τα επισκευάσουν - αποκαταστήσουν με δανειοδότηση υπό ευνοϊκούς όρους, σύμφωνα με Κοινή Υπουργική Απόφαση Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία αναπροσαρμόζεται κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

Επί πλέον της προαναφερθείσας δανειοδότησης, έχουν θεσμοθετηθεί κίνητρα και διευκολύνσεις για τους ιδιοκτήτες κτιρίων, τα οποία χαρακτηρίζονται ως διατηρητέα με Απόφαση Υπ. ΠΕΧΩΔΕ (η οποία και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της

Κυβερνήσεως) και συνίστανται: α) στην δυνατότητα μεταφοράς συντελεστού δόμησης και β) στην έκπτωση κατά ένα ποσοστό του φόρου μεταβίβασης του ακινήτου (αγοραπωλησία, κληρονομιά κλπ).

Τέλος σας ενημερώνουμε ότι ο προγραμματισμός και η χρηματοδότηση Κοινοτικών και Επαρχιακών έργων οδοποιίας, ύδρευσης και αποχέτευσης είναι αρμοδιότητα των Νομαρχιακών οργάνων της οικείας Νομαρχίας και κατ' επέκταση των συνεργώμενου Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Ο Υπουργός ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

12. Στην με αριθμό 1382/10-9-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 411/31-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην αριθμ. 1382/10-9-97 ερώτηση του Βουλευτή κ. Πέτρου Κουναλάκη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η διεξαγωγή του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης δεν εξαρτάται από την παράδοση της αίθουσας "ΟΛΥΜΠΙΟΝ II", αφού οι χώροι του "ΟΛΥΜΠΙΟΝ I" και οι άλλες κινηματογραφικές αίθουσες της πόλης μπορούν άνετα να φιλοξενήσουντο Φεστιβάλ. Ωστόσο και το (ΟΛΥΜΠΙΟΝ II) αναμένεται να παραδοθεί μέχρι την ημέρα έναρξης του Φεστιβάλ, (21 Νοεμβρίου) καθώς το ΥΠ.ΠΟ έχει αναλάβει να καλύψει την πρόσθετη δαπάνη που δεν περιλαμβάνοταν στο κτιρολογικό πρόγραμμα το ΟΠΠΕΘ '97.

Ο Υπουργός ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ"

13. Στην με αριθμό 1393/11-9-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1526/31-10-97 -έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της 1393/11-9-97 ερώτησης που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Κατσαρός σχετικά με την καταβολή αποζημιώσεων στους δικαιούχους από την Απαλλοτρίωση, για τη διέλευση αγωγού καυσίμων της Πολεμικής Αεροπορίας, σας γνωρίζονται τα εξής:

Από τη θέση Κορυφή (Γεντίκι) του Ν. Λαρίσης έως την Καλαμπάκα υφίσταται αγωγός καυσίμων της Πολεμικής Αεροπορίας. Για το λόγο αυτό έχει εκδοθεί Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών για τη σύσταση δουλειάς στις ιδιοκτησίες, δια μέσου των οποίων διέρχεται ο αγωγός και η σχετική διαδικασία ολοκληρώθηκε με τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης.

Αναφορικά με το θέμα της καταβολής της αποζημίωσης στους δικαιούχους ιδιοκτήτες, σας ενημερώνουμε ότι αυτό είναι αρμοδιότητα του υπουργείου Οικονομικών και της Κτηματικής Υπηρεσίας της Νομαρχίας Λάρισας.

Ο Υπουργός ΑΠ.ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ"

14. Στην με αριθμό 1456/16-9-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2327/30-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1456 που κατατέθηκε στις 16-9-97 από το Βουλευτή κ. Νίκο Τσιαρτσώνη, σας γνωρίζουμε ότι, κατατέθηκε για ψήφιση η σχετική νομοθετική ρύθμιση.

Ο Υπουργός ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

15. Στην με αριθμό 1471/17-9-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2335/6-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1471 που κατατέθηκε

στις 17-9-97 από το Βουλευτή κ. Γεώργιο Καρατζαφέρη σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας (Ο.Α.) έχει επεξεργαστεί ρύθμιση, για την προστασία του ορεινού όγκου του Αιγάλεω, καθώς και για τον καθορισμό ειδικών χρήσεων και όρων δόμησης στην περιφέρειά του. Η υπόψη ρύθμιση βρίσκεται στο στάδιο της νομοθετικής επεξεργασίας.

Το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει εγκρίνει τη σημαντική χρηματοδότηση στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πειραιά όπως και στον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο Δυτικής Αθήνας (Α.Σ.Δ.Α.) για έργα προστασίας – αναδάσωσης και ανάπλασης του Αιγάλεω και του Ποικίλου όρους.

Τέλος, όσον αφορά στα διαδικαστικά θέματα για την αναδάσωση αρμόδιο να σας ενημερώσει σχετικά είναι το συνεργωτώμενο Υπουργείο Γεωργίας.

Ο Υπουργός
ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

16. Στην με αριθμό 1492/17-9-97ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2337/26-9-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 1492/17-9-97που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Γ. Τρυφωνίδης, Γ. Σούρλας, Γ. Σαλαγκούδης, Αθ. Βαρίνος, Επαμ. Ζαφειρόπουλος, Γ. Βουλγαράκης, Δ. Κωστόπουλος, Γ. Παναγιωτόπουλος, Χρ. Βυζοβίτης, Ι. Λαμπρόπουλος, Αθ. Νάκος, Λ. Λυμπερακίδης, Λ. Παπανικολάου, Ι. Παπαδημόπουλος, Φάνη Πάλλη-Πετραλιά και Θ. Σκρέκας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Μετά την 6010/1966 απόφαση της Ολομέλειας του Σ.τ.Ε. έχει συσταθεί επιπροπή για την διαμόρφωση νέου θεσμικού πλαισίου για την Μεταφορά Συντελεστή Δόμησης με στόχο τη διασφάλιση της προστασίας της αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς και του περιβάλλοντος εν γένει και αναμένονται οι σχετικές προτάσεις.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

17. Στην με αριθμό 1542/19-9-97ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2356/30-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 1542/19-9-97που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Αθ. Νάκος, σας γνωρίζουμε ότι κατατέθηκε για ψήφιση η σχετική νομοθετική ρύθμιση.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

18. Στην με αριθμό 1562/22-9-97ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1532/31-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 1562/22-9-97που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Η. Βεζδρεβάνης στη Βουλή των Ελλήνων, με θέμα την κατάργηση του Τελωνείου Αμπελώνας Φιλιατών του Νομού Θεσπρωτίας, σας πληροφορούμε ότι:

Η λειτουργία του υπ' όψη Τελωνείου, καθώς και των άλλων που υπάρχουν στον Ελλαδικό χώρο, δεν είναι αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας αλλά του Υπουργείου Οικονομικών.

Σε ό,τι αφορά τα μέτρα άμυνας και ελέγχου της Ελληνοαλβανικής μεθορίου καθώς και προστασίας των κατοίκων της παραμεθορίου περιοχής, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Από ενάρξεως της εκρύθμου καταστάσεως στη γείτονα Χώρα, ελήφθησαν άμεσα αυξημένα μέτρα ασφαλείας, επιπρήσεως, και περιπολίας καθ' όλη την έκταση της Ελληνο-Αλβανικής μεθορίου. Ειδικότερα, αυξήθηκαν τα όργανα ασφαλείας των Μονάδων Προκαλύψεως και ενισχύθηκε το προσωπικό

των μονάδων της 8ης Μεραρχίας Πεζικού. Επιπροσθέτως, μεταστάθμευσαν στην περιοχή της Ηπείρου Ειδικές Δυνάμεις και τηρούνται σε ετοιμότητα ελικόπτερα του Στρατού Ξηράς με αποστολή εναέριων επιτηρήσεων και αναγνωρίσεων, για διάθεσή τους στην εν λόγω Μεραρχία. Πέραν των προαναφερθέντων και σύμφωνα με τα υπάρχοντα σχέδια, έχουν ληφθεί επιπλέον μέτρα, που αφορούν την ενίσχυση των φυλακίων Κακαβιάς και Κρυσταλλοπηγής όπως και των τοπικών Μονάδων προκαλύψεως με σκοπό την ανάπτυξη ειδικών ομάδων ελέγχου και την ενεργοποίηση επί πλέον φυλακών, παραποτηρίων και περιπόλων με ειδικά οχήματα, συσκευές και μέσα.

Ειδικότερα στο χωρίο Αμπελώνας Θεσπρωτίας υπάρχει στρατιωτικό Φυλάκιο το οποίο θα εξακολουθεί να λειτουργεί κανονικά και ανεξάρτητα από την ενδεχόμενη κατάργηση του εν λόγω Τελωνείου.

Η Ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας θεωρεί τα έως σήμερα ληφθέντα μέτρα ως επαρκή για την προστασία της Ελληνο-Αλβανικής μεθορίου. Πέραν τούτου το Υ.Π.Ε.Θ.Α. ευρίσκεται σε ετοιμότητα λήψεως επιπροσθέτων προληπτικών μέτρων, εάν τούτο απαιτηθεί ανάλογα με τις διαμορφούμενες στο μέλλον συνθήκες.

Ο Υπουργός
ΑΠ. ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ"

19. Στην με αριθμό 1640/24-9-97ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2375/10-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 1640/24-9-97που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Αθ. Νάκος, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η διακοπή παροχής εργοταξιακού ρεύματος ανήκει στην αρμοδιότητα της ΔΕΗ και κατ' επέκταση του συνεργωτώμενου Υπουργείου Ανάπτυξης.

Οσον αφορά στην ολοκλήρωση πολεοδομικών μελετών στην περιοχή σας ενημερώνουμε ότι:

- η πολεοδομική μελέτη ένταξης - επέκτασης του οικισμού του Αγ. Γεωργίου τέθηκε από την αρμόδια υπηρεσία μας (Δ/νση Πολεοδομικού Σχεδιασμού) υπόψη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος (Κ.ΣΧΟΠ) προκειμένου να γνωμοδοτήσει σχετικά

- για την πολεοδομική μελέτη επέκτασης της περιοχής "έναντι ΒΙΟΣΚΥΡ" θα πρέπει να προηγηθεί έγκριση σχετικής τροποποίησης της Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου στο συγκεκριμένο σημείο, η οποία απαιτείται μετά από σχετικό πρακτικό του ΣτΕ (υπ' αριθμ. 323/96).

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

20. Στην με αριθμό 1669/26-9-97ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1538/29-10-97 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 1669/26-9-97που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. Κατσαρός στη Βουλή των Ελλήνων, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου Αρωγής Μονίμων Πολιτικών Υπαλλήλων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (ΤΑ-ΜΠ/ΥΕΘΑ/ΓΕΣ) αποφάσισε (Αριθμ.810/1/2-4-97) τη μείωση του ποσοστού, με το οποίο υπολογίζεται το ύψος του παρεχομένου εφάπαξ βοηθήματος κατά 7 ποσοστιαίς μονάδες, ήτοι από 75% των συντάξιμων αποδοχών σε 68%, από 1-1-97, λόγω της μεγάλης επιβάρυνσης που προκαλείτο.

Ο κύριος Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας μπροστά στη δυσαρμονία που προέκυπτε, μεταξύ των αυξήσεων των ασφαλιστικών εισφορών (από 31,9% έως 11%) και των αυξήσεων των εφάπαξ βοηθημάτων (από 19,55% έως 0,68%) αποφάσισε τη διενέργεια αναλογιστικής μελέτης, προκειμένου να διερευνηθεί σε βάθος χρόνου 35 ετών η βιωσιμότητα του Ταμείου και με βάση τα αποτελέσματα της μελέτης να

διαμορφώσει την τελική απόφασή του, για το ύψος του χορηγούμενου, από το Ταμείο εφάπαξ βοηθήματος.

Η αναλογιστική αυτή μελέτη ολοκληρώθηκε με ευνοϊκά αποτελέσματα και ήδη το ΤΑΜΠΥ/ΥΕΘΑ/ΓΕΣ έχει αποφασίσει (Αριθμ. 820/3/9-10-97) τη συνέχιση της καταβολής του εφάπαξ βοηθήματος με το ισχύον ποσοστό 75%. Η έναρξη μάλιστα, των σχετικών πληρωμών έγινε μέσα στον μήνα Οκτώβριο.

Επιπρόσθετα σας γνωρίζουμε ότι η πρώτη αίτηση, πρώην ασφαλισμένου που αποχώρησε μετά την 1-1-97, υποβλήθηκε στο Ταμείο την 9-4-97, ενώ μέχρι την 14-10-97 είχαν υποβληθεί 109 συνολικά αιτήσεις και το προς πληρωμή ποσό που αντιστοιχεί σ' αυτές, υπολογίζεται με 75%, ανέρχεται σε 360 εκατομμύρια δραχμές, περίπου.

Ο Υφυπουργός
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ"

21. Στην με αριθμό 1684/26-9-97ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1539/29-10-97 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 1684/26-9-97που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Α. Ανδρεουλάκος στη Βουλή των Ελλήνων σχετικά με την απόδοση τιμών από την Ελληνική Πολιτεία στον πρώτο νεκρό της Εθνικής Αντίστασης στρατιώτη Κωνσταντίνο Κουκίδη, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

Το θέμα για το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας αποτελεί ιστορικό γεγονός υπό έρευνα. Ειδικότερα, η Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού (ΔΙΣ) του Γενικού Επιτελείου Στρατού (ΓΕΣ) αναζητά προς πάσα δυνατή κατεύθυνση στρατιωτική ή μη, την ιστορική τεκμηρίωση του εν λόγω γεγονότος.

Ο Υφυπουργός
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ"

22. Στην με αριθμό 1704/29-9-97ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1540/29-10-97 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 1704/29-9-97που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Α. Ανδρεουλάκος στη Βουλή των Ελλήνων, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το ερώτημα του κ. Βουλευτή στηρίζεται στη διαφορά των αποδοχών των Αξιωματικών Πολεμικής Διαθεσιμότητας (Π.Δ.) του v. 4506/30 που τραυματίστηκαν σε πολεμική περίοδο, με τους Αξιωματικούς (Π.Δ.) του v. 875/79 που τραυματίστηκαν σε ειρηνική περίοδο. Διευκρινίζεται ότι η διαφορά των αποδοχών που υπάρχει, έχει σχέση με το νόμου που έχουν υπαχθεί οι Αξιωματικοί και όχι με την περίοδο που τραυματίστηκαν (πολεμική ή ειρηνική) και επικεντρώνεται στα χορηγούμενα επιδόματα, γιατί η παλαιά νομοθεσία προέβλεπε άλλα επιδόματα από τη νέα. Από διοικητικής πλευράς, η βαθμολογική εξέλιξη είναι η ίδια και στους δύο νόμους και εξαρτάται από το βαθμό τραυματισμού.

Σε όλες τις κατηγορίες Στρατιωτικών Π.Δ. χορηγούνται αναπτηρικά επιδόματα τα οποία καταβάλλονται βάσει των διατάξεων των άρθρων 3 Π.Δ.. 904/78 (ΦΕΚ Α' 217), 17 παρ. 4 και 18 v. 875/79 (ΦΕΚ Α'50).

Τα εν λόγω επιδόματα έχουν παγιοποιηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 2 του Νόμου 1643/86 και από 1-1-81 δεν έχουν υποστεί αύξηση. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του v. 2448/96 (ΦΕΚ Α' 279) εξακολουθούν να καταβάλλονται στους δικαιούχους, στο ίδιο ύψος, με δυνατότητα αναπροσαρμογής τους με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών.

Τα επιδόματα αυτά θεωρούμε ότι καλύπτουν βασικές ανάγκες των αναπήρων, οι οποίες στις περιπτώσεις βαριάς μορφής αναπτηρίας είναι πολύ αυξημένες και ως εκ τούτου θα πρέπει να διαφυλάξουμε το πραγματικό εισόδημά τους, αλλά και το ύψος των καταβαλλομένων για την αιτία αυτή ποσών.

Προς αυτή τη κατεύθυνση, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας έχει διαβιβάσει σχέδιο Κοινής Απόφασης, υπογεγραμμένο από

τον κ. ΥΦΕΘΑ, προς το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο προβλέπει την αναπροσαρμογή και βελτίωση των αναπτηρικών επιδομάτων.

Ο Υφυπουργός
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ"

23. Στην με αριθμό 1736/30-9-97ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2391/9-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 1736/30-9-97που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Σπ. Δανέλλης, σας γνωρίζουμε ότι δεν έχει υποβληθεί Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) στην αρμόδια Υπηρεσία μας (ΕΑΡΘ) για το συγκεκριμένο ηλεκτροπαραγωγικό σταθμό της ΔΕΗ στη Σύμη.

Ο έλεγχος του εργοστασίου από πλευράς ηχορρύπανσης με βάση τα όρια που θέτει το Π.Δ. 1180/81 περί βιομηχανικών εγκαταστάσεων εμπίπτει στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

24. Στην με αριθμό 1738/30-9-97ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2393/16-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 1738/30-9-97 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Σπ. Δανέλλης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το θέμα της διαχείρισης των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων στην χώρα μας καλύπτεται από αντίστοιχη νομοθεσία (Κ.Υ.Α.) 71560/3053/1985, ΦΕΚ 665/B/1985, η οποία αντικαταστάθηκε από την ΚΥΑ 98012/2001/96, ΦΕΚ 40/B/19-1-96), στην οποία προβλέπονται οι όροι διάθεσης των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων.

Ο έλεγχος της εφαρμογής της σχετικής με το θέμα νομοθεσίας είναι αρμοδιότητα των Υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του ΥΠΕΧΩΔΕ (αριθμός απόφασης Οικ. 82459/25-7-97) έχει ορισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4 (παρ. Α1) και 5 (παρ. 3) της ΚΥΑ 98012/2001/96, επιτροπή για κατάρτιση των τεχνικών προδιαγραφών και των καθορισμό του εθνικού σχεδιασμού για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων. Μέσα από τις εργασίες της παραπάνω επιτροπής θα διερευνηθούν και θα υιοθετηθούν οι κατάλληλες διαδικασίες στήριξης της ορθολογικής διάθεσης και αναγέννησης των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων στην χώρα μας.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

25. Στην με αριθμό 1739/30-9-97ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 436/24-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 1739/30-9-97που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Παναγιώτης Κουρουμπλής, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το ζήτημα που θέτει με την ερώτησή του ο κ. Βουλευτής θα εξετασθεί στο πλαίσιο της κατάρτισης του νέου Οργανισμού του ΥΠ.ΠΟ.

Ο Υπουργός
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ"

26. Στην με αριθμό 1751/30-9-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2395/3-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1751 που κατατέθηκε

στις 30-9-97 από το Βουλευτή κ. Ιωάννη Βαρβίτσιωτη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του νόμου 2338/1995 μετά την έναρξη της λειτουργίας του νέου διεθνούς αερολιμένα της Αθήνας στα Σπάτα ο αερολιμένας του Ελληνικού, παύει να λειτουργεί και ο χώρος που καταλαμβάνει προορίζεται κυρίως για τη δημιουργία μητροπολιτικής ζώνης πρασίνου. Η ανάπτυξη και αξιοποίηση του χώρου αυτού εντάσσεται στον ευρύτερο χωροταξικό, πολεοδομικό και περιβαλλοντικό σχεδιασμό της περιοχής με βάση ολοκληρωμένη μελέτη που εκπονείται από τον Οργανισμό Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας (Ο.Ρ.Σ.Α.). Επίσης, σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις ιδρύεται νομικό πρόσωπο διωτικού δικαίου με την επωνυμία Διαχειριστικός Φορέας Μητροπολιτικής ζώνης πρασίνου Λεκανοπεδίου Αθηνών και σκοπό την προστασία, συντήρηση, διαχείριση και τη με κάθε τρόπο αξιοποίηση του πιο πάνω χώρου.

Ο ΟΡΣΑ, ο οποίος βάσει των εξουσιοδοτήσεων που ο νόμος 1515/1985 του παρέχει, εκπονεί μελέτες και προγράμματα μητροπολιτικού επιπέδου ως εξειδίκευση των στόχων του Ρυθμιστικού Σχεδίου της Αθήνας, είχε προγραμματίσει την εκπόνηση έρευνας για το χώρο του Ελληνικού. Για την προώθηση της μελέτης αυτής και τον προσδιορισμό των στόχων στηρίχθηκε στις προαναφερθείσες διατάξεις του ν. 1338/1995. Ο σχεδιασμός των δομών και η επιλογή ρόλου του ενιαίου φορέα εφαρμογής είναι επίσης αντικείμενο της έρευνας που έχει ανατεθεί από τον Ο.Ρ.Σ.Α.

Ειδικότερα η σχετική έρευνα "Ανάπτυξη του χώρου του Ελληνικού" που ανατέθηκε από τον Ο.Α. στο Ε.Μ.Π. σύμφωνα με την απόφαση της Ε/Ε του Ο.Α. έχει:

- Αντικείμενο - Κύριους Στόχους:

Τη δημιουργία ενός πρωτοποριακού Μητροπολιτικού Πάρκου μεγάλης κλίμακας με ποικιλότητα βλάστησης και οικολογική αυτονομία και

- Επιμέρους Στόχους:

- Δημιουργία δυνατοτήτων αναψυχής άθλησης και πολιτισμού

- Βελτίωση κοινωνικού εξοπλισμού άμεσης περιοχής επιρροής

- Αξιοποίηση δυνατοτήτων επιχειρηματικής εκμετάλλευσης για την εξεύρεση πόρων σταδιακής υλοποίησης του έργου

- Ενέργειες για την ελάφρυνση του κοινωνικού κόστους της κατασκευής του νέου αεροδρομίου

- Δημιουργία συστήματος διαχείρησης και εφαρμογής του έργου σε συνεργασία με τοπική αυτοδιοίκηση

- Υπαγωγή του συνόλου των ενεργειών σε ενιαίο πλέγμα στόχων για την αποφυγή αποσπασματικών ενεργειών με περιορισμένο συνολικό αποτέλεσμα.

Στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου και ενιαίου σχεδιασμού για τη δημιουργία Μητροπολιτικής Ζώνης Πρασίνου μπορεί να προβλεφθεί κάτω από αυστηρούς όρους και προϋποθέσεις και σε μικρή οπωσδήποτε κλίμακα ήπια οικιστική ανάπτυξη για να συσσωρευθούν οι αναγκαίοι πόροι για τη δημιουργία της Μητροπολιτικής Ζώνης Πρασίνου και τις αναπλάσεις της ευρύτερης περιοχής, τη δημιουργία σύγχρονων υποδομών και δικτύων ποιότητας ζωής και την παροχή αντισταθμιστικών οφελών στην ευρύτερη περιοχή των Μεσσογείων με αιχμή τα Σπάτα, καθώς και για παρεμβάσεις και έργα ανάπλασης στις υποβαθμισμένες περιοχές της Αττικής.

Η έρευνα περιλαμβάνει τρεις φάσεις εκ των οποίων έχει ολοκληρωθεί η Α (γενικά θέματα που αφορούν στην έρευνα, αναγνώριση της περιοχής, δυνατότητες-προοπτικές, διατύπωση γενικών κατευθύνσεων Ανάπτυξης και Σχεδιασμού). Έγινε παρουσίαση στους φορείς και στην Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση στις 9-4-97 και δόθηκε περίληψη της έρευνας για γνωμοδότηση. Οι σχετικές απόψεις των Δήμων καθώς και η απόφαση του διευρυμένου Νομαρχιακού Συμβουλίου δεν έχουν αποσταλεί ακόμη στον ΟΡΣΑ, έξι μήνες μετά τη σχετική ενημέρωση. Έχουν εκφραστεί μόνον απόψεις από την αντίστοιχη Επιτροπή της διευρυμένης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Κατόπιν αυτών ο Οργανισμός Αθήνας επεξεργάζεται τη διατύπωση κατευθύνσεων προς τους ερευνητές για τη συνέχιση της έρευνας λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις των φορέων που έχουν εκφράσει επίσημη άποψη. Η Β' Φάση περιλαμβάνει την επεξεργασία σεναρίων ανάπτυξης, επιλογή τελικών Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης, και θα ακολουθήσει ενημέρωση των φορέων και της Τοπικής και Νομ. Αυτοδιοίκησης. Η Γ' Φάση που έπεται περιλαμβάνει επεξεργασία τελικής πρότασης, καθορισμό προγράμματος εφαρμογής και διαχείρισης του χώρου.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

27. Στην με αριθμό 1763/97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 54/31-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 1763/97 των Βουλευτών κυρίων Στ. Αλφιέρη και Μ. Μουσταφά, σας γνωστοποιούμε, σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία που έθεσε υπόψη μας η ΕΡΤ-ΑΕ, τα εξής:

Η αντικατάσταση του κ. Α. Αποστολόπουλου στην παρουσίαση των Δελτίων Εισήσεων του Σαββατοκύριακου (21.00 και 24.00) της ΕΤ-1 έγινε στο πλαίσιο των αλλαγών που σχεδιάσει και πραγματοποίησε η Δ/νση Ειδήσεων της ΕΤ-1 εν όψει της συχνώνευσης των ειδησεογραφικών τομέων των ΕΤ-1 και ΕΤ-2.

Ο κ. Α. Αποστολόπουλος παραμένει υπάλληλος της ΕΡΤ-ΑΕ -από την οποία μισθοδοτείται κανονικά- και διατηρεί τον τίτλο του αρχισυντάκτη (ο τίτλος του αρχισυντάκτη δεν αποτελεί οργανική θέση, αλλά χορηγείται και αφαιρείται με απόφαση του Δ/ντη Ειδήσεων). Με την αναδιάρθρωση δε που γίνεται, βάσει του νέου υπηρεσιακού οργανισμού, θα του ανατεθούν από το νέο Δ/ντη Ειδήσεων τα νέα του καθήκοντα.

Ήδη ο κ. Αποστολόπουλος απασχολείται στην Δ/νση Ειδήσεων της ΝΕΤ.

Στο πλαίσιο των ίδιων αλλαγών που προαναφέρθηκαν δεν παρουσιάζει πλέον το κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων των 21.00 και ο διακεκριμένος δημοσιογράφος κ. Π. Αλέπης.

Τέλος, σημειώνεται ότι ζητήματα της ΕΡΤ-ΑΕ, όπως το ανωτέρω (αλλαγές στο προσωπικό κλπ.) αποτελούν υπόθεση της Εταιρείας, η οποία σε κάθε περίπτωση οφείλει να λειτουργεί σύμφωνα με το νόμο.

Ο Υπουργός
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ"

28. Στην με αριθμό 1773/1-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 6224/31-10-97 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 1773/1-10-97 που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Μ. Κεφαλογιάννη και αφορά:

1. Ποιο είναι το ύψος των πληρωμών για διοικητικές δαπάνες και των κονδύλων με τα οποία το κράτος μετέχει στην αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου των ΔΕΚΟ και περιλαμβάνονται στο Π.Δ.Ε. 1997.

2. Ποιο είναι το ύψος των κονδύλων που διοχετεύονται σε έργα που χρηματοδοτούνται μόνο από εθνικούς πόρους για το 1997.

3. Πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει η Κυβέρνηση τα προβλήματα που προκύπτουν από την αναθεώρηση του Κ.Π.Σ.,

σας ενημερώνουμε ότι για κάθε ένα από τα παραπάνω ερωτήματα αντιστοίχως η απάντηση είναι:

1. Μέχρι σήμερα από το Π.Δ.Ε δεν έχει διατεθεί ποσό για διοικητικές δαπάνες, οι οποίες καλύπτονται μέσω του τακτικού Προϋπολογισμού. Για το 1997 εκτιμάται ότι το Π.Δ.Ε θα συμμετάσχει στην Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου των ΔΕΚΟ με το ποσό των 421,1 δισ. δρχ. (339,9 δισ. δρχ. για έργα που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και 81,2 δισ. δρχ. για έργα που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους).

2. Για το 1997 προβλέπεται να απορροφηθεί το ποσό των 544 δισ. δρχ. για έργα που χρηματοδοτούνται μόνο από Εθνικούς πόρους.

3. Οι απόλυτες τιμές του Προϋπολογισμού του ΠΔΕ για τα επόμενα έτη δεν επηρεάζονται από αλλαγές που ενδέχεται να προλύψουν από την αναθεώρηση του ΚΠΣ, δεδομένου ότι δεν θα επέλθει ουδεμία διαφοροποίηση στο σύνολο των δεσμεύσεων των προγραμμάτων του ΚΠΣ 94-99, των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών 94-99 και του Ταμείου Συνοχής.

**Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ"**

29. Στην με αριθμό 1832/3-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1543/31-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της 1832/3-10-97 ερώτησης του κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ε. Χαϊτίδης στη Βουλή των Ελλήνων, με θέμα τα αίτια πτώσεων των Μαχητικών Αεροσκαφών και την ενδεχόμενη ύπαρξη "Σχεδίου Ηλεκτρονικού πολέμου" σας γνωρίζεται, ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις εφαρμογής ειδικού σχεδίου Ηλεκτρονικού Πολέμου εναντίον της Πολεμικής Αεροπορίας που συνίσταται στην εφαρμογή ηλεκτρονικών παρεμβολών στα Ελληνικά Αεροσκάφη, τόσο κατά την διάρκεια των εκπαιδευτικών αποστολών, όσο και κατά την εκτέλεση αναχαίτισεων για αντιμετώπιση αδιευκίνιστων Αεροσκαφών στο Αιγαίο.

Επιπρόσθετα σας πληροφορούμε, ότι η Πολεμική Αεροπορία για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων μελλοντικών ενεργειών Ηλεκτρονικού Πολέμου, πέραν των διατίθεμενων μέσων, έχει προγραμματίσει μεσοπρόθεσμα την προμήθεια οπλικών συστημάτων ικανών να καλύπτουν τις ανάγκες της περιοχής στην οποία, εάν απαιτηθεί, θα χρησιμοποιηθούν.

Αναφορικά με το σκέλος της Ερώτησης του κ. Βουλευτή σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνει το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας για την ασφάλεια των πτήσεων και την αποφυγή ατυχημάτων σας γνωρίζουμε, ότι αποτελεί πρώτο μέλημα για την Πολεμική Αεροπορία η πειθαρχία των πτήσεων, η τυποποίηση των ενεργειών και ο ποιοτικός έλεγχος των εργασιών που γίνονται στα μέσα. Υπάρχει συνεχής ενημέρωση των Διοικητών Πτερύγων - Διοικητών Μοιρών καθώς και όλου του εμπλεκόμενου προσωπικού, για κάθε πληροφορία και σχετική διαταγή που αφορά κανόνες ασφάλειας πτήσεων και πρόληψη ατυχημάτων. Επιπλέον, λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα εφαρμογής τους.

Όσον αφορά τα τελευταία αεροπορικά ατυχήματα, διατάχθηκε η διερεύνηση τους από αντίστοιχες επιτροπές διερεύνησης, με πρόεδρο εκάστης ανώτατο αξιωματικό και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον Κανονισμό Διευρεύνησης Αεροπορικών Ατυχημάτων (ΚΠΑ Ε-2/93) της Πολεμικής Αεροπορίας. Με βάση τα πορίσματα των επιτροπών, η Πολεμική Αεροπορία θα λάβει κατά περίπτωση συγκεκριμένα μέτρα ελέγχου. Παράλληλα και ανεξάρτητα από τη διερεύνηση "Ασφάλειας Πτήσεων" των συγκεκριμένων ατυχημάτων, έχει διαταχθεί η προβλεπόμενη, κατά περίπτωση, Ένορκη Προανάκριση, σύμφωνα με το Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα, με σκοπό τη διαλεύκανση όλων των στοιχείων και τον καταλογισμό τυχόν ευθυνών.

Πέραν των προαναφερθέντων, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι ο δείκτης ατυχημάτων της Πολεμικής Αεροπορίας ανήλθε στο 5,5 μέχρι σήμερα για το 1997 και θα μειωθεί κάτω του 5,0 με το τέλος του έτους, εφόσον δεν συμβεί άλλο ατύχημα. Ο δείκτης αυτός συμπίπτει σχεδόν με το μέσο όρο της τελευταίας δεκαετίας, που είναι 5,3 και συγκρινόμενος με τον αντίστοιχο των άλλων Ευρωπαϊκών χωρών του ΝΑΤΟ, η χώρα μας βρίσκεται πλησίον του μέσου όρου των εν λόγω κρατών.

Σας πληροφορούμε επίσης ότι υπάρχει ειδικός φορέας διερεύνησης οποιουδήποτε περιστατικού Ασφάλειας Πτήσεων, ο οποίος εξετάζει όλες τις παραμέτρους και τις συνθήκες του ατυχήματος, εντοπίζει τα πραγματικά αίτια και λαμβάνει κατά περίπτωση τα αναγκαία προληπτικά μέτρα. Πρέπει δε να

σημειώθει ότι η Πολεμική Αεροπορία στη βάση πρόληψης ατυχημάτων εφαρμόζει ειδικό πρόγραμμα, εναρμονισμένο με τα διεθνή πρότυπα και κυρίως με αυτά των συμμαχικών χωρών. Για τη συνεχή βελτίωση του προγράμματος, συμμετέχει ανελλιπώς στις προγραμματισμένες συσκέψεις Ασφαλείας Πτήσεων των Ευρωπαϊκών χωρών, εκμεταλλεύεται τις διαθέσιμες πληροφορίες των άλλων κρατών και συνεργάζεται στενά με τις αντίστοιχες αρμόδιες Διευθύνσεις Ασφάλειας Πτήσεων.

'Οσον αφορά την εκπαίδευση τόσο των Ιπταμένων όσο και του Τεχνικού προσωπικού σας πληροφορούμε, ότι διαρκής μέριμνα της Πολεμικής Αεροπορίας είναι η αύξηση της μαχητικής της ικανότητας, με την συνεχή ρεαλιστική εκπαίδευση και εξασφάλιση κατάλληλων συνθηκών για την ασφαλή εκτέλεση των πτήσεων. Η εκπαίδευση του προσωπικού συνεχώς βελτιώνεται και επανατροφοδοτείται στις συγκεκριμένες υψηλές απαιτήσεις, με σκοπό την επίτευξη των καλύτερων δυνατών αποτελεσμάτων, προκειμένου να εξασφαλίσουμε υψηλή μαχητική ικανότητα με υψηλό δείκτη ασφάλειας.

'Οσον αφορά τη συντήρηση των Αεροσκαφών, η Πολεμική Αεροπορία εφαρμόζει προγράμματα συντήρησης, εναρμονισμένα με τα πρότυπα που θέτουν οι κατασκευάστριες εταιρίες, ειδικά για κάθε τύπο αεροσκάφους.

Επιπλέον, για την υποστήριξη της ασφάλειας των Πτήσεων, η Πολεμική Αεροπορία εκπονεί και υλοποιεί προγράμματα υποδομής των αεροδρομίων της χώρας, με όλα τα απαραίτητα μέσα υποστήριξης των πτήσεων. Παράλληλα, σε συνεργασία με την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, εγκαθιστά ραδιοβοήθηματα εδάφους με δυνατότητες κάλυψης του εθνικού εναέριου χώρου, για χρήση από την Πολιτική και Πολεμική Αεροπορία.

Τέλος, σας γνωρίζεται ότι είναι διαρκής η μέριμνα της Πολιτικής και Στρατιωτικής Ηγεσίας, για την αναβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας του προσωπικού, πάντοτε μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων του Κρατικού Προϋπολογισμού, ώστε να διατηρείται το ηθικό σε υψηλά επίπεδα.

**Ο Υπουργός
ΑΠ. ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ"**

30. Στις με αριθμό 1836/97, 1930/97 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 49/31-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σχετικώς με τις ερωτήσεις 1836/97 και 1930/97 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Α. Βαρίνος (την πρώτη) και Σ. Κόρακας και Μπ. Αγγειούρακης (τη δεύτερη), σας γνωστοποιούμε, τα εξής:

1. Η μη επιλογή τοποθεσίας της νήσου Χίου ως σημείου Κύριου Κέντρου Εκπομπής στην Κ.Υ.Α. 15587/ε/26-8-1997 αποτελεί την πιο ενδεδειγμένη τεχνικά λύση προκειμένου αφένός μεν να διατεθεί ένας μεγάλος αριθμός συχνοτήτων στην ευρύτερη περιοχή (για τις ανάγκες τόσο της ΕΡΤ όσο και των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών εθνικής και περιφερειακής-τοπικής εμβέλειας), αφ' ετέρου δε το σήμα των σταθμών που θα λάβουν άδεια να είναι τεχνικά άρτιο (εν όφει και του ανταγωνισμού που υφίστανται οι σταθμοί αυτοί από τους εξ ανατολών συναδέλφους τους).

Από τα παραπάνω βέβαια δεν συνάγεται ότι αποκλείεται η τοποθέτηση αναμεταδοτών στη Χίο για τις περιοχές του νησιού όπου το τηλεοπτικό σήμα είναι αδύνατο. Η σχετική διαδικασία θα ακολουθηθεί μετά την έκδοση άδειας λειτουργίας του σταθμού.

Επισημαίνεται τέλος, ότι οι σταθμοί που έχουν έδρα τους τη Χίο μπορούν να υποβάλλουν υποψηφιότητα τόσο για τις θέσεις αδειών σταθμών τοπικής εμβέλειας του Χάρτη 37, όσο και για τις άδειες σταθμών περιφερειακής εμβέλειας των Χαρτών 38 και 39 (ανεξάρτητα δηλαδή από την ονομασία που έχει δοθεί στους προαναφερθέντες σταθμούς).

'Οσον αφορά τα άλλα θέματα που θίγονται στις ερωτήσεις (προβλήματα τηλεοπτικής κάλυψης της Χίου από τα Προγράμματα της ΕΡΤ- Α.Ε. -παρεμβολές τουρκικών καναλιών), επιτρέψτε μας να επισυνάφουμε το υπ' αριθ. πρωτ. 19676/13-

10-1997 έγγραφο της EPT-A.E., στο οποίο αναλύονται οι ενέργειες και οι συνεχιζόμενες προσπάθειες της Εταιρείας για την καλύτερη δυνατή αντιμετώπιση τους.

**Ο Υπουργός
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ"**

Σημ.: Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

31. Στην με αριθμό 1843/6-10-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1983/30-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση στην ερώτηση 1843/6-10-97 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Γ. Δραγασάκης, σχετικά με τον ΟΑΔΥΚ, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

2. Στα πλαίσια του ν. 2469/1997 "περί περιορισμού και βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών κλπ", συστήθηκε Διαρκής Επιτροπή Φορέων του Δημοσίου η οποία υπέβαλε την πρόταση της για όλους τους φορείς του Δημοσίου. Η οριστική απόφαση θα ληφθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο.

2. Η Κυβέρνηση πριν από οποιαδήποτε απόφαση ή ενέργεια προβαίνει πάντα σε διάλογο με τους ενδιαφερόμενους φορείς και εργαζομένους.

3. Από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων δεν καλύπτονται γενικά λειτουργικές δαπάνες φορέων, οργανισμών κλπ., παρά ταύτα κατ' εξαίρεση τον ΟΑΔΥΚ χρηματοδοτήθηκε, τα τελευταία χρόνια με σημαντικά κονδύλια για το σκοπό αυτό.

**Ο Υπουργός
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ"**

32. Στην με αριθμό 1878/7-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2441/9-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1878 που κατατέθηκε στις 7-10-97 από το Βουλευτή κ. Λευτέρη Παπαγεωργόπουλο, σας γνωρίζουμε ότι για το θέμα σας έχουμε ήδη ενημερώσει σχετικά με το αρ. πρωτ. 2148Β έγγραφό μας που σε αντίγραφο σας επισυνάπτουμε.

**Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"**

Σημ.: Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

33. Στην με αριθμό 1889/7-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2443/30-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1889 που κατατέθηκε στις 7-10-97 από το Βουλευτή κ. Ευάγγελο Πολύζο, σας γνωρίζουμε ότι κατατέθηκε για ψήφιση η σχετική νομοθετική ρύθμιση.

**Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"**

34. Στην με αριθμό 1894/7-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2445/22-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1894 που κατατέθηκε στις 7-10-97 από το Βουλευτή κ. Σπύρο Δανέλλη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Κατά τη διαδικασία εξέτασης αιτήσεων χωροθέτησης ή έγκρισης περιβαλλοντικών όρων δραστηριοτήτων εξετάζεται η συμβατότητα κάθε δραστηριότητας όσον αφορά στους τύπους -είδη οικοτόπων- της Οδηγίας 92/43 ΕΟΚ. Γενικά

στις περιοχές αυτές στόχος είναι η διασφάλιση της διατήρησης και αποκατάστασης των τύπων φυσικών οικοτόπων και οικοτόπων ειδών στη φυσική τους περιοχή – καθορίζοντας όρους και περιορισμούς, όσον αφορά στις συμβατικές δραστηριότητες.

Σχετικά με την αναφερόμενη στην ερώτηση δραστηριότητα η αρμόδια υπηρεσία μας (Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού) δε διαθέτει τα απαραίτητα στοιχεία για να διαμορφώσει άποψη για τις πιθανές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής γιατί τέτοια μελέτη δεν έχει υποβληθεί.

**Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"**

35. Στην με αριθμό 1906/7-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2450/22-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1906 που κατατέθηκε στις 7-10-97 από το Βουλευτή και Αντιπρόεδρο της Βουλής κ. Παναγιώτη Κρητικό, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Περιοχή εκτός σχεδίου εντάσσεται σε εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, εφόσον προβλέπεται από το αντίστοιχο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο και μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Γεωργίας, αν πρόκειται για περιοχή με δασικό χαρακτήρα.

Η κάλυψη των πιο πάνω προϋποθέσεων απαιτείται και για τη συγκεκριμένη περιοχή, δεδομένου δε ότι αυτή βρίσκεται εκτός των ορίων του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Κορυδαλλού, για να εξετασθεί από τον Οργανισμό Αθήνας (Ο.Α.) η δυνατότητα τροποποίησής του θα πρέπει προηγουμένως να εξασφαλισθεί και η δεύτερη προϋπόθεση.

**Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"**

36. Στην με αριθμό 1907/8-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 3081/31-10-97 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 1907/8-10-97 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Δ. Πιπεργιάς, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης της ΔΕΗ περιόδου 1994 - 1998 - 2003, που εγκρίθηκε από το Διοικητικό της Συμβούλιο με την υπ' αριθμ. 145/31-5-94 απόφασή του βασίσθηκε στα υπάρχοντα στοιχεία και δεδομένα της περιόδου εκείνης.

Όπως είναι γνωστό, στις 19 Φεβρουαρίου 1997 τέθηκε σε ισχύ η Οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, που μεταβάλλει ουσιαστικά το πλαίσιο λειτουργιών και δυνατοτήτων συνολικού προγραμματισμού των εταιρειών ηλεκτρισμού.

Η ΔΕΗ σταθμίζοντας τα παραπάνω, αποφάσισε την εκπόνηση πενταετούς Αναπτυξιακού Προγράμματος, για την περίοδο 1998 - 2002, που σύντομα ολοκληρώνεται και θα υποβληθεί στο Διοικητικό της Συμβούλιο προς έγκριση.

Οι διαμορφούμενες νέες συνθήκες στον τομέα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας επιβάλλουν την εκπόνηση μελέτης του πιθανού ανταγωνισμού από το έτος 2001 και μετέπειτα, μετά το πέρας της οποίας η ΔΕΗ θα προβεί σε εκπόνηση Στρατηγικού Προγράμματος για την κάλυψη των αναγκών των πελατών της.

**Η Υπουργός
ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"**

37. Στην με αριθμό 1934/8-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 22079/31-10-97 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 1934/8-10-97 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Αν. Νεράντζης, σας γνωρί-

ζουμε τα ακόλουθα, όσον αφορά θέματα αρμοδιότητάς μας:

1. Ομάδα Επιχειρήσεων της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης Περάματος, υπέβαλε εκδήλωση ενδιαφέροντος για συμμετοχή στα προγράμματα ενίσχυσης των clusters στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ. Στη δεύτερη φάση όμως, η ομάδα αυτή δεν υπέβαλε οριστική μελέτη.

Τους προσεχείς τρεις (3) μήνες, θα πραγματοποιηθεί νέα προκήρυξη για clusters, οπότε θα μπορούν, όσες επιχειρήσεις της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης Περάματος ενδιαφέρονται και πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις, να υποβάλλουν προτάσεις.

2. Σε ό,τι αφορά τα προγράμματα της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας για ΜΜΕ και τα ΠΕΠ, τα οποία προκηρύχθηκαν τον περασμένο Μάρτιο, όσες επιχειρήσεις πληρούσαν τις σχετικές προϋποθέσεις υπέβαλαν προτάσεις στον Ενδιάμεσο Φορέα. Συνολικά για την Αττική έχουν υποβληθεί 1835 προτάσεις και ήδη προχωρεί η διαδικασία έγκρισης ώστε μέσα στο 1997 να γίνουν οι προβλεπόμενες εκταμεύσεις.

3. Με την KYA 11522/Φ.7B/136/27-3-97 "Τροποποίηση της KYA 30512/9-8-91 ενισχύσεις Ναυπηγικών επιχειρήσεων και Ναυπηγικών εργασιών" παρέχονται για ενισχύσεις στην παραγωγή σε Ναυπηγικές επιχειρήσεις για υποστήριξη της ναυπήγησης ή μετασκευής πλοίων, η οποία ανέρχεται για πλοία συμβατικής αξίας άνω των 10 ECU σε 9% του ύψους της σύμβασης για την ναυπήγηση του πλοίου και σε 4,5% για την μετασκευή πλοίου. Για Εθνική χρήση το ποσοστό επιχορήγησης είναι 9% και εφόσον δεν προορίζονται για Εθνική χρήση σε 4,5%.

Ήδη σε συνεργασία με το ΥΠΕΘΟ οι ως άνω διατάξεις ενεργοποιούνται με την αξιολόγηση των προτάσεων που έχουν υποβληθεί και την ένταξη στο ως άνω πρόγραμμα των ναυπηγικών επιχειρήσεων που καλύπτουν τις προϋποθέσεις και δικαιούνται τις αντίστοιχες ενισχύσεις.

4. Από το Υπουργείο μας, προωθείται το Σχέδιο Νόμου που αφορά τη δημιουργία Μητρώου Ναυπηγοεπισκευαστικών επιχειρήσεων το οποίο είναι έτοιμο να πρωθηθεί στη Βουλή.

Με το Νομοσχέδιο αυτό επιδιώκεται να εξυγιανθεί ο χώρος της ναυπηγοεπισκευαστικής δραστηριότητας γύρω από τη Ζώνη Πειραιά – Περάματος στην κατεύθυνση της εξασφάλισης της βιωσιμότητας των μικρομεσαίων ικανών να εκσυγχρονίσουν την λειτουργία τους, τις μεθόδους και τον εξοπλισμό τους.

5. Η θεσμοθέτηση της ΒΙΠΕ Σχιστού έγινε με το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας και η οριοθέτησή της έγινε σε μια έκταση 310 στρεμμάτων, ιδιοκτησίας εν μέρει Δημοσίου και εν μέρει του ΟΔΕΠ, με την B2671/482/29-1-88 KYA των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Χωροταξίας και Περιβάλλοντος (ΦΕΚ 180/B/1988).

Οι βασικοί λόγοι για τους οποίους δεν προχωρησε μέχρι σήμερα το έργο, ήταν κυρίως θεσμοί και σχετίζονται με την γειτνίαση του χώρου της ΒΙΠΕ με το Δημοτικό Νεκροταφείο και τον χαρακτηρισμό μέρους της περιοχής αναδασωτέας. Τα θεσμικά προβλήματα αντιμετωπίστηκαν με το Νόμο 2446/96 και η συναίνεση των Τοπικών Κοινωνικών Φορέων και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, είναι δεδομένη για την υλοποίηση του έργου.

Σήμερα η χρηματοδότηση για την υλοποίηση του έργου έχει εξασφαλιστεί με την ένταξη του έργου στο ΠΕΠ Αττικής και στο Β' ΚΠΣ και ήδη η διαδικασία υλοποίησής του έχει δρομολογηθεί. Οι ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα είναι οι εξής:

α. Εχει σταλεί στο Υπουργείο Οικονομικών το σχέδιο Κ.Υ.Α. για την απαλλοτρίωση της έκτασης που ανήκει στην Εκκλησία.

β. Η διαδικασία παραχώρησης της έκτασης που ανήκει στο Ναυτικό έχει ξεκινήσει από την Δ/νση Υποστήριξης Βιομηχανίαν.

γ. Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων έχει ολοκληρωθεί και έχει κατατεθεί στο ΥΠΕΧΩΔΕ για έγκριση.

δ. Η μελέτη Ρυμοτόμησης και πολεοδόμησης έχει ολοκληρωθεί και έχει κατατεθεί στο Υπουργείο μας για έγκριση.

Το έργο προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί μέχρι 31-12-99 και με την πρόσδο η προσεχείς στην οποίας δείχνει μέχρι σήμερα πιστεύουμε ότι

θα περατωθεί εντός της προθεσμίας που έχει τεθεί.

6. Η ναυπηγεπισκευαστική ζώνη Περάματος εντάχθηκε στις φθίνουσες βιοχανικά περιοχές του μέτρου 1.3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Βιομηχανίας, μόνο ως προς τη δράση 3 που αφορά την ίδρυση Γραφείου Βιομηχανικής Αλλαγής στην περιοχή. Ηδη μεταξύ του Υπουργείου μας, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και του Οργανισμού Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης και Προστασίας Πειραιά, υπεγράφη η σχετική Προγραμματική Σύμβαση για την ίδρυση και λειτουργία του Γ.Β.Α.

7. Ο χαρακτηρισμός περιοχών ως φθίνουσών ή η ένταξή τους σε ειδικό πλαίσιο αναπτυξιακών κινήτρων, είναι θέματα που ρυθμίζονται με διατάξεις του υπό κατάρτιση Αναπτυξιακού νόμου και θα αποτελέσουν αντικείμενο του νομοθετικού έργου.

8. Τέλος σημειώνεται ότι για τον έλεγχο των εγκαταστάσεων αποθήκευσης υγρών καυσίμων στο Πέραμα έχει συσταθεί Ομάδα Εργασίας η οποία πραγματοποιεί περιοδικά επιθεωρήσεις στις εγκαταστάσεις αυτές.

Στην Ομάδα Εργασίας συμμετέχουν ο Δήμος Περάματος και όλες οι αρμόδιες Υπηρεσίες όπως τα Υπουργεία Ανάπτυξης, ΠΕΧΩΔΕ, Υγείας, Εμπορικής Ναυτιλίας, το Γενικό Χημείο του Κράτους, η Πυροσβεστική κ.λπ.

Η Υπουργός ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

38. Στην με αριθμό 1934/8-10-97ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2468/27-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 1934/8-10-97 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Αν. Νεράντζης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Οπως μας πληροφόρησε ο Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθηνας (Ο.Α.).

- Προωθείται μελέτη εξυγίανσης και ανάτλασης της ευρύτερης περιοχής της Ναυπηγεπισκευαστικής Ζώνης Περάματος. Η ανάθεση της μελέτης βρίσκεται στο στάδιο της αξιολόγησης των μελετητικών γραφείων από την αρμόδια επιτροπή και αναμένεται η ολοκλήρωση της σχετικής πρότασης προς την Εκτελεστική Επιτροπή του Ο.Α.

- Για τη μετεγκατάσταση των δεξαμενών Περάματος, έχει εκπονηθεί από την ΑΣΠΡΟΦΟΣ Α.Ε. μελέτη σε τέσσερις από τις αρχικές προεπιλεγέσιες για το σκοπό αυτό περιοχές. Τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής γνωστοποίησε η Α.Ε. με το από 6-10-97 (α.π. Ο.Α. 5434/8-10-97) έγγραφό της στον Ο.Α. Για να χαραχθεί η περαιτέρω πορεία του έργου σχεδάζεται συνάντηση, με την ΑΣΠΡΟΦΟΣ και το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Σημειώνεται ότι μέχρι την γνωστοποίηση της μετεγκατάστασης, έχουν εγκριθεί από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ (Δ/νση ΕΑΡΘ) περιβαλλοντικοί όροι λειτουργίας για τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαιοειδών της περιοχής Περάματος.

- Σχετικά με το Βιοτεχνικό Πάρκο Σχιστού με την KYA Υ.Β.ΕΤ και ΠΕΧΩΔΕ, ΦΕΚ 100B/88 (ορθή επανάληψη ΦΕΚ 180B/88), έχει κηρυχθεί με το νομοθετικό πλαίσιο της ΕΤΒΑ στην εκτός σχεδίου περιοχή του Περάματος και συγκεκριμένα με πρόσωπο στη Λ. Σχιστού, Βιομηχανική Περιοχή (ΒΙ.ΠΕ.) για μετεγκατάσταση χυτριών και συναφών δραστηριοτήτων.

Η ΕΤΒΑ, μετά από σύσκεψη που έγινε στο Υπ. Ανάπτυξης, (στην οποία συμμετείχε και εκπρόσωπος του Ο.Α.), ανέλαβε τη μελέτη του ρυμοτομικού σχεδίου της ΒΙ.ΠΕ. Το σχέδιο αυτό μετά τις σχετικές εγκρίσεις από το Υπ. Ανάπτυξης και το ΥΠΕΧΩΔΕ, θα προωθηθεί προκειμένου να θεσμοθετηθεί με την έκδοση σχετικού Π.Δ/γματος.

Επιπλέον σας πληροφορούμε ότι το ΒΙΠΕ Σχιστού χρηματοδοτούται από το ΠΕΠ Αττικής με 2 δισ. δρχ.

'Οσον αφορά στα θέματα ασφάλειας και επικινδυνότητας των εγκαταστάσεων, το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει αξιολογήσει με τη βοήθεια του ΕΜΠ και του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος τις μελέτες επικινδυνότητας των εγκαταστάσεων που υπάγονται στην

οδηγία SEVESO. Τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων έχουν αποσταλεί στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πειραιά, προκειμένου να συνταχθούν τα σχέδια έκτακτης ανάγκης. Προς ενίσχυση του έργου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης το ΥΠΕΧΩΔΕ με βάση προγραμματισμένη σύμβαση ύψους 55 εκατομμυρίων επιχορήγησε τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πειραιά για τη σύνταξη των αναγκών ενεργειών. Η Ν.Α. Πειραιώς έχει την αρμοδιότητα και την υποχρέωση της διενέργειας των ελέγχων για την τήρηση των όρων ασφαλειας που έχουν τεθεί σε κάθε μία εγκατάσταση ξεχωριστά. Παράλληλα το ΥΠΕΧΩΔΕ, σε συνεργασία με το ΕΜΠ, προγραμματίζει την ίδρυση και λειτουργία επιχειρησιακού κέντρου το οποίο θα συντονίζει τις συναρμόδιες υπηρεσίες για την καλύτερη εφαρμογή της οδηγίας SEVESO.

Για το θέμα των μέτρων ασφαλειας στην ευρύτερη περιοχή της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης Περάματος, όπως μας ενημέρωσε ο Νομάρχης Πειραιά, έχει συσταθεί πενταμελής μικτή επιτροπή ελέγχου των συνθηκών υγιεινής και ασφαλειας των εργαζομένων και διενεργούνται καθημερινοί έλεγχοι στην περιοχή, στις περιπτώσεις δε που διαπιστώνονται παραβάσεις επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις και υποβάλλονται μηνύσεις.

Τέλος για τη δεύτερη σύνδεση Περάματος - Σχιστού, που προβλέπεται από το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Περάματος (απ. Υπ. ΠΕΧΩΔΕ 50662/1586/93 - ΦΕΚ 498Δ) σας ενημερώνουμε ότι έχουν εγκριθεί περιβαλλοντικοί όροι με την κοινή απόφαση 45030/96/27-3-97.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

39. Στην με αριθμό 1935/8-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2469/22-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1935 που κατατέθηκε στις 8-10-97 από το Βουλευτή κ. Αναστάσιο Νεράντζη σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η ίδρυση και συνέχιση ή όχι της λειτουργίας νεκροταφείων δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του ΥΠΕΧΩΔΕ, αλλά των εμπλεκομένων φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Επί πλέον σας ενημερώνουμε ότι στις κατευθύνσεις του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Νίκαιας που εγκρίθηκε με την αρ. 17801/611/87 Απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 217Δ/87) περιλαμβάνεται και πρόβλεψη για δημιουργία χώρων πρασίνου και κοινωφελών χρήσεων στο χώρο νεκροταφείων μετά την απομάκρυνση τους.

Ο Υπουργός
ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

40. Στην με αριθμό 1968/9-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 3082/31-10-97 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Αναφερόμενοι στην ερώτηση, 1968/9-10-97 η οποία κατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τον Βουλευτή κ. Γ. Καρατζαφέρη, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Η ΔΕΗ έχει δεσμευτεί να προχωρήσει στην εκπόνηση των σχετικών μελετών από ειδικευμένους επιστήμονες μελετητές, μέσα σε 5 μήνες, και στη συνέχεια να τις υποβάλλει στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο (ΚΑΣ) για έγκριση.

Μετά την έγκριση του ΚΑΣ, θα προχωρήσει στην υλοποίηση των φωτισμών, με δικά της συνεργεία.

Σχετικά με το ερώτημα 3, η ΔΕΗ θα προσφέρει μόνο τη συντήρηση των έργων επί ένα εξάμηνο, διάστημα που θεωρείται ικανό για τη διευθέτηση τυχόν τεχνικών αστοχιών.

Το ύψος του προϋπολογισμού δεν μπορεί να προσδιοριστεί προτού ολοκληρωθούν οι μελέτες, όσον αφορά δε στο κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας, από την πρώτη ημέρα της λειτουργίας των φωτισμών, θα βαρύνει τον Φορέα, στον οποίο ανήκουν τα μνημεία.

Η Υπουργός
ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

41. Στην με αριθμό 1970/9-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 21841/31-10-97 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 1970/9-10-97 που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από την Βουλευτή κ. Ν. Μπακογιάννη, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

1. Ο Ν. Φρυδάς επελέγη για τη θέση συμβούλου και φυσικά το γεγονός αυτό είναι τιμητικό για τη ΔΕΗ και τη χώρα μας.

2. Ο Ν. Φρυδάς υπηρετεί στη Δ/νση Μελετών Συστήματος Παραγωγής - Μεταφοράς που έχει αρμοδιότητα την εκπόνηση μελετών ανάπτυξης του Συστήματος Παραγωγής - Μεταφοράς. Οι μελέτες αυτές είναι μεγάλης σπουδαιότητας διότι επιδρούν άμεσα στην αξιοποίησία του Συστήματος και στο κόστος ανάπτυξης. Το απασχολούμενο επιστημονικό προσωπικό είναι υψηλής στάθμης, που όμως τελευταία έχει συρρικνωθεί λόγω συνταξιοδότησεων και αδυναμίας ανανέωσής του, με αποτέλεσμα πολλές μελέτες να ανατίθενται σε εξωτερικούς προς την ΔΕΗ συμβούλους.

3. Παρά τις αδυναμίες αυτές η Επιχείρηση συμφώνησε να γίνει η απόσταση του Ν. Φρυδά για περιορισμένο όμως χρόνο (1 έτος). Η διάρκεια αυτή θεωρήθηκε από τη γραμματεία της UNIPEDE-EURELECTRIC ανεπαρκής και έτσι η απόσταση δεν κατέστη δυνατό να πραγματοποιηθεί.

4. Η συμμετοχή στελέχους της ΔΕΗ στην κοινή γραμματεία UNIPEDE-EURELECTRIC είναι προφανώς επωφελής για την Επιχείρηση. Συνεκπιμόντας όμως τις αναφερθείσες ανάγκες, αλλά και τις αυξημένες απαιτήσεις εκπόνησης ειδικευμένων μελετών για την προετοιμασία του ανοίγματος της αγοράς Η/Ε, η Διοίκηση έκρινε ότι απόσταση του μηχανικού αυτού δεν ήταν εφικτή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Ανεξάρτητα από τα ανωτέρω, η ΔΕΗ συμμετέχει συστηματικά στα όργανα και τις ομάδες εργασίας των οργανισμών αυτών και φυσικά η συμμετοχή αυτή θα συνεχιστεί.

5. Η μετάθεση στην οποία αναφέρεται η παρ. 4 της ερώτησης δεν κατονομάζεται και επομένως δεν μπορεί να ασχολιαστεί. Πρέπει όμως να επισημάνουμε ότι όλοι οι μηχανικοί της Επιχείρησης ούτε τα ίδια προσόντα έχουν ούτε τις ίδιες ικανότητες και επομένως δεν είναι δυνατόν ο οποιοσδήποτε μηχανικός να μπορεί ν' αντικαταστήσει κάποιον άλλο και μάλιστα όταν η θέση προϋποθέτει ειδικές γνώσεις και προσόντα.

6. Σχετικά με τις αποσπάσεις μηχανικών που αναφέρεται η παρ. 3 σας γνωρίζουμε τα εξής:

Έχουν πραγματοποιηθεί (22) είκοσι δύο αποσπάσεις μηχανικών την τελευταία τριετία σε διάφορα Υπουργεία, και Δημόσιους Φορείς, για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών, σε υλοποίηση Υπουργικής ή κοινών Υπουργικών αποφάσεων, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας Νομοθεσίας.

Όσον αφορά τις αποσπάσεις μηχανικών σε υπηρεσίες της Επιχείρησης, αυτές ανέρχονται σε (18) δέκα οκτώ. Οι αποσπάσεις αυτές πραγματοποιούνται για την αντιμετώπιση προσωρινών υπηρεσιακών αναγκών, για χρονικό διάστημα το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι μήνες και μόνο σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να παραταθεί και πέραν του εξαμήνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού της Επιχείρησης.

Η Υπουργός
ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

42. Στην με αριθμό 1971/9-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 3080/31-10-97 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης, 1971/9-10-97 που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από την Βουλευτή κ. Ντ. Μπακογιάννη, όσον αφορά αρμοδιότητες του Υπουργείου Ανάπτυξης σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Η ΔΕΗ μετά από πρωτοβουλία του Υπουργείου Ανάπτυξης

και του Υπουργείου Πολιτισμού, σε συνεργασία με τις Γενικές Γραμματείες των Περιφερειών, ανέλαβε τον ηλεκτροφωτισμό μνημείων προϊστορικών, κλασικών, βυζαντινών, μεταβυζαντινών και μνημείων της Νεώτερης Ελλάδας, κυρίως στην Περιφέρεια.

Οι μελέτες θα ανατεθούν σε έμπειρους μελετητές, οι οποίες για να εφαρμοσθούν θα τύχουν της εγκρίσεως του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (ΚΑΣ) και η κατασκευή θα γίνει από συνεργεία της ΔΕΗ.

Τα μνημεία τα οποία θα ηλεκτροφωτιστούν έχουν επιλεγεί από τους παραπάνω φορείς και είναι τα εξής:

- A. Προϊστορικοί και Κλασικοί Αρχαιολογικοί χώροι:
  - 1. Τον Λόγγο Έδεσσας.
  - 2. Τον Αρχαιολογικό χώρο των Δελφών.
  - B. Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μνημεία:
    - 1. Το Ιουστινιάνειο τείχος στην Καστοριά.
    - 2. Το Κάστρο Ιωαννίνων.
    - 3. Το Κάστρο Αγίας Μαύρας στη Λευκάδα.
    - 4. Το Κάστρο Ακροκορίνθου.
    - 5. Το Κάστρο Φαναρίου Καρδίτσας.
    - 6. Τη Μονή Δαφνίου.
    - 7. Το Κάστρο Μυτιλήνης, και
    - 8. Φορτέτσα Ρεθύμνου.
  - C. Μνημεία της Νεώτερης Ελλάδας:
    - 1. Ολυμπιακή Ακαδημία και το Μνημείο Κουμπερτέν στην Ολυμπία.
    - 2. Το Τελωνείο Σύρου.

**Η Υπουργός
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"**

43. Στην με αριθμό 1971/9-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2489/22-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1971 που κατατέθηκε στις 9-10-97 από τη Βουλευτή κ. Ντόρα Μπακογιάννη σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το ΥΠΕΧΩΔΕ στο Πρόγραμμα "Αττικής SOS" που ανακοίνωσε το 1994, συμπεριέλαβε και το ειδικό πρόγραμμα "Φωτισμός παραδοσιακών διατηρητέων κτιρίων και ελευθέρων χώρων στο Κέντρο της Αθήνας".

Στα πλαίσια αυτού του προγράμματος εκπονήθηκε η σχετική μελέτη και υλοποιήθηκε από το 1995 μέχρι σήμερα ένα μεγάλο μέρος της, με το φωτισμό ενός σημαντικού αριθμού κτιρίων στο Κέντρο της Αθήνας.

Τα κτίρια αυτά είναι: Βουλή των Ελλήνων και Αγγωνατος Στρατιώτης, Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (πλ. Κλαυθμώνος), Υπουργείο Αιγαίου (Φιλελλήνων 9), κτίριο ΜΤΣ - ΕΟΤ, Λέσχη Αξιωματικών Ενόπλων Δυνάμεων - Σαρόγλειο Μέγαρο (Β. Σοφίας και Ρηγιλλης), Εθνική Τράπεζα Ελλάδος, Ιονική Τράπεζα, Ζάππειο Μέγαρο και Κήπος Μεγάρου, περιφετρικά ο Εθνικός Κήπος, Ωνάσειο Ίδρυμα, Τράπεζα Ελλάδος, Οφθαλμιατρείο Αθηνών, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Αρεταίειο Νοσοκομείο, Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Γαλλική Πρεσβεία, Κτηματική Τράπεζα, Αγροτική Τράπεζα, Δημαρχείο Αθήνας, κτίριο Αρσακείου.

Τα παραπάνω κτίρια με τους κοινόχρηστους χώρους επελέγησαν με κριτήριο τη σημαντικότητά τους στον πολεοδομικό ιστό της πόλης (αρχιτεκτονική, μορφολογική, ιστορική).

Ο φωτισμός των κτιρίων αναδεικνύει την ταυτότητα και τη φυσιογνωμία τους και δίνει ιδιαίτερη εικόνα της πόλης τη νύχτα και δεν μετατρέπει τα κτίρια σε "φαντάσματα".

Πριν από την υλοποίηση του έργου οι σχετικές μελέτες φωτισμού πήραν τις απαραίτητες εγκρίσεις από τους αρμόδιους φορείς (ΚΣΧΟΠ, ΕΠΑΕ, κλπ.).

Το Πρόγραμμα ξεκίνησε με προτεραιότητα το κέντρο της Αθήνας, αφού αιχμή για το ΥΠΕΧΩΔΕ για την Αττική και την Αθήνα είναι η Ενοποίηση των Αρχαιολογικών χώρων, η ανάδειξη του Πολιτιστικού Πάρκου, η αξιοποίηση και η χρήση των πάρκων και των ελευθέρων χώρων από τους πολίτες και

την ημέρα και τη νύχτα, ως οάσεις πρασίνου και πολιτισμού, ως ανάσες ζωής. Έχει τη θετική κριτική και αποδοχή από τους φορείς και τους πολίτες της Αθήνας και έχει αποσπάσει πολλές θετικές κριτικές και επαινετικά σχόλια σε όλα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Το Πρόγραμμα είναι σε εξέλιξη και θα συμπεριλάβει και άλλα σημαντικά νεοκλασσικά κτίρια. Όσον αφορά στα μνημεία της Ακρόπολης στο Ηφαιστείο (Θησείο) και γενικώς στα μνημεία μέσα σε αρχαιολογικούς χώρους αρμόδιο για το φωτισμό και την ανάδειξή τους είναι το συνεργωτώνευτο Υπουργείο Πολιτισμού, που θα σας ενημερώσει σχετικά.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

44. Στην με αριθμό 2007/10-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2506/30-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 2007 που κατατέθηκε στις 10-10-97 από το Βουλευτή κ. Παναγιώτη Μελά, σας γνωρίζουμε ότι, κατατέθηκε για ψήφιση η σχετική νομοθετική ρύθμιση.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

45. Στην με αριθμό 2009/11-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 284/30-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 2009/11-10-97 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Απόστολος Τασούλας και Μαρία Μπόσκου, σας πληροφορούμε ότι ήδη εκπονείται μελέτη της παράκαμψης της πόλης των Ιωαννίνων. Η μελέτη αυτή το 1995 διαχωρίστηκε:

1. Στην μικρή παράκαμψη η οποία έχει μήκος 8,7 χλμ και η οποία μετά των συνδετηρίων της εξυπηρετεί τη διερχόμενη κυκλοφορία και βελτιώνει τις κυκλοφοριακές συνθήκες στην πόλη των Ιωαννίνων. Η μελέτη αυτή έχει ολοκληρωθεί σε όλα τα στάδια της εκτός των οριστικών μελετών των κόμβων που εκπονούνται.

2. Στην ευρεία παράκαμψη η οποία ολοκληρώνει την παράκαμψη της πόλης των Ιωαννίνων με τμήματα νότια και βόρεια συνολικού μήκους 8 χλμ. Για τα τμήματα αυτά έχουν υποβληθεί οι Προμελέτες Οδοποιίας. Ήδη έχει γίνει ανάθεση για την ολοκλήρωση της ευρείας παράκαμψης με αριθμή μελέτης 200 εκ. (είναι ήδη ενταγμένη στο INTERREG II) και μετά την υπογραφή της σχετικής σύμβασης η μελέτη προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέσα στο 1998.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

46. Στην με αριθμό 2097/14-10-97 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 58/31-10-97 έγγραφο από τον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 2097/14-10-97 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Κ. Καραμπίνας, σας γνωστοποιώ τα εξής:

Η Κυβερνηση διαμόρφωσε το Χάρτη Συχνοτήτων λαμβάνοντας υπόψη της τις ακόλουθες παραμέτρους: τεχνικές (επιλογή κυρίων κέντρων εκπομπής κατά τρόπο ώστε να καλύπτονται ευρύτερες γεωγραφικές περιοχές), κοινωνικοοικονομικές (επιλογή περιοχών με κοινούς κοινωνικούς δεσμούς και κοινά οικονομικά συμφέροντα), επικοινωνιακές (εκχώρηση των αναγκαίων συχνοτήτων ώστε να καλύπτονται οι υποχρεώσεις του νόμου για σταθμούς εθνικής και περιφερειακής - τοπικής ευμέλειας και να θίγονται οι υποχρεώσεις της δημόσιας τηλεόρασης EPT AE).

Η Διεύθυνση Ελλάδα καθώς και το τμήμα της νότιας Ηπείρου (Νομοί Άρτας και Θεσπρωτίας) αποτελεί μια από τις πολλές

περιπτώσεις γεωγραφικού διαμερίσματος όπου δεν έχει προβλεφθεί άδεια για σταθμό τοπικής εμβέλειας αλλά δύο θέσεις αδειών σταθμών περιφερειακής εμβέλειας. Για το ζήτημα αυτό υπάρχει η εξής τεχνική εξήγηση: τα νότια της Ηπείρου (δηλαδή οι νομοί Άρτης και Πρεβέζης) μπορούν να εξυπηρετηθούν τηλεοπτικά από το κύριο κέντρο εκπομπής στα Ακαρνανικά. Εάν επιλεγεί οποιαδήποτε άλλη λύση θα μειωθούν ταυτόχρονα οι διαθέσιμες συχνότητες στην περιοχή.

Εξ άλλου, σύμφωνα με ειδική διάταξη της προκήρυξης για σταθμούς περιφερειακής εμβέλειας που αναφέρεται στην προγραμματική πληρότητα του υποψηφίου σταθμού "(βλέπε Απόφαση - Προκήρυξη Α.Π. 16308/Ι/1958 υπό Β, VI, Α (στοιχ. δ' και ε'), Γ (στοιχ. β', Δ, 2", η προβολή των τοπικών, πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών θεμάτων συνιστά υποχρέωση του σταθμού που θα λάβει την τελική άδεια λειτουργίας καθώς και όρο αυτής της άδειας. Κατά συνέπεια δεν υφίσταται θέμα έλλειψης ενημέρωσης για τα θέματα αυτά. Αντίθετα το σημείο αυτο θα βαρύνει στην κρίση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης τόσο κατά την εξέταση των φακέλων όσο και κατά τη λειτουργία του σταθμού.

Η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να ολοκληρώσει τη διαδικασία εκδόσεως αδειών τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο προκειμένου η ραδιοτηλεοπτική αγορά να λειτουργεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

**Ο Υπουργός
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΕΠΠΑΣ"**

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω το δελτίο αναφορών και ερωτήσεων της Τρίτης 2 Δεκεμβρίου 1997.

A. ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ πρώτου κύκλου ('Αρθρο 130 παρ.5 Καν.Βουλής)

1. Η με αριθμό 2224/238/21.10.97 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ.Βασιλείου Κεδίκογλου προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, σχετικά με την πληροφόρηση για τις ενέργειες του Υπουργείου, σε καταγγελίες για τον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης στο Πρωτοδικείο Χαλκίδας.

2. Η με αριθμό 1137/27.8.97 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ.Ηλία Βεζδρεβάνη προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης για δημιουργία μονάδος αιμοκάθαρσης στο Νομό Θεσπρωτίας.

3. Η με αριθμό 266/9.7.97 ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ.Αποστόλου Τασούλα προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη λήψη μέτρων για αύξηση του κονδυλίου που προβλέπεται στην Περιφερειακή Διοίκηση Ιωαννίνων, για μισθοδοσία των Νοσοκομείων "ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ" και "ΔΕΡΟΥΤΗΣ".

4. Η με αριθμό 1554/22.9.97 ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Πρόοδου κ. Στέλλας Αλφιέρη προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης για απαγόρευση της παραγωγής και τοποθέτησης ναρκών σε εφαρμογή Διεθνούς Συμφωνίας που πρόκειται να υπογραφεί το Δεκέμβριο.

5. Η με αριθμό 2047/14.10.97 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ.Αναστασίου Παπαληγούρα προς την Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την προστασία των μικρομεσαίων εμπόρων και καταστηματαρχών από τον αθέμιτο ανταγωνισμό των πλανόδιων μικροπωλητών στην Κορινθία.

B. ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ δεύτερου κύκλου ('Αρθρο 130 παρ.5 Καν.Βουλής)

1. Η με αριθμό 2193/17.10.97 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ.Γεωργίου Σούρλα προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη λήψη μέτρων για τον έλεγχο υλικών που προέρχονται από χώρες που δέχθηκαν ραδιενέργη εναπόθεση από το Τσέρνομπιλ και χρησιμοποιούνται σε δημόσια έργα.

2. Η με αριθμό 780/29.10.97 αναφορά του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ.Νικολάου Γκατζή προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, σχετικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας Βιομηχανικής Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης Μετάλλων Α.Ε. (ΕΒΕΤΑΜ), τη νομοθετική ρύθμιση για την εφαρμογή του συστήματος PRODATA κλπ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση

ΤΩΝ ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου.

Πρώτη είναι η με αριθμό 436/25.11.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ.Παναγιώτη Κουρουμπλή προς τους Υπουργούς Δημόσιας Τάξης. Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης για την εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος στελέχωσης αστυνομικών τμημάτων με κοινωνικούς λειτουργούς κλπ.

Η ερώτηση του κ.Κουρουμπλή έχει ως εξής:

"Η Γενική Γραμματεία Πρόνοιας επανειλημμένα κατά το παρελθόν ζητούσε από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης τη λήψη μέτρων για την ανάπτυξη προληπτικών, κοινωνικού χαρακτήρα, προγραμμάτων στα αστυνομικά τμήματα.

Είναι γνωστό ότι δεκάδες κοινωνικού κυρίων περιεχομένου προβλήματα πολιτών κατακλύζουν καθημερινά τα αστυνομικά τμήματα. Η αντιμετώπιση τους δεν μπορεί να γίνεται με μέτρα καταστολής και με συμπεριφορές πολλές φορές βίαιες εκ μέρους των οργάνων, που προσβάλουν και εξαθλίωνται την προσωπικότητα των ανθρώπων.

Σε μια σύγχρονη κοινωνία η Αστυνομία μπορεί να παιξει και προληπτικό ρόλο, αν στελεχωθεί με κοινωνικούς επιστήμονες και κυρίως με κοινωνικούς λειτουργούς.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Σε τι μέτρα πρόκειται να προχωρήσει, στα πλαίσια του νέου προϋπολογισμού, έτους 1998, προκειμένου να στελεχωθούν κατ' αρχήν τριάντα αστυνομικά τμήματα στην Αθήνα, είκοσι στη Θεσσαλονίκη, δέκα στην Πάτρα και δέκα στο Ηράκλειο, με ισάριθμους κοινωνικούς λειτουργούς, σ' ένα πιλοτικό πρόγραμμα που θα απαντά στην ουσία καθημερινών κοινωνικών προβλημάτων, που εξελίσσονται στη σκιά της δημοσιότητας, χρήζουν όμως ευαίσθητης αντιμετώπισης;".

Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης κ. Γεώργιος Ρωμαίος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΩΜΑΙΟΣ (Υπουργός Δημόσιας Τάξης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πράγματι υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις, υπάρχει κόσμος με προβλήματα κοινωνικού χαρακτήρα, όπως τονίζει ο κύριος συνάδελφος στην ερώτησή του, που προσέρχεται στα αστυνομικά τμήματα.

Συμφωνούμε ότι αυτά τα προβλήματα δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με μέσα καταστολής, ή πρόληψη αστυνομικής μορφής. Άλλα αυτά τα προβλήματα θα πρέπει να τα δούμε από δύο πλευρές, έχουν μάλλον δύο όψεις: Η μία είναι η άμεση, το πρόβλημα όπως τίθεται την ώρα που κάποιος πάει στο αστυνομικό τμήμα, και η άλλη όψη είναι η μακροχρόνια, που είναι και το ουσιαστικό πρόβλημα.

Το θέμα που τίθεται με την ερώτηση, έχει απασχολήσει το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, όχι μόνο σήμερα, αλλά και από προηγούμενες πολιτικές ηγεσίες. Αφορμή ήταν διότι σε ένα τμήμα εδώ στην περιοχή της Αθήνας, με πρωτοβουλία ενός πρώην συναδέλφου, είχε γίνει ένα πιλοτικό πρόγραμμα. Μετά από πολλή έρευνα και εξέταση του προβλήματος, και ο κ. Γείτονας, ο συνάδελφος ο οποίος ήταν στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης πριν από μένα, αλλά και εμείς σήμερα, καταλήξαμε στα εξής συμπεράσματα:

Πρώτον, υπάρχει μία σειρά από κοινωνικές υπηρεσίες, που άλλες ανήκουν στο αρμόδιο Υπουργείο, άλλες -και αναπτύσσονται ευτυχώς πολύ γρήγορα- στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Πιστεύουμε, ότι αυτά τα προβλήματα, τουλάχιστον επί της ουσίας τους, πρέπει να αντιμετωπίζονται από αυτές τις υπηρεσίες που είναι καλά οργανωμένες με κοινωνικούς λειτουργούς. Γιατί ούτως ή άλλως δεν είναι θέμα αστυνομίας. Ακόμα και αν προσλάβουμε κάποιους κοινωνικούς λειτουργούς, όπως λέει ο κύριος συνάδελφος, να ξεκινήσουμε με δέκα στην Κρήτη και δέκα στην Αθήνα, αν πάρουμε μια τέτοια απόφαση, είναι αυτονόητο ότι θα τη λαμβάνουμε παντού, να προσλά-

βουμε κοινωνικούς λειτουργούς σε όλα τα τμήματα και για εικοσιτετράωρη βάση, διότι εικοσιτέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο λειτουργούν τα τμήματα.

Η δική μας άποψη είναι, ότι οι αστυνομικοί και μάλιστα με το νέο σύστημα πρόσληψης και με τη μακρά εκπαίδευση, πρέπει να έχουν μία κατάλληλη εκπαίδευση, κυρίως ως προς τη συμπεριφορά. Το πρόβλημα είναι βασικά η συμπεριφορά έναντι αυτών των ατόμων που καταφεύγουν σε αστυνομικά τμήματα κυρίως για οικογενειακές υποθέσεις. Για παράδειγμα, όσον αφορά τα παιδιά, που αντιμετωπίζουν σοβαρά τέτοια προβλήματα, υπάρχουν υπηρεσίες ανηλίκων.

Δική μου, λοιπόν, άποψη είναι, ότι αυτού του είδους τις κοινωνικές υπηρεσίες δεν μπορεί να τις αναλάβει η Αστυνομία με κοινωνικούς λειτουργούς, απλώς πρέπει να έχει μία συνεχή συνεργασία, θα πρέπει όλα αυτά τα άτομα να παραπέμπονται αμέσως σε άλλες υπηρεσίες και να αντιμετωπίζονται από αυτές τις υπηρεσίες και όχι μέσα στα αστυνομικά τμήματα, που ούτως ή άλλως και αν υπάρχει κοινωνικό λειτουργός, το περιβάλλον δεν είναι εκείνο που μπορεί να λύσει τέτοιου είδους κοινωνικά προβλήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Κουρουμπλής έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, προσπάθησα πάρα πολλές φορές να έρθει το θέμα αυτό στο Κοινοβούλιο, με επανειλημμένες επίκαιρες ερωτήσεις που είχα καταθέσει, γιατί θεωρώ ότι είναι καίριο κοινωνικό ζήτημα, το οποίο διαδραματίζεται στη σκιά της δημοσιότητας μέσα στα αστυνομικά τμήματα.

Θα πρέπει να θέσω υπόψη σας και υπόψη του Κοινοβουλίου, ότι σ' αυτό το πιλοτικό πρόγραμμα που είχαμε συνεργαστεί παλαιότερα σε ένα αστυνομικό τμήμα του Χαλανδρίου, τα πορίσματα ήταν πράγματι πολύ ουσιαστικά. Ο αριθμός των περιστατικών που είχαν γίνει, που έρχονταν στο αστυνομικό τμήμα και δεν βρήκαν καμία άλλη διέξοδο, ήταν πάρα πολύ μεγάλος. Τέτοια, λοιπόν, προβλήματα ταλανίζουν όλα τα αστυνομικά τμήματα καθημερινά.

Πιστεύω, ότι ένα τέτοιο πρόγραμμα πραγματικά θα έδινε ένα άλλο πρόσωπο στην Ελληνική Αστυνομία, που το έχει ανάγκη. Και μόνο η τοποθέτηση του κοινωνικού λειτουργού μέσα στο αστυνομικό τμήμα θα διαμόρφωνε μία άλλη ψυχολογία και μια άλλη στάση συμπεριφοράς των αστυνομικών οργάνων απέναντι στον αδύνατο και ανώνυμο πολίτη, που πολλές φορές αναγκάζεται να σύρεται και να βιάζεται αξιοπρέπεια του από τέτοιες συμπεριφορές.

Αλλά και πάρα πολλά προβλήματα θα ετύγχαναν καλύτερης αντιμετώπισης και διοχετεύσης στην καλύτερη κατεύθυνση, προκειμένου να βρουν μια λύση, αν υπήρχε ένας κοινωνικός λειτουργός, όπως επιβεβαίωσε η παρουσία μιας κοινωνικής λειτουργού σε ένα πιλοτικό πρόγραμμα που έγινε στο αστυνομικό τμήμα του Χαλανδρίου. Αν πραγματικά δει κανείς τα πορίσματα αυτής της προσπάθειας, θα γίνει από τους ισχυρότερους υποστηρικτές μιας τέτοιας πρωτοβουλίας, που πραγματικά θα δείξει ένα άλλο πρόσωπο της Ελληνικής Αστυνομίας προς την ελληνική κοινωνία, ότι δηλαδή η Ελληνική Αστυνομία δεν είναι μόνο αστυνομία καταστολής, αλλά και μια αστυνομία που δουλεύει προληπτικά, γιατί πραγματικά αυτά τα προβλήματα πρωτογενώς εισέρχονται στα αστυνομικά τμήματα και θέλουν μια ευαίσθητη αντιμετώπιση και όχι συμπεριφορές που τα εντείνουν, τα αποπροσανατολίζουν και πολλές φορές ασκείται πάνω τους και βιασμός, με συνέπεια τα προβλήματα αυτά να χειροτερεύουν εις βάρος των πολιτών που τα βιώνουν. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΩΜΑΙΟΣ (Υπουργός Δημόσιας Τάξης): Κύριε Πρόεδρε, δεν θα διαφωνήσω με τον κύριο συνάδελφο ότι αποφασίζαμε να έχουμε σε όλα τα αστυνομικά τμήματα κοινωνικούς λειτουργούς, θα βελτιωνόταν ίσως και το πρόσωπο της Ελληνικής Αστυνομίας. Άλλα δεν νομίζω ότι είναι εκεί το πρόβλημα.

Το πρόσωπο της Ελληνικής Αστυνομίας και η συμπεριφορά πρέπει ούτως ή άλλως να βελτιωθεί και μάλιστα θα ήταν πολύ σημαντικότερο να βελτιωθεί χωρίς την παρουσία κοινωνικών λειτουργών. Αυτή πρέπει να είναι η πολιτική μας.

Από την άλλη μεριά, κύριε συνάδελφε, νομίζω ότι θα ήταν πιο σωστό να το δούμε λίγο διαφορετικά. Αν η Κυβέρνηση μπορεί να εξασφαλίσει την πίστωση για να πάρει αυτές τις εκατοντάδες κοινωνικούς λειτουργούς, γιατί μιλάμε για εκατοντάδες κοινωνικούς λειτουργούς, θα ήταν πολύ καλύτερο ...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Θα είχαμε φτιάξει και μια καλύτερη κοινωνία, κύριε Υπουργέ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΩΜΑΙΟΣ (Υπουργός Δημόσιας Τάξης): Δεν ξέρω τι θα είχαμε κάνει, αλλά εγώ ξέρω ότι αυτήν την ώρα για να λειτουργήσουν κοινωνικοί λειτουργοί στα εκατοντάδες τμήματα, πρέπει να πάρουμε τουλάχιστον από δυο βάρδιες. Γιατί δεν είναι δυνατόν να δουλεύει με το ωράριο της και να λέμε στις 6 το βράδυ ή στις 10 το βράδυ που θα έρθει κάποιος "δεν έχουμε σήμερα, περίμενε αύριο το πρωί".

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Ας το κάνουμε, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΩΜΑΙΟΣ (Υπουργός Δημόσιας Τάξης): Εάν λοιπόν υπάρξει τέτοια δυνατότητα, θα πρέπει να διερωτηθούμε μήπως είναι προτιμότερο και κυρίως στη βάση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να δημιουργηθούν κέντρα παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και τα προβλήματα αυτά να τα βγάλουμε από τα αστυνομικά τμήματα και να τα πάμε κατευθείαν εκεί, που θα είναι και εντελώς διαφορετικό το περιβάλλον και που θα προσφέρουν υπηρεσία ταυτόχρονα και σε εκείνους οι οποίοι δεν χρειάζονται και την αστυνομία. Πιστεύω ότι δεν έχουμε τόσο μεγάλη οικονομική δυνατότητα για να μοιράζουμε τις δυνάμεις μας.

Η άποψή μας τουλάχιστον, κύριε συνάδελφε, είναι να δημιουργηθούν και να ενισχυθούν κέντρα κοινωνικής περιθαλψής, παροχών κοινωνικών συμβουλών προς πάσα κατεύθυνση, αν είναι δυνατόν σε κάθε δήμο, κοντά σε κάθε αστυνομικό τμήμα, με πρωτοβουλία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεύτερη είναι η με αριθμό 449/26.11.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Άγγελου Μπρατάκου προς τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Περιβάλλοντος -Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με τη λήψη των αναγκών μέτρων αντιπλημμυρικής προστασίας της περιοχής Αθηνών κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Μπρατάκου σε περίληψη έχει ως εξής:

"Για μια ακόμη φορά η κρατική μηχανή απεδείχθη ανίκανη να προνοήσει για τη στοιχειώδη ασφάλεια των πολιτών και των περιουσιών τους, όπως απέδειξαν οι χθεσινές πλημμύρες στην περιοχή της Αθήνας, στην Κόρινθο και στο Άργος.

Εξαιτίας της οκνηρίας, αδιαφορίας, πλημμελούς επιβλεψής των εκτελουμένων έργων και αποδιοργάνωσης των αρμοδίων υπηρεσιών των νομαρχιών και του Υπουργείου Περιβάλλοντος -Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, μέτριας -κατά κοινή ομολογία- εντάσεως καιρικά φαινόμενα, τα οποία επιπλέον ήσαν και σχετικά μικράς διαρκείας, πήραν το χαρακτήρα πραγματικής θεομηνίας, με αποτέλεσμα να καταστραφούν και πάλι περιουσίες ανυπεράσπιστων πολιτών και να προκληθούν τεράστιες ζημιές στο οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο.

Παρά τις επανελημμένες προειδοποιήσεις για τον άμεσο κίνδυνο που διατρέχουν πολλές περιοχές της χώρας από την παντελή απουσία αντιπλημμυρικής προστασίας, η Κυβέρνηση ουδέν ενδιαφέρον επέδειξε για την ασφάλεια των πολιτών και των περιουσιών τους.

Νωπές είναι ακόμη στη μνήμη οι καταστροφές που προκλήθηκαν σε όλη την Αθήνα και ειδικότερα στις περιοχές της δυτικής και της νότιας Αθήνας τα περασμένα έτη από τις ανεξέλεγκτες καταστροφικές πλημμύρες, οι οποίες δυστυχώς

επαναληφθηκαν και χθες στις περιοχές κατά μήκος του Κηφισού, στη Γλυφάδα, στη Βούλα, στη Βουλιαγμένη και αλλού.

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, και Περιβάλλοντος -Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων:

Τι μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας προτίθενται να λάβουν άμεσα, ώστε τα πρόσφατα, αλλά και προηγουμένων ετών φαινόμενα πλημμυρών και καταστροφών να μην επαναληφθούν με την πρώτη -λίγο έντονη- βροχόπτωση".

Ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος -Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Χρήστος Βερελής έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος -Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά η ερώτηση του κ. Μπρατάκου θίγει ένα κολοσσαίο θέμα, όπου βέβαια μέσα στον περιορισμένο χρόνο μιας επίκαιρης ερώτησης πολύ επιγραμματικά μπορούμε να αναφερθούμε.

Τα τελευταία χρόνια έχουν δαπανηθεί για την αντιπλημμυρική προστασία μόνο του λεκανοπεδίου πάνω από εξήντα δισεκατομμύρια (60.000.000.000) δραχμές. Έχουν δε δεσμευτεί πόροι περίπου εκατόν δέκα δισεκατομμυρίων (110.000.000.000) δραχμών, για μια σειρά από έργα τα οποία έχουν κριθεί ότι έχουν απόλυτη προτεραιότητα. Με τα έργα αυτά, βεβαίως, δεν ολοκληρώνεται η αντιπλημμυρική θωράκιση του λεκανοπεδίου. Έχει υπολογιστεί ότι υπάρχουν ανάγκες περί έργων τα οποία εγγίζουν συνολικά τα διακόσια πενήντα δισεκατομμύρια (250.000.000.000) δραχμές. Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως στις ανθρώπινες παρεμβάσεις οι οποίες έχουν γίνει στο όλο σύστημα των ρεμάτων, χειμάρρων και ποταμών της Αττικής. Περίπου πεντακόσια χιλιόμετρα έχουν καλυφθεί από το 1950 μέχρι και την περασμένη δεκαετία από τα ρέματα και τους χειμάρρους με αποτέλεσμα, προκειμένου κανείς να αμβλύνει τα αποτέλεσματα αυτής της ανεξέλεγκτης κατάστασης, να χρειάζεται να δαπανά κολοσσαία ποσά για την αντιπλημμυρική προστασία.

Επίσης θα πρέπει κανείς να γνωρίζει -και στη δευτερολογία μου θα δώσω στον κ. Μπρατάκο έναν πίνακα από τα έργα που έχουν γίνει- ότι παράλληλα με τα αντιπλημμυρικά έργα, τα οποία γίνονται από το ΥΠΕΧΩΔΕ και από την ΕΥΔΑΠ, υπάρχει μια πολύ συγκεκριμένη διαδικασία, με την οποία η ΕΥΔΑΠ καθαρίζει τα φρεάτια τα οποία πλησιάζουν τις εβδομήντα χιλιάδες. Αυτά τα φρεάτια καθαρίζονται μια έως δύο φορές ετησίως και παράλληλα, υπάρχει μια ολόκληρη οργάνωση, η οποία παρεμβαίνει σε περιπτώσεις πλημμυρών, προκειμένου στον ταχύτερο δυνατό χρόνο να αποκαταστήσει τις περιοχές οι οποίες έχουν πληγεί.

Θα πρέπει ακόμη να λάβουμε υπόψη μας ότι υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός φρεατών, που κατασκευάστηκαν αυθαίρετα από Ο.Τ.Α. και οι οποίοι δεν είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο και αυτό σημαίνει ότι είναι τυφλοί, με αποτέλεσμα να επιδεινώνονται τα φαινόμενα πλημμύρων.

Έχει συνταχθεί, αγαπητέ κύριε Μπρατάκο, ένα σχέδιο νόμου το οποίο έρχεται τις επόμενες μέρες -έχει, νομίζω, κατατεθεί στη Βουλή- για ψήφιση, όπου μεταφέρεται η αρμοδιότητα του καθαρισμού των φρεατών μαζί με την αναγκαία στήριξη που πρέπει να υπάρχει γι' αυτό στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Συμπληρωματικά λοιπόν, θα πρέπει να σας πω ότι στο λεκανοπέδιο της Αττικής είναι καλυμένο μόνο το 25% του δικτύου των ομβρύων. Θα συνεχίσω στη δευτερολογία να σας πω για το Πεντελικό Όρος, για το οποίο έχετε ρωτήσει και για τα συγκεκριμένα αντιπλημμυρικά έργα, τα οποία ήδη έχουν κατασκευασθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Μπρατάκος έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΡΑΤΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλούθω την πολιτική της Κυβέρνησης στο θέμα της αντιμετώπισης των πλημμυρών, γιατί η κατάσταση αυτή δημιουργεί δραματικά φαινόμενα σε όλη την Ελλάδα και ιδιαιτέρως στο λεκανοπέδιο της Αττικής.

Ξέρετε τι μου θυμίζει η πολιτική σας, κύριε Υπουργέ; Κάποτε

σε ένα χωριό ένας χωρικός έπεσε από το άλογό του και κτύπησε σοβαρά. Τον πήγαν λοιπόν στον κυρ-Μήτσο. Ο κυρ-Μήτσος ήταν ο πρακτικός γιατρός της περιοχής, κομπογιανίτης δηλαδή. Μόλις τον είδε ο κυρ-Μήτσος του είπε "πάρε μια ασπιρίνη". "Ma", του λέει, "κυρ-Μήτσο έχω κτυπήσει σοβαρά, τι ασπιρίνη να πάρω;" "Πάρε μια ασπιρίνη και τίναξε το πόδι σου να πάει η ασπιρίνη κάτω!". Αυτό τι δείχνει; Δείχνει ότι η Κυβέρνηση προσπαθεί με ασπιρίνες, κύριε Υπουργέ, να αντιμετωπίσει την κατάσταση. Εδώ έχουμε συγκεκριμένες καταγγελίες των νομάρχων. Και μάλιστα πρόσφατα συνήλθαν οι νομάρχες με τη συμμετοχή του αρμόδιου γενικού γραμματέα πολιτικής προστασίας και διεπίστωσαν τα εξής:

Πρώτον, δεν υλοποιήθηκε η δέσμευση της Κυβέρνησης για τη χρηματοδότηση μικρών αντιπλημμυρικών έργων σε δήμους. Το Υπουργείο Γεωργίας -τα λένε οι νομάρχες, πρόσφατα- δεν προχώρησε σε αναδασώσεις στις κατεστραμμένες από τις πυρκαγιές δασικές εκτάσεις. Δεν συντηρούνται και δεν ενισχύονται τα ξυλοφράγματα στο Πεντελικό, τα οποία συγκρατούν τα ορμητικά νερά από τις βροχοπτώσεις. Μόνο 25% της έκτασης του λεκανοπεδίου διαβέτει δίκτυο ομβρίων υδάτων και μόνο στο 15% υπάρχουν αποχετευτικά έργα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή.)

Τελειώνω αμέσως, κύριε Πρόεδρε.

Από τα εξήντα χιλιάδες και πλέον φρεάτια ομβρίων υδάτων της ΕΥΔΑΠ ούτε τα μισά δεν έχουν καθαριστεί. Από τα τρεις χιλιάδες διακόσια χιλιόμετρα ρεμάτων που υπάρχουν στο λεκανοπέδιο της Αττικής, δεν έχουν διευθετηθεί παραπάνω από επτακόσια. Και το τραγικότερο ξέρετε ποιο είναι; Ότι σε μία έρευνα που έκανε το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, διεπίστωσε ότι η Ελλάδα είναι η τελευταία χώρα όσον αφορά την πρόγνωση, προειδοποίηση και αντιμετώπιση των πλημμυρών απ' όλες τις χώρες της Ευρώπης.

Αυτά είναι θλιβερά συμπεράματα που πρέπει να μας κάνουν πάρα πολύ σκεπτικούς και ανήσυχους, γιατί φοβάμαι, κύριε Υπουργέ, ότι στην επόμενη νεροποντή που θα έχουμε, μικρής διάρκειας, θα έχουμε τα ίδια φαινόμενα τα οποία είχαμε πρόσφατα από τις πλημμύρες που έγιναν.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος - Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, φοβάμαι ότι υπάρχει μία ενδιαφέρουσα αντίληψη του κ. Μπρατάκου για το κόστος της ασπιρίνης.

Έχουν δεσμευθεί εκατόν δέκα δισεκατομμύρια (110.000.000.000), κύριε Μπρατάκο, και έργα άνω των εξήντα δισεκατομμυρίων (60.000.000.000) έχουν ήδη ολοκληρωθεί. Θα σας δώσω το σύνολο αυτών των πινάκων, διότι δεν υπάρχει χρόνος στα πλαίσια αυτής της επίκαιρης ερώτησης να σας απαντήσω. Θα σας πω μόνο ενδεικτικά ορισμένα πράγματα.

Για το Πεντελικό Όρος, όπως μας ενημέρωσε το Υπουργείο Γεωργίας, υπάρχουν τα ξυλοφράγματα, έχουν γίνει φράγματα από σκυρόδεμα, τα οποία συγκρατούν επιτυχώς -πράγμα το οποίο έχει ήδη μετρηθεί από τις πρόσφατες βροχοπτώσεις- το νερό της βροχής, προκειμένου να μην κατακλύσει τις γύρω περιοχές.

Φέτος, εντός του 1997 δηλαδή, έχουν καθαριστεί εξήντα τρία χιλιόμετρα ρεμάτων και έχουν παρθεί περίπου διακόσιες δεκατρείς χιλιάδες μπάζα. Έχουν καθαριστεί ήδη σαράντα πέντε χιλιάδες φρεάτια και υπολείπεται ο καθαρισμός και των υπολοίπων.

Νομίζω ότι ο κ. Μπρατάκος, που πραγματικά πιστεύω ότι θέτει ένα επίκαιρο θέμα, ένα θέμα το οποίο θα παραμείνει αρκετό χρόνο επίκαιρο...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΡΑΤΑΚΟΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος - Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Βεβαίως. Είπαν οι νομάρχες ότι το 25% έχει καλυφθεί μόνο. Σας το είπα κι εγώ στην πρωτολογία μου. Χρειάζονται διακόσια πενήντα δισεκατομμύρια (250.000.000.000) και μέχρι στιγμής έχουν δεσμευθεί εκατόν

δέκα δισεκατομμύρια (110.000.000.000). Πεντακόσια χιλιόμετρα ρεμάτων είναι καλυμμένα. Υπήρξε μια ασυλλόγιστη πολιτική, η οποία κατάντησε την Αττική, από πλευράς πλημμυρών, εκεί που την κατάντησε.

Πρέπει λοιπόν η κοινωνία σήμερα να πληρώσει όλες αυτές τις ζημιές. Να σας πω για παράδειγμα, γιατί αναφέρεται και στην επίκαιρη ερώτησή σας, ότι στον αργολικό κάμπο, που έγιναν οι τελευταίες πλημμύρες, υπήρξε επιτόπια έρευνα -απάντησα και στο συνάδελφό σας τον κ. Σωτηρόπουλο προχθές- και υπήρξε η διαπίστωση ότι μεγάλο μέρος των ρεμάτων του Ξυδιά έχει καταληφθεί και παραπέμπονται στον εισαγγελέα.

Επαναλαμβάνω και πάλι ότι πρέπει να γίνουμε δυσάρεστοι απέναντι στους καταπατητές. Καταθέω δε, προς ενημέρωσή σας και είναι στη διάθεσή σας όλα τα έργα, τα οποία πιστεύω ότι με την ολοκλήρωσή τους -αυτά τα οποία δεν έχουν τελεώσει ακόμα, αλλά και με τη συνέχιση του έργου της αντιπλημμυρικής προστασίας, που ήδη έχουμε πολύ θετικά φαινόμενα στον Κηφισό, όπου ένα πολύ μεγάλο μέρος του έργου έχει ολοκληρωθεί ήδη- θα υπάρξει μια ουσιαστική βελτίωση της κατάστασης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Τρίτη είναι η με αριθμό 459/26.11.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Δημητρίου Κωστόπουλου προς τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τις κινητοποιήσεις των εργαζομένων στην καθαριότητα των δημοσίων σχολείων, την επίλυση των προβλημάτων τους κλπ.

Η ερώτηση του κ. Κωστόπουλου έχει ως εξής:

"Συνεχίζουν τις κινητοποιήσεις τους οι εργαζόμενες στην καθαριότητα των δημόσιων σχολείων διεκδικώντας τη λύση των χρόνιων προβλημάτων τους, που έχουν σαν αποτέλεσμα να βρίσκονται σε απελπιστική κατάσταση από άποψη μισθολογική, δικαιωμάτων και συνθηκών εργασίας.

'Όπως είναι γνωστό, αντί να θεωρούνται εργαζόμενες χαρακτηρίζονται εργολάβοι, με αποτέλεσμα να αμειβονται μόνο για τις αίθουσες που καθαρίζουν, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη στην αμοιβή τους και οι κοινόχρονοι χώροι που επίσης καθαρίζουν, εξασφαλίζοντας μισθό πείνας γύρω στις εξήντα χιλιάδες (60.000) δραχμές το μήνα, τους μήνες του καλοκαιριού παραμένουν άνεργες, ενώ δεν δικαιούνται άδειες, επιδόματα, δώρα κλπ. Να σημειωθεί ότι οι αμοιβές τους είναι καθηλωμένες από το 1995.

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί εάν προτίθεται η Κυβέρνηση να λύσει επιτέλους το πρόβλημα και να ικανοποιηθεί το δίκαιο αίτημα των εργαζόμενων στην καθαριότητα των δημόσιων σχολείων για αλλαγή του εργασιακού καθεστώτος, με τη μετατροπή των συμβάσεων έργου σε συμβάσεις αορίστου χρόνου".

Ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Λάμπρος Παπαδήμας έχει το λόγο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης) Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όπως είναι γνωστό, εδώ και εννέα χρόνια η σχολική περιουσία έχει περάσει στους Οργανισμούς Πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης. Παράλληλα με το ν.1828/89 η κάλυψη των λειτουργικών εξόδων των σχολείων είναι επίσης ευθύνη της αυτοδιοίκησης. Και πριν να περάσει η ευθύνη των σχολικών κτιρίων στην αυτοδιοίκηση, αλλά και μετά, το εργασιακό καθεστώς που είχαν οι καθαρίστριες των σχολείων ήταν συμβάσεις έργου, δηλαδή αυτό που οι ίδιες καταγέλλουν ότι αντιμετωπίζονται σαν εργολάβοι, ίσχυε επί μία μακρά σειρά ετών μέχρι σήμερα.

Οι καθαρίστριες σε όλη τη χώρα είναι συνολικά γύρω στις ένδεκα χιλιάδες. Το αίτημά τους για αλλαγή της εργασιακής τους σχέσης είναι ένα αίτημα που σαν βασικό αποδέκτη έχει την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων, γιατί εκείνη πληρώνει από δικα της έσοδα από τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους τους μισθούς τους. Η αυτοδιοίκηση αδυνατεί, όπως

η ίδια έχει δηλώσει, σε μία διυπουργική επιτροπή, στην οποία μετείχαν τα Υπουργεία Παιδείας και Εσωτερικών, και εκπρόσωπος της ΚΕΔΚΕ, να αντιμετωπίσει αυτήν τη δαπάνη.

Από την άλλη πλευρά δεν αναφέρει ο ερωτών Βουλευτής αν αυτό το μέτρο προτείνει να είναι ένα γενικό μέτρο που θα περιλάβει όλες τις καθαρίστριες, τόσο αυτές που έχουν μία αίθουσα ενός σχολικού κτιρίου σ' ένα χωρίο να καθαρίζουν όσο και εκείνες που έχουν στην ευθύνη τους δεκαοκτώ αίθουσες, που είναι ο μεγαλύτερος αριθμός αιθουσών που μπορεί να περιλάβουν στη σύμβασή τους.

Η επιτροπή η οποία έχει συσταθεί δεν έχει υποβάλει ακόμη πόρισμα. Εκείνο που είναι όμως, γνωστό είναι ότι η ΚΕΔΚΕ έχει αντίρρηση στο να μπορέσει να ικανοποιήσει αυτό το αίτημα. Και αυτό παρότι τα λειτουργικά έξοδα των σχολείων αντιμετωπίζονται πλέον με καθορισμένο συγκεκριμένο ποσοστό των κεντρικών αυτοτελών πόρων που είναι το 12% των 2/3 του προϊόντος από το φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων που εκταμιεύεται στους ΟΤΑ. Και αυτά έχουν ένα επήσιο ρυθμό αύξησης πολύ πάνω από τον πληθωρισμό. Για την επόμενη χρονιά οι κεντρικοί αυτοτελείς πόροι σύμφωνα με τον προϋπολογισμό αυξάνονται με ένα ρυθμό 15%, τη στιγμή που ο πληθωρισμός αναμένεται να κυμανθεί γύρω στο 3%.

Η εκτίμηση του Υπουργείου είναι ότι θα μπορέσει σύντομα να βρεθεί μία λύση με αύξηση των μηνιαίων αποδοχών. Αυτό είναι κάτι που η ΚΕΔΚΕ έχει συμφωνήσει ότι πρέπει να γίνει. Είναι ένα αίτημα που το είχαν υποβάλει εδώ και ένα χρόνο και αφορούσε την αύξηση των μηνιαίων αποδοχών τους και την παραχώρηση ενός ακόμη μισθού στους δέκα μισθούς που παίρνουν σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Κωστόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, πριν συζητήσουμε πάνω στα ζητήματα που βάζει η επίκαιρη ερώτηση και στα ζητήματα που εσείς ανοίξατε με την απάντησή σας, θα ήθελα σαν δύο απλοί πολίτες, όχι σαν Υφυπουργός και σαν Βουλευτής, να αναζητήσουμε την πιο κατάλληλη λέξη, την πιο αντιπροσωπευτική, που να αποδίδει την κατάσταση που επικρατεί στο χώρο των καθαριστριών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Εγώ σας λέω βασανίστηκα και βρήκα τη λέξη "ντροπή". Θα παρακαλούσα να συμφωνήσουμε σε αυτήν τη λέξη και να πάμε παρακάτω στα άλλα.

Γιατί, όμως, βρήκα σαν πιο αντιπροσωπευτική λέξη τη λέξη "ντροπή"; Γιατί, κύριε Υφυπουργέ, και εσείς ξέρετε και εμείς επίσης ότι υπάρχει ένα καθεστώς που λέγεται "καθεστώς εργασιακών θέσεων". Μέσα στο καθεστώς των εργασιακών σχέσεων υπάρχει ο μισθός, το μεροκάματο, η χρονιάτικη άδεια αναπαραγωγής εργατικής δύναμης, η κοινωνική ασφάλιση, η προστασία από τα ατυχήματα, το συνταξιοδοτικό καθεστώς, κλπ. Όλα αυτά λοιπόν, λέγονται "εργασιακές σχέσεις", που έχουν κατακτηθεί από τους εργαζόμενους με σκληρούς αγώνες, συχνά αιματηρούς και αυτό το καθεστώς των εργασιακών σχέσεων τινάζεται στον αέρα στο χώρο των καθαριστριών.

Δεν υπάρχει ευθύνη εδώ της πολιτείας; Θα μεταθέσουμε την ευθύνη στην ΚΕΔΚΕ; Και τι να την κάνω εγώ την ΚΕΔΚΕ; Την ΚΕΔΚΕ δεν μπορώ να την ενοχλήσω, που έχει αναστάτωσε τη γειτονία μου. Όλο σκάβουν, σκάβουν και δεν μπορώ να βρω άκρη, δηλαδή γιατί σκάβουν. Εδώ στην Αθήνα κατοικώ, ξέρετε.

Πρέπει να συμφωνήσουμε να παρέμβουμε να δώσουμε μία λύση. Εσείς που είστε ένας κρατικός λειτουργός και εγώ που αυτήν τη στιγμή ελέγχω αυτόν τον κρατικό λειτουργό να πιέσουμε προς μία κατάσταση, που να λέει "θα τηρηθούν τα μόνιμα σε ό,τι αφορά και τις καθαρίστριες".

Πάμε τώρα στα αιτήματα που βάζουν σχετικά με την απασχόληση. Το ξέρετε το αντικείμενο; Το ξέρετε. Το αντικείμενο είναι να πηγαίνουν τα παιδιά μου στο σχολείο και

να μην παθαίνουν ηπατίτιδα Β'. Το αντικείμενο είναι να καθαρίζονται οι χώροι κλπ. Από την άποψη αυτή δεν πρέπει να απαντάμε με τυποποιημένα στοιχεία και επιχειρήματα, όπως "η ευθύνη μου" και "η ευθύνη σου", αλλά επί της ουσίας και νομίζω ότι μπορείτε να αναλάβετε μία τέτοια δέσμευση, ώστε να αντιμετωπισθούν αυτά τα προβλήματα που χρονίζουν.

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριε Πρόεδρε, ο κύριος συνάδελφος έβαλε ένα θέμα νομιμότητας αυτής της διαδικασίας, η οποία ακολουθείται για την αμοιβή των υπηρεσιών που προσφέρουν οι καθαρίστριες.

Θα ήθελα να τον πληροφορήσω ότι είναι πέρα για πέρα σύννομη. Προβλέπεται από τον κώδικα η διαδικασία ανάθεσης έργου. Η διαδικασία δηλαδή ανάθεσης με εργολαβικό τρόπο της υλοποίησης μιας αρμοδιότητας. Και αλίμονο αν δεν προβλεπόταν αυτό.

Να ξέρετε ότι πάρα πολλοί ΟΤΑ στη χώρα, οι μικροί μέχρι χθες ΟΤΑ της χώρας, εργολαβικά ανέθεσαν την αποκομιδή των απορριμμάτων τους. Αν έπαιρναν προσωπικό -διότι μία κοινότητα εξυπηρετείτο από έναν εργολάβο με πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) το χρόνο- αν έπαιρναν έστω και έναν εργάτη, θα τους κόστιζε τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000). Ήταν αδύναμοι να πληρώσουν, επομένως τα σκουπίδια θα έμεναν εκεί.

Εργολαβικά, λοιπόν, από τους ΟΤΑ ανατίθενται υλοποιήσεις αρμοδιοτήτων τους σε εργολάβους. Έχει τη δυνατότητα και στα σχολικά κτίρια η αυτοδιοίκηση να το κάνει αυτό. Η αυτοδιοίκηση -πρέπει να το σεβόμαστε-έχει μία αυτοτέλεια. Μπορεί να αποφασίζει η ίδια. Έλεγχο νομιμότητας κάνει η πολιτεία και αυτή η ενέργεια τους είναι πέρα για πέρα σύννομη. Το ένα είναι αυτό.

Το δεύτερο είναι ότι θα πρέπει να δει κανένας αν σήμερα έχουμε καθαριότητα στα σχολεία ή όχι. Καθαριότητα έχουμε.

Το τρίτο που πρέπει να κοιτάξει είναι εάν οι αμοιβές αυτές ανταποκρίνονται ως προς το χρόνο προσφοράς υπηρεσίας -και αυτό είναι βέβαια θέμα και άλλων συναρμόδιων υπουργίων- αν ανταποκρίνονται προς τις απαιτήσεις που έχει ο εργαζόμενος, αλλά και στην κοινή λογική, πόσο αμείβεται ένας εργαζόμενος ωριαίως.

Η εκτίμηση είναι από την ΚΕΔΚΕ, αλλά και από την πλευρά των συναρμόδιων υπουργείων, ότι πρέπει να υπάρξει μία αύξηση. Αυτό το αποδέχεται η ΚΕΔΚΕ. Δεν αποδέχεται, όμως, να μετατρέψει τη σχέση εργασίας σε σχέση αορίστου χρόνου, γιατί αυτό θα σήμαινε για την ίδια μία οικονομική επιβάρυνση και θα έμπαινε και ένα ερωτηματικό ως προς την αποτελεσματικότητα άσκησης της συγκεκριμένης αρμοδιότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Τέταρτη είναι η με αριθμό...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο για μία παρέμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Επειδή στις επτά η ώρα είναι η επήσια γιορτή του Συλλόγου Ελλήνων Ολυμπιονικών, θα παρακαλώ σε μετά από αυτήν την ερώτηση να προταχθούν οι ερωτήσεις που με αφορούν και ζητώ να έχω την έγκριση των συναδέλφων, για να μπορέσω να πάω σε αυτήν τη γιορτή των Ολυμπιονικών μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εσείς είστε "Αχαίοινίκης" τι δουλειά έχετε με τους Ολυμπιονίκες; Και πολυνίκης, αλλά να μην προσδιορίζω τις άλλες νίκες, διότι τις έχετε καταγάγει σεναντίον ...

Συμφωνεί το Σώμα να προταχθεί η επίκαιρη ερώτηση προς τον Υφυπουργό Πολιτισμού και να συζητηθεί αμέσως μετά;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς το Σώμα σενέκρινε να προταχθεί η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου Υφυπουργού αμέσως μετά.

Τέταρτη είναι η με αριθμό 453/26.11.97 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Στέλλας Αλφιέρη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης για ισότιμη μισθολογική εξέλιξη των Ερευνητών των Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων με αυτούς των Πανεπιστημίων κλπ.

Η ερώτηση της κ. Αλφιέρη έχει ως εξής:

"Παρακαλουθώντας από κοντά τις δραστηριότητες του Ινστιτούτου Τεχνικής Σεισμολογίας και Αντισεισμικών Κατασκευών με έδρα τη Θεσσαλονίκη, πληροφορηθήκαμε ότι με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν.2530/97 οι ερευνητές του Ινστιτούτου, αλλά και των αντίστοιχων Ερευνητικών Ινστιτούτων 'Ερευνας' και Τεχνολογίας της Γενικής Γραμματείας 'Ερευνας και Τεχνολογίας, αποσυνδέονται μισθολογικά από το μισθολόγιο των μελών ΔΕΠ των ΑΕΙ αντίστοιχων βαθμίδων και υποβαθμίζονται. Η άνιση αυτή μεταχείριστη στο βαθμό που οι ερευνητές των Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων είναι εξομοιωμένοι με τα μέλη του ΔΕΠ των Πανεπιστημίων και εξελίσσονται ομοιόβαθμα, θέτει σημαντικά προβλήματα για το μέλλον των ίδιων των Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων.

Επειδή η Κυβέρνηση δεν μπορεί με αποφάσεις, κάθε άλλο παρά εκσυγχρονιστικές, να δημιουργεί προβλήματα και να δυναμίζει την εξέλιξη της εφαρμοσμένης έρευνας, αλλά και της ίδιας της επιστήμης που σε μία σύγχρονη κοινωνία δεν αποτελούν αποκλειστικό αντικείμενο της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Αν προτίθεται σεβόμενος την ίση μεταχείριση των πολιτών να θεσμοθετήσει την ισότιμη μισθολογική εξέλιξη των ερευνητών των Ερευνητικών Κέντρων και των Ινστιτούτων της Γενικής Γραμματείας 'Ερευνας Τεχνολογίας με αυτούς των Πανεπιστημίων.

2. Πότε θα υπογραφεί το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στο άρθρο 17 του ν.2530/97 και αφορά την ένταξη του Ινστιτούτου Τεχνικής Σεισμολογίας Αντισεισμικών Κατασκευών στη Γενική Γραμματεία 'Ερευνας Τεχνολογίας, στο βαθμό που συντρέχουν οι λόγοι και απομένουν σχεδόν τέσσερις μήνες από τη χρονική προθεσμία που ορίζει ο νόμος".

Ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Χριστοδουλάκης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ)

Πριν από ένα μόλις μήνα, η Κυβέρνηση με ένα νομοσχέδιο για το μισθολόγιο των καθηγητών Πανεπιστημίου και των ερευνητών των Ερευνητικών Κέντρων, προέβη σε μία πρωτοφανή, θα έλεγα, αναβάθμιση της υλικής θέσης των ερευνητών. Πιστεύω ότι καμία άλλη κατηγορία δεν έτυχε τόσης φροντίδας από μισθολογική άποψη και κατά συνέπεια από άποψη κινήτρων, όσο η κατηγορία των ερευνητών.

Με το νόμο αυτό θεσπίστηκαν ιδεις βασικές αποδοχές, ιδιαίτερα σε πειδόματα μεταξύ ερευνητών και αντίστοιχων βαθμίδων των καθηγητών, πράγματα τα οποία δεν υπήρχαν προηγουμένως. Και το λέω αυτό με έμφαση. Η μόνη διαφορά αφορά ένα επίδομα διδασκαλίας και εξωδιδακτικής απασχόλησης, το οποίο φυσικά συναρτάται αποκλειστικά με μία ιδιαιτερότητα που έχουν οι καθηγητές Πανεπιστημίου, η οποία δεν ανευρίσκεται στις δραστηριότητες των ερευνητών των Ερευνητικών Κέντρων.

Πρέπει να σας πω ότι διαβάζοντας κανείς το ερώτημα εδώ ότι υποβαθμίζονται οι ερευνητές, απορεί πώς είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται τέτοιοι όροι και τέτοιες περιγραφές, όταν η μισθολογική αναβάθμιση, η οποία επήλθε -και αν θυμάμαι καλά είχε αναγνωρισθεί και από τον ομιλητή του Συνασπισμού- ήταν πρωτοφανής, δεν είχε ξαναγίνει, όχι μόνο όπως είπα για τους ερευνητές, αλλά και για οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική κατηγορία.

'Οσον αφορά τώρα το δεύτερο ερώτημα, σχετικά με το προεδρικό διάταγμα που θα αφορά στην ένταξη των ερευνητών του ΙΤΣΑΚ και άλλων Ερευνητικών Κέντρων, το Υπουργείο

Οικονομικών ενήργησε ταχύτατα. Απέστειλε ένα ερωτηματολόγιο με τα στοιχεία τα οποία χρειάζεται στα ενδιαφερόμενα Ερευνητικά Κέντρα, το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, το ΙΤΣΑΚ και το ΕΘΙΑΓΕ και έχει αρχίσει να λαμβάνει τις απαντήσεις.

Προχωρεί στη σύνταξη του προεδρικού διατάγματος το οποίο θα γίνει πολύ πριν την προθεσμία που έχει θέσει ο νόμος, αλλά ούτως ώστε άλλως, πρέπει να πω ότι η Κυβέρνηση έχει φροντίσει να κατοχυρώσει την αναδρομική ισχύ των διατάξεων αυτών από το 1.9.1997 και κατά συνέπεια δεν υπάρχει καμία απολύτως ανησυχία για τους ερευνητές. Δεν υπάρχει καμία απολύτως ανησυχία, διότι οι ερευνητές ήταν μέγιστα ωφελημένοι από την πολιτική της Κυβέρνησης, και είναι γνωστό ότι η έρευνα είναι ένας τομέας στον οποίο η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έδωσε ιδιαίτερη σημασία και γι' αυτό ακριβώς η έρευνα τα τελευταία τρία χρόνια πάει τόσο πολύ καλά, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Η κ. Αλφιέρη έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, ήταν ενδιαφέροντα αυτά που μας είπατε εδώ. Θα είχε όμως πιο πολύ ενδιαφέρον, αν δεχόσαστε τους ερευνητές και τα συζητούσατε πρόσωπο με πρόσωπο. Δεν μπορώ να καταλάβω, αφού όλα έχουν τακτοποιηθεί, γιατί δεν τους δέχεσθε και φθάνει το θέμα στη Βουλή από εμένα.

Θέλω δε να επισημάνω και δύο άλλα πράγματα. Ελέγχοντας την πορεία βλέπουμε ότι υπάρχουν σοβαρά προβλήματα στην εφαρμοσμένη έρευνα και φθάνουμε στο συμπέρασμα να πούμε ότι με τις μισθολογικές αποφάσεις που έχετε πάρει στο δημόσιο τομέα, η έρευνα έχει μπει σε δεύτερη μοίρα. Αναφέρομαι στο ν. 2530/1997 που εσείς τον εξήγειτε διαφορετικά, οι ερευνητές και η αντιπολίτευση τον εξηγούν διαφορετικά. Αφαιρέσατε το δικαίωμα να αμειβονται οι ερευνητές των ερευνητικών κέντρων και των ινστιτούτων με το πανεπιστημιακό μισθολόγιο. 'Ισως να τους τιμωρείτε, γιατί αναπτύσσουν εφαρμοσμένη έρευνα. Και μιλάω συγκεκριμένα. Πέρα απ' αυτά τα ινστιτούτα που σας ανέφερα, το Ινστιτούτο Τεχνικής Σεισμολογίας των Αντισεισμικών Κατασκευών έχει αναπτύξει μια πολύ σημαντική δουλειά στον προσεισμικό έλεγχο, που αυξάνει τα μέτρα ετοιμότητας μιας κοινωνίας πριν και μετά το σεισμό. Κατανοούμε δε όλοι μας τι σημαίνει αυτό το έργο σε μια χώρα που πρέπει να μάθει να ζει με τους σεισμούς. Σας ενημερώνω, γιατί, όπως είπα, σταθερά αρνείσθε να τους δείτε. Μέχρι σήμερα αρνείσθε να συνυπογράψετε το προεδρικό διάταγμα, που προβλέπεται από το ν. 2530/1997, με το οποίο θα λυθούν τα προβλήματα ίσης μεταχείρισης του ινστιτούτου με τα υπόλοιπα ερευνητικά κέντρα της Γενικής Γραμματείας 'Ερευνας και Τεχνολογίας και θα βοηθήσει το έργο για μια συγκροτημένη άποψη στο χώρο της αντισεισμικής προστασίας.

Η αδιαφορία συνεχίζεται, γιατί μέχρι σήμερα, κύριε Υφυπουργέ, δεν μπορούν να πληρωθούν, γιατί δεν υπάρχει το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο. Πάρτε ένα τηλέφωνο να δείτε. Δεν μπορούν να πληρωθούν.

Επίσης θέλω να πω ότι ενώ ο Υπουργός Περιβάλλοντος καλώς θεωρεί ότι το έργο του ινστιτούτου πρέπει να ενισχυθεί και με το άρθρο 11 του νομοσχέδιου περί δημοσίων έργων προβλέπει ειδικό λογαριασμό για το ΙΤΣΑΚ, όπως συμβαίνει και με τα άλλα ερευνητικά κέντρα. Εσείς χωρίς να ρωτήσετε κανέναν προφανώς, ούτε τον Υπουργό Περιβάλλοντος, τους οποίους αφαιρέσατε. Θέλω να μας πείτε γιατί το κάνατε αυτό. Εσείς χαράσσετε την αντισεισμική στρατηγική;

Τελειώνοντας θέλω να πω ότι αυτό δεν επιβαρύνει τον προϋπολογισμό, αντίθετα τον ελαφρύνει. Παρακαλώ απαντήστε μας, κύριε Υφυπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Χριστοδουλάκης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ομολογώ ότι πολλά από τα θέματα τα οποία θέσατε,

πρώτον, δεν τα γνωρίζω, δεύτερον, τα παρουσιάζετε με χαρακτηριστικά τα οποία είναι αντίθετα με αυτά που ισχύουν. Επιτρέψτε μου να το πω αυτό.

Κατ' αρχήν όσον αφορά αυτό που είπατε ότι δεν δέχομαι τους ερευνητές, επειδή έτυχε να έχω θητεύσει επί δυόμισι χρόνια ως Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας, έχω συναντήσει όλους τους ερευνητές όλων των ερευνητικών ιδρυμάτων πάρα πολλές φορές αλλά και τώρα κατά την κατάρτιση του μισθολογίου. Δεν γνωρίζω να εκκρεμεί καμία αίτηση να με συναντήσει κανένας σύλλογος ερευνητών τώρα τελευταία. Και όχι μόνο αυτό, αλλά από το ΙΤΣΑΚ περί του οποίου αναφέρετε, όλα όσα αναφέρετε, έχω λάβει και μία επιτοπολή από τον πρόεδρό του που με ευχαριστεί ιδιαιτέρως για τη φροντίδα που επέδειξε η Κυβέρνηση για τους ερευνητές του ΙΤΣΑΚ. Αν τη διάβασα καλά, αυτό ακριβώς έλεγε.

Δεύτερον, είναι δυνατόν να λέμε ότι υποβαθμίζουμε έναν κλάδο, όταν του δίνουμε 40% αύξηση; Επί χρόνια το αίτημα των ερευνητών ήταν να πάρουν 30% αύξηση και έρχεται η Κυβέρνηση και δίνει αυξήσεις που είναι 40% και 45%. Αυτό το λέτε υποβάθμιση; Επιτρέψτε μου να έχω μια διαφορετική γνώμη.

Είπατε ότι αρνούμαι να υπογράψω το προεδρικό διάταγμα. Σας είπα προηγουμένως ότι οι υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου είναι αυτές που καταρτίζουν το προεδρικό διάταγμα. Αμέσως από την επαύριο της δημοσίευσης του νόμου ξεκίνησαν να καταρτίσουν αυτό το προεδρικό διάταγμα και πρώτος εγώ θα το υπογράψω για να φύγει. Πώς είναι δυνατόν να αρνούμαι κάτι να υπογράψω, το οποίο ετοιμάζουν οι δικές μου υπηρεσίες. Δεν το κατανοώ αυτό.

Και επίσης πρέπει να σας πω ότι όλα αυτά τα θέματα που είπατε αν χαράσσουν την ερευνητική πολιτική, είναι αυτονόητο ότι δεν χαράσσει το Υπουργείο Οικονομικών την ερευνητική πολιτική. Το Υπουργείο Οικονομικών αποφασίζει τη μισθολογική πολιτική σε συνεργασία με τα δάφορα Υπουργεία. Τώρα το αν θα ενταχθεί ή όχι ή τι χαρακτήρα ερευνητικό θα πάρει το ΙΤΣΑΚ, δεν είναι θέμα δικό μας, είναι θέμα του εποπτεύοντος Υπουργείου και του Υπουργείου Ανάπτυξης, το οποίο έχει στον τομέα ευθύνης του τα ερευνητικά ίνστιτούτα και μπορούν να πρωθηθούν μέσα από εκεί.

Εν κατακλειδί θέλω να πω, ότι δεν νομίζω να υπήρξε Κυβέρνηση ξανά που να έδειξε τόσο μεγάλο ενδιαφέρον για τους ερευνητές και την έρευνα. Και αποτέλεσμα αυτού δεν είναι μόνο η μισθολογική ωφέλεια η οποία έχει προκύψει για τους ερευνητές, δεν είναι μόνο τα τεράστια κονδύλια που διοχετεύονται από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και από τον εθνικό προϋπολογισμό για την έρευνα, αλλά είναι και οι επιδόσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται. Και νομίζω ότι καμία αντιπολιτευτική διάθεση δεν μπορεί να μειώσει τις επιδόσεις αυτές, οι οποίες είναι πολύ σημαντικές όχι μόνο στην Ελλάδα, που έχουν σημειωθεί άλματα, αλλά και οι επιδόσεις που σημειώνει η ερευνητική κοινότητα της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που έχει πάει πολύ καλά σ' όλους τους τομείς και ιδιαίτερα στους πολύ ανταγωνιστικούς. Κάποτε αυτά θα πρέπει να αναγνωρισθούν, ασχέτως κόμματος από το οποίο προέρχεται κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι, έχει ήδη διθεί η έγκριση σας προκειμένου να προταχθούν οι ερωτήσεις που απευθύνονται προς τον Υφυπουργό Πολιτισμού.

Θα συζητηθεί λοιπόν, η πρώτη, με αριθμό 435/25.11.97, επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ιωάννη Γιαννακόπουλου προς τους Υφυπουργούς Πολιτισμού (Αρμόδιο για θέματα Αθλητισμού) και Δημόσιας Τόξης, σχετικά με τα πρόσφατα επεισόδια στα γήπεδα, τη λήψη των αναγκαίων μέτρων κλπ.

Η ερώτηση έχει ως εξής:

"Τα θλιβερά επεισόδια του Σαββατοκύριακου στα ελληνικά γήπεδα και ιδιαίτερα στα γήπεδα του Ιωνικού και στο Ολυμπιακό Στάδιο, αμαυρώνουν την εικόνα όχι μόνο του λαοφιλέστερου αθλήματος, που είναι το ποδόσφαιρο, αλλά θέτουν σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητα αλλά και τη ζωή

ακόμα των Ελλήνων φιλάθλων-πολιτών, που προσέρχονται στα γήπεδα να δουν ποδόσφαιρο και όχι κατς. Ακόμη εκθέτουν ανεπανόρθωτα τη χώρα μας στη Διεθνή Κοινότητα εν όψει μάλιστα των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.

Κατόπιν τούτου, ερωτάται η Κυβέρνηση:

1. Σε ποια συγκεκριμένα μέτρα πρόκειται να προβεί, έτσι ώστε να αναζητηθούν και να τιμωρηθούν όλοι οι υπαίτιοι των θλιβερών επεισοδίων ανεξάρτητα με την ιδιότητά τους.

2. Τι πρόκειται να αλλάξει η Κυβέρνηση στο θέμα του προληπτικού ελέγχου (αστυνόμευση κλπ.) και ποια άλλα μέτρα θα λάβει αφού τα ισχύοντα σήμερα αποδείχθηκαν εντελώς αποτελεσματικά και ανίκανα να αποτρέψουν την ωμή βία.

3. Είναι διατεθεμένη η Κυβέρνηση να αναζητήσει τις πραγματικές αιτίες έξαρσης της βίας στον αθλητισμό, όπως η πλήρης εμπορευματοποίηση και ο απόλυτος έλεγχος του ποδοσφαίρου και του αθλητισμού γενικά, από ελάχιστους οικονομικά ισχυρούς που στοχεύουν στην κερδοσκοπία και αλλού, αδιαφορώντας εντελώς για τον κοινωνικό ρόλο του αθλητισμού;".

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

Κύριε Υφυπουργέ, όχι όλοι οι αστυνομικοί στη γήπεδα, γιατί χρειαζόμαστε και εμείς στις επαρχίες μας αστυνομικούς.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Ευχαριστώ τους συναδέλφους που δέχθηκαν να προταχθούν οι ερωτήσεις που με αφορούν.

Σήμερα οι φίλαθλοι δίνουν μια απάντηση σ' αυτά που συμβαίνουν στο πρωτάθλημα και η απάντηση αυτή ελπίζω ότι θα οδηγήσει αυτούς οι οποίοι έχουν πάρει μια αυτοκαταστροφική πορεία σε σκέψεις, για να μπορέσουν να επανορθώσουν και το πιο φιλολαϊκό θέαμα, το ποδόσφαιρο, να το κάνουν και πάλι ελκυστικό. Διότι όπως ήδη πληροφορούμαι λιγότεροι από τριάντα πέντε χιλιάδες θεατές πήγαν να δουν το μεγαλύτερο αγώνα της χρονιάς ανάμεσα στις δύο από τις μεγαλύτερες ομάδες της χώρας.

Ορισμένοι παράγοντες, ορισμένοι σύνδεσμοι φιλάθλων, διαιτητές, "αθλητικοί δικαστές" -διότι μέχρι την προχθεσινή απόφαση που είπαμε να είναι τακτικοί δικαστές, οι αθλητικοί δικαστές ήταν πολίτες εξειδικευμένοι απλώς στη νομική επιστήμη- μέρος του Τύπου ιδιώς του αθλητικού δημιουργούν ένα κλίμα, που είναι κλίμα έλλειψης εμπιστοσύνης σ' αυτά που συντελούνται μέσα στα γήπεδα, με αποτέλεσμα να ακολουθεί η βία και να χρειάζονται μέτρα.

Εγώ θα συμφωνήσω με όλες τις διαπιστώσεις του κυρίου συναδέλφου. Χρειάζεται, από τη μια μεριά να κατανοήσουν όσοι διοικούν το ελληνικό ποδόσφαιρο ότι το έχουν οδηγήσει σε μια πορεία αυτοκαταστροφής και από την άλλη μεριά χρειάζεται και η πολιτεία να πάρει μέτρα και να τα στηρίξει. Θα υπάρχουν και προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα.

Εγώ θα συμφωνήσω με όλες τις συμφώνουσαν όλοι, η δικαιοσύνη να συντίθενται από τακτικούς δικαστές. Χαίρομαι γιατί συμφώνησαν όλοι να πάμε σε επαγγελματική διαιτησία και να κάνουμε συναντήσεις με όλους τους φορείς του ποδοσφαίρου, προκειμένου αυτό το φαινόμενο, που μας προσβάλλει διεθνώς, να σταματήσει να υπάρχει.

Επίσης θα πάρουμε και τα μέτρα τα οποία οι ευρωπαϊκές χώρες πήραν. Γιατί σε λίγο θα απαγορεύεται από τις διεθνείς αθλητικές οργανώσεις να γίνονται αγώνες σε γήπεδα που έχουν κάγκελα. Ήδη σε όψει του παγκοσμίου κυπέλου του 1998, όλα, τα γήπεδα στη Γαλλία, που θα γίνει το μουντιάλ ποδοσφαίρου, κανένα από αυτά δεν θα έχει κάγκελα.

Και εμείς εδώ δημιουργούμε σιδερόφρακτους χώρους προκειμένου να προστατεύσουμε τους αθλητές και τους φιλάθλους από τη βία και τις επιθέσεις!

Ελπίζω ότι τα μέτρα αυτά που αναφέρονται στον έλεγχο της κερκίδας σε δύο στάδια, στο Ολυμπιακό Στάδιο και στο Στάδιο της ΑΕΚ, καθώς και τα μέτρα τα οποία θα πάρουμε, με τον έλεγχο του τι φέρνουν μέσα στα γήπεδα οι εισερχόμενοι και ταυτόχρονα η αίσθηση ότι καταστρέφουν τον ίδιο τον εαυτό τους οι παράγοντες του ποδοσφαίρου θα οδηγήσει σε μια υποχώρηση της βίας. Εξάλλου από αύριο στη Βουλή των Ελλήνων, με πρωτοβουλία του Προέδρου της

Επιτροπής Μορφωτικών υποθέσεων, αρχίζει μία συζήτηση, για το τι φταίει στο ελληνικό ποδόσφαιρο. Και θα παρακαλούσα πολλοί Βουλευτές να προσέλθουν σε αυτές τις συνεδριάσεις, προκειμένου και η Εθνική Αντιπροσωπεία να αντιμετωπίσει ένα πρόβλημα το οποίο βρέθηκε στην έξαρσή του την περασμένη εβδομάδα. Ευχόμαστε και ελπίζουμε να μην ξαναζήσουμε τέτοιες στιγμές, που προσέβαλαν τη χώρα διεθνώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος κ. Γιαννακόπουλος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, ειλικρινά σας ευχαριστώ που υπερθεματίσατε στους προβληματισμούς μου. 'Όμως δεν νομίζω ότι είναι αυτό αρκετό. Ειλικρινά παρακαλούθησα με πολύ μεγάλη προσοχή τα μέτρα που πρόκειται να πάρετε, που εξαγγήλατε, ότι θα ληφθούν για την επαγγελματική διαιτησία, δηλαδή και για την αλλαγή στα δικαιοδοτικά όργανα, αλλά και σε άλλα θέματα.

Ειλικρινά, κύριε Υπουργέ, θέλω να πιστεύω ότι δεν φταίνε μόνο οι οργανωμένοι φίλαθλοι αλλά οι "θεοποιημένοι" μεγαλοπαράγοντες που τους λένε ότι "είστε ο δωδέκατος ή ο δέκατος τρίτος πάικτης", τους ντοπάρουν στην κυριολεξία και στο τέλος, όταν γίνουν τα έκτροπα, τους ρίχνουν στην πυρά. Φταίνε οι μεγαλοπαράγοντες εκείνοι οι οποίοι, αγαπητέ κύριε Υπουργέ και αγαπητοί συνάδελφοι, στην κυριολεξία μέσα στους αγωνιστικούς χώρους σήμερα αλλά και έξω από αυτούς δεν πηγαίνουν οι φίλαθλοι κάτω από μία ιδιότυπη αλληλεγγύη, κάτω από μία ομπρέλα αλληλεγγύης να εκτονωθούν, αλλά πηγαίνουν εκεί να κονταροκτυπηθούν τα μεγάλα συμφέροντα, το ποιος ελέγχει περισσότερο το ποδόσφαιρο και όχι μόνο. Και μέσα από το ποδόσφαιρο, κύριε Υπουργέ, αντλείται πραγματικά τεράστια δύναμη που όλοι γωρίζουμε σε αυτό τον τόπο.

Πιστεύω ότι χρειάζεται πραγματικά περισσότερο θάρρος και τόλμη, για να δούμε ποιοι είναι οι πραγματικοί υπεύθυνοι σε αυτήν την έξαρση της βίας στα γήπεδα. Γιατί πραγματικά, όπως είπατε και σεις προηγουμένων, χαίρομαι αν σήμερα είναι ήσυχο το Ολυμπιακό στάδιο, αλλά φοβούμαι να μην είναι για μια μέρα και επειδή έχουν ξεσηκωθεί όλοι σε αυτόν τον τόπο. Ελπίζω τα μέτρα που θα πάρετε, κύριε Υπουργέ, να είναι πραγματικά μέτρα όχι μόνο κατασταλτικού ελέγχου αλλά και προληπτικού όπως και σεις ο ίδιος αναφέρατε. Και πραγματικά πιστεύω ότι τόσο τα μέτρα όσο και η νοοτροπία, κύριε Υπουργέ, με την οποία πρέπει να καθοδηγήσουμε τους νέους, να μην είναι νοοτροπία εξόντωσης του αντιπάλου, αλλά ευγενούς πραγματικά άμιλλας και όποιος πηγαίνει στο γήπεδο να βλέπει πραγματικά το λαοφιλέστερο αυτό σπορ, όπως είπατε, που είναι το ποδόσφαιρο και να προσπαθήσουμε να το αναβαθμίσουμε και όχι να το βουλιάξουμε.

Πραγματικά οι απαντήσεις σας με ικανοποίησαν, αρκεί να υλοποιηθούν, κύριε Υπουργέ, και πιστεύω πως προς αυτήν την κατεύθυνση θα βοηθήσουμε όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Κατ' αρχήν οφείλω να διευκρινίσω ότι το ποδόσφαιρο είναι αυτοδιοίκητο. Ο έλεγχος εξικνείται μόνο στα θέματα της οικονομικής διαχείρισης και βεβαίως όπου συμβαίνουν παραβιάσεις του ποινικού νόμου. Ήδη ο Υπουργός Δικαιοσύνης, με εντολή του προς τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, έχει ζητήσει να σταματήσει η όλη αυτή ιστορία της ατιμωρησίας και του ακαταδιώκτου με τις προκαταρκτικές εξετάσεις και όπου συμβαίνουν αδικήματα, τα οποία προφανώς τα αντιλαμβάνεται όλος ο ελληνικός λαός μέσα από τις κάμερες και την εικόνα, να υπάρχει άμεση άσκηση ποινικής δίωξης, όπως συνέβη και από τα γεγονότα της περασμένης Κυριακής.

Θα προβληματιστούμε στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων για το επίπεδο της σχέσης της ελληνικής πολιτείας με το ποδόσφαιρο. Και όσοι οι παράγοντες δεν αντιλαμβάνονται το χρέος τους και οδηγούν το ποδόσφαιρο στην αυτοκαταστροφή, τόσο νομίζω ότι οφείλει να παρέμβει η πολιτεία για να προστατεύσει το νέο, τη νέα, τον πατέρα και την οικογένεια, οι οποίοι επιθυμούν να βλέπουν ποδόσφαιρο και

δεν τους επιτρέπεται από το χουλιγκανισμό και τη βία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Τέταρτη είναι η με αριθμό 452/26.11.1997 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Σπυρίδωνος Δανέλλη προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος - Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Πολιτισμού, σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις στην περιοχή Λίντο Ηρακλείου Κρήτης από την αποπεράτωση του Παγκρήτιου Εθνικού Σταδίου κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση έχει ως εξής:

"Σε προηγούμενη ερώτηση (1043/21.8.97), σχετική με την αποπεράτωση του Παγκρήτιου Εθνικού Σταδίου Ηρακλείου, επισημαίνονταν η αυθαίρεσία των επειμάσεων στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής Λίντο Ηρακλείου και ο επαπειλούμενος κίνδυνος ολοκληρωτικής καταστροφής του οικισμού σε περίπτωση πλημμύρας.

Στην απάντησή σας διαβεβαιώνατε τους κατοίκους της περιοχής ότι η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα (ανοίγματα στο αυθαίρετο τοιχείο, υψημετρική διαφορά 0,5% με τη θάλασσα επιφάνεια, πλακοσκεπείς οχετοί απορροής ομβρίων υδάτων) ώστε να αποφευχθούν οι κίνδυνοι καταστροφών σε περιπτώσεις αυξημένων βροχοπτώσεων.

Μετά από επιτόπια προσωπική έρευνα διαπίστωσα ότι όλα τα παραπάνω δεν αποτελούν στοιχεία της ορατής πραγματικότητας.

Να σημειωθεί ότι το έργο στερείτο ακόμη οικοδομικής άδειας κατασκευής, καθώς και μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων πάρα ποτέ ότι ανεγειρεται σε μπαζωμένο ρέμα, σε περιοχή ήδη επιβραυμένη περιβαλλοντικά.

Μετά τις παραπάνω διαπιστώσεις ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί:

1. Ο κύριος Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ αν έχει αντίληψη και γνώση του θέματος και ποια η άποψη του Υπουργείου για την αντιπλημμυρική προστασία της περιοχής.

2. Αν ο Υφυπουργός Αθλητισμού γνωρίζει την υφιστάμενη κατάσταση και αναγνωρίζει τους κινδύνους που προκαλούνται από την αμέλεια της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού για τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής.

Ο Υφυπουργός Πολιτισμού κ. Ανδρέας Φούρας έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Πράγματι υπάρχει προβληματισμός σχετικά με το Παγκρήτιο Στάδιο. Ο προβληματισμός αυτός σχετίζεται με μία πορεία εξέλιξης ενός αθλητικού έργου σε ένα χώρο ο οποίος δεν άντεχε αντικειμενικά τόσες πολλές αθλητικές δραστηριότητες. Έτσι, σε ένα χώρο εκατόν εικοσιών στρεμμάτων, που έχει μεγάλα προβλήματα αντιπλημμυρικής προστασίας, εγκαταστάθηκαν με απαλλοτρίωση που έγινε το '73, ένα κολυμβητήριο, ένα κλειστό γυμναστήριο και έχει αρχίσει από το 1985 η διαμόρφωση του χώρου και η εξέλιξη ενός έργου για ένα στάδιο τριάντα τριών χιλιάδων θεατών. Και είναι να απορεί κανείς, όταν θα πάνε αυτοί οι τριάντα τρεις χιλιάδες θεατές σε αυτό το στάδιο, πού θα αφήσουν τα αυτοκίνητά τους και πώς θα μπορέσουν να φύγουν από αυτόν το χώρο, ο οποίος πράγματι αντιμετωπίζει προβλήματα. Πρέπει να παρθούν μέτρα.

Έχω ένα χαρτί από τις υπηρεσίες Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, το οποίο θα δώσω στον αγαπητό συνάδελφο. Τι επιχειρεί να κάνει αυτό το χαρτί: Επιχειρεί να πει ότι οι ευθύνες δεν είναι δικές μας, δεν είναι της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, ότι οι ευθύνες είναι της Γραμματείας της Περιφέρειας Κρήτης, οι ευθύνες είναι άλλων Υπουργείων ενδεχομένων.

Εγώ το μόνο που οφείλω να σημειώσω, για να γνωρίζει η Βουλή, είναι ότι χρειάστηκε να συνανέσουμε ως Υπουργείο στο να ανοίξει τάφρος ενός ρέματος. Η αλήθεια είναι ότι κατασκευάζεται σε μία περιοχή με πολλά προβλήματα,

Δεν είναι αλήθεια όμως ότι αυτό το Εθνικό Στάδιο κατασκευάζεται μέσα στην κοίτη ενός ρέματος. Η αλήθεια είναι ότι κατασκευάζεται σε μία περιοχή με πολλά προβλήματα,

με πολλά αυθαίρετα. Και βεβαίως, η αρχική χωροθέτηση του σταδίου σε αυτήν την περιοχή θεωρώ ότι είναι προβληματική και πρέπει να συμπράξουν πολλά Υπουργεία και να διαθέσει πολλά χρήματα, ιδίως το ΥΠΕΧΩΔΕ, για να μπορέσει να δώσει διέξοδο σ' ένα πνιγμένο στάδιο, που αν θα ολοκληρωθεί, δεν θα μπορεί με τις συγκεκριμένες συνθήκες που επικρατούν σήμερα να λειτουργήσει και ταυτόχρονα να προβλέψει έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, δεδομένου ότι η περιοχή έχει τέτοιου είδους και τέτοιας φύσης προβλήματα.

Αγαπητέ συνάδελφε, είχε και άλλες περιοχές το Ηράκλειο και δεν έχω κατανοήσει γιατί επελέγη αυτός ο χώρος. Εγώ αρκεί να πω, ότι πριν από ένα μήνα δώσαμε για αποπληρωμή της β' φάσης των κερκίδων του σκελετού, επτακόσια πενήντα εκατομμύρια (750.000.000) δραχμές.

Ελπίζω να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε και να τα καταφέρουμε. Πρέπει όμως, να συνεννοηθούμε και να συνεργαστούμε όλοι, γιατί είναι προβληματική η αρχική επινόηση, η αρχική σύλληψη για εγκατάσταση σε αυτόν το χώρο ενός σταδίου τριάντα τριών χιλιάδων θέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος κ. Δανέλλης έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΑΝΕΛΛΗΣ: Αναγνωρίσατε, κύριε Υπουργέ, ότι το άχαρο θέμα μας έχει αρκετά σημεία διαφορετικών τάξεων, τα οποία είναι εξαιρετικά προβληματικά. Είναι φανερό ότι συζητάμε για ένα στοιχειωμένο θέμα, μιας και είναι μιας μεγάλης κλίμακας –όπως είπατε και εσείς– έργο, το οποίο ξεκινάει από το 1988 –οι διαδικασίες κατασκευής του– και ακόμα σήμερα, δέκα χρόνια μετά, ουσιαστικά έχει ολοκληρωθεί μόνο η θεμελίωση του σταδίου και στέκονται ως ικρώματα, η αρχή των υποστηλωμάτων, με εξαιρετικά διαβρωμένους σιδηρούς οπλισμούς, που θέτουν και ζητήματα στατικής επάρκειας κλπ. Αυτά νομίζω ότι τα γνωρίζετε.

Νομίζω ότι το θέμα μας έχει δύο σκέλη:

Το πρώτο σκέλος είναι η αναγκαιότητα, πράγματι, της ολοκλήρωσης αυτού του σταδίου, που είναι ίσως το μοναδικό μεγάλης κλίμακας έργο αθλητικής υποδομής που γίνεται στο Νομό Ηρακλείου και ειδικότερα στην Κρήτη. Και εδώ, θα πρέπει να πούμε ότι είναι εξαιρετικά ανεπαρκής η αθλητική υποδομή σε ολόκληρο το νησί. Και αυτό πρέπει να αναγνωριστεί από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού.

Το δεύτερο είναι βέβαια τα προβλήματα ποιότητας, τα προβλήματα ένταξης στο περιβάλλον, τα προβλήματα που δευτερογενώς δημιουργεί, όπως και τα προβλήματα κόστους. Από τα κύρια προβλήματα, που πρέπει να αντιμετωπιστούν, είναι η επικινδυνότητα που δημιουργεί σε μια περιοχή ιδιαίτερα προβληματική και ιδιαίτερα επιβαρημένη.

Οι απαντήσεις, που έχω πάρει σε πρόσφατες γραπτές ερωτήσεις μου με τα στοιχεία που αναφέρω στην επίκαιρη ερώτησή μου, όντως δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Υπάρχει ένα ρέμα το οποίο είναι μέσα στο στάδιο, μέσα στο τμήμα του εργοταξίου, το οποίο έχει μπαζωθεί από τα έργα του σταδίου και φαίνεται η άκρη του ρέματος η οποία καταλήγει στη θάλασσα. Επειδή το τελευταίο διάστημα έχει ενταθεί το φαινόμενο των βροχοπτώσεων και επειδή η περιοχή αυτή πρόσφατα έχει πληρώσει ένα υψηλό κόστος, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα αυτά τα ζητήματα.

Εάν νομίζουμε ότι θα πρέπει να ολοκληρωθεί το έργο –γιατί δεν μπορεί να στέκει έτσι– εκείνο που πρέπει να γίνει, είναι να ενταχθεί, κύριε Υπουργέ, στον προγραμματισμό υποδοχής διαφόρων αθλημάτων της Ολυμπιάδας του 2004, μήπως έτσι έχουμε και μία ελάφρυνση του αρνητικού ισοζυγίου, που έτσι κι αλλιώς θα υπάρχει για την περιφέρεια. Εντασσόμενο στον προγραμματισμό για τη διενέργεια των ποδοσφαιρικών αγώνων το στάδιο θα μπορεί να φιλοξενήσει ομάδες προκριματικού γύρου. Έτσι θα φύγει και το άγχος της ολοκλήρωσης αυτού του έργου από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού.

Μιλάμε για ένα τεράστιο κόστος. Χαρακτηριστικό είναι ότι ξεκίνησε με προϋπολογισμό ένα δισεκατομμύριο διακόσια εκατομμύρια (1.200.000.000) δραχμές και έχουμε φτάσει στο ποσό του ενός δισεκατομμυρίου πεντακοσίων εκατομμυρίων

(1.500.000.000) δραχμών. Και ανέφερα σε ποιο στάδιο της κατασκευής του βρισκόμαστε.

Θα είχε ενδιαφέρον να σας διαβάσω αποσπάσματα από την έκθεση των Ελεγκτών της Δημόσιας Διοίκησης, στους οποίους είχαν στραφεί κάτοικοι της περιοχής με το σύλλογό τους. Επειδή όμως ο χρόνος είναι εξαιρετικά στενός, θα σας δώσω την έκθεση αυτή και κάποια έγγραφα της δημοτικής αρχής –για τα προβλήματα συνεννόησης, που υπάρχουν με την υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού– και επίσης, κάποιες φωτογραφίες πρόσφατες, που δείχνουν σε όλο τους το μεγαλείο τα προβλήματα τα οποία υπάρχουν.

Και χαίρομα που έχετε άποψη για το πρόβλημα και το μέγεθός του. Και φαντάζομα ότι έχετε και τη διάθεση να το αντιμετωπίσετε, όπως επίσης και το θέμα της ελλιπούς αθλητικής υποδομής του νομού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Δανέλλη, σας παρακαλώ. Σας έδωσα τρεισήμισι λεπτά.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΑΝΕΛΛΗΣ: Σας ευχαριστώ. Και σας ευχαριστώ για την κατανόηση.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σ. Δανέλλης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα και τις φωτογραφίες, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο Υφυπουργός Πολιτισμού κ. Ανδρέας Φούρας έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλέσω τον αγαπητό συνάδελφο –θα του δώσω κάποια έγγραφα– να ανταλλάξουμε πληροφορίες και βεβαίως να συνεργαστούμε με την τοπική κοινωνία. Γιατί το Παγκρήτιο Στάδιο πρέπει να ολοκληρωθεί.

Και βέβαια όσα θέματα αφορούν τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού μπορούν να δρομολογηθούν μέσα σε ένα σχεδιασμό, μέρος του οποίου υπανίχθηκε με την αγόρευσή του ο αγαπητός κύριος συνάδελφος. Υπάρχουν όμως και άλλοι φορείς και κυρίως το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., το οποίο πρέπει να οδηγηθεί σε άμεσες λύσεις, όσον αφορά ένα στάδιο το οποίο είναι τυφλό και ουσιαστικά είναι χωρίς αντιπλημμυρική προστασία.

Αυτά πρέπει να συμβούν πολύ γρήγορα προκειμένου να προχωρήσουμε, έτσι που το έργο, του οποίου ο προϋπολογισμός έχει φτάσει περίπου στα τέσσερα δισεκατομμύρια (4.000.000.000) δραχμές, να ολοκληρωθεί και να αξιοποιείται από τη νεολαία του Ηρακλείου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Πολιτισμού κ. Ανδρέας Φούρας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Επανερχόμαστε στην πέμπτη επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου, με αριθμό 446/26.11.97 του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κινήματος κ. Ιωάννη Αράπη προς τους Υπουργούς Γεωργίας, Περιβάλλοντος–Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με την ένταξη της περιοχής Σχιστού–Κορυδαλλού στο σχέδιο πόλης, του αποχαρακτηρισμού της από αναδασωτέα κλπ.

Η ερώτηση του κυρίου συναδέλφου σε περίληψη έχει ως εξής:

"Από τη δεκαετία του '50 έχει αρχίσει ο εποικισμός της περιοχής Σχιστού–Κορυδαλλού και σήμερα έχει έξι χιλιάδες κατοίκους, επιχειρήσεις και γενικώς τη μορφή μιας μικρής πόλης. Όμως επί δεκαετίες εκκρεμεί η ένταξη της περιοχής από το σχέδιο πόλης, παρά τις κατ' επανάληψη υποσχέσεις αρμοδιών Υπουργών όλων των κυβερνήσεων επ' αυτού, και η περιοχή εξακολουθεί να είναι χαρακτηρισμένη ως αναδασωτέα. Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί:

Προτίθενται να άρουν την εκκρεμότητα αυτών των συμπολιτών μας και να εντάξουν την περιοχή στο σχέδιο πόλης;

Αν ναι, πότε θα γίνει και πότε θα αποχαρακτηριστεί από αναδασωτέα;".

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Δημήτριος Σωτηρλής έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η επίκαιρη ερώτησή σας, κύριε συνάδελφε, έρχεται σαν συνέχεια της ερώτησης του Α' Αντιπροέδρου της Βουλής κ. Παναγιώτη Κρητικού για το ίδιο θέμα, δυο-τριών επιστολών από το συνάδελφό μου, το Βουλευτή κ. Γιάννη Διαμαντίδη και της αλληλογραφίας με το Δήμαρχο Κορυδαλλού, που αναδεικνύει ότι η ένταξη του Σχιστού στο πολεοδομικό σχέδιο είναι όχι μόνο κοινή επιθυμία των κατοίκων, αλλά και επιθυμία του πολιτικού κόσμου.

Στην εν λόγω περιοχή –και το γνωρίζετε πολύ καλά– υπάρχει θέμα ιδιοκτησιακό, το οποίο δεν έχει επιλυθεί. Εδώ και πολλά χρόνια υπάρχουν εγκαταστάσεις βιοτεχνών –αποθήκες με διάφορα υλικά– και σπίτια, τα οποία έκτισαν οικογένειες. Σωστά λέτε και παραπρείτε στην επίκαιρη ερώτησή σας ότι η υπόθεση αυτή χρονολογείται εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Και βεβαίως, έχουμε να κάνουμε σήμερα με μια μικρή πόλη, η οποία αριθμεί πάνω από έξι χιλιάδες κατοίκους.

Υπάρχει, λοιπόν, μια εκκρεμότητα που σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους της πολιτείας, η ένταξη της περιοχής στο σχέδιο πόλης, αφού η περιοχή έχει χαρακτηριστεί από το 1934 ως αναδασωτέα, είναι αδύνατη. Πέρα όμως απ' αυτήν τη συνταγματική επιταγή, υπάρχει και η συνταγματική επιταγή της υποχρέωσης της πολιτείας να αντιμετωπίζει τέτοια σύνθετα κοινωνικά προβλήματα.

Στα πλαίσια, λοιπόν, της πολεοδομικής ανασυγκρότησης και της επέκτασης του ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής Σχιστού, τα συναρμόδια Υπουργεία, Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. και Γεωργίας και προκειμένου να εξεταστεί το θέμα από τον Οργανισμό Αθήνας, αναζητούμε τις καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις και λύσεις για την επίλυση αυτού του πολύχρονου θέματος, σύμφωνα βέβαια με το Σύνταγμα και τους νόμους της πολιτείας.

Όπως σας είπα παραπάνω, η περιοχή κρίθηκε από το 1934 με υπουργική απόφαση αναδασωτέα. Τέτοιες αποφάσεις υπάρχουν για πάρα πολλά διαμερίσματα της χώρας και ειδικότερα για το λεκανοπέδιο της Αττικής. Το Υπουργείο Γεωργίας αναμένει τη συνολική πρόταση του Οργανισμού Αθήνας, αλλά και του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. Υπάρχει δε ο ν.1512/87, ο οποίος επιτρέπει σε τέτοιες περιοχές, όπου είναι πυκνοδομημένες και εξυπηρετούν κατοίκους και ανάγκες πρώτης κατοικίας, να αναζητούνται λύσεις.

Στα πλαίσια αυτά το Υπουργείο Γεωργίας θα μπορούσε να προσπογράψει το σχέδιο προεδρικού διατάγματος "Ρυμοτόμηση της περιοχής". Σε κάθε περιπτώση, όμως, το πρόβλημα το εξετάζουμε πάρα πολύ σοβαρά. Ελπίζω τα συναρμόδια Υπουργεία και οι υπηρεσίες να βρούμε στο άμεσο μέλλον κάποια δυνατή λύση του προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Αράπης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΡΑΠΗΣ: Κύριε Υφυπουργέ, κατ' αρχήν αγγίζετε το πρόβλημα, αλλά είπατε στο τέλος ότι στο εγγύς μέλλον θα το λύσετε.

Σ' αυτήν τη περιοχή υπάρχουν έξι χιλιάδες άνθρωποι. Με το νόμο Τρίτση έχουν πάρει ρεύμα, νερό και τηλέφωνο. Μένουν όμως σε ξύλινα παραπήγματα και μένουν εκεί καθηλωμένοι. Οι συνθήκες υπό τις οποίες ζουν είναι πολύ τραγικές. Νομίζω ότι όχι έμμεσα, αλλά άμεσα πρέπει να επιληφθείτε του προβλήματος. Τον ξέρω το νόμο περί αναδασώσεων και υπάρχουν και πολλές περιπτώσεις αναδασώσεων όπως π.χ. η περιοχή του Περάματος, όπου ο Υπουργός Γεωργίας κατόρθωσε και ξεπέρασε το πρόβλημα με κάποιο νόμο. Δεν ξέρω ακριβώς ποιου νόμου έκανε χρήση. Μπορεί και το πρόβλημα του Κορυδαλλού να το ξεπεράσετε. Μην αφήνετε τους κατοίκους να επαναστατούν και να διαμαρτύρονται. Είναι ένα κομμάτι ενταγμένο στο σχέδιο και μένει ακόμη άλλο ένα. Οι κάτοικοι τα πήραν τα οικόπεδα αυτά από ιδιώτες και πλήρωσαν δύο και πέντε εκατομμύρια. 'Ολες τις οικονομίες τους τις έριξαν εκεί και περιμένουν να κτίσουν

ένα σπίτι. Νομίζω ότι πρέπει να προωθήσετε αυτό το θέμα, όσο μπορείτε πιο γρήγορα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κύριε συνάδελφε, ήσασταν πολύ σαφής, όμουν όμως και από την πλευρά μου πολύ σαφής. Θέλω να σας πω ότι η επίλυση του θέματος δεν είναι στην απόλυτη αρμοδιότητα του Υπουργείου Γεωργίας. Γι' αυτό είπα ότι αυτήν τη στιγμή βρισκόμαστε, ο δήμος, το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., ο Οργανισμός Αθήνας και το Υπουργείο Γεωργίας, σε μια συνεννόηση, έτσι ώστε η τελική μας απόφαση, η τελική μας ενέργεια, να μην μπορεί να προσβληθεί, είτε από το Συμβούλιο Επικρατείας είτε από άλλους που έχουν ενδιαφέρον.

Στην αρχή της απάντησής μου ήμουν επίσης σαφής, όταν σας είπα ότι υπάρχει και θέμα ιδιοκτησίας το οποίο δεν έχει επιλυθεί ακόμα. Από το 1934 υπάρχει αυτή η απόφαση και αγγίζουμε το 2000. Βλέπετε, λοιπόν, πώς λειτουργεί το δημόσιο και οι υπηρεσίες του. Αυτήν τη στιγμή, επειδή γνωρίζω το θέμα πάρα πολύ καλά και βρίσκομαι, όπως σας είπα, σε κουβέντα με όλους τους συναρμόδιους, γι' αυτό κρατάω και μια επιφύλαξη για να δώσουμε μια σαφή τελική απάντηση στο πολύχρονο αυτό πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Επίκαιρες ερωτήσεις δεύτερου κύκλου.

Δεύτερη είναι η με αριθμό 442/25.11.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Θεόδωρου Πασσαλίδη προς τον Υπουργό Γεωργίας και Πρόνοιας, σχετικά με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων προκειμένου να διθεί μόνιμη λύση στο πρόβλημα του πόσιμου νερού κοινοτήτων και οικισμών του Νομού Κιλκίς.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής: "Στα πρόθυρα του 21ου αιώνα είναι δυνατόν να ομιλούμε για την οδυναμία του κράτους να εξυπηρετήσει επαρκώς με καλής ποιότητας νερό τη βασική καθημερινή αυτή ανάγκη των πολιτών;

Και όμως, οι κάτοικοι των δεκατεσσάρων χωριών του Νομού Κιλκίς από το καλοκαίρι μέχρι σήμερα, δεν χρησιμοποιούν νερό του δικτύου τους. Πρόκειται για τις παρακάτα κοινότητες και οικισμούς του Νομού Κιλκίς: Βαπτιστής, Χωρύγι, Άνω Απόστολοι, Μέσοι Απόστολοι, Κάτω Απόστολοι, Βαφειοχώρι, Κοκαρτά, Κυριακαίκα, Κοτύλη, Ξηρόλακος, Ηλιόλουστο, Μαυρονέρι, Ανθόφιτο, Νέο Γυναικόκαστρο.

Το νερό των προαναφερθέντων κοινοτήτων και οικισμών μετά από δειγματοληπτικούς ελέγχους και αναλύσεις αποδείχθηκε ότι δεν εκπληρώνει τους όρους των υγειονομικών διατάξεων.

Υπάρχει μικροβιολογική επιβάρυνση που καθιστά ακατάλληλο το νερό για πόση. Υπάρχουν αυξημένες τοξικές ουσίες από φυτοφάρμακα (νιτρικά άλατα και φωσφορικά).

Το σοφαρότατο αυτό πρόβλημα αντιμετωπίζεται πρόσκαιρα με τη μεταφορά πόσιμου νερού από το δίκτυο του Δήμου Κιλκίς με ειδικό βυτό στις δεξαμενές των κοινοτήτων.

Το πρόβλημα της ακαταληλότητας του πόσιμου νερού το έχουν επίσης και οι εξής κοινότητες και οικισμοί του Νομού Κιλκίς: Μικρόκαμπος, Μεσιανό, Δαφνοχώρι, Λεβεντοχώρι, Παλαί Αγιονέρι.

Αποφασίστηκε η βραχυπρόθεσμη λύση του προβλήματος με τη χρηματοδότηση ενενήντα πέντε εκατομμυρίων (95.000.000) δραχμών και ένταξη του έργου στο ΕΑΠΤΑ. Πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές για το 1997 και σαράντα πέντε εκατομμύρια (45.000.000) δραχμές για το 1998. Ήδη οι εργασίες έχουν σταματήσει, γιατί ενώ έχουν εκτελεστεί εργολαβίες ύψους εβδομήντα εκατομμυρίων (70.000.000) δραχμών, οι πιστώσεις δεν δόθηκαν, εκτός από δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δραχμές που καλύπτουν τα λειτουργικά έξοδα μεταφοράς για ένα τρίμηνο.

Ερωτάσθε, κύριε Υπουργέ: Τι μέτρα προτίθεσθε να πάρετε, προκειμένου να διθεί μόνιμη λύση στο πρόβλημα του πόσιμου νερού των ανωτέρω κοινοτήτων και οικισμών του Νομού Κιλκίς;".

Ο Υφυπουργός κ. Σκουλάκης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς αγαπητέ συνάδελφε, τα θέματα των πόσιμων νερών των πόλεων, τα δίκτυα των πόλεων σε όλη τη χώρα, όπως ξέρετε, όπως και τα προβλήματα που έχουν σχέση με αυτά, είναι αρμοδιότητες των υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Άρα, ερωτώμενος Υπουργός σήμερα θα έπρεπε να είναι ο Υπουργός Εσωτερικών, ο οποίος εποπτεύει τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση και του πρώτου και του δεύτερου βαθμού. Αυτό δεν σημαίνει όμως ότι δεν θα σας απαντήσω στην επίκαιρη ερώτηση την οποία υποβάλλετε και έχει να κάνει με τα προβλήματα αρκετών κοινοτήτων, όσον αφορά το πόσιμο νερό.

Σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχε ο διευθυντής της υγειεινής του περιβάλλοντος με τον προϊστάμενο της διεύθυνσης υγείας και πρόνοιας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης Κιλκίς, πληροφορηθήκαμε όντως ότι υπάρχει πρόβλημα στο πόσιμο νερό μερικών κοινοτήτων και οικισμών του νομού Κιλκίς, η ποιότητα του οποίου δεν εκπληρώνει τους όρους και τις προϋποθέσεις των σχετικών διατάξεων.

Η ΔΕΥΑ Κιλκίς, η οποία είναι και υπεύθυνη για τη μελέτη κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση του συστήματος ύδρευσης και γενικά για τη λήψη κάθε μέτρου προς εξασφάλιση κανονικής παροχής μόνιμα υγειεινού νερού, προσπαθεί με νέες γεωτρήσεις να δώσει τη λύση στο πρόβλημα.

Σε σημερινή επικοινωνία που είχαμε με το νομάρχη, μας είπε ότι έγιναν πολλές γεωτρήσεις για την εξασφάλιση κατάλληλου και πόσιμου νερού. Όμως σε ορισμένες κοινότητες παρά το ότι βρέθηκε νερό σε αρκετή ποσότητα, εν τούτοις δεν είναι κατάλληλο προς πόσιν. Είναι οι Κοινότητες Βαπτιστής, Χωρύγι, Βαφειοχώρι, Μαυρονέρι, Ανθόφυτο και Μικρόκαμπος. Γι' αυτόν το λόγο σχεδιάζεται να γίνει μεταφορά νερού εντός των ημερών από τη γεωτρήση της Κοινότητας Νέου Γυναικόκαστρου ή από την περιοχή Χέρσου ή του Σταυροχώρου με κεντρικό αγωγό.

Η ηλεκτροδότηση της γεωτρήσης αυτής θα γίνει εντός των ημερών. Απ' ό,τι μας διαβεβαίωσε ο νομάρχης, θα έχει μεθαύριο συνάντηση με τον περιφερειάρχη, έτσι ώστε να βρεθεί λύση και στη χρηματοδότηση του συγκεκριμένου έργου. Πάντως αυτήν τη στιγμή, όπως και σεις λέτε, σε κάθε κοινότητα μεταφέρεται νερό με βυτίο στα δυο με τρία ντεπόζιτα, που γι' αυτόν το λόγο έχουν τοποθετηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Πασσαλίδης έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΣΣΑΛΙΔΗΣ: Ο κύριος Υπουργός ομολογεί ότι πράγματι υπάρχει πρόβλημα σε πολλές κοινότητες του νομού Κιλκίς με την ακαταλληλότητα του νερού. Βέβαια δεν είναι μόνο αυτά τα χωριά που αναφέρεται. Υπάρχει πληθώρα χωριών στα οποία εξακολουθεί να υπάρχει πρόβλημα. Είναι ο Βαπτιστής, Το Χωρύγι, ο Ανω Απόστολοι, οι Μέσοι Απόστολοι, Κάτω Απόστολοι, Βαφειοχώρι, Κυριακαίκα, Κοτύλι, Ξηρόλακας, Ηλιόλουστο, Μαυρονέρι, Ανθόφυτο και Νέο Γυναικόκαστρο. Είναι και τα χωριά Μικρόκαμπος, Μεσιανό, Δαφνοχώρι, Λεβεντοχώρι, Παλιό Αγιονέρι.

Οι δειγματοληπτικοί έλεγχοι και οι αναλύσεις, που έχουν γίνει, έδειξαν ότι δεν εκπληρώνονται οι όροι των υγειονομικών διατάξεων. Υπάρχει μικροβιολογική επιβάρυνση, που το καθιστά ακατάλληλο προς πόσιν. Τα αποτελέσματα για πλήρη φυσικοχημική και μικροβιολογική εξέταση ήταν αρνητικά. Το σοβαρότατο αυτό πρόβλημα αντιμετωπίζεται πρόσκαιρα με μεταφορά πόσιμου νερού από το δίκτυο του Δήμου Κιλκίς με ειδικό βυτίο στις δεξαμενές των κοινοτήτων.

Αποφασίστηκε η βραχυπρόθεσμή αντιμετώπιση του προβλήματος με χρηματοδότηση ενενήντα πέντε εκατομμυρίων (95.000.000) δραχμών και ένταξη του έργου στο ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Μέχρι στιγμής δόθηκαν μόνο δέκα εκατομμύρια (10.000.000) που καλύπτουν τα λειτουργικά έξοδα μεταφοράς για ένα τρίμηνο. Οι εργασίες έχουν σταματήσει, γιατί δεν υπάρχουν χρήματα. Οι εργολαβίες που έχουν εκτελεστεί είναι ύψους εβδομήντα

εκατομμυρίων (70.000.000) δραχμών.

Θα έπρεπε για ένα τόσο σοβαρό θέμα, που αφορά την υγεία των κατοίκων, να έχουν δοθεί τα χρήματα που είχαν αποφασισθεί. Οι ενέργειες που γίνονται μέχρι τώρα και προγραμματίζονται να γίνουν με γεωτρήσεις προσπαθούν να δώσουν βραχυπρόθεσμες λύσεις. Δυστυχώς το πρόβλημα μέχρι σήμερα δεν αντιμετωπίζεται ούτε βραχυχρόνια αφού δεν υπάρχει ροή χρημάτων. Πρέπει να δοθεί οριστική λύση με τον επανασχεδιασμό του δικτύου με έναν κεντρικό αγωγό και με το κεντρικό αντλιοστάσιο. Στο τέλος όλων των νέων υδρευτικών γεωτρήσεων πρέπει να γίνει πλήρης φυσικοχημική και μικροβιολογική ανάλυση. Πρέπει να δημιουργηθεί εργαστήριο για το συνεχή και περιοδικό έλεγχο της ποιότητας του πόσιμου νερού του Νομού Κιλκίς και των εδαφολογικών αναλύσεων.

Πρέπει να επισημάνω και το ενδεχόμενο μόλυνσης του υδροφόρου ορίζοντα από τοξικές ενώσεις των βιομηχανικών αποβλήτων της βιομηχανικής περιοχής Κιλκίς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε συνάδελφε, έτσι που παρουσιάζετε το πρόβλημα, νομίζει κανείς ότι υπήρξε αδυναμία της πολιτείας να χρηματοδοτήσει τις γεωτρήσεις ή ότι υπήρξε αδιαφορία της πολιτείας για το πρόβλημα. Δεν είναι έτσι. Σας είπα ότι χρηματοδοτήθηκαν οι γεωτρήσεις. Έγιναν έξι γεωτρήσεις. Η αυτιά όμως είναι ότι παρ' ότι βρέθηκε νερό, το νερό αυτό είναι ακατάλληλο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΣΣΑΛΙΔΗΣ: Έχουν σταματήσει.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Εμένα αυτά μου είτε σήμερα ο καθύλην αρμόδιος, ο αρμοδιότερος όλων ο νομάρχης. Μου επεσήμανε το γεγονός ότι έγιναν γεωτρήσεις, βρέθηκε νερό για έξι κοινότητες, αλλά δυστυχώς το νερό είναι ακατάλληλο προς πόσιν και γι' αυτό αποφασίσαμε να μεταφέρουμε από μια γεωτρήση της Κοινότητας Γυναικόκαστρου, που είναι κατάλληλο, με κεντρικό αγωγό στις συγκεκριμένες κοινότητες.

Αυτές τις μέρες γίνεται η ηλεκτροδότηση της γεωτρήσης και σας είπα ότι μεθαύριο έχει συνάντηση με τον περιφερειάρχη, να γίνει τροποποίηση του έργου ίσως, να γίνει επίσης νέα χρηματοδότηση, ώστε γρήγορα να γίνει η σύνδεση με την κατάλληλη γεωτρήση μέσω κεντρικού αγωγού και η τροφοδότηση των κοινοτήτων στο δίκτυο με το κατάλληλο νερό.

Δεν υπήρξε αδιαφορία, ήταν ατυχία το γεγονός ότι οι γεωτρήσεις έβγαλαν νερό αλλά ήταν ακατάλληλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Τρίτη είναι η με αριθμό 458/26.11.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Νικολάου Γκατζή προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, σχετικά με την απομάκρυνση λόγω επικινδυνότητας του αγωγού παροχής καυσίμου στην 111 Πτέρυγα Μάχης που διέρχεται μέσα από την πόλη του Βελεστίνου του Νομού Μαγνησίας.

Η επίκαιρη ερώτηση σε περίληψη έχει ως εξής:

"Έκτός των πολλών άλλων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι του Βελεστίνου Ν. Μαγνησίας, βρίσκονται καθημερινά κάτω από την απειλή να ανατιναχθεί η πόλη τους στον αέρα. Συγκεκριμένα ο αγωγός καυσίμων Λάρισας-Μικροθηβών, που τροφοδοτεί την 111 Πτέρυγα Μάχης, περνά μέσα από την πόλη, κάτω από τα σπίτια και ανάμεσα από το δημοτικό σχολείο και τον παιδικό σταθμό και μάλιστα μέσα από την αυλή του σχολείου. Να σημειωθεί ότι το 1960, που έσπασε σ' ένα σημείο, γέμισε η πόλη με κηροζίνη.

Οι κάτοικοι ζητούν την απομάκρυνση του αγωγού και την κατασκευή παρακαμπτηρίου έργου για την αποφυγή οποιουδήποτε κινδύνου.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός, πώς σκοπεύει να αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα, που μπορεί να είναι μοιραίο για τους κατοίκους και την πόλη;"

Ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως έχω

τονίσει και στο παρελθόν από το Βήμα αυτό, αποτελεί πάγια πολιτική του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ότι ο ρόλος των Ενόπλων Δυνάμεων δεν πρέπει να περιορίζεται στο αυστηρό πλαίσιο της διαφύλαξης της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητας της χώρας, αλλά αντίθετα πρέπει και το κάνει, να συνδράμει τις τοπικές κοινωνίες στη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Ακόμα προσπαθούμε, ώστε οι απαραίτητες στρατιωτικές δραστηριότητες να μην παρεμποδίζουν την οικονομική και κοινωνική ζωή του τόπου.

Εν προκειμένω, ο αγωγός καυσίμου της Πολεμικής Αεροπορίας και των Ενόπλων Δυνάμεων, που αναφέρθηκε ο κύριος συνάδελφος, διασχίζει το Νομό Μαγνησίας στην περιοχή του Δήμου Βελεστίνου, διερχόμενος μέσα από τον οικισμό του δήμου.

Πρέπει να σας επισημάνω τη σπουδαιότητα του αγωγού. Αυτός ο αγωγός είναι ένα τμήμα του αγωγού καυσίμου των Ενόπλων Δυνάμεων, που ξεκινάει από τον Αστρόπυργο, διασχίζει τη Στερεά Ελλάδα, τη Θεσσαλία, την Κεντρική και Ανατολική Μακεδονία και καταλήγει στο Στρυμόνα. 'Όπως καταλαβαίνετε καλύπτει όλες τις ανάγκες των Ενόπλων Δυνάμεων σε καύσιμα και ανταποκρίνεται στο έργο τους ανά πάσα στιγμή. Επίσης διασφαλίζει το κοινωνικό σύνολο με την αποφυγή της κυκλοφορίας βυτιοφόρων καυσίμων στον επαρχιακό και εθνικό δρόμο. Από την άλλη βέβαια, πρέπει να σημειωθεί ότι η ραγδαία εξέλιξη των πόλεων, που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια, είχε σαν συνέπεια να εγκλωβίστει στον αστικό ιστό ένας σημαντικός αριθμός στρατιωτικών εγκαταστάσεων και να αναπτυχθούν όπως στην περίπτωση αυτή, κάποιες περιοχές πλησίον ή γύρω από τις εγκαταστάσεις αυτές.

Ο αγωγός αυτός διέρχεται, κύριοι συνάδελφοι, διά μέσου των οικιστικών ορίων του Δήμου Βελεστίνου, όπως είπα και παραπάνω, αλλά πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι κατασκευάστηκε στις αρχές της δεκαετίας του '60, όταν η περιοχή δεν ήταν κατοικημένη. Με την οικονομική ανάπτυξη και την αύξηση της αξίας της γης, ο Δήμος του Βελεστίνου αναπτύχθηκε και τελικά σήμερα ο αγωγός περιλαμβάνεται μέσα στα όριά του. Ο αγωγός είναι απόλυτα ασφαλής και στο βάθος που έχει τοποθετηθεί, δεν δημιουργεί κανένα κίνδυνο.

Το συμβάν στο οποίο αναφερόσαστε, δηλαδή όταν το 1960 έσπασε σε ένα σημείο ο αγωγός και υπήρξε διαρροή κηροζίνης, έγινε διότι κάποιοι έσκαψαν με εσκαφέα για να ανοίξουν θεμέλια ενός οικήματος.

Επιπλέον, δεν πρέπει να αγνοηθεί το γεγονός, ότι επιτρέπεται η καλλιέργεια πάνω από τον αγωγό, ενώ απαγορεύεται η ανέγερση κτισμάτων, η φύτευση δέντρων και η εξώρυξη φρεατών μεγαλύτερων του ενός μέτρου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εκτός από όλα αυτά, η Πολεμική Αεροπορία για την ασφάλεια του αγωγού έχει καθορίσει μονάδες ευθύνης ανά τμήμα του αγωγού με προσωπικό εντεταγμένο για τον έλεγχό του. Αυτός είναι άλλωστε και ο διεθνής τρόπος διαφύλαξης των παρομίων αγωγών. Πιστεύουμε δε, ότι κατ'αυτόν τον τρόπο, ακόμα και ο διερχόμενος μέσω οικιστικών περιοχών αγωγός δεν εμπεριέχει κανέναν κίνδυνο για τους περιοίκους.

Ο Δήμος Βελεστίνου το 1994 απευθύνθηκε στο ΓΕΑ για το τμήμα που περιέρχεται μέσα από την οικιστική περιοχή με αίτημα να οδηγηθεί σε μία άλλη όδευση και να περνάει έξω από το δήμο. Έγιναν κάποιες διαπραγματεύσεις και είπαμε ότι είμαστε έτοιμοι να το κάνουμε αυτό. Όμως η παρέκλιση θα πρέπει να είναι αρκετά μεγάλη, πάνω από τέσσερα έως πέντε χιλιόμετρα και το κόστος υπολογίζεται ότι μπορεί να περνάει τα διακόσια εκατομμύρια (200.000.000) δραχμές.

Είχαμε ζητήσει από το δήμο να απευθυνθεί σε κοινοτικά προγράμματα, διότι υπάρχει δυνατότητα να ενταχθεί σε ένα πρόγραμμα αποστρατικοποίησης και να χρηματοδοτηθεί μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέχρι στιγμής δεν έχουμε καμία απάντηση πάνω σ' αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Υφυπουργέ.

Ο κ. Γκατζής έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Υπουργέ, με την ερώτησή μας δεν θέλουμε να κάνουμε έλεγχο στην Κυβέρνηση, αλλά να επισημάνουμε και να ανοίξουμε ένα χρόνιο και πάγιο αίτημα των κατοίκων, να φύγει αυτός ο αγωγός μέσα από την πόλη. Όπως είπατε, το 1960 ο αγωγός αυτός έσπασε με μία τσάπα, σε ένα έργο που γινόταν σε μία οικοδομή. Οι οικοδομές πώς γίνονται σήμερα; Με τσάπα. Και το πρόβλημα δεν είναι ότι αυτό έγινε μόνο το 1960. Και πέρυσι, κύριε Υφυπουργέ, είχαμε παρόμοιο φαινόμενο και ευτυχώς το κατάλαβε αμέσως ο χειριστής και σταμάτησε. Δεν υπάρχει μηκοτομή που να δείχνει ο αγωγός από ποια σημεία της πόλης περνάει. Είναι κάτω από τον προαύλιο χώρο του σχολείου και του νηπιαγωγείου. Η πόλη δέχεται χιλιούς μαθητές από τις περιαστικές κοινότητες. Είναι μία ναρκοθετημένη πόλη και πρέπει να το λύσετε, κύριε Υφυπουργέ. Και δεν είναι τόσο που λέτε, αλλά θα είναι επτακόσια με οκτακόσια μέτρα η παράκαμψη. Οι εμπειρογνώμονες που στείλατε πέρυσι αυτό το συμπέρασμα έβγαλαν, ότι επτακόσια με οκτακόσια μέτρα είναι αρκετά για να γίνει η παράκαμψη και να φύγει μέσα από την πόλη. Δεν είναι δυνατόν να βρίσκονται οι κάτοικοι αυτοί κάτω από την απειλή οποιασδήποτε στιγμής. Δεν ξέρω, αν συμβεί κανένα ατύχημα, κύριε Υφυπουργέ, τι θα πούμε; Ότι τη διαφύλαξη την έχει η 111 Πτέρυγα Μάχης ή ότι είναι ασφαλισμένο επειδή βρίσκεται ένα μέτρο κάτω από τη γη ή δύο μέτρα; Είναι πολύ επικίνδυνο.

Δεν νομίζω, ότι πρέπει να το αφήσετε αυτό έτσι και να μη διαθέσετε, όταν διαθέτουμε τρισεκατομμύρια για τον εξοπλισμό. Να πάει μία μικρή δαπάνη, γιατί για επτακόσια και οκτακόσια μέτρα, δεν νομίζω ότι φθάνει το ποσό που λέτε των διακοσίων (200.000.000) και τριακοσίων εκατομμύριων (300.000.000) δραχμών. Μιλάμε για μικρή δαπάνη, μιλάμε όμως για σημαντικότατό έργο που απειλεί πραγματικά τη ζωή εκεί των κατοίκων καθημερινά.

Αν δεν το δούμε σαν ένα τέτοιο πρόβλημα, κύριε Υφυπουργέ, να είστε βέβαιος -και πολύ φοβούμαστε- ότι με μία απροσεξία, με ένα σπίρτο, με ένα τσιγάρο, μπορεί να τιναχθεί όλη η πόλη στον αέρα. Δεν είναι τυχαίο, ότι το 1960 έγινε ένας συναγερμός εκεί όταν έσπασε, όχι μόνο της πόλης, αλλά ολόκληρης της περιοχής, για να μην ανάψει ούτε ένα σπίρτο.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, πώς είναι δυνατόν να περνάει ο αγωγός δίπλα ή κάτω από κλιμακοστάσια σχολείων, να περνάει μέσα από την πόλη -προσέξτε το- όταν δεν υπάρχει σας λέων μηκοτομή μέσα στις υπηρεσίες του Υπουργείου που εκδίδουν τις άδειες, για να εντοπιστεί, ούτως ως προς το οικογενειάρχης που κάνει το σπίτι του εκεί να ξέρει ότι έχει από κάτω αυτήν την πραγματικά επικίνδυνη κατάσταση.

Πρέπει να το λύσετε, κύριε Υφυπουργέ. Και σας λέω, ότι δεν είναι θέμα ελέγχου, αλλά είναι θέμα επισήμανσης ενός μεγάλου κινδύνου που μπορεί να καταστραφεί μια ολόκληρη πόλη και οι κάτοικοι της. Και τότε δεν θα μιλάμε ούτε για διακόσια εκατομμύρια (200.000.000) ούτε για τριακόσια εκατομμύρια (300.000.000) δραχμές, αλλά θα μιλάμε για ένα πολύ οικτρό -θα έλεγα- θανατηφόρο συμβάν που την ευθύνη θα την έχει η πολιτεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Αποστολάκης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε συνάδελφε, συγγνωστή βέβαια πλάνη, αλλά υπερβάλλετε λίγο για τους κινδύνους. Διότι αυτός είναι ο καθιερωμένος τρόπος που σε όλο τον κόσμο κυκλοφορούν τα καύσιμα και πολύ ασφαλέστερα και καλύτερα και με λιγότερη όχληση στο περιβάλλον μέσω των αγωγών.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Δεν έχουμε αντίρρηση γι' αυτό. Έχουμε αντίρρηση στο να περνάει μέσα από την πόλη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε συνάδελφε, ασφαλώς δεν οδεύουν μέσα στις πόλεις αν και ορισμένα, όπως είναι το φυσικό αέριο, είναι και μέσα στις πόλεις. Παρόλα αυτά εξήγησα από πριν γιατί τώρα βρίσκεται αυτός μέσα στα όρια της πόλης.

Πρέπει να σας πω ακόμη ότι υπάρχει σταθερή σήμανση ανά διακόσια μέτρα στον αγωγό και όλοι γνωρίζουν από πού περνάει ο αγωγός και υπάρχει πάρα πολύ αυστηρός έλεγχος της λειτουργίας του από ειδικές μονάδες.

Τώρα να επανέλθουμε στο θέμα του αιτήματος του Δήμου Βελεστίνου. Το δέχθηκα. Το Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας το οποίο έχει τον έλεγχο, σας είπα ότι έχει έλθει σε επαφή με το δήμο. Περιμένουμε πράγματι μια ανταπόκριση του δήμου και πιθανότατα και επαναλαμβάνω ότι θα το εξετάσουμε ούτως ή άλλως το θέμα όπως εξετάζουμε σχετικά θέματα πάντοτε.

Όμως, πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι και η λειτουργία των αγωγών θα υπάρχει πάντοτε και όπως ήδη έχω πει είναι καλύτερη η μεταφορά μέσω αγωγών παρά με βυτιοφόρα μέσα στους δρόμους. Εν πάσῃ περιπτώσει θα το λάβουμε υπόψη μας και ελπίζουμε ότι και ο Δήμος Βελεστίνου θα ανταποκριθεί σ' αυτό και θα διευθετηθεί το θέμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Υφυπουργέ.

Ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη

ΤΩΝ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθεί η υπ' αριθμόν 15/19.11.97 επέρωτηση των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας κ. Έλεας Παπαδημητρίου και κυρίων Θεοδώρου Κασίμη, Βασιλείου Κορκολόπουλου, Στέφανου Μάνου, Σταύρου Παπαδόπουλου, Αναστασίου Παπαληγούρα, Βασιλείου Πάππα, Βύρωνα Πολύδωρα και Πέτρου Τατούλη προς τους Υπουργούς Πολιτισμού, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εθνικής Οικονομίας, για την πορεία του προγράμματος ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας στα πλαίσια του Ταμείου Συνοχής και του Δεύτερου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Από τη Νέα Δημοκρατία ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος γι' αυτήν την επερώτηση ορίζεται ο συνάδελφος κ. Στέφανος Μάνος.

Από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ορίζεται ο συνάδελφος κ. Χαράλαμπος Αγγουράκης.

Η κ. Έλεα Παπαδημητρίου έχει το λόγο.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, απευθύνομαι σε σας κατ' αρχήν. Η επερώτηση μας απευθύνεται σε τέσσερις Υπουργούς. Την κυρία ευθύνη, το συντονισμό τουλάχιστον επί των ημερών μας είχε ο Υπουργός Πολιτισμού. Όπως, φάνηκε τα τελευταία τέσσερα χρόνια, αφότου το Π.Α.Σ.Ο.Κ. ανέλαβε τη διακυβέρνηση της χώρας, ο συντονιστής Υπουργός ήταν μάλλον ο κ. Λαλιώτης του οποίου η απουσία κρίνεται. Θεωρώ ότι για ενημέρωση της Βουλής η παρουσία του είναι απαραίτητη. Πώς είναι δυνατόν να διεξαχθεί κριτική χωρίς να είναι εδώ ένας από τους συνυπεύθυνους Υπουργούς και πώς μπορεί ο κ. Βενιζέλος –ίως μπορεί – να αντιμετωπίσει την ευρεία γνώση όλου του μεγάλου αυτού έργου;

Δεν ξέρω ποιά είναι η απάντηση της Κυβέρνησης και του Προεδρείου, αλλά θεωρώ ότι ως επίπεδο κοινοβουλευτικού έργου δεν είναι το πρέπον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Πάντως συνήθως, κ. Παπαδημητρίου, αν μου επιτρέπετε, όταν απευθύνετε μία επερώτηση και υπάρχει εδώ ο Υπουργός μάλιστα τον οποίο πρώτα επερωτάτε, νομίζω ότι η Κυβέρνηση κρίνει ικανή την παρουσία του κυρίου Υπουργού και μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση, όταν την ευθύνη έχει ο κ. Βενιζέλος, νομίζω ότι έχει αυτή την ευρύτητα και τη δυνατότητα να απαντήσει σε όλα τα ερωτήματα σας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως και δώσατε μία απάντηση κατά τον Κανονισμό της Βουλής και σας ευχαριστώ για την παρέμβασή σας. Άλλα είπα και προηγουμένως στην κυρία συνάδελφο ότι ο Υπουργός Περιβάλλοντος είναι απασχολημένος σε μία δραστηριότητα του Υπουργείου του και θα έλθει κατά την πορεία της συζήτησης χωρίς αυτό να είναι αναγκαίο. Διότι η Κυβέρνηση είναι ενιαία, εκφράζεται κατά τρόπο ενιαίο. Είμαι ο πρώτος από τους Υπουργούς προς τους οποίους απευθύνεται η επερώτηση. Προτάσσεται στην επερώτηση το Υπουργός Πολιτισμού. Αυτό κάτι σημαίνει.

Είναι μια επιλογή όχι μόνο διαδικαστική, αλλά και ουσιαστική. Και ενώ η κυρία συνάδελφος τα γνώριζε όλα αυτά, εντούτοις ξεκινάει έτσι τον πρόλογο της τοποθέτησής της κατά τρόπο που δεν προοιωνίζεται μία καλόπιστη κριτική.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κυρία Παπαδημητρίου, επιτρέπετε στον κ. Μάνο, να μιλήσει δι' ολίγον;

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ορίστε, κύριε Μάνο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, αισθανόμαστε ιδιαί-

τερη ικανοποίηση για το γεγονός ότι ο κύριος Υπουργός τόνισε ότι η Κυβέρνηση είναι ενιαία. Και είμαι βέβαιος ότι καθ' οδόν και κατά την πρόοδο της συζήτησης θα μπορέσει να απαντήσει σε όσα ερωτήματα θέσει η κ. Παπαδημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεχίστε, κυρία Παπαδημητρίου.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια και η σημερινή επερώτηση αφορά σε ένα σπουδαίο πολιτισμικό, αλλά και σημαντικό περιβαλλοντικό έργο αυτής της πόλης που μαστίζεται από τη γνωστή σε όλους μας ατμοσφαιρική ρύπανση, μια και σήμερα είναι η 1η του Δεκέμβρη, θα σας καλούσα, ξεκινώντας, να στείλουμε την πρώτη μας σκέψη στο Κύπελλο της Ιαπωνίας και στην επίσημη έναρξη της Παγκόσμιας Συνδιάσκεψης για την κλιματική αλλαγή. Ας μοιραστούμε, πέρα από λόγια και φυλλάδια, την παγκόσμια αγωνία για όσα μας απειλούν και την κοινή για τους κατοίκους του πλανήτη απόφαση για αναστροφή της πορείας προς την καταστροφή και για υιοθέτηση πολιτικών μέτρων και πρακτικών επαναφοράς σε βιώσιμους περιβαλλοντικούς δεικτες.

Η χώρα μας συμμετέχει ως κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην κοινή πρόταση καλάθι, όπως λέγεται, που μειώνοντας τις αισιόδοξες υποσχέσεις για τους στόχους του Pio το 1992, υπόσχεται σήμερα να εξασφαλίσει μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα, της μεθάνης και του διοξειδίου του αζώτου τουλάχιστον κατά 7,5% για το 2005, για να φθάσει το 15% το 2010.

Είναι πολύ δύσκολες, απ' ό,τι φαίνεται, οι διαπραγματεύσεις μεταξύ κρατών και οικονομικών παραγόντων και ακόμα δυσκολότερες οι αποφάσεις. Εκείνο που είναι αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των κρατών-μελών του ΟΗΕ, με την όντως συγκινητική συμμετοχή του αναπτυσσόμενου Τρίτου Κόσμου, αλλά και των οικονομικών μορφωμάτων της διεθνούς κοινότητος, καταβάλλει πρωτοφανείς προσπάθειες για κατανόηση των φαινομένων που μας απειλούν, για συμμετοχική αξιολόγηση των προβλημάτων και των προοπτικών επίλυσής τους. Και όντως υιοθετούν μέτρα, δύσκολα μέτρα, και νέες πρακτικές. Εκωφαντική σε όλη αυτήν την κοσμογονία η απουσία της χώρας μας.

Σε όλα τα Κοινοβούλια της Ευρώπης έγιναν συζητήσεις στην Ολομέλεια για συγκρότηση εθνικής πρότασης εκάστου μέλους. Ας σημειωθεί ότι συνήλθαν προσθετικά και πιλοτικά, θα έλεγα, διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις Βουλευτών, εθνικών Κοινοβουλίων και Ευρωβουλευτών, που κατέβαλαν αξιέπαινες προσπάθειες "πρασινίσματος" εν τέλει της ευρωπαϊκής και κατ' επέκταση της παγκόσμιας πρότασης.

Η ελληνική πρόταση διαπραγμάτευσης συγκροτήθηκε εκτός Βουλής, εκτός διοίκησης και εκτός πολιτικής. Ανετέθη σε έναν επιστήμονα, καθηγητή Πανεπιστημίου, μία τριετής μελέτη (εκατόν είκοσι εκατομμύρια (120.000.000) δραχμές είναι η αμοιβή) και δεν εκρίθη σκόπιμο ποτέ να δημοσιοποιηθεί αυτή.

Χαρακτηριστικό είναι ότι, ενώ το ευρωπαϊκό καλάθι του στόχου της μείωσης είναι κατά 15% του διοξειδίου του άνθρακα –σ' αυτό το καλάθι η Ελλάδα συμμετέχει με 30% αύξηση των δικών της εκπομπών για το 2010 με τον τίτλο "Δεδουλέα δράσης, προγράμματα, η Ελλάδα οικολογικό και πολιτισμικό απόθεμα"– ο κ. Λαλιώτης με εγγυημένα προγράμματα, χρονοδιαγράμματα, πόρους, προβλέπει στη σελίδα 205 του βιβλίου του ότι με την πραγματοποίηση των επεμβάσεων, που αναφέρει προηγουμένως, "εκτιμάται ότι θα περιοριστούν σημαντικά οι εκπομπές μέχρι το 2000". Αυτά, για να σοβαρευτούμε, κύριοι της Κυβέρνησης και για να αναδειχθεί σε όλο της το μεγαλείο η προχειρότητα και η αναντιστοιχία λόγων και έργων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τον Ιούνιο του 1994 ο τότε και σήμερα Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ παρουσίασε την κυβερνητική πρόταση "Πρόγραμμα για την Αττική". "Αττική S.O.S." ήταν ο τίτλος, με αναφορά στα εκπεμπόμενα σήματα κινδύνου του απαράδεκτα, τυχαία, αντιπεριβαλλοντικά και απρογραμμάτιστα συγκροτηθέντος χωρικού πλαισίου του 40% του ελληνικού λαού, των τεσσάρων εκατομμυρίων Αθηναίων, του 50% της βιομηχανικής δραστηριότητος της χώρας, του 60% των I.X.

της χώρας, του 84% του οικονομικού πλούτου της χώρας, της απόδειξης εν τέλει, στο πεδίο μιας σκληρής, αλλά επιτακτικής ανάγκης για αξιολόγηση της αλήθειας ότι η Αθήνα που έχει ήδη ταυτιστεί χωρικά και λειτουργικά με την Αττική είναι ο καθρέφτης της σύγχρονης Ελλάδας, αλλά και το ψυχογράφημα του σύγχρονου Έλληνα, φοβούμαι, πολίτη και πολιτικού.

Επειδή η συγγραφή ιστορίας αποτελεί για πολλούς αρθρωμένη ευχή και στόχο και επειδή πολύ κουβέντα γίνεται, συνήθως επιτιμητικά, για την διαχείριση και τους διαχειριστές, θα πω ότι για να αναστρέψουμε την πορεία της παρακμής και της πολιτικής ανεπάρκειας πρέπει, αν θέλουμε να γράψουμε ιστορία, να διαλύσουμε πρώτα τρεις μύθους.

Πρώτος μύθος: Το αττικό περιβάλλον εν προκειμένω δεν είναι πάζλ, όπως συνήθως αρθρώνει ο κ. Λαλιώτης και δεν προσφέρεται δυστυχώς, για να το δει και να το διαχειρισθεί κανείς ως άρθροισμα πολλών μικρών ή μεγάλων προβλημάτων και πεδίων παρέμβασης. Δεν είναι άρθροισμα μέτρων το περιβάλλον. Είναι σύνολο συνεκτικό και αδιάρετο και χρήζει ολοκληρωμένης, ισόρροπης και εξαιρετικά πολύπλοκης αντιμετώπισης.

Δεύτερος μύθος: Την Αττική δεν την κατέστρεψε κανένα μοντέλο ανάπτυξης ούτε προπολεμικό ούτε δικό σας ούτε δικό μας. Την κατέστρεψε η ανυπαρξία μοντέλου ανάπτυξης, η πολυπραγμοσύνη των εχόντων τη δυνατότητα και τη λαϊκή εντολή να αποφασίζουν, συνήθως μακράν της γνώσης και της επιστήμης και χωρίς την επίπονη προσπάθεια της συνέχειας και της συνέπειας στην υλοποίηση των όποιων αποφάσεων.

Δεν υποβαθμίστηκε η Αθήνα από το εισρέον πλήθος των προσφύγων ή του εργατόκοσμου στην αισιόδοξη χαραγή της βιομηχανοποίησης. Για το χάλι της Αθήνας η ευθύνη ανήκει μόνο σε πολύ μεγάλους πολιτικούς και σε πολύ μεγάλες ιστορικές αποφάσεις. Η πόλη-σύμβολο της δημοκρατίας και του πολιτισμού, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που εμείς κακοποιήσαμε από άγνοια κυρίως, θα ήταν πολύ καλύτερη αν δεν υπηρετείτο η στέγαση των κατοίκων της με το νόμο της περιβαλλοντικής ζούγκλας, που εγκαθίδρουσε η οριζόντιος ιδιοκτησία και αντιπαροχή του Ελευθερίου Βενιζέλου και αν ο σύμβουλος Κωνσταντίνος Δοξιάδης, του Κωνσταντίνου Καραμανλή, εφήμοροζε την πολεοδομική του πολιτική με κάποια έστω αναφορά σε "φέρουσα ικανότητα" αυτής της πόλης.

Όταν δε, συντελεσθεί η πλήρης εφαρμογή του χειροκροτηθέντος και από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, μέτρο του Αντώνη Τρίτση, για τους περίφημους "υπαθριους χώρους", που φόρτωσαν 40% μπετόν στο εν δυνάμει στερεό της Αθήνας, τότε θα θρηνήσουμε όντως την ανοχή που δανείζουμε απλόχερα σε οράματα και οραματιστές.

Τρίτος μύθος -και αυτή η έκκληση μου απευθύνεται περισσότερο στον ελληνικό λαό, σε όσους πιστεύουν ότι εδώ νομοθετούμε και ότι εν προκειμένω θεσμοθετούμε και εργαλεία περιβαλλοντικής και πολιτισμικής ευταξίας και βιοσυμότητας. Γνωρίζουμε όλοι (ή μήπως πρέπει να μάθουμε όλοι;) ότι προσφέρουμε ένα ευέλικτο πλαίσιο, αλλά στην ουσία συνήθως εκχωρούμε απλά εξουσιοδότηση για περιβαλλοντικές αναλγήσιες άμεσης ή έμεσης αναφοράς στο νομοθετικό πλαίσιο.

Ένα καλό παράδειγμα πολεοδομικής αναλγησίας είναι η τελευταία τροπολογία των ΠΟΤΑ της κ. Παπανδρέου, που συνυπογράψατε -απορώ γιατί- κύριε Λαλιώτη. Το σκάνδαλο εδώ, κατά την κρίση μου, δεν είναι ότι ένα μεγάλο κομμάτι του υπό προγράμματος "Τουρισμός-Πολιτισμός", που θα μπορούσε να ενισχύσει την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων, προσφέρεται σε έναν ή δύο ιδιώτες, αλλά ότι καταστρατηγείται πλήρως η πολεοδομική νομοθεσία.

Η υποσημείωση στην τροπολογία της κ. Παπανδρέου ότι το 20% του γηπέδου αποδίδεται για χρήσεις μη αμιγώς τουριστικές, πάει να πει ότι επιτρέπεται εκτός σχεδίου πόλεων σύσταση οριζοντίου ιδιοκτησίας και αυτό σημαίνει: Βάζω σε σχέδιο πόλης γη χωρίς να πληρώσω εισφορά σε χρήμα ή σε γη, χτίζω διακόσια μέτρα σε χήλια μέτρα γης, εκεί που απαιτείται για τους υπόλοιπους ρωμιούς τέσσερις χιλιάδες

μέτρα και επιδοτούμεθα από δημόσιο χρήμα για κατοικίες ή καταστήματα, για να παρέχουμε και εμπορικό διαβατήριο δηλαδή να πουλάμε άμα μας τύχει".

Είναι πρωτοφανή και απαράδεκτα πράγματα. Ευτυχώς που υπάρχει το Συμβούλιο της Επικρατείας και είμαι σίγουρη ότι και αυτή η ρύθμιση θα κριθεί παράνομη.

Για να έρθουμε όμως στην αρχική και δική μας ευθύνη στην πορεία της, όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση, κύριε Υπουργέ, αποφάσισε με ένα μεγάλο κομμάτι της βοήθειας προς τις χώρες συνοχής να παρεμβαίνει σε δράσεις περιβαλλοντικής προστασίας και αναβάθμισης, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αποφάσισε να εντάξει το διαχρονικό αίτημα της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων, όχι μόνο για να εξασφαλισθεί η ιστορική συνέχεια της πόλης και της κληρονομιάς μας, αλλά για να συνδυαστεί αυτή η πολιτισμική παρέμβαση με περιβαλλοντικά μέτρα, που θα θεμελιώσουν ένα βιώσιμο τρόπο ζωής για μας τους κατοίκους της, αλλά και θα αποτελέσουν ένα θελκτικό τουριστικό πόλο για τους άλλους λαούς.

Το καλοκαίρι του '93 ήταν έτοιμος ο φάκελος για την ενοποίηση, που ήταν στην ουσία προιόν σκληρής συλλογικής δουλειάς όλων των εμπλεκομένων φορέων και περιελάμβανε αναλυτική πρόταση, χρηματοδοτικό σχήμα, την αίτηση προς το ενδιάμεσο Ταμείο Συνοχής, για να εξεκινήσει άμεσα το έργο, με αναφορά στα επί μέρους έργα και στο κόστος ανά φορέα υλοποίησης, αλλά και στον τρόπο διαχείρισης.

Σας διαβάζω: "Πρόταση οργανωτικής διάρθρωσης για την υλοποίηση του έργου της Αθήνας". Αναλύουμε πώς μπορεί να υπηρετηθεί καλύτερα η σύσταση ενός γραφείου ενοποίησης, τις αρμόδιότητες του γραφείου, τα μέλη που θα απαρτίσουν το διοικητικό συμβούλιο και τον τρόπο διαχείρισης, πλήρως. Αυτό θα σας το καταθέσω μαζί με το τεχνικό δελτίο του Υπουργείου Πολιτισμού, του συντονιστή φορέα, όπως το απαιτούσε η αρμόδια διεύθυνση της Επιτροπής.

Επίσης θα καταθέσω και την εισήγηση που κατέθεσα ως Γενική Γραμματέας ΥΠΕΧΩΔΕ στις 9.9.1993, στη σύσκεψη που γινόταν υπό την προεδρία της τότε Υπουργού Πολιτισμού κ. Μπακογιάννη, όταν ο κ. Σαμαράς έριξε την κυβέρνηση Μητσοτάκη. Ευτυχώς για σας, δυστυχώς και για τούτο το έργο και για τον τόπο, πιστεύω.

Η διαχείριση αυτού του έργου, κύριοι Υπουργοί, είναι το χαρακτηριστικότερο δείγμα προς αποφυγήν. Αφού αυτοδιαφημιστήκατε με σχέδια που εμείς εκπονήσαμε, αφού φροντίσατε να αναρτήσετε και άλλες σοσιαλιστικές σημαίες στο ιστορικό του πολιτισμικού και περιβαλλοντικού πανθέου των οραματισμών σας, συντηρήσατε για λίγο τη βοή της "Ζωής και της πνοής", όπως συνηθίζει να λέει ο κ. Λαλιώτης και μετά θάψατε το έργο με "κόλλαυθα" κάποιες επιδερμικές παρεμβάσεις σε κτίρια και με "συλληπητήρια" τις καλένδες του τρίτου Πακέτου Σαντέρ.

Κατ' αρχάς, πότε θα δημοσιοποιηθεί σ' αυτήν την Αίθουσα τουλάχιστον η πορεία του "ΑΤΤΙΚΗ S.O.S."; δηλαδή της περιβαλλοντικής πολιτισμικής παρέμβασης στην Αττική, και του "Ελλάδα πολιτισμικό απόθεμα"; της Αθήνας που όχι απλά οραματίστηκε ο κ. Λαλιώτης, αλλά προγραμμάτισε με χρονοδιάγραμμα και εγγυημένους πόρους, όπως είπε, έγραψε και υπέγραψε; της Αθήνας με ολοκληρωμένη την Ελευσίνας-Σταυρού-Σπάτων το 1999 -σας παραπέμπω στη σελίδα 39 του ΑΤΤΙΚΗ S.O.S.; της Αθήνας των δεκάδων κόμβων αποπεράτωσης 1994-1995, σελίδες 34 έως 38; της Αθήνας του προαστιακού σιδηροδρόμου, που θα ήταν το 1999 τελειωμένος; της Αθήνας των πέντε επιπλέον γκαράζ, με δυόμισι χιλιάδες θέσεις, που είναι όλα δημοπρατημένα στο πρόγραμμα του κ. Λαλιώτη από το 1995, σελίς 29; της Αθήνας του αναβαθμισμένου Ελαιώνα, του σύγχρονου αμαξοστασίου των ΗΛΠΑΠ, (σελίδα 15-16); της Αθήνας της πλωτής σύνδεσης από Πειραιά στη Σαρωνίδα, που δουλεύει πιλοτικά στο πρόγραμμα του κυρίου Λαλιώτη πάντα από το 1994; της Αθήνας των έργων αναμόρφωσης των σταθμών του ΗΣΑΠ, με χρονοδιαγραμματική αποπεράτωση το 1999, που μαζί με το μετρό θα διέθετε πενήντα εννέα χιλιόμετρα και πενήντα

έξι σταθμούς, σελίς 4; Είναι κάπου τριάντα παραπάνω από τους δικούς σας, κύριε Μάνο!

Βεβαίως, δεν σας αρκούσε το σχέδιο Μάνου. Επεκταθήκατε μέχρι Περιστέρι, Ηλιούπολη για τη γραμμή 2, μέχρι Αιγάλεω και Σταυρό για τη γραμμή 3 και επαναχαράξατε και υπογειοποιήσατε τη γραμμή μεταξύ Νέου Φαλήρου και Πειραιά. Την Αθήνα της ενοποίησης, μέσα σε όλες αυτές τις φανταστικές παρεμβάσεις, τι την κάνατε, κύριοι Υπουργοί;

Για να αρχίσω από τα εύκολα, ο επερωτώμενος κ. Πάχτας, φαντάζομαι ότι παρακολούθει αμήχανος και εκνευρισμένος την επί δύσμισι χρόνια διαμάχη των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ και Πολιτισμού για την επικυριαρχία στη διαχείριση. Και απολογείται ο ίδιος στην κ. Ματίας και στον κ. Φέρστρινγκ για τις καθυστερήσεις, τις απεντάξεις και τις μεταφορές πόρων.

Το Υπουργείο Μεταφορών, Βιομηχανίας και η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων, είχαν αναλάβει την άμεση σύνταξη μελετών για συγκοινωνιακές ρυθμίσεις και έργα, για απομάκρυνση οχλουριών χρήσεων, για μεταστέγαση του ΗΛΠΑΠ και των γραμμών του ΗΣΑΠ.

Αυτά τα Υπουργεία γνωρίζουν έστω ότι είναι εμπλεκόμενοι φορείς; Εκλήθησαν ποτέ σε σύσκεψη; Γνωρίζει ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Έργων ότι ο σύμβουλος που προσέλαβε για τα συγκοινωνιακά της ενοποίησης είναι ο μελετητής των συγκοινωνιακών έργων της ενοποίησης;

Από τις 10.2.1995, που μας διαβεβαίωσαν οι κύριοι Λαλιώτης και Σηφουνάκης για την εκκίνηση του έργου και την από 22.6.1995 έκδοση του διατάγματος Λαλιώτη για την ίδρυση της "Ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων ΑΕ", πέρασαν είκοσι επτά μήνες μέχρι να τα βρείτε με τον κ. Λαλιώτη, κύριε Βενιζέλο, στα της στελέχωσης και στα διαχειρίστης.

Ο κ. Λαλιώτης δημοσιοποίησε τον Ιούνιο του 1994 την πρώτη φάση του έργου με έναν προϋπολογισμό που περιλαμβάνει είκοσι δισεκατομμύρια (20.000.000.000) για το Υπουργείο Πολιτισμού από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, πέντε δισεκατομμύρια (5.000.000.000) από το ΕΖΕΣ, τρία δισεκατομμύρια (3.000.000.000) από το ΕΤΕΡΠΣ, δεκαπέντε δισεκατομμύρια (15.000.000.000) από τα τέλη βενζίνας – αυτό το άμιορο το τάληρο, κύριε Μάνο, που μόνο αν αθροίστετε το πού παρεμβαίνει θα έγινε τρισεκατομμύρια – και βέβαια τα δύο δισεκατομμύρια (2.000.000.000) του Χρηματοδοτικού Ταμείου Συνοχής, που είναι τα μόνα χρήματα που δόθηκαν, γιατί αυτά είχαν δεσμευθεί από εμάς, από τον Αύγουστο του 1993.

Εσείς, κύριε Υπουργέ Πολιτισμού, προβλέπεται στον προϋπολογισμό αύξηση το 1998 κατά 183,7% των κοινοτικών πόρων, πέρα από όσα είχατε το 1997, φθάνοντας στα είκοσι έξι δισεκατομμύρια (26.000.000.000) για φέτος αλλά μία μείωση της τάξης 285% που από τα τριάντα πέντε δισεκατομμύρια (35.000.000.000) των εθνικών πόρων του 1997 – που μάλλον τα περισσότερα πήγαν στη Θεσσαλονίκη – μένουν μόνο δέκα δισεκατομμύρια (10.000.000.000). Συνολική μείωση αθροιστικά 26,7% στις δημόσιες επενδύσεις.

Αλλά η ερώτησή μου είναι: Από τα 26,7 δισεκατομμύρια στο τόσο φιλόδοξο "Υποπρόγραμμα 3 στο επιχειρησιακό Τουρισμός-Πολιτισμός", τι μένει για την ενοποίηση; Εξάλλου που να τα απορροφήσετε; Τώρα αναθέσατε τις μελέτες. Εάν μελέτες κόστους πέραν του ενός δισεκατομμυρίου (1.000.000.000), αλλά με πρόβλεψη στον προϋπολογισμό σας μόνο εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) από το ΥΠΠΟ και πεντακόσια εκατομμύρια (500.000.000) για μελέτες που θα αναθέσουν νομικά πρόσωπα. Δικαιούμαι να αμφισβητώ ότι αυτά τα πεντακόσια εκατομμύρια (500.000.000) δεν θα πάνε όλα στην ενοποίηση; Πού θα βρεθούν τα υπόλοιπα για να αποπληρωθούν οι μελέτες, εφόσον γίνουν και ξεκινήσουν τα έργα;

Πώς ο κ. Λαλιώτης περιγράφει ως κοινοτικά έργα του ΥΠΠΟ είκοσι δισεκατομμύρια (20.000.000.000), όταν η λογιστική-αθροιστική οικονομική σας παρέμβαση στον τελευταίο πίνακα της τελευταίας επιτροπής παρακολούθησης του 1997 αθροίζονται σε οκτώ δισεκατομμύρια οκτακόσια ογδόντα τρία εκατομμύρια (8.883.000.000) για την ενοποίηση; Πού πήγαν τα είκοσι τρία δισεκατομμύρια (23.000.000.000) του ΥΠΠΟ που

εδέσμευσαν οι προκάτοχοί σας, κύριε Υπουργέ Πολιτισμού;

Θα περιμένω να μου απαντήσετε και θα επανέλθω στη δευτερολογία μου.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Έλσα Παπαδημητρίου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολιδης): Ο συνάδελφος κ. Κασσίπης έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΣΣΙΜΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, το πρωΐ κατέβαινα από την Κηφισίας και πέρασα κάτω από την υπόγεια διάβαση, εκεί Κηφισίας και Αλεξάνδρας, αυτή που τελείωσε το 1996. Προχώρησα Βασιλίσσης Σοφίας...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Εν τέλει φθάσατε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΣΣΙΜΗΣ: Ναι.

Στο Χίλιον πήρα τον υπόγειο δρόμο, ο οποίος ξεκινάει από το Χίλιον και βγαίνει κάπου εκεί πίσω από το Κολυμβητήριο. Συνέχισα τη Συγγρού, η οποία –θυμάστε– έγινε το 1980 και έφθασα στο Φλοίσβο που πήρα το καραβάκι, το οποίο για να γλυτώσουμε τους ρύπους του περιβάλλοντος κάνει δρομολόγιο πάι και πηγαίνει από το Φλοίσβο στην Γλυφάδα, στη Βούλα στη Βάρκιζα.

Αυτά όλα, κύριε Υπουργέ, είναι στο χώρο της φαντασίας. Γι' αυτό θέλαμε εδώ τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ, διότι όσα μας έλεγε πριν από τέσσερα χρόνια ήταν στον χώρο της φαντασίας. Και το λέω αυτό, διότι είχε πει συγκεκριμένα ότι "κάθε τι που έχω πει, κάθε παρέμβαση και κάθε έργο έχει δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα και συγκεκριμένους πόρους, δεν είναι "θα".

Και εγώ έτσι πίστευα, αλλά δεν βρήκα ούτε υπόγεια διάβαση ούτε υπόγειο δρόμο ούτε καραβάκι ούτε τίποτα. Και να ήταν μόνο αυτά που δεν έγιναν;

Στη συζήτηση που είχαμε εδώ στις 10 Φεβρουαρίου του 1995, ένας μόνο είπε την αλήθεια, ο τότε –προκάτοχός σας– Υπουργός Πολιτισμού, που είπε ότι τα σαράντα δισεκατομμύρια (40.000.000.000) υπάρχουν και θα υπάρχουν. Πράγματι και σήμερα πρέπει να υπάρχουν. Αφού δεν έχετε κάνει τίποτα, τα χρήματα αυτά ακόμα υπάρχουν και θα υπάρχουν, μέχρι να έρθει μία κυβέρνηση που να έχει την ικανότητα να απορροφήσει πάνω από το 4%, που έχει απορροφήσει το Υπουργείο Πολιτισμού από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και να κάνει τα έργα αυτά.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε. Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ)

Διսτυχώς, πλήρης απραξία υπάρχει, μεγάλα οράματα, μεγάλοι σχεδιασμοί. Στο Γκάζι είναι ακόμα ο σταθμός του ΗΛΠΑΠ και δεν λέει να φύγει με τίποτα. Ο περιόριμος ελαιώνας μάλλον πήρε άλλου ειδούς τροπή από το να σωθεί. Τότε εκατηγορείτο ο κ. Μάνος ότι τον κατέστρεψε, σήμερα όμως πάμε για οικοπεδοποίησης, με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η Κυβέρνηση.

Αλλά δεν είναι εδώ ο κ. Λαλιώτης να σας πω, πώς λειτουργεί η πολιτιστική παρέμβαση στην Αθήνα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Μα, είναι ενιαία η Κυβέρνηση.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΣΣΙΜΗΣ: Ως ενιαία τη βλέπω.

'Έχουμε την αναπαλαίωση των νεοκλασικών –αξίζει να τα ακούσετε γιατί είστε Υπουργός Πολιτισμού– που επιδοτεί ο ελληνικός λαός, όχι η Κυβέρνηση. Ξέρετε ότι αυτή η επιδότηση δίνεται μόνο από την Κτηματική Τράπεζα; Είναι 4,75%. Ξέρετε τι λέει η Κτηματική Τράπεζα; Λέει, "έχω επιτόκιο 16%" μείον 4,75%, πάρε δάνειο" όταν το επιτόκιο στις άλλες τράπεζες ήταν 10,5%.

Κύριε Υπουργέ, ακόμα και τα χρήματα αυτά που δίδονται πηγαίνουν για κερδοφορία μιας κρατικής τραπέζης και όχι για πολιτιστική παρέμβαση μέσα στο χώρο των Αθηνών.

Λυπούμαι, αλλά θέλω να πω κάτι: Είναι άμεσα συνδεδεμένο το πρόγραμμα με την τουριστική αξιοποίηση, με την περιβαλ-

λοντική, αν θέλετε, υπόσταση της Αθήνας, αλλά πάνω από όλα με την πολιτισμική υπόσταση της Ελλάδος. Είναι ντροπή μας σήμερα, μετά από τόσα χρόνια, να διατηρούμε την Αθήνα στο επίπεδο που, αν θέλετε, την έφθασαν κάποιες κακές πολιτικές και είναι η τελευταία φορά που έχουμε τα χρήματα αυτά για να διατεθούν. Δυστυχώς η ευκαιρία αυτή χάνεται, όχι από σκοπιμότητες, αλλά από ανικανότητα, αν θέλετε, της Κυβερνήσεως και των αρμοδίων Υπουργείων.

Εγώ δεν θα δεχθώ ότι αν τα σαράντα δισεκατομμύρια (40.000.000.000) ήταν δύο έργα των είκοσι δισεκατομμυρίων (20.000.000.000) θα υποχρέωναν οι εργολάβοι να έχουν γίνει. Είναι πολύ μικρότερα έργα, μικρότερες παρεμβάσεις, αλλά οι μελέτες ξεκινούν σήμερα ή ξεκίνησαν πριν από λίγο καιρό και είναι βέβαιο ότι θα χάσουμε και τα χρήματα αυτά. Θα έρθει και ο Σαντέρ –και ευτυχώς δεν θα είστε εσείς στην Κυβέρνηση για να υποσχεθείτε και πάλι ότι θα ενοποιήσετε τους αρχαιολογικούς χώρους– αλλά ο ελληνικός λαός πρέπει επιτέλους να ξέρει, ποιοι ευθύνονται σήμερα και όχι πριν από σαράντα χρόνια για το χάλι της Αθήνας. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Β. Κωστόπουλος): Κύριοι συνάδελφοι, κατά τη σημερινή συζήτηση της επερώτησης της Νέας Δημοκρατίας, ο Πρόεδρος του Συνασπισμού κ. Κωνσταντόπουλος ορίζει ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον κ. Σπύρο Δανέλλη.

Ο κ. Βασίλειος Κορκολόπουλος έχει το λόγο για πέντε λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: "Κύριε Πρόεδρε, ποτέ δεν έχω δώσει υποσχέσεις, ποτέ δεν λέω λόγια, που δεν ανταποκρίνονται σ' ένα σχεδιασμό, που αυτός ο σχεδιασμός δεν αναφέρεται σε έργα και αυτά τα έργα δεν αναφέρονται σε χρονοδιάγραμμα και σε συγκεκριμένους πόρους. Κάθε πιο έχω πει, κάθε παρέμβαση και κάθε έργο έχει δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα".

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, λέει ο κ. Βενιζέλος, μέσα από τη διάσταση του ενιαίου της Κυβερνήσεως και γι' αυτό του το θυμίζω. Είναι λόγια του Φεβρουαρίου του 1995.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Τα λέει η Κυβέρνηση.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τα λέτε και εσείς, όμως. Εκπροσωπείτε την Κυβέρνηση σήμερα, κύριε Βενιζέλο.

Μέσα, λοιπόν, απ' αυτήν τη διάσταση, κύριε Πρόεδρε, θα καλέσω τον κ. Βενιζέλο να κάνει μόνος του ή και μαζί με εμάς μια βόλτα στους διαδρόμους της Βουλής για να συνειδητοποιήσει το πολιτιστικό επίπεδο στο οποίο πραγματικά βρισκόμαστε. Θα ήθελα να πάμε μαζί μια μέρα στο μνημείο του Λυσικράτη, για να δει και σε κλίμακα –ένα προς ένα– την πραγματικότητα που συνοδεύει ένα σχέδιο που πιστεύω πως ένωσε όλες τις πολιτικές παρατάξεις, ένα σχεδιασμό που πραγματικά πρέπει να τον πιστεύουμε και να τον κάνουμε πράξη και το κυριότερο μια ιδέα που την οφείλουμε όλοι στις γενιές που θα έρθουν μετά από εμάς.

'Όμως, κύριε Υπουργέ...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Παρακαλούμεθα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ο κύριος Πρόεδρος δεν παρακαλούσει, κύριε Υπουργέ. Εσείς και να μην παρακαλούθετε το ίδιο πράγμα είναι. Τον κύριο Πρόεδρο εγώ θα ήθελα να παρακαλούσει.

Πιστεύω, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, ότι η Κυβέρνηση έχει μια χαμηλή σχέση με τη φύση και την εκμεταλλεύται μάλιστα πάρα πολύ φθηνά. Αυτή είναι η πραγματικότητα και αυτή η πραγματικότητα αποδεικνύει, κύριε Πρόεδρε –ας μην κρυβόμαστε– ότι όλοι είμαστε μέσα στο βούρκο, απλώς μερικοί από εμάς προσπαθούμε να κοιτάμε τα άστρα. Αυτή είναι η πραγματικότητα και αυτή η πραγματικότητα είναι που οδήγησε τη Νέα Δημοκρατία να κάνει τη σημερινή επερώτηση τουλάχιστον για να ευαισθητοποιήσει, τουλάχιστον για να κάνει την Κυβέρνηση να αντιληφθεί τις ευθύνες της και τον παριστάμενο σήμερα Υπουργό Πολιτισμού, συνυπεύθυνο στην κατάντια της Κυβέρνησης, με μερίδιο ίσως όχι αντίστοιχο του κ. Λαλιώτη,

διότι είναι λιγότερο χρονικά αρμόδιος σ' αυτό το θέμα, αλλά τουλάχιστον να αντιληφθεί, ως πρώτος τη τάξει Υπουργός, όπως μας είπε σήμερα, μια και η επερώτηση απευθύνεται σ' αυτόν, το πώς θα βγούμε απ' αυτό το αδιέξοδο.

Θυμάμαι την κ. Μπενάκη, πριν από διόμισι χρόνια, κύριε Πρόεδρε, που είχε ξεκινήσει και είχε τελειώσει την ομιλία της ως εξής: "Οι Υπουργοί ήρθαν εδώ να μας πουν, μετά από ενάμιση χρόνο ότι θα απαντήσουμε μετά από μια εβδομάδα με κάποια συνέντευξη". Σήμερα, ο αρμόδιος Υπουργός –ας μην κρυβόμαστε– ο κ. Λαλιώτης θα έρθει δεν ξέρω σε ποιο σημείο για να αποφύγει να απαντήσει σε όλα αυτά τα ερωτήματα. Η κ. Μπενάκη τότε είχε πει: "Εύχομαι κάποτε να ξεκινήσουμε". Ας μην κρυβόμαστε, αυτή είναι η πραγματική αιτία που γίνεται η σημερινή συζήτηση, κύριε Πρόεδρε. Πώς θα ευαισθητοποιήσουμε την Κυβέρνηση, επιτέλους, να πάψει να παράγει αναποτελεσματικότητα.

Πολλές φορές και ο κύριος Υπουργός, αλλά ιδιαίτερα ο κ. Λαλιώτης, έχουν μιλήσει για έλλειμμα σχεδιασμού, έλλειμμα οράματος, έλλειμμα ευαισθησίας, έλλειμμα ευθύνης. Αναρωτήθηκε ποτέ τι έλλειμμα αποτελεσματικότητος έχει; Αναρωτήθηκε η Κυβέρνηση ότι δεν έχει κάνει απολύτως τίποτα; Και πολύ σωστά είπε ο κ. Κασσίμης ότι υπάρχει μηδενική σχεδόν απορρόφηση. Ισως είναι ένα σήήμα λόγου, αλλά αυτή η πραγματικότητα, κύριε Πρόεδρε, προσαυξάνεται κάθε μέρα μ' αυτό που ζει ο Έλληνας, μ' αυτό που ζει ο Αθηναίος πολίτης, μ' αυτό που ζει ο κάθε κινούμενος μέσα στην Αθήνα. Πάμε από το κακό στο χειρότερο.

Είχα την ευκαιρία, κύριε Πρόεδρε, να επισημάνω, ιδιαίτερα στον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ ένα σχεδιασμό που είχε κάνει ο κ. Μάνος πριν από χρόνια για ορισμένους ανισότερους κόμβους στην Κηφισίας, για ορισμένους λεωφοριόδρομους που είχε προτείνειν ο κ. Μάνος και που δεν έγινε απολύτως τίποτα. Τα είπαμε, τα ξαναείπαμε, δεν έχει γίνει ούτε επαφή για το τι μπορεί πραγματικά να ξεκινήσει σ' αυτόν τον τομέα, ποια είναι η αναζήτηση του εφικτού και το πώς μπορεί η Κυβέρνηση στον τομέα αυτό, να παράγει αποτέλεσμα.

Θέλω να πιστεύω, στην καλή προαίρεση του παριστάμενου Υπουργού Πολιτισμού. Ειλικρινά θέλω να το πιστεύω. Και θέλω να πιστεύω ότι θα αναγνωρίσει και τις ευθύνες της Κυβέρνησης και τις ευθύνες των συγκεκριμένων Υπουργών στους οποίους αναφέρεται η επερώτηση και το κυριότερο, να μας πει τι σκοπεύει να κάνει η Κυβέρνηση μετά από το χάσιμο τεσσάρων ετών και πλέον. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Β. Κωστόπουλος): Ο κ. Σταύρος Παπαδόπουλος έχει το λόγο για πέντε λεπτά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λυπούμε, αλλά και αυτό το σημαντικό έργο για την Ελλάδα και την πρωτεύουσα μας ακολουθεί τη μοίρα όλων των έργων ευθύνης του Υπουργείου Πολιτισμού. Όλοι μιλάμε μεγαλόστομα και αισιόδοξα για τον πολιτισμό και είναι για όλους μας προτεραιότητα ζωής και μονόδρομος ανάπτυξης. Και όμως, όπως βλέπουμε και στους πίνακες προϋπολογισμού, τα έργα και η κατατθέμενη πολιτική βούληση δεν ανταποκρίνονται στα ωραία λόγια του κ. Βενιζέλου και του κ. Λαλιώτη, ούτε στο επίπεδο της διαφήμισης, που σας προσφέρουν, κύριε Υπουργέ, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βιώνουμε όλοι το άγχος της περιβαλλοντικής υποβάθμισης και την αδυναμία συνύπαρξης ισόρροπης μεταξύ χώρου και χρόνου που μας προσφέρει η Αθήνα.

Κύριε Υπουργέ, διακομματικά και ομόφωνα χειροκροτήσαμε τις εξαγγελίες της νέας Κυβέρνησης τον Οκτώβριο του 1993 για τη συνέχιση του έργου της ενοποιήσεως. Έτσι αντιμετωπίσαμε όλες τις περιβαλλοντικές πολύχρονες και πολυδάπανες εξαγγελίες Λαλιώτη. Έτσι χειροκροτήσαμε την ιδέα Μικρούτσικου για το πολιτιστικό δίκτυο πόλεων και ελπίσαμε εμείς οι Βουλευτές της επαρχίας ότι θα έπαιuse η απορρόφηση των κοινών πόρων του ελληνικού λαού να αφορά μόνο την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Μετά από τέσσερα, όμως, χρόνια απραξίας και ακινησίας, το όραμα της Αθήνας είναι κάποιες

φάτσες διατηρητέων κτιρίων και η πεζοδρόμηση της Ερμού. Μετά από τέσσερα χρόνια το δίκτυο που θα ένωνε όλες τις πόλεις της Ελλάδας ως μια ενιαία, δυναμικά εξελισσόμενη πολιτισμική οντότητα είναι αναφορά απλή σε ένα κομμάτι χαρτί, σε έναν πίνακα. Έχει συνταχθεί κατά κάποιο τρόπο τεχνικό δελτίο, δηλαδή, θα δούμε αν ενταχθεί, θα δούμε αν θα γίνει. Και αφορά σίγουρα μόνο το συνεδριακό κέντρο Βεροίας, το Θέατρο της Λάρισας, την παλιά λελεκτρική εταιρεία του Βόλου. Τι απομιθοποίηση αλήθεια, τόσο καλά προβλεφθέντων οραμάτων, τόσο μεγαλόστομα αρθρωθεισών πολιτισμικών προθέσεων! Πώς άραγε ατενίζετε την υπόλοιπη Ελλάδα, κύριε Υπουργέ, της εγκατάλειψης; Πραγματικά είχαμε ελπίσει ότι εσείς κάτι θα κάνατε σε αυτόν τον τομέα, αλλά τελικά απεδείχθη περίτρανα ότι ασχολείσθε όλο αυτό το χρονικό διάστημα μόνο με τη διαχείριση των πολιτικών σας φιλοδοξιών και αυτό φαίνεται χαρακτηριστικά στο νομοσχέδιο σας, που σύντομα θα συζητήσουμε στη Βουλή.

Ο πολιτισμός και τα έργα του θα αναμένουν τον αναπληρωτή σας, κύριε Υπουργέ. Άλλα φοβάμαι ότι όλη η εικόνα της Κυβέρνησής σας καλεί για αναπληρωτή ικανό και υπεύθυνο, για να συνεχίσει ένα σωστό έργο.

Επιτέλους, κύριε Υπουργέ, θυμηθείτε την αείμνηση Υπουργό σας, τη Μελίνα Μερκούρη, που έλεγε ότι ο πολιτισμός μας και το παρελθόν μας βρίσκονται κάτω από τα πόδια μας. Και έτσι νομίζω είναι πραγματικά. Κάτω από τα πόδια μας, μέσα στην καρδιά των Ελλήνων και μέσα στην κοιλιά της Ελλάδας βρίσκονται όλα αυτά τα πράγματα. Άλλα, κύριε Υπουργέ, χρειάζεται πολιτική βούληση, χρειάζεται χειρουργική επέμβαση, χρειάζεται καισαρική τομή για να βγουν από τα βάθη της ελληνικής γης ο πολιτισμός μας και το παρελθόν μας, που τόσο πραγματικά λατρεύουν οι ξένοι και τόσο φαίνεται να αγνοούμε εμείς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Β. Κωστόπουλος): Ο κ. Τατούλης έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι έχει άδικο ο κύριος Υπουργός όταν προηγούμενα στην παρατήρηση της κ. Παπαδημητρίου αναφέρθηκε ότι η επερώτηση έχει ως σημείο αναφοράς την Κυβέρνηση και ότι η Κυβέρνηση είναι ενιαία.

Λάθος, κύριε Υπουργέ. Η επερώτηση δεν αναφέρεται στην Κυβέρνηση, αναφέρεται και επερωτάμε τους Υπουργούς που συμμετέχουν, για να έλθουν εδώ και να μας αποτιμήσουν τη συμμετοχή τους και την ευθύνη τους και να μας πουν ακριβώς πόσο έχουν προχωρήσει στο έργο που κατά καιρούς έχουν αναφερθεί.

Και θα ήθελα να σας πω, κύριε Υπουργέ, ότι ο πολιτισμός, ιδιαίτερα στην επιλογή ως παρέμβαση, ως μοντέλο ανάπτυξης πολιτικών δράσεων μέσα στη λογική του "ΑΤΤΙΚΗ SOS" ήταν, αν θέλετε, μια ιδεολογική παρέμβαση, μία παρέμβαση που είχε σημεία αναφοράς.

Και τα σημεία αναφοράς της δικής σας κριτικής, είχαν να κάνουν με το δικό μας σχεδιασμό. Είχαν να κάνουν με τη δική μας άποψη του 1993, είχαν να κάνουν με τις δικές μας απόψεις για την παρέμβαση στον Ελαιώνα.

Θα ήθελα να σας θυμίσω στο σημείο αυτό ότι η πρώτη πράξη που κάνατε ως Κυβέρνηση το 1993, ήταν να καταργήσετε το προεδρικό διάταγμα και την υπουργική απόφαση του κ. Μάνου, μια απόφαση που ουσιαστικά δημιουργούσε πολιτικές παρεμβάσεων μέσα στον Ελαιώνα. Και θα ήθελα να σας ρωτήσω ακόμα ότι από τότε μέχρι τώρα τι έγινε, ποιες ήταν οι δράσεις σας, ποια ήταν τα σχέδιά σας, πώς λειτουργήσατε και πώς λειτουργήσατε σ' αυτό τον ευαίσθητο χώρο;

Κύριε Υπουργέ, η ευθύνη η δική σας είναι πάρα πολύ μεγάλη. Είναι πάρα πολύ μεγάλη και αποτιμάται εάν δούμε, μετά από τέσσερα χρόνια πολιτικής παρουσίας μέσα σ' αυτήν την Κυβέρνηση, ότι η λειτουργία σας και η δραστηριότητά σας έχουν συγκεκριμένα πράγματα, συγκεκριμένες δράσεις.

Έλεγε ο κ. Σηφουνάκης, απαντώντας στη γνωστή επερώτηση το 1995 ότι τα πάντα είναι έτοιμα, είναι έτοιμες οι δράσεις και οι δυνατότητες για να παρέμβετε σε όλους τους

στόχους σας.

Από τότε μέχρι τώρα, τι κάνατε, κύριε Υπουργέ; Τι έκανε η Κυβέρνηση μέχρι τώρα; Απλώς, πριν λίγο καιρό η Κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι έδωσε τις μελέτες για έξι έργα, συνολικού προϋπολογισμού όλων των έργων περίπου οκτώ δισεκατομμύρια διακόσια εκατομμύρια (8.200.000.000) δραχμές.

Θα ήθελα να ρωτήσω, κύριε Υπουργέ, αν πιστεύετε ότι οι παρεμβάσεις σας στο χώρο του Κεραμεικού, θα στοιχίσουν περίπου δύο δισεκατομμύρια (2.000.000.000) δραχμές, τη στιγμή που είναι γνωστό ότι οι παρεμβάσεις που έγιναν στην Ερμού, ξεπέρασαν τα δύο δισεκατομμύρια (2.000.000.000) δραχμές. Και όταν επίσης είναι γνωστό ότι η πεζοδρόμηση στου Ψυρρή δημιουργήσει τεράστια προβλήματα, είναι αποτέλεσμα κακογουστιάς και είναι αποτέλεσμα μιας άλλης αντίληψης αυτού του είδους οι παρεμβάσεις.

Είναι γεγονός, κύριε Υπουργέ, ότι ο κ. Λαιλιώτης τότε και τώρα λέει ότι στόχος σας είναι το να συνδέσετε πολιτιστικά το χώρο του ιστορικού κέντρου με τα προάστια. Τι κάνατε; Νομίζετε ότι οι πεζοδρόμησεις που κάνετε προς τις διάφορες περιοχές, όπως τα Εξάρχεια, μπορούν να αποτελούν σημείο συγκεκριμένης πολιτικής αναφοράς;

Θα ήθελα επίσης να σας ρωτήσω, κύριε Υπουργέ, ποια είναι η ευαισθησία σας για τον Κεραμεικό και για την εγκατάσταση του Σταθμού του Μετρό του περίλαμπρου μνημείου του Νεκροταφείου του Κεραμεικού; Ποιά ήταν η προστασία που δείχατε γι' αυτό το μνημείο;

Το Μουσείο της Ακροπόλεως είναι δεδομένο ότι δεν θα γίνει ποτέ. Οι δικές σας παρεμβάσεις τελικά δεν βοήθησαν προς αυτήν την κατεύθυνση. Και σας θυμίζω την άποψη της ΙΣΤ" Διεύθυνσης, που δυστυχώς βλέπει ότι το Μουσείο της Ακροπόλεως μετατίθεται σε άλλα προγράμματα.

'Όλες αυτές οι ευθύνες, κύριε Υπουργέ, είναι ευθύνες αφ' ενός μεν της Κυβέρνησης, αλλά προσωπικά είναι και ευθύνες όλων των Υπουργών που συμμετέχουν και συμμετέχουν σε αυτήν τη δραστηριότητα, σε αυτόν το συντονισμό των πολιτικών ενεργειών.

Οι ευθύνες, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, είναι προσωπικές ευθύνες σας, είναι ευθύνες όλης της Κυβέρνησης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Β. Κωστόπουλος): Ο Υπουργός Πολιτισμού έχει το λόγο για τριάντα λεπτά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χαίρομαι γιατί μου δίνεται η ευκαιρία να συζητήσουμε γύρω από ένα τόσο σημαντικό ζήτημα, όπως η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας, το Ενιαίο Αρχαιολογικό Πάρκο της πρωτεύουσας, δηλαδή γύρω από ένα πρόγραμμα που είναι συν τοις άλλοις βασικό στοιχείο του φακέλου της υποψηφιότητας της Αθήνας για την ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων το 2004, ένα από τα έργα που συνδέονται με το στόχο που έχει θέσει η χώρα, όχι η Κυβέρνηση, το 2004 όχι μόνον η μορφή αλλά και οι λειτουργίες του πολεοδομικού συγκροτήματος να έχουν μεταβληθεί έτσι ώστε να υποδεχθούν αυτό το μεγάλο γεγονός.

Πρέπει βεβαίως να αποσαφηνίσω, ευθύς εξαρχής, ότι κανείς δεν έχει δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας πάνω στην ιδέα της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας. Η αρχική σύλληψη είναι ότι έλεγα ταυτόχρονη και σύμφυτη με την αναγόρευση της Αθήνας ως πρωτεύουσας του νέου ανεξάρτητου ελληνικού κράτους, μετά το Πρωτόκολλο του Λονδίνου, μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του νεοελληνικού κράτους. Άλλωστε στον Κλεάνθη και στο Σάουμπερτ, κατά δεύτερο λόγο, οφείλεται η ιδέα της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων και ουσιαστικά η ιδέα της αποκάλυψης του επιπέδου της αρχαίας πόλεως μέσα από ένα σύνθετο και μεγαλεπίβολο ανασκαφικό έργο. Δεν είναι όμως τυχαίο το γεγονός ότι έκτοτε, δηλαδή για ένα διάστημα που υπερβαίνει τα εκατόντα χρόνια, πολλές συζητήσεις έχουν γίνει, πολύ πρόσφατα όμως αναλήφθηκαν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες. Και αναλήφθηκαν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες που οφείλονται σε πολλούς - γιατί πρέπει να μνημονεύουμε εδώ τα ονόματα στα οποία οφείλουμε κάποιες χάριτες - χάρη στο

γεγονός ότι η Μελίνα Μερκούρη επί της πρώτης υπουργίας της κατέστησε το ζήτημα της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας ζήτημα εκ νέου επικαιρότητας, το τοπιθέτησε στο κέντρο του πολιτικού και του δημοσιογραφικού ενδιαφέροντος. Βέβαια, οι ιδέες αργούν να ωριμάσουν και η μετατροπή μίας γενικής πολεοδομικής ή γενικής αρχαιολογικής ιδέας σε συγκεκριμένο πρόγραμμα, πρέπει να περάσει μέσα από διάφορα στάδια ωρίμανσης.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, είναι ενιαία και αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη για το έργο της, γιατί η ευθύνη αυτή την τιμά, της περιποιεί τιμή. Ο κάθε Υπουργός βεβαίως με βάση τη δική του υφολογική επιλογή. Θα μου επιτρέψετε, λοιπόν, να θέσω τα ζητήματα όπως εγώ τα έχω αντιληφθεί κατά τον ένα και πλέον χρόνο που ασκώ τα καθήκοντα του Υπουργού Πολιτισμού.

Πρέπει κατ' αρχάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αποσαφήνισουμε ότι πολύ συχνά χρησιμοποιούμε τον όρο "ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας" υπό δύο έννοιες, μία ευρεία και μία στενότερη και ακριβέστερη έννοια. Υπό ευρεία έννοια η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας, είναι η συστηματοποίηση και η διασύνδεση όλων των παρεμβάσεων, πολεοδομικών, ρυθμιστικών, αρχαιολογικών, συγκοινωνιακών που γίνονται στο κέντρο της Αθήνας, όχι το υπό τη στενή έννοια του όρου ιστορικό κέντρο της Αθήνας, αλλά στο κέντρο της Αθήνας. Υπό τη στενότερη και ακριβέστερη έννοια του όρου, η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων είναι ένα πολύ συγκεκριμένο πρόγραμμα, την ευθύνη των οποίων έχουν από κοινού, αλλά όχι και εξ αδιαρέτου, τα Υπουργεία Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Πολιτισμού, ένα πολύ συγκεκριμένο πρόγραμμα που ως επώνυμο έργο, ως συγκεκριμένο ενάριθμω μέτρο έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα "Τουρισμός-Πολιτισμός" του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και πιο συγκεκριμένα στο υποπρόγραμμα "Πολιτισμός".

Τα πράγματα λοιπόν προχωρούν και ωριμάζουν. Αλλά δεν μου αρέσει να παρελθοντολογώ. Πιάνω συνεπώς το νήμα από τον Ιούνιο του 1993 όπου η συνάδελφος κ. Παπαδημητρίου, πρώτη υπογράφουσα την επερώτηση, θέλησε να τοποθετήσει τη σημαντική σωστική επέμβαση της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας επί υπουργίας της κας Μπακογιάννη στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Τον Ιούνιο, λοιπόν, του 1993 πράγματι το Υπουργείο Πολιτισμού, η κυβέρνηση Μητσοτάκη, προβαίνει σε μία πρώτη και μόνη συγκεκριμένη ενέργεια, προτείνει την ένταξη κάποιων έργων που ονομάζει "ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας" στις χρηματοδοτήσεις του Ταμείου Συνοχής, με ύψος προϋπολογισμού 4,5 δισεκατομμυρίων περίπου, εάν λάβει κανείς υπόψη του τα έργα που πραγματοποιούνται με φορέα υλοποίησης το Υπουργείο Πολιτισμού και τα έργα που πραγματοποιούνται με φορέα υλοποίησης το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ. Είναι πράγματι αυτό η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων; Μπορούσε κανείς να δεχθεί το 1993 τον Ιούνιο, δηλαδή με δεδομένη την εξέλιξη των αντιλήψεων γύρω από τα θέματα αυτά, ότι μπορούμε να αναθέσουμε κάποιες

σημειακές παρεμβάσεις και να ζητήσουμε τη χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής χωρίς να έχουν προηγηθεί συνολικές μελέτες, χωρίς να έχουμε ένα σχέδιο στο οποίο να εντάσσονται αυτές οι σημειακές παρεμβάσεις;

Πράγματι, το 1993 η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ενεργοποιεί μία διαδικασία η οποία αφορά πέντε νεότερα διατηρητέα κτίρια, πέντε δηλαδή συγκεκριμένες σημειακές επεμβάσεις, ένα από τα οποία είναι αυτό που αφορά σήμερα στο Ίδρυμα Γεωργίου Παπανδρέου το οποίο ελπίζω, όχι χλευαστικά, να μην μονεύεται ρητά στο κείμενο της επερώτησής σας και δύο μεταβυζαντινά μνημεία.

Η πρωτοβουλία λοιπόν του 1993 αυτού "μεγίστου" προϋπολογισμού, αφορά πέντε νεότερα κτίρια και δύο μεταβυζαντινά μνημεία.

'Ερχεται η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, ξαναπιάνει το νήμα -το οποίο είχε διακοπεί από το 1989 μέχρι το 1993- των διακρηγέων και των συλλήψεων της Μελίνας Μερκούρη του 1988 και προετοιμάζει το έργο αυτό για να φτάσουμε σε δύο πολύ σημαντικές κινήσεις.

Η πρώτη πρωτοβουλία, την οποία θεωρώ κρισιμότατη, είναι η ίδια η διαμόρφωση του υποπρόγραμματος "Τουρισμός - Πολιτισμός" και άρα του υποπρόγραμματος "Πολιτισμός" στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Δεν υπήρχε τέτοιο πρόγραμμα και το υποπρόγραμμα αυτό είναι το τελευταίο που εγκρίνεται τον Δεκέμβριο του 1995 με πολύ σημαντική καθυστέρηση σε σύγκριση με όλα τα άλλα προγράμματα. Γι' αυτό και η αξιολόγηση αριθμών που αφορούν στους ρυθμούς απορρόφησης του υποπρόγραμματος "Πολιτισμός", αλλά και όλου του προγράμματος "Τουρισμός - Πολιτισμός" του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, πρέπει να λαμβάνουν οιβαρά υπόψη τους ότι το πρόγραμμα αυτό ειδικά έχει υστέρηση έναρξης ενός και πλέον έτους σε σχέση με όλα τα άλλα προγράμματα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Για πρώτη φορά λοιπόν τότε, ουσιαστικά το 1996, μέσα από τις επαφές, τις διαπραγματεύσεις, τη διαδικασία ωρίμανσης, που γνωρίζετε πάρα πολύ καλά -διότι δεν είμαστε μόνοι μας, αλλά πρέπει να διαβουλευόμαστε με τα κοινοτικά όργανα- εντάσσεται ως επώνυμο έργο υπό τη διαχείριση του Υπουργείου Πολιτισμού το έργο που λέγεται "Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων" στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Και εντάσσεται με προϋπολογισμό -διότι τα επώνυμα έργα έχουν συγκεκριμένο προϋπολογισμό, όπως ξέρετε- 12,3 δισεκατομμυρίων δραχμών.

Από το σημείο αυτό και μετά, κινούνται οι διαδικασίες για την ανάθεση των μελετών. Καταθέτω στη Βουλή μάλιστα το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το τμήμα του που αφορά στο επώνυμο αυτό έργο, δηλαδή στο μέτρο: 2.1 Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων της Αθήνας, συνολικού ύψους δώδεκα δισεκατομμυρίων τριακοσίων τετρακοσίων χιλιάδων (12.330.400.000) δραχμών.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Πολιτισμού κ. Ευάγγελος Βενιζέλος καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

ΛΛ

Β' ωραΜΕΤΡΟ: 2.1 ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΛΘΙΝΑΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΥΠ. ΣΕ Γ' 94	ΠΡΟΥΠ. ΣΕ ΤΕΑΙΚΗ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗ
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ	2.111.300	2.671.600
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΑΡΧΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ	969.600	1.226.000
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΟΛΥΜΠΙΕΙΟΥ	1.249.200	1.581.600
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΡΩΜΑΙΚΗΣ ΛΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΔΡΙΑΝΟΥ	1.057.600	1.337.500
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΦΙΛΟΠΑΠΠΟΥ	840.800	1.063.900
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ Β. ΚΑΙ Ν. ΚΛΙΤΥΟΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ	793.000	1.002.600
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 73 ΣΤΗΝ ΛΘΗΝΑ	245.200	297.000
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΜΕΛΙΔΩΝΗ 4-6	258.700	313.000
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΜΕΛ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΠΑΝΟΣ 22 ΣΤΗΝ ΠΛΑΚΑ	138.000	166.000
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	1.700.000	2.169.200
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΨΑΡΟΜΗΛΙΓΚΟΥ 21	192.000	242.000
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΨΑΡΟΜΗΛΙΓΚΟΥ 24	208.000	260.000

ΣΥΝΟΛΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΑΠΟ ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ ΕΡΓΑ	9.763.400	12.330.400
ΑΠΟ ΕΡΓΑ ΥΠΟ ΕΝΤΑΞΗ	0	0
ΑΠΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	9.763.400	12.330.400

ΜΕΤΡΟ: 2.2 ΕΘΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΟΛΕΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΥΠ. ΣΕ Γ' 94	ΠΡΟΥΠ. ΣΕ ΤΕΑΙΚΗ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗ
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΕΡΟΙΑΣ	1.770.930	2.254.840
ΜΕΓΑΡΟ ΧΟΡΟΥ ΚΛΑΛΑΜΑΤΑΣ	1.331.000	1.700.000
ΚΕΝΤΡΟ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΒΟΛΟΥ	596.600	750.000
ΚΕΝΤΡΟ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ	796.280	1.031.900
ΘΕΑΤΡΟ ΔΕΛΦΩΝ	650.000	800.000

ΣΥΝΟΛΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΑΠΟ ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ ΕΡΓΑ	4.494.810	5.736.740
ΑΠΟ ΕΡΓΑ ΥΠΟ ΕΝΤΑΞΗ	650.000	800.000
ΑΠΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ	5.144.810	6.536.740

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Από το σημείο λοιπόν αυτό και με βάση τις προβλέψεις των κοινοτικών οδηγιών, κινείται η διαδικασία για την ανάθεση των έξι συνθετικών μελετών που αφορούν σε όλες τις επιμέρους περιοχές του ιστορικού κέντρου της Αθήνας. Και μετά την ανάληψη των καθηκόντων μου στο Υπουργείο Πολιτισμού, ελάχιστους μήνες, ουσιαστικά εβδομάδες, το Φεβρουάριο του 1997 ανατίθενται οι έξι συνολικές μελέτες, η μία για το Κεραμεικό, η δεύτερη για το Ολυμπιείο, η τρίτη για την Αρχαία Αγορά, η τέταρτη για το χώρο του Φιλοπάππου, η πέμπτη για την Ρωμαϊκή Αγορά και τη Βιβλιοθήκη Αδριανού και η έκτη για το χώρο της βόρειας κλυτίος της Ακρόπολης.

Πρόκειται για έξι μελέτες, οι οποίες έχουν ανατεθεί και στις οποίες έχει τοποθετηθεί κοινός τεχνικός σύμβουλος για το συντονισμό των μελετών αυτών. Οι μελέτες αυτές έχουν παραδοθεί όλες στο στάδιο της πρωθυμένης προμελέτης που δεν είναι μία έκθεση ιδεών και αντιλήψεων, αλλά ουσιαστικά είναι μία οριστική μελέτη. Και εισάγονται εντός των ημερών, την επόμενη ή τη μεθεπόμενη εβδομάδα στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, το οποίο θα γνωμοδοτήσει από πλευράς αρχαιολογικού νόμου. Διότι επίκεντρο των παρεμβάσεων της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων είναι τα μνημεία και οι αρχαιολογικοί χώροι, δηλαδή είναι ο σεβασμός της αρχαιολογικής νομοθεσίας και του επιπέδου τεχνογνωσίας που επικρατεί στην αρχαιολογική επιστήμη, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και διεθνώς. Γιατί στους χώρους αυτούς, όπως γνωρίζετε, πριν τη χειραφέτηση της ελληνικής αρχαιολογικής επιστήμης -ήδη δηλαδή πριν τον πόλεμο ή και από τον 19ο αιώνα- έχουμε δραστηριότητες ανασκαφικές και αναστηλωτικές μεγάλων ξένων σχολών, όπως είναι η Αμερικανική Αρχαιολογική Σχολή και η Γερμανική Αρχαιολογική Σχολή.

'Αρα λοιπόν, τα πράγματα έχουν προχωρήσι.

Η δε πιο σημαντική παρέμβαση, που έχει γίνει στο χώρο αυτόν, είναι η συνεννόηση που έχει επιτευχθεί μεταξύ δύο υπηρεσιών, που είχαν παραδοσιακή εχθρότητα, οφειλόμενη στη διαφορά προσανατολισμού που έχουν. Γιατί η διοίκηση δεν ανήκει ούτε στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. ούτε στη Νέα Δημοκρατία. Η διοίκηση και η κατάστασή της είναι ένα πρόβλημα, που πρέπει να απασχολεί ολόκληρο τον τόπο και το Κοινοβούλιο στο σύνολό του. Γνωρίζετε λοιπόν πάρα πολύ καλά ότι από διαφορετικές αντιλήψεις εμφορείται η υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Πολλές φορές από διαφορετικές αντιλήψεις εμφορείται το Τμήμα Περιβάλλοντος, το Τμήμα Οικισμού και το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Και από διαφορετικές αντιλήψεις εμφορείται η Αρχαιολογική Υπηρεσία και οι αναστηλωτικές υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού. Η δε Αρχαιολογική Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού έχει μια σύμφυτη, αν θέλετε, αντίδραση και δυσανεξία κάθε φορά που μεγάλα τεχνικά έργα περικυκλώνουν ή προσεγγίζουν τα αρχαία μνημεία και τους αρχαιολογικούς χώρους.

'Έπρεπε λοιπόν, να λυθεί ένα πρόβλημα, με το οποίο φοβούμαι ότι δεν είχε ασχοληθεί το χρόνο που ήταν στην εξουσία η Νέα Δημοκρατία, το πρόβλημα της οργανωμένης και συστηματικής συνεργασίας μεταξύ του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. και του Υπουργείου Πολιτισμού, το πρόβλημα της συνεργασίας αρχαιολόγων, μηχανικών, χωροτακτών, πολεοδόμων και όλων των άλλων που πρέπει να συμπράξουν, για να γίνει αυτό το έργο.

Και γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι το τεράστιο βήμα, που έχει γίνει από την άποψη αυτήν, είναι η σύσταση και η ενεργοποίηση της ανώνυμης αυτής εταιρείας, που φέρει τον τίτλο "Ανώνυμη Εταιρεία Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων της Αθήνας", με κοινή υπουργική απόφαση των συναδέλφων μου Εθνικής Οικονομίας, Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. και εμού του ομιλούντος.

Το καταστατικό της εταιρείας αυτής δημοσιεύθηκε στο φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως στις 15 Οκτωβρίου 1997.

Έχει ήδη διορισθεί το πρώτο διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας αυτής, με πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο έναν

πεπειραμένο άνθρωπο των τεχνικών έργων, αλλά με εγνωσμένες πολιτιστικές ευαίσθησες, τον κ. Γιάννη Καλαντίδη.

Στο δε διοικητικό συμβούλιο εκπροσωπούνται, με τρία μέλη το καθένα, το Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. και το Υπουργείο Πολιτισμού, με έναν εντεταλμένο σύμβουλο το κάθε Υπουργείο καθώς και ο Δήμος Αθηναίων, ο οποίος συμπράττει στις λειτουργίες και στις δραστηριότητες και στον προγραμματισμό της ανώνυμης αυτής εταιρείας.

Το καταστατικό όμως της εταιρείας αυτής, στο οποίο δεν αναφερθήκατε -προφανώς γιατί δεν το λάβατε υπόψη σας, όχι γιατί το αγνοείτε, αλλά δεν το εκτιμήσατε στο βαθμό που έπρεπε- δεν περιλαμβάνονται απλώς νομικές ρυθμίσεις ή τα ονόματα των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Στο καταστατικό της ανώνυμης αυτής εταιρείας περιλαμβάνεται το συγκεκριμένο πρόγραμμα έργων, που επωμίζεται η εταιρεία αυτή, έτσι που είναι αποσαφηνισμένη η αρμοδιότητα της εταιρείας, να είναι αποσαφηνισμένες οι προτεραιότητες, ώστε αμέσως να αναλάβει την εκτέλεση των έργων αυτών.

Και ταυτόχρονα να είναι αποσαφηνισμένες οι ρυθμιστικές αρμοδιότητες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων αφ'ενός και του Υπουργείου Πολιτισμού αφ'ετέρου, κατά την οικεία νομοθεσία του καθενός, κατά τη νομοθεσία που διέπει το Υπουργείο Πολιτισμού -αναφέρομαι κυρίως στον αρχαιολογικό νόμο- και κατά τους γενικούς κανόνες της πολεοδομικής και οικιστικής νομοθεσίας.

Και έρχομαι τώρα στην ουσία του πράγματος.

Έχουμε την υποχρέωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να συνεννοηθούμε μεταξύ μας ως προς το βάθος και το εύρος του έργου αυτού.

Στο καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας και με βάση τις έξι μελέτες, οι οποίες έχουν ήδη παραδοθεί -και άρα, είμαστε σε πολύ προχωρημένο στάδιο και στο πλαίσιο των χρονοδιαγραμμάτων του δευτέρου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης- περιλαμβάνονται παρεμβάσεις οι οποίες είναι διαφορετικής ποιότητας.

Γιατί το Υπουργείο Πολιτισμού, το οποίο ενδιαφέρεται κυρίως για τα μνημεία και τους αρχαιολογικούς χώρους, βεβαίως προβαίνει σε έργα ανασκαφών, αναστηλώσεων εξωραϊσμού, προβολής και διασύνδεσης των αρχαιολογικών χώρων.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων έχει αναλάβει παρεμβάσεις, οι οποίες έχουν να κάνουν με τους μεγάλους οδικούς άξονες του κέντρου της Αθήνας, έχει αναλάβει παρεμβάσεις που αφορούν καταβύθιση δρόμων ή πεζοδρόμηση μεγάλων οδικών αρτηριών. Δηλαδή, έργα τα οποία πρέπει να γίνονται με ένα συγκεκριμένο ρυθμό, έργα που συνδέονται με άλλες παρεμβάσεις στο κέντρο της Αθήνας και έργα τα οποία δεν μπορούν να εξελίσσονται παραλλήλως και ταυτοχρόνως, χωρίς να διαλυθεί η κοινωνική και οικονομική ζωή στο κέντρο της Αθήνας.

Γιατί προφανώς, αγνοείτε προς στιγμή, για τις ανάγκες της επερώτησης -και απευθύνομαι στους επερωτώντες συναδέλφους- ότι στο κέντρο της Αθήνας γίνεται η μείζων παρέμβαση του μετρό. Γίνεται η μεγαλύτερη ανασκαφή που έχει γίνει ποτέ στον τόπο αυτόν. Απασχολείται ολόκληρη η υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού, για να προλάβει τους ρυθμούς και για να ελέγξει όλα τα ζητήματα.

Έχουν γίνει οι παρεμβάσεις στην οδό Πειραιώς και στην οδό Ερμού, αλλά όπως αντιλαμβάνεσθε η δια μίας πράξεως και ταυτοχρόνως καταβύθιση και πεζοδρόμηση των κεντρικών οδικών αρτηριών δεν γίνει, διότι τα έργα αυτά πρέπει να γίνονται σταδιακά, το ένα να διαδέχεται το άλλο, διότι δεν μπορεί να αποκλειστεί πλήρως το κέντρο της Αθήνας.

Καταθέτω εν προκειμένω για να μην έχουμε και παρεξηγήσεις ως προς την απουσία του κ. Λαλιώτη -τον οποίο φυσικά εκπροσωπώ στο πλαίσιο του ενιαίου της Κυβερνητικής αλληλεγγύης, η οποία δεν είναι διατύπωση ρητορική αλλά είναι αρχή που διέπει τη λειτουργία της Κυβερνητικής κατά το άρθρο 81 και το άρθρο 82 του Συντάγματος- τα σημειώματα τα δικά του, που έχω στη

διάθεσή μου έτσι ώστε να έχετε τουλάχιστον στα Πρακτικά της Βουλής και με το δικό του λόγο την πλήρη παρουσίαση των έργων που έχει κάνει το ΥΠΕΧΩΔΕ, καθώς και των έργων που σχεδιάζει το ΥΠΕΧΩΔΕ, αν και όλα αυτά κωδικοποιούνται στο πρόγραμμα δράσης της ανώνυμης εταιρείας, είναι στοιχεία του καταστατικού και είναι διασφαλισμένη η χρηματοδότησή τους κατά ένα μέρος από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και φυσικά κατά ένα άλλο μέρος από εθνικούς πόρους, χωρίς ποτέ να έχουμε αποκλείσει τη δυνατότητα χρηματοδότησης και από άλλες πηγές, δηλαδή, τη δυνατότητα χρηματοδότησης των υπολοίπων έργων από το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, μιας που έχει διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση, η γέφυρα μεταξύ του δευτέρου και του τρίτου Κοινοτικού Πλαίσιου Στήριξης ή με άλλα χρηματοπιστωτικά μοντέλα, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η οποία πάντοτε είναι πρόθυμη να αναλάβει τη χρηματοδότηση έργων ή τουλάχιστον ενός μεγάλου μέρους των έργων αυτών.

Τώρα, πριν ξαναπάισω το νήμα, το σχετικό με την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας, πρέπει να απαντήσω σε ορισμένες παρεμβάσεις...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Θα τα καταθέσετε, κύριε Υπουργέ;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Όλα. Καταθέτω τα πάντα. Δεν τα πετάω, όπως έκανα μία άλλη φορά και ενόχλησα τα στελέχη της Γραμματείας. Δεν κάνω αυτήν τη θεαματική πράξη, αλλά πολύ διακριτικά τα δίνω στη Γραμματεία για να τα λάβετε και σεις, κύριοι Βουλευτές. Παρακαλώ τη Γραμματεία να μου επιστραφούν.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Πολιτισμού κ. Βενιζέλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Οφείλω να απαντήσω τώρα και σε διάφορες παρεμβάσεις που έγιναν σε τη ρύμη του λόγου των επερωτώντων συναδέλφων, που δεν σχετίζονται φυσικά με το κείμενο της επερώτησης, αλλά αφού έχουμε την ευκαιρία να συζητάμε γύρω από θέματα πολιτισμού και περιβάλλοντος, ας δώσουμε μερικές απαντήσεις. Δυστυχώς, τίποτα δεν πρόκειται να μείνει αναπάντητο. Ευτυχώς για την Κυβέρνηση.

Αρχίζω από την ανησυχία του συναδέλφου κ. Παπαδόπουλου (Βουλευτή Δράμας), ο οποίος μιλώντας για την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας αξιοποίησε την ευκαιρία για να αναφερθεί στις παρεμβάσεις της πολιτιστικής πολιτικής στην περιφέρεια. Δεν πρόκειται να σας αναπτύξω τώρα τα σχετικά με την "Επικράτεια Πολιτισμού", όλο το πρόγραμμα παρεμβάσεων του Υπουργείου Πολιτισμού στην περιφέρεια, αλλά μιλώντας τουλάχιστον για το Νομό Δράμας και για την περιφέρεια ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και μάλιστα εστιάζοντας την προσοχή μου στην ανατολική Μακεδονία, η οποία μπορεί να έχει το παράπονο ότι επισκιάζεται από το κρατικό ενδιαφέρον για τη Θράκη και πρέπει να έχουμε –και έχουμε– ειδικό ενδιαφέρον για την ανατολική Μακεδονία, θα πω ότι έχουμε στους δύο νομούς της ανατολικής Μακεδονίας μείζονες πολιτιστικούς θεσμούς.

Θα θυμηθώ ότι στο Νομό Δράμας στεγάζεται ένας από τους πιο σημαντικούς θεσμούς του εθνικού πολιτιστικού δικτύου πόλεων, το φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους της Δράμας, ένας θεσμός πανελλήνιας, για να μην πω διεθνούς, προβολής διότι πράγματι έχει ένα πολύ σημαντικό διεθνές τμήμα.

Ξεχνάει ο κύριος συνάδελφος ότι πριν από δύο μήνες η πόλη του έγινε επίκεντρο δημοσιογραφικού και γενικότερου επικοινωνιακού ενδιαφέροντος, επειδή εκεί υπάρχει το φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους, με τη συμμετοχή του δήμου – ο δήμαρχος δεν είναι καθόλου φιλικός προς το κυβερνόν κόμματης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και πολιτιστικής ζωής του τόπου;

Λησμονεί ο κύριος συνάδελφος ότι στο Νομό Δράμας είναι έτοιμο το νέο μουσείο και επίκειται σε λίγες εβδομάδες η τελετή των επισήμων εγκαινίων του Μουσείου της Δράμας; Λησμονεί ότι στο γειτονικό Νομό Καβάλας έχουμε νέο δημοτικό περιφερειακό θέατρο από τα τρία που έγιναν φέτος

σε όλη την επικράτεια, έχουμε νέο Μουσείο Καβάλας, έχουμε επανεργοποίηση όλης της δραστηριότητάς μας για το αρχαίο θέατρο της Θάσου; Έχουμε τις παρεμβάσεις στην Αμφίπολη που είναι ένας τόπος διαχρονικός. Αυτά δεν είναι πολιτιστική πολιτική;

Ξεχνάει ο κύριος συνάδελφος ότι για πρώτη φορά επισκέφθηκε την περιοχή του σύσσωμο το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, έκανε αυτοψία σ' όλα τα μνημεία και επέλυσε επιτόπου μείζονα προβλήματα της περιοχής, έτσι ώστε να μην εκκρεμεί σχεδόν κανένα ζήτημα στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο; Πότε άλλοτε σίχαν γίνει αυτά; Και τι άλλο συγκροτεί πολιτιστική πολιτική για την περιφέρεια;

Έχομα στα κίνητρα των διατηρητών και στις παρατηρήσεις για την Κτηματική Τράπεζα. Προφανώς δεν λάβατε υπόψη σας ότι στο νόμο για την περιφέρεια που έχει ψηφισθεί εδώ και τέσσερις μήνες προβλέπεται ειδική διάταξη κινήτρων για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τα άλλα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Ούτε λάβατε υπόψη σας ότι στο ψηφισμένο ήδη από τη Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων νομοσχέδιο του Υπουργείου Πολιτισμού που εισάγεται στην Ολομέλεια, προβλέπεται ειδική διάταξη για κίνητρα στα διατηρητέα και για την ένταξη της ανακαίνισης των διατηρητών κτιρίων των νεωτέρων μνημείων στο νόμο περί κινήτρων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

'Αρα, θα παρακαλούσα οι αναφορές σ' αυτά τα θέματα να είναι πιο συγκεκριμένες και ίσως πιο φειδωλές, διότι βλέπετε ότι καταβάλλουμε μία προσπάθεια η οποία εν πάσῃ περιπτώσει έχει και συστηματικότητα και επιμονή.'

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, δεν μας απαντήσατε για τη Βουλή και για το μνημείο του Λυσικράτους.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Για το μνημείο του Λυσικράτη έχουμε συζητήσει και μου έχετε απειθύνει και γραπτή ερώτηση στην οποία έχετε λάβει πλήρη απάντηση. Η δε αρμόδια Α' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων έχει επιληφθεί του θέματος και σας διαβεβαιώνει, διότι δεν κάνω προσωπικά τις ανασκαφές, τις αυτοψίες και τις αναστηλώσεις –δεν το αποκλείω αλλά δεν τις έχω αναλάβει ακόμη προσωπικά– ότι έχει λάβει όλα τα μέτρα που πρέπει να λάβει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Διαβεβαιώνει ότι έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Όσον αφορά τη Βουλή έρετε ότι διέπεται από την αρχή της λεγόμενης εσωτερικής αυτονομίας του Κοινοβουλίου. Το κτίριο της Βουλής και οι λειτουργίες του δεν υπόκεινται στην αρμοδιότητα του Υπουργού Πολιτισμού και κανενός Υπουργού. Αν μη τι άλλο μπορώ να παρατηρήσω ότι ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης έχει επιδείξει πολιτιστική υπερδραστηριότητα και μεγίστη ευαισθησία. Διότι ένα μεγάλο έργο που έχει επιτελέσει το Προεδρείο της Βουλής τα τελευταία χρόνια, στις δύο τελευταίες κοινοβουλευτικές περιόδους είναι η ανάπτυξη πολλαπλών πολιτιστικών δραστηριοτήτων, εκθέσεων, ξεναγήσεων, με αποτέλεσμα η Βουλή να έχει γίνει ένα σημείο αναφοράς για όλη τη νεολαία, για όλες τις σχολικές ηλικίες που επισκέπτονται μαζικά το κτίριο της Βουλής για να απολαύσουν πολιτιστικά αγαθά, τα οποία εκτίθενται εδώ.

Πρέπει ευκαιρίας διοθείσης από αυτού του Βήματος να ευχαριστήσω τον κύριο Πρόεδρο της Βουλής, γιατί με αυτές τις πρωτοβουλίες εκ των πραγμάτων εναρμονίζεται με τη γενικότερη πολιτιστική μας πολιτική και η Βουλή γίνεται ένα πολιτιστικό κέντρο, ένα σημείο αναφοράς, κάτι το οποίο δεν συνέβαινε στο παρελθόν, πράγμα που περιποιεί τιμή για το ελληνικό Κοινοβούλιο.

Εγώ είμαι πάντοτε πρόθυμος να συζητώ εν γένει την πολιτιστική πολιτική –το κάνω με χαρά– διότι έχω να πω πάρα πολλά πράγματα. Πρέπει όμως να σεβόμαστε και τις κοινοβουλευτικές διαδικασίες. Εδώ έρχομαι κατά τον Κανονισμό και το Σύνταγμα για να απαντήσω στις αιτιάσεις σας και όχι για να εκθέσω ελευθέρως την πολιτική μου στο Υπουργείο Πολιτισμού. Γι' αυτό πρέπει να επανέλθω στα όσα είπατε. Δεν

βλέπω τίποτα άλλο στα όσα είπατε και στο οποίο πρέπει να απαντήσω. Εγώ σας απάντησα με συγκεκριμένο σχέδιο, με πρόγραμμα, με αναφορά στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, με μελέτες οι οποίες έχουν ανατεθεί και έχουν τελειώσει, με μία ανώνυμη εταιρεία η οποία ως ενδιάμεσος φορέας έχει συσταθεί και ενεργοποιηθεί, με ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, με συγκεκριμένο προϋπολογισμό. Άρα, που να απαντήσω; Να απαντήσω στα άσφαιρα πιρά;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΣΣΙΜΗΣ: Για χρονοδιαγράμματα, προγράμματα και σχεδιασμούς επί τέσσερα χρόνια έχουμε ακούσει πολλά. Έργα δεν έχουμε δει.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Κύριε Κασσίμη, εγώ είμαι επί του προγράμματος για τον πολιτισμό. Δεν είμαι επί του προγράμματος για τον τουρισμό.

Θα κλείσω με τις δύο παρεμβάσεις του κ. Τατούλη. Η μία αφορά το Μουσείο της Ακρόπολης. Οφείλω εδώ να δώσω μία απάντηση γιατί πρόκειται για κεντρικό σημείο του σχεδιασμού μας για την Αθήνα. Είναι και το θέμα του Κεραμεικού. Η κ. Παπαδημητρίου δεν αναφέρθηκε στο Μουσείο της Ακρόπολης και στο έργο της κυβέρνησης Μητσοτάκη ως προς το Μουσείο της Ακρόπολης διότι δεν είχε γίνει απολύτως τίποτα.

Το ζήτημα ήταν εγκλωβισμένο σε διάφορες ακυρωτικές αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και σε μία ατέρμονα συζήτηση με τους Ιταλούς αρχιτέκτονες, μεταξύ αυτών και του ίδρυματος "Μελίνα Μερκούρη".

Το έχω ανακοινώσει στη Βουλή κατ' επανάληψη ότι αφ' ης στιγμής ανέλαβα τα καθήκοντά μου στο Υπουργείο Πολιτισμού, έκανα ταξίδι στη Ρώμη και ήρθα σε συνεννόηση με τους Ιταλούς αρχιτέκτονες, απεγκλωβίστηκε η διαδικασία και υπεγράφη η σύμβαση μεταξύ του ίδρυματος "Μελίνα Μερκούρη" και των Ιταλών αρχιτεκτόνων, έχει πρωθηθεί η προμελέτη και θα ακολουθηθεί η διαδικασία, που είναι εν γνώσει της Βουλής και φυσικά το θέμα το χειρίζεται ο οργανισμός ανέγερσης του νέου Μουσείου της Ακρόπολης, ο οποίος κινεί τη διαδικασία για την πρόσληψη του συμβούλου διοίκησης και διαχείρισης του έργου και για τη δημοπράτησή του.

Το Μουσείο Ακρόπολης προχωρεί με ρυθμούς, που δεν είχε τα τελευταία δέκα και πλέον χρόνια. Τώρα, για πρώτη φορά αποκτά ρυθμούς και υπόσταση. Όμως, για ευνοήστους λόγους δεν θέλω ως εκπρόσωπος του κράτους να αναφερθώ περισσότερο στο ζήτημα αυτό, στο οποίο εμπλέκονται ιδιωτικοί κατά βάση φορείς.

Τώρα, όσο για το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, πράγματι το Μουσείο της Ακρόπολης είναι εντεταγμένο με προϋπολογισμό τριάντα δισεκατομμυρίων (30.000.000.000) δραχμών και ίσως να είναι και μικρότερος, γιατί είναι υπερεκτιμημένοι οι προϋπολογισμοί αυτοί, αλλά με κοινοτική συμμετοχή μόλις 18%. Αυτή η συμμετοχή θα είναι πέντε δισεκατομμύρια (5.000.000.000) δραχμές. Δεν είχαμε εμείς ως Υπουργείο Πολιτισμού και ως κυβέρνηση κανένα λόγο να επιψεύνουμε στη διατήρηση του έργου αυτού σ' αυτή τη φάση, στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, έτσι ώστε να αλλοιώνονται όλοι οι δείκτες και όλα τα μεγέθη για μία αναμενόμενη κοινοτική συγχρηματοδότηση πέντε δισεκατομμυρίων (5.000.000.000) δραχμών.

Άρα, για λόγους που έχουν να κάνουν με την ορθή δημοσιονομική διαχείριση των πραγμάτων, πρέπει να αφαιρεθεί το Μουσείο της Ακρόπολης από το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Εντάσσεται στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων και η κοινοτική χρηματοδότηση είτε θα προέλθει από το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είτε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η οποία επιμόνως προσφέρει τη βοήθειά της σ' αυτά τα ζητήματα. Όμως, δεν έχουμε κανένα λόγο να διατηρούμε ένα κονδύλι τέτοιο στο δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, χωρίς να έχουμε καμία προσδοκία οικονομικού οφέλους, ενώ οι ρυθμοί οργάνωσης του έργου πρωθυΐνται για πρώτη φορά.

Όσο για τον Κεραμεικό, ξέρετε ότι το Υπουργείο Πολιτισμού παρακολουθεί τα έργα του μετρό, με αυστηρότητα, συνέπεια, επιμονή, κατά τρόπο άγρυπνο και ασφυκτικό. Το βασικό καθήκον της Γ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιο-

τήτων είναι να παρακολουθεί τη μεγάλη αυτή σωστική ανασκαφή. Ξέρετε πολύ καλά ότι έχουμε απαγορεύσει τη διάνοιξη της σήραγγας κάτω από τον Κεραμεικό και έχουμε επιτρέψει υπό αυστηρές προϋποθέσεις, που ακόμα δεν έχουν εκπληρωθεί, τη διάνοιξη δια χειρός πιλοτικής σήραγγας διαμέτρου τριών μόλις μέτρων, αλλά και αυτή θα επιτραπεί να κατασκευαστεί μόνο αν διαπιστώσουμε lege artis και πέραν πάσης αμφιβολίας, με συνεργασία διεθνών πραγματογνωμόνων ότι μπορεί να πραγματοποιηθεί.

Δεν θα επιτρέψουμε, ούτε εγώ προσωπικά ως Υπουργός Πολιτισμού, την παραμικρή διακινδύνευση του Κεραμεικού, όπως και κανενός άλλου μνημείου, αν δεν είμαστε χίλια τοις εκατό βέβαιοι ότι μπορεί δια χειρός να διανοιγεί η σήραγγα, που θα προχωρήσει το έργο. Αν υπάρχει έστω και η ελαχίστη αμφιβολία, δεν θα γίνει ούτε καν η πιλοτική σήραγγα και αυτά δεν έχουν καμία σχέση με μηχανήματα ολομέτωπης διάνοιξης, όπως ο "Μετροπόντικας" κλπ. Μιλάμε για χειροποίητη εργασία, που θα ελέγχεται πόντο-πόντο, αν ξεκινήσει. Πρέπει πρώτα να ελεγχθεί η πλήρωση όλων των προκαταρκτικών προϋποθέσεων, που έχω τάξει με υπουργική απόφαση, σύμφωνα και με τη σχετική ομόφωνη γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου.

Μην ανησυχείτε, οι φύλακες έχουν γνώση μεγαλύτερη και αυστηρότερη απ' ότι πρέπει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Β. Κωστόπουλος): Ο κ. Στέφανος Μάνος, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, έχει το λόγο για δέκα λεπτά.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μιλήσαμε σήμερα κυρίως για την Αθήνα και είναι κρίμα, που δεν είναι εδώ ο κ. Λαλιώτης, γιατί πρακτικά μέσα στην Κυβέρνηση έχει το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης.

Ο Υπουργός Πολιτισμού φρόντισε να διευκρινίσει με αρκετή έμφαση ότι είναι λίγο παραπάνω από ένα χρόνο Υπουργός και παρά το γεγονός ότι υπάρχει ενιαία ευθύνη της Κυβέρνησης, πώς να το κάνουμε, είναι εκεί ένα μόνο χρόνο και άρα είναι λιγότερο υπεύθυνο.

Εγώ πάντως θυμάμαι ότι ο κ. Λαλιώτης είχε δηλώσει κάποτε επ' ευκαιρία κάποιου γεγονότος ότι το 2000 θα είναι σαράντα εννέα ετών. Αν έχω παρακολουθήσει σωστά τον κ. Βενιζέλο, θα είναι νεότερος των σαράντα εννέα ετών το 2000.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Θα είμαι σαράντα τριών ετών.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Τα λέω αυτά, για να επισημάνω πως στενοχωριέμαι, όταν βλέπω νέους ανθρώπους να νοιάζονται τόσο λίγο για τη δουλειά που έχουν αναλάβει στο Υπουργείο τους.

Τον κ. Λαλιώτη θα τον κρίνουμε με βάση εκείνα, που είπε ότι θα κάνει. Έχει καταθέσει ένα λεπτομερές πρόγραμμα δράσης, με ένα σωρό υποσχέσεις και οράματα. Ίσως δεν φανταζόταν ότι θα παραμείνει στη θέση του επί μία τετραετία, έτσι ώστε να αποκαλυφθεί η πλήρης κενότης όσων υπεσχέθη. Προηγουμένως αναφέρθηκε η κ. Παπαδημητρίου λεπτομερώς, τι υπεσχέθη ότι θα κάνει. Από αυτά τίποτα απολύτως δεν έγινε.

Ο κ. Βενιζέλος μόλις τώρα μας ανακοίνωσε διάφορα πράγματα, απέφυγε όμως να προσδιορίσει χρονικά ο, τιδήποτε, αλλά μας διαβεβαίωσε ότι όλα κινούνται γρήγορα. Είπε για το Μουσείο της Ακρόπολης ότι, "μη στενοχωρίστε, ποτέ δεν έγιναν τόσα πολλά πράγματα". Δεν μας είπε όμως ούτε πότε θα αρχίσει η κατασκευή ούτε πότε θα τελειώσει.

Για τις μελέτες της ενοποίησης, έχει κάποιες προμελέτες πρωθυΐνων. Δεν ξέρω τι εννοεί μ' αυτό, αλλά αντιλαμβάνομαι ότι αυτές θα υποβληθούν στο Κ.Α.Σ., με το καλό θα κριθούν το Δεκέμβριο μήνα και ίσως μετά από έξι μήνες θα οριστικοποιηθούν και θα παραδοθούν. Τί θα γίνει στη συνέχεια, κανένας δεν ξέρει και καλά θα κάνει ο Υπουργός να μη μας πει, γιατί είναι βέβαιο ότι θα πει πράγματα, που δεν θα τηρηθούν.

'Έχω να κάνω λοιπόν κάποιες παρατηρήσεις, για να δικαιολογήσω αυτό που είπα ότι στενοχωριέμαι πως

Υπουργοί αισθάνονται ότι δεν έχουν καμία υποχρέωση να κάνουν κάποιο έργο στο Υπουργείο όπου πάνε. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων είναι ένα πολύ μεγάλο έργο, αλλά υπάρχουν ένα σωρό επιμέρους μικρότερα έργα, που από εκεί μπορεί να κρίνει κανείς κατά πόσο νοιάζονται γι' αυτό που κάνουν.

Θα αναφέρω ένα παράδειγμα. Πλάι μας είναι το Ζάππειο. Είναι ένας χώρος, που συγκεντρώνει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον. Όλες τις τελετές τις κάνουμε εκεί. Εκεί δεχόμαστε τους ξένους, εκεί δεχόμαστε την Επιτροπή Διεκδίκησης των Ολυμπιακών Αγώνων και τελικά κάνουμε κάποιες εκδηλώσεις. Εκεί λοιπόν έχει "προγραμματίσει" το Δ. Συμβούλιο που ασχολείται με το θέμα του Ζαππείου, από το 1994, να υπάρξει μία συντήρηση των γλυπτών και αγαλμάτων, που υπάρχουν σε όλη την περιοχή του κήπου. Από το 1994 δεν έχει γίνει τίποτα. Αυτά έχουν μείνει ασυντήρητα από το 1985. Η στέγη του Ζαππείου και το περιστήριο μπάζουν νερά. Έχουν "προγραμματίσει", έτσι λένε, από το 1994 να τα φτιάξουν. Δεν έκαναν τίποτα. Δεν μιλάμε για δισεκατομμύρια και για προγράμματα Σαντέρ ή Ντελόρ, αλλά μιλάμε για λίγα χρήματα. Πόσα άλλα κτίρια σαν το Ζάππειο έχουμε και ανεχόμαστε να μπάζουν νερά; Νοιάζεται κανένας γι' αυτά; Υπάρχει Υπουργός, που να αισθάνεται ότι αυτό τον θίγει; Δεν τους καίγεται καρφί. Κοιτάνε πώς θα προβάλουν τον εαυτό τους και μόνο με αυτό ασχολούνται.

Η "Αίγλη" –οι κινηματογράφοι είναι σε σας, κύριε Υπουργές;– παραδοσιακός κινηματογράφος στο κέντρο της Αθήνας μέσα στο Ζάππειο, είναι κλειστός από το 1994. Είναι αδικαιολόγητο.

Ανέφερα ένα παράδειγμα που είναι πλάι μας εδώ. Το Ζάππειο έχει γίνει τόπος εναπόθεσης αυτοκινήτων. Διότι θαυμάσια θα μπορούσε να γίνει ένας υπόγειος χώρος στάθμευσης γύρω από το Ζάππειο, όπως γίνεται στη Βουλή. Είναι δε πιό εύκολο γιατί είναι πιο ανοικτός ο χώρος. Ποιός νοιάζεται γι' αυτά; Είναι ο Υπουργός Πολιτισμού; Τρέχα γύρευες. Τώρα μ' αυτά θα ασχολούμαστε; Έχουμε μεγαλύτερα ζητήματα να ασχοληθούμε.

Ο Αρδηττός. Στον Αρδηττό, κύριε Πρόεδρε, ίσως δεν θα ξέρετε ότι από το 1989 με κυβέρνηση τότε ΠΑΣΟΚ, διαμορφώθηκε η περιοχή με χρήματα που σήμερα αξίζουν περίπου μισό δισεκατομμύριο. Τότε ήταν εκατόντα πεντε εκατομμύρια (185.000.000) δραχμές. Παραμένει κλειστός ο Αρδηττός μολονότι φτιάχτηκε για να μπορούν να τον επισκέπτονται. Παραμένει κλειστός γιατί δεν μπορούν να συνεννοθούν. Τα έφαγαν τα λεφτά.

Σημειώστε για το Ζάππειο, ποτίζουν τους κήπους του Ζαππείου με τα λάστιχα ακόμη, διότι δεν αξιώθηκαν να σγκαταστήσουν ένα σύστημα αρδεύσεως.

Είπαμε τώρα για τους αρχαιολογικούς χώρους. Αναρωτιέμαι –λείπει και ο κ.Μαντέλης ο οποίος επίσης επερωτάται– ο χώρος κοντά στον Κεραμεικό εκεί που είναι τα τρόλες –είναι ένας σταθμός αποθήκευσης τρόλες– τι πρέπει να γίνει για να φύγει; Μιλάμε δηλαδή για την ενοποίηση. Τι πρέπει να γίνει; Είναι τόσο σύνθετο το ζήτημα; Είναι πλάι στον Κεραμεικό. Είναι τόσο μεγάλο ζήτημα να φύγει; Τι χρειάζεται;

Ξαναίπα πριν ότι μιλάμε για την Αθήνα. Ποιά είναι η πολιτική συνέπεια αυτής της πλήρους αδιαφορίας τόσο του κ.Λαλιώτη όσο και του κ.Βενιζέλου για το τί συμβαίνει στην Αθήνα; Είναι ότι στην πραγματικότητα βλέπουμε ότι σήμερα το ΠΑΣΟΚ δεν τολμά να έχει υποψήφιο Δήμαρχο Αθηναίων. Κρύβεται πίσω από την κ. Δαμανάκη. Την ευθύνη την έχει ο κ.Βενιζέλος και ο κ.Λαλιώτης. Γ'αυτό δεν έχουν υποψήφιο. Να ζητήσει τι; Να πει τι; Εν ονόματι ποίου πράγματος; Ότι λειτουργεί η Αθήνα; Ότι έκαναν οι,τιδήποτε;

Ενθυμούμαι ότι ο κ.Λαλιώτης ομιλεί συνεχώς –το λέω αυτό και για τους διάφορους προγραμματισμούς του κυρίου Υπουργού– για το τραμ της Αθήνας. Τι έχει γίνει με το περιβόλητο τραμ; Το ονειρεύτηκε ο μακαρίτης ο Τρίτσης. Ο Τρίτσης ήταν οραματιστής, δεν έγινε τίποτα. Τώρα, τούτοι εδώ που είναι πρακτικοί Υπουργοί, τέσσερα χρόνια τί κάνουν; Τι έχουν κάνει; Πείτε μου στο Θεό σας, τι έχει γίνει για το τραμ;

Εσείς, κύριε Πρόεδρε, έχετε δει τίποτα; Συζήτηση να γίνεται

όμως. Τσακώνονται με το Δήμαρχο της Αθήνας για τη διαδρομή που θα ακολουθήσει, λέει, το τραμ. Με τίποτε άλλο δεν ασχολούνται.

Κάνουν δε μελέτες. Αναφέρομαι τώρα για τις μελέτες του Υπουργού. Μελετούμε, θα αναθέσουμε μελέτες, θα πληρωσουμε μερικά εκατομμύρια, εκατοντάδες εκατομμυρίων σε μελέτες. Όταν θα τις παραλάβουμε μετά από πέντε χρόνια, θα έχουν αλλάξει οι συνθήκες βάσει των οποίων ξεκίνησε όλη η δουλειά και συνεπώς, θα χρειαστεί να ξανακάνουμε μελέτες.

Μήπως για το Μουσείο της Ακρόπολης βλέπουμε πρόοδο; Έχετε εσείς ειλικρινώς, κύριε Υπουργέ, την εντύπωση ότι προχωράει αυτό το Μουσείο; Έχετε αυτή την εντύπωση; Εγώ δεν την έχω, αλλά περιμένω από σας να μου πείτε πότε θα γίνει το Μουσείο.

Υπάρχουν μέσα στην Αθήνα, κύριε Πρόεδρε, δεκάδες σημεία που ένας Υπουργός που στοιχειώδώς θα νοιαζόταν για να κάνει κάτι, θα μπορούσε να επιτελέσει έργο. Υπάρχει στην οδό Λένορμαν, για παράδειγμα, το παλιό Καπνεργοστάσιο που ανήκει στο Υπουργείο Οικονομικών. Δεν είναι δύσκολο να το πάρει κανείς. Είναι ένας καταπληκτικός χώρος που θα μπορούσε να γίνει ένα συνεδριακό κέντρο. Αντί να ψαχνόμαστε για συνεδριακό κέντρο στα καζίνο και δεν ξέρω που αλλού, θα γινόταν ένας καταπληκτικός χώρος συνεδριακό κέντρο που θα αναβάθμιζε τη δυτική Αθήνα. Ποιός νοιάζεται γι' αυτά; Μόνο ποντικοί και αρουραίοι κυκλοφορούν εκεί μέσα και τρώνε διάφορα παλαιά αρχεία. Τίποτε άλλο δεν γίνεται εκεί. Γιατί; Ποιός νοιάζεται γι' αυτά τα θέματα;

Στην Πλατεία Κουμουνδούρου δεν θα μπορούσε να γίνει ένας υπόγειος χώρος στάθμευσης; Ιστορική πλατεία.

Μίλησε πριν για τον Κλεάνθη και τον Σάουμπερτ ο κ. Βενιζέλος. Εκεί προέβλεπαν πλατεία. Εκεί και στο Γκαζοχώρι, εκεί που πήγε τελικώς το Γκάζι. Εκεί προεβλέποντο οι πλατείες εκείνης της εποχής που τελικά δεν έγιναν. Είναι δε μικρής δαπάνης έργα αυτά, είναι μικρές σχετικά επειμβάσεις. Προϋποθέτουν όμως έναν Υπουργό που να νοιάζεται για τη δουλειά του. Αν αυτός δεν υπάρχει, δεν θα γίνει απολύτως τίποτα.

Το λέω ειδικώς για να σας δώσω ένα ελαφρυντικό. Άλλα ο κ. Λαλιώτης, είναι τέσσερα χρόνια Υπουργός. Δεν νομίζω ότι ιππρές άλλος Υπουργός για τόσο μακρύ χρονικό διάστημα που να έχει κάνει τόσες πολλές εξαγγελίες και να έχει πραγματοποιήσει τόσα λίγα από εκείνα που υπεσχέθη. Δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα. Σας είπα το παράδειγμα του τράμ. Αναφέρω τη Θεσσαλονίκη που είναι πατρίδα σας και είστε Βουλευτής τώρα. Ο κ. Λαλιώτης όταν ανέλαβε Υπουργός παρέλαβε δύο προσφορές για τον υπόγειο σιδηρόδρομο της Θεσσαλονίκης, πριν από τέσσερα χρόνια. Και έχουν περάσει αυτά τα τέσσερα χρόνια και τι έγινε; Δεν έχει ακόμα αποφασίσει, θα την απορρίψει την μία, θα πάει με τη άλλη, θα την ξανακάνει το διαγωνισμό, δεν θα κάνει το μετρό; Τί θα κάνει; Δεν έχει αποφασίσει. Είναι λογικά πράγματα αυτά;

Μπορείτε εσείς, κύριε Πρόεδρε, να πιστέψετε ότι οι προσφορές που υπεβλήθησαν πριν τέσσερα χρόνια έχουν οποιαδήποτε σχέση με τη σημερινή πραγματικότητα; Καμία απολύτως δεν έχουν. Διότι πρόκειται να γίνει με αυτοχρηματοδότηση και "τρέχα γύρευες". Δεν πρόκειται να γίνει ποτέ τίποτα. Απλώς συζητούμε. Είναι τέσσερα χρόνια όμως. Την αίσθηση του χρόνου την έχουν οι Υπουργοί; Δηλαδή, οι Υπουργοί αυτής της Κυβέρνησης έχετε την αίσθηση του χρόνου; Ξέρετε ότι ο χρόνος κοστίζει, ότι κάτι αξίζει και αυτός και ότι περνάει; Γιατί σας είδα ικανοποιημένο, κύριε Βενιζέλο, σήμερα. Μας είπατε ότι έχετε τις εταιρείες, ότι, επειδή φτιάξετε την εταιρεία για την ενοποίηση, τάχα λύθηκε το ζήτημα. Και για την Εγνατία έχει φτιαχτεί η εταιρεία. Γίνεται όμως η Εγνατία ή είναι στο μιαλό του κ. Λαλιώτη και στα προγράμματα;

Δεν θέλω να σας πω πολλά άλλα πράγματα. Διότι, επαναλαμβάνω, τελικά το κύριο μήνυμα από όλην αυτήν τη συζήτηση είναι ότι εδώ έχουμε μια Κυβέρνηση η οποία σε αυτόν τον τομέα, αλλά και σε πολλούς άλλους αναλίσκεται σε υποσχέσεις και προγράμματα, ωραία σχέδια και πολλές

φορές πολύ ωραίες μελέτες, αλλά δεν γίνεται απολύτως τίποτα από τον Πρωθυπουργό και κάτω, διότι αυτός δίνει το παράδειγμα.

Έχω πει πολλές φορές ότι μου αρέσουν πολλά από αυτά που λέει ο Πρωθυπουργός. Αυτά που λέει, όχι αυτά που κάνει, όμως. Μίλησε για το κράτος της ρεμούλας και της αρπαχτής και είπα, "για δες τι ωραία που τα λέει". Και μόλις τα είπε αυτά, πήγε και χάρισε τα χρέη στους συνεταιρισμούς και επιβράβευσε τη ρεμούλα και την αρπαχτή. Άλλα λέμε και άλλα κάνουμε. Το ίδιο ακριβώς γίνεται και εδώ και κυρίως έγινε τώρα εδώ με τον κ. Λαλιώτη. Τον κ. Μαντέλη τον απαλλάσσω, βέβαια, γιατί είναι καινούριος στη δουλειά του.

Εσείς, βέβαια, νομίζω ότι έχετε μπει στο σωστό δρόμο, για να αποδείξετε και εσείς ότι δεν διαφέρετε και πολύ από τον κ. Λαλιώτη. Θέλει πολλή προσοχή αυτό.

Εγώ αυτά ήθελα να σας πω, κύριε Πρόεδρε, και να επισημάνω αυτά τα πράγματα στην Κυβέρνηση. Θα δούμε πώς θα πάμε από εδώ και εμπρός.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Β. Κωστόπουλος): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. κ. Γεωργακόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν ζήτησα το λόγο, κύριε Πρόεδρε, προς το παρόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Β. Κωστόπουλος): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Αγγουράκης έχει το λόγο για δέκα λεπτά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, έχω τη γνώμη ότι από τη σημερινή συζήτηση, από το σημείο στο οποίο έχει φθάσει μέχρι τώρα η συζήτηση, μάλλον σκοτεινό -τουλάχιστον έτοις εκτιμούμε εμείς- διαγράφεται το μέλλον και αυτής της υπόθεσης, της υπόθεσης της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας. Και το λέω αυτό, κύριε Πρόεδρε, γιατί και από την απάντηση του κυρίου Υπουργού, αλλά και από ορισμένα στοιχεία που αναληθεύουν από την επερώτηση της Νέας Δημοκρατίας, φαίνεται ότι το μεγαλεπίβολο σχέδιο, το συνολικό σχέδιο για την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας -που υπενθυμίζω εδώ σε όλους μας, ήταν ένα σχέδιο που δεν αφορούσε μόνο το ιστορικό κέντρο της Αθήνας, αλλά είχε μια ευρύτερη φιλοδοξία- φαίνεται ότι αυτήν τη στιγμή και επίσημα διασπάται κατά κάποιο τρόπο. Αυτήν τη στιγμή, σήμερα, όταν έγινε η συγκεκριμένη συζήτηση, συζητήσαμε για έξι μελέτες στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας. Και αυτό φυσικά μας δημιουργεί πάρα πολλά προβλήματα και πάρα πολλά ερωτηματικά και για την παραπέρα πορεία του συγκεκριμένου έργου, με δεδομένο ότι δεν ακούσαμε τίποτε για συγκεκριμένες δεσμεύσεις, χρονοδιαγράμματα, χρηματοδότησις, μελέτες, ενδιάμεσα στάδια.

Δεν ακούσαμε τίποτα για περιβαλλοντικές παρεμβάσεις, οι οποίες συνδέονται με το όλο εγχείρημα. Δεν ακούσαμε τίποτα, κύριε Πρόεδρε, για μια σειρά από ανησυχίες και ζητήματα που ήδη έχουν προκληθεί σε κατοίκους και σε φορείς της περιοχής, όσον αφορά την αξια της γης στις συγκεκριμένες περιοχές. Με δεδομένο ότι ήδη σε ορισμένες απ' αυτές κάνουν την εμφάνισή τους καφετέριες, μαγαζά διαφόρων ειδών δραστηριότητες, μας ανησυχεί τελικά για το ποιος είναι ο σκοπός του όλου σχεδίου αυτού.

Για να είμαι πιο συγκεκριμένος, κύριε Πρόεδρε, εννοούμε το εξής: Στοχεύει το σχέδιο της αρχαιολογικής ενοποίησης της Αθήνας στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της πόλης αυτής, των αρχαιολογικών της θησαυρών, αυτών που υπάρχουν και πολλών άλλων που βρίσκονται στη συγκεκριμένη περιοχή; Έχει σκοπό η αρχαιολογική ενοποίηση της Αθήνας να ελαφρύνει λίγο το φοβερό περιβαλλοντικό πρόβλημα που πραγματικά υπάρχει; Σκοπεύει πραγματικά στη δημιουργία ζωνών πρασίνου, πάρκα τέτοιων περιοχών, ώστε οι εργαζομένοι της Αθήνας, ειδικά το κέντρο της Αθήνας, να μπορούν να απολαύσουν καλύτερες συνθήκες ζωής; Στοχεύει πραγματικά στην αποσυμφόρηση του πολύ οξυμένου και έντονου κυκλοφοριακού προβλήματος της πόλης μας ή μήπως τελικά

η όλη υπόθεση, η μεθόδευση, εκεί που θα καταλήξει θα είναι μια άλλη ευκαιρία να αυξηθούν κάποιες αντικειμενικές αξίες, κάποιες αξίες χρήσης της γης και να έχουμε μια άλλου είδους εμπορευματοποίηση του κέντρου της Αθήνας, μια άλλη χρήση για οικονομικά στρώματα που έχουν τη δυνατότητα να μείνουν σε ένα τέτοιου είδους αναβαθμισμένο περιβάλλον και οι εργαζόμενοι και οι ταρινοί κάποιοι να βρεθούν στο περιθώριο ή να περιθωριοποιηθούν;

Νομίζω ότι τα ερωτήματα αυτά είναι εύλογα, πολύ περισσότερο, κύριε Πρόεδρε, γιατί ανησυχούμε πάρα πολύ για το στοιχείο στο οποίο αναφέρθηκα στην αρχή, όσον αφορά τη διάσπαση του ενιαίου χώρου και του ενιαίου εγχειρήματος.

Πέρα απ' αυτό, θα ήθελα να σημειώσω ότι προκαλεί εντύπωση το γεγονός ότι η Κυβερνηση με τέτοια ελαφρότητα και σήμερα -όπως και με την ευκαιρία μιας ερώτησης του κόμματός μας που το Υπουργείο Πολιτισμού απάντησε στις 13 του Μάρτη όταν τέθηκε το θέμα αν για τις έξι μελέτες του ιστορικού κέντρου της Αθήνας υπάρχει σύμφωνη γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου - όπως και τότε, απάντησε να γίνουν πρώτα οι μελέτες, θα τις έξι μελέτες του ιστορικού κέντρου της Αθήνας υπάρχει σύμφωνη γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου - όπως και τότε, απάντησε να γίνουν πρώτα οι μελέτες, καταλήγουμε σε κάποια πράγματα, φέρνουμε μετά το Κ.Α.Σ. να αναλάβει τις ευθύνες του. Εγώ δεν λέω τι θα κάνει και δεν θα παρέμβω, γιατί πράγματι μέχρι τώρα έχει δώσει σοβαρά δείγματα υπεύθυνης πολιτικής και χειρισμού των προβλημάτων. Άλλα όπως και να έχει το πράγμα, μια επένδυση που έχει γίνει, βαρύνει στην απόφαση και ρωτάμε: Μα, δεν μπορούσε από την αρχή, στη φάση της προμελέτης, να εμπλακεί και το Κ.Α.Σ., ώστε να διασφαλιστεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η αξιοποίηση, η αξιολόγηση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομίας αυτής της πόλης, ή μήπως, κύριε Πρόεδρε -πάλι θα πω-άλλοι είναι οι σκοποί του συγκεκριμένου έργου; Και μάλιστα απ' όσα ακούσαμε, σε ποια γραμμή του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης εντάσσεται το συγκεκριμένο πρόγραμμα; Έχω τη γνώμη ότι ελάχιστα έχουν να κάνουν με πολιτιστικά και με αυτά που μας ενδιαφέρει αυτήν τη στιγμή που συζητάμε. Ακούσαμε για τουρισμό και περιβάλλον. Και εδώ υπάρχει και ένα θέμα και στις απαντήσεις που δίνει η ίδια η Κυβέρνηση. Μια φορά μας λέει ότι πρόκειται για ενοποίηση ενός αρχαιολογικού χώρου, άλλη φορά λέμε για ένα χώρο περιβαλλοντικό κλπ. Νομίζω ότι υπάρχει ένα τέτοιο θέμα.

'Ενα δεύτερο θέμα, κύριε Πρόεδρε, που θα ήθελα να θέσω σήμερα έχει σχέση με ορισμένες πεζοδρομήσεις, που ήδη έχουν γίνει ή που πρόκειται να γίνουν, που αφορούν τα σχέδια για την πεζοδρόμηση της Διονυσίου Αρεοπαγίτου και της Αποστόλου Παύλου.

Από ότι είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, από τα στοιχεία της Αγωνιστικής Κίνησης στο Δήμο Αθηνών, στην πραγματικότητα δεν ξέρουμε και πάρα πολλά πράγματα. Αυτό που ξέρουμε, αν θα γίνουν κάποιες πεζοδρομήσεις, αυτές οι πεζοδρομήσεις θα προβλέπουν ένα υπόστρωμα που θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη συνέχεια από το τραμ. Κανές δεν γνωρίζει. Και ήταν συγκεκριμένη η ερώτησή μας, ποια είναι τα σχέδια για το τραμ.

Ο ίδιος ο Υπουργός Πολιτισμού και το Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. μας είπαν ότι ακόμη δεν ξέρουν τίποτε και ότι είναι ενταγμένο στο γενικό ρυθμιστικό σχέδιο της Αθήνας. Άλλα συγκεκριμένα, τι θα γίνει;

Με την ευκαιρία να πω ότι φυσικά το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας υποστηρίζει διακανώς το τραμ στην Αθήνα, για να μην υπάρχει καμία αμφιβολία. Όμως το θέμα που υπάρχει είναι αυτή η πρόχειρη αντιμετώπιση της διαδικασίας της λεγόμενης ενοποίησης. Γιατί, αν θα περάσει τραμ, θα έχουμε διάσπαση πάλι του αρχαιολογικού χώρου, επομένως δεν μπορούμε να μιλάμε για ενότητα. Εκτός από αυτό όμως, είναι πολύ σημαντική μία επισήμανση που γίνεται από ανθρώπους που γνωρίζουν, από αρχαιολόγους, που αναφέρονται σε πολύ σημαντικές ανασκαφές στο συγκεκριμένο χώρο, όπου με μία τέτοια πολιτική θα ενταφιαστούν για πάντα. Δεν πρόκειται

ποτέ να αναδειχθούν, να αξιοποιηθούν, να μελετηθούν.

Ένα δεύτερο στοιχείο που έχει σχέση με αυτές τις διαδικασίες και με έργα, αλλά και με πληροφορίες που υπάρχουν, έχει σχέση με το ενδεχόμενο ή μη της κατεδάφισης πολυκατοικιών απέναντι από τους "Ολυμπίου Διός". Όλα τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας λένε ότι τελικά δεν θα υπάρξει κάτι τέτοιο. Δεν θα κατεδαφιστούν οι συγκεκριμένες πολυκατοικίες, ώστε να εξασφαλιστεί πραγματικά, έστω στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας, το ενιαίο του αρχαιολογικού χώρου. Και βεβαίως είναι εύλογο το ερώτημα: Εάν αληθεύει αυτή η πληροφορία, προς τι τότε οι εργασίες για τη βύθιση της λεωφόρου Αμαλίας; Και εδώ γεννιούνται εύλογα ερωτήματα που έχουν σχέση με διάφορα μεγάλα συμφέροντα που ενδεχομένως παίζουν ένα ρόλο σ' αυτές τις διαδικασίες.

Ο κύριος Υπουργός και σήμερα ήταν καθησυχαστικός όσον αφορά τον Κεραμικό. Κύριε Υπουργέ, εγώ θα εξακολουθώ να ανησυχώ, παρά τις διαβεβαιώσεις, οι οποίες είναι γνωστές εξάλλου και έχει συζητηθεί σ' αυτήν την Αίθουσα επανειλημένα, με αφορμή τα γνωστά, θλιβερά και απαράδεκτα γεγονότα της Πανεπιστημίου. Εάν η Κυβέρνηση δεν παρουσιάσει ένα εναλλακτικό σχέδιο της χάραξης της γραμμής του μετρό, έχουμε το δικαίωμα να ανησυχούμε μέχρι τελευταία στιγμή. Διότι πολύ απλά ρωτάμε: "Ωραία, και αν δεν πετύχουν τα διάφορα πιλοτικά, τι θα γίνεται;".

Μέχρι στιγμής ακούμε ότι: "Σας διαβεβαιώνουμε, θα τηρηθούν οι διαδικασίες, θα τηρηθούν όλα". Δεν έχουμε αμφιβολία σ' αυτό, δεν πρόκειται ότι δεν θα τηρηθούν. Το ερώτημα που τίθεται είναι: Εάν παρόλα αυτά δεν μπορεί να γίνει το έργο, τι θα κάνουμε; Εναλλακτική χάραξη δεν υπάρχει. Και όπως πληροφορούμαστε σήμερα -δεν ξέρω αν στέκει αυτό, το βάζω με τη μορφή ερωτήματος- ένα παρόμιο πρόβλημα υπάρχει και από το κομμάτι του Συντάγματος στην Καπνικαρέα. Και εκεί έχουμε το ίδιο πρόβλημα, είναι της ίδιας φύσης.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά τη σύσταση της εταιρείας, φυσικά να χρησιμοποιηθούν και εθνικοί και κοινοτικοί πόροι από το Κοινοτικό Πρόγραμμα Στήριξης, αν και δεν είναι τυχαίο ότι εντάσσεται ξανά στο θέμα του περιβάλλοντος και όχι στα αρχαιολογικά, διότι δεν ενδιαφέρει και πάρα πολύ τα κριτήρια συνοχής τι θα κάνουμε εμείς με την πολιτιστική μας κληρονομιά.

'Όμως τα όσα ακούσαμε για τη συγκεκριμένη εταιρεία μας ανησυχούν. Μένουμε με την εντύπωση ότι η Κυβέρνηση έχει αναθέσει στην εταιρεία και το πρόγραμμα εκτέλεσης και αν αύριο δημιουργηθούν κάποια προβλήματα ενδεχομένως να ακουστούν τέτοια επιχειρήματα, όπως τα ακούσαμε και στην περίπτωση του "ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ": "εμείς δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε, την ευθύνη την έχει αναλάβει το "ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ", εκείνη κάνει ό,τι εκείνη νομίζει".

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Β. Κωστόπουλος): Ο κ. Δανέλης έχει το λόγο για δέκα λεπτά.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΑΝΕΛΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι συνθήκες ζωής στην περιφέρεια της πρωτεύουσας κατά τις τελευταίες δεκαετίες, είναι ιδιαίτερα βεβαρημένες και είναι κοινά αποδεκτό αυτό πλέον.

Περισσότερο οξυμένα είναι τα προβλήματα στο εντός δακτυλίου διευρυμένο κέντρο, όπως υπερσυγκέντρωση λειτουργιών, μολυσμένη ατμόσφαιρα, υποβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος, έλλειψη πράσινου στις γειτονιές και συνεχής συρρίκνωση των κοινόχρηστων χώρων, χώρων άθλησης, πολιτιστικών κέντρων και κέντρων υγείας. Υπάρχουν οξυμένα προβλήματα με τα απορρίματα, ταλαιπωρία στη μετακίνηση κλπ.

Δυναμικές πληθυσμιακές ανακατατάξεις και παραγωγικές διαφοροποιήσεις οδηγούν στην επιβάρυνση των κοινωνικών προβλημάτων και των γεωγραφικών ανισοτήτων.

Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια καταγράφονται σημαντικές τάσεις φυγής των κατοίκων από κεντρικές και δυτικές συνοικίες και τα κενά συμπληρώνονται από συγκεντρώσεις μειονοτήτων. Παρατηρείται δε και σχετική γήρανση του

πληθυσμού.

Το κέντρο της μεγαλούπολης, της Αθήνας, όπου λειτουργεί και το διοικητικό κέντρο της χώρας και του οποίου ένα μεγάλο μέρος συμπίπτει με το ιστορικό κέντρο της, αποτελεί κομβικό σημείο για ένα συνολικό πρόγραμμα αντιμετώπισης των προβλημάτων της πόλης και τον πυρήνα για ένα στρατηγικό σχεδιασμό, που να στοχεύει στην αναβάθμιση της πόλης για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της και την αύξηση της εμβέλειάς της σαν μητρόπολης της Μεσογείου.

Το μεγάλο έργο της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων, έργο που αποτελεί από χρόνια όραμα των ειδικών σαν μέσο για τη σύζευξη της ζωής της πόλης με τα μοναδικά μνημεία της, της συμφιλίωσης και της γονιμοποίησης της σύγχρονης ζωής με την ιστορία της Αθήνας, την τελευταία δεκαετία έχει επανειλημένα αποτελέσει αντικείμενο εξαγγελιών, βρίσκεται στην καρδιά μιας τέτοιας στρατηγικής για την Αθήνα. Το ενοποιημένο αρχαιολογικό τόξο θα αποτελούσε την αφετηρία για την αναβάθμιση του κέντρου της πόλης από το δημόσιο σήμα στις δυτικές υποβαθμισμένες συνοικίες ως το Παναθηναϊκό Στάδιο και θα αύξανε σημαντικά την αναλογία πράσινου, που είναι ελάχιστο στην πόλη των Αθηνών.

Για πολλά χρόνια οι Κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της Νέας Δημοκρατίας επέμεναν σε εξαγγελίες εικονογραφημένες από τα εντυπωσιακά τρισδιάστατα σχέδια της αρχικής μελέτης σε επίπεδο master plan, που άρχισε να εκπονείται από το Υπουργείο Πολιτισμού επί αειψηνήσου Μελίνας Μερκούρη.

Δραστικές κυκλοφοριακές παρεμβάσεις, υποβαθμίσεις δρόμων μεγάλης κυκλοφορίας, όπως η Πειραιώς, η λεωφόρος Αμαλίας, η Βασιλέως Γεωργίου, οι πεζοδρομήσεις άλλων, όπως η Διονυσίου Αρεοπαγίου, η Αποστόλου Παύλου και η Ιερά Οδός αποτελούσαν τη ραχοκοκαλιά της σύλληψης σε επίπεδο master plan.

Το κυκλικό τραμ του ιστορικού κέντρου επίσης προβλεπόταν σαν ένα από τα απαραίτητα μέτρα για την αναβάθμιση του κέντρου στα πλαίσια της ενοποίησης.

Οστόσο σήμερα, εν έτει 1997, οι κομματιαστές μελέτες του Υπουργείου Πολιτισμού για τους έξι αρχαιολογικούς χώρους των οποίων, εκτός της αποσπασματικότητας, έχουν αμφισβητηθεί και οι διαδικασίες ανάθεσης, βρίσκονται ακόμα στο στάδιο της προμελέτης, ενώ η μελέτη της ραχοκοκαλιάς της ενοποίησης, με την οποία χρειάζεται να συγκριθούν οι προηγούμενες και η οποία αφορά στη Διονυσίου Αρεοπαγίου και την Αποστόλου Παύλου, απ' όσα γνωρίζουμε, δεν έχει ακόμα ανατεθεί.

Εξ αιτίας της τέτοιας φύσης των καθυστερήσεων, του πυρήνα του έργου που θα χρηματοδοτηθεί από κονδύλια του ΥΠΕΧΩΔΕ, οι υπόλοιπες μελέτες, που εντάσσονται στις κοινοτικές χρηματοδοτήσεις, δεν προχωρούν και δεν μπορούν να προχωρήσουν, με αποτέλεσμα να υπάρχει πρόβλημα και συνοικιά με το μέλλον του έργου.

Είναι επίσης σαφές ότι τα αρχικά δεδομένα του master plan, στο σκέλος που αναφέρονταν σε βυθίσεις δρόμων, σήμερα έχουν, κατά τη γνώμη μας, πλήρως ανατραπεί, τόσο λόγω των βάσιμων προβληματισμών των αρχαιολόγων για τον αρχαιολογικό ορίζοντα, όσο και λόγω των σύγχρονων πολεοδομικών αντιλήψεων που αφορούν το πλέγμα των σχέσεων του πολίτη με το χώρο.

Με δεδομένη αυτήν την έλλειψη οριστικών μελετών, ο αρχικός σχεδιασμός του έργου, επί Νέας Δημοκρατίας το 1993, ζεκίνησε με αυθαίρετους τεράστιους προϋπολογισμούς πολλών δεκάδων δισεκατομμυρίων, ενώ σήμερα, το ίδιο αυθαίρετα έχει συρρικνωθεί στα είκοσι τρία δισεκατομμύρια (23.000.000.000) των τεχνικών δελτίων.

Εξάλλου δεν γνωρίζουμε καν, λόγω της πολυδιάσπασης των κονδυλίων στα διάφορα συγχρηματοδοτούμενα πακέτα, ποιο είναι το σύνολο των έργων των αντίστοιχων κονδυλίων που έχουν ενταχθεί στην ενοποίηση, αν και κατά πόσο αυτά τα έργα εξυπηρετούν τους στόχους της, ποιοι είναι οι ρυθμοί υλοποίησης και ποιες οι απορροφήσεις.

Γνωρίζουμε, δυστυχώς, ότι το κυκλικό τραμ του ιστορικού κέντρου δεν έχει ενταχθεί σε κανένα χρηματοδοτικό πρό-

γραμμα και ότι αυτό το εξαιρετικά απαραίτητο έργο για την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων, όσο και για την αναβάθμιση των συνοικιών του κέντρου, έργο που μπορεί και χρειάζεται να αρχίσει άμεσα, εντάσσεται και ακυρώνεται υπό την πρόφαση της γνωστής διαμάχης μεταξύ Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και Δημάρχου Αθηναίων.

Γνωρίζουμε, επίσης, ότι ενώ κυκλοφοριακή μελέτη, βάσει της οποίας μπορούν να λαμβάνονται τα πρώτα μέτρα στην κατεύθυνση της ολικής πεζοδρόμησης της Διονυσίου Αρεοπαγίτου και Αποστόλου Παύλου, που θα μπορέσει να γίνει, όταν λειτουργήσει το μετρό, όπως μείωση των λωρίδων κυκλοφορίας και διευθέτηση της κυκλοφορίας των πούλμαν, έχει προβλεφθεί από καρό.

Τέτοια μέτρα δεν έχουν ακόμη καν αρχίσει να υλοποιούνται.

Γνωρίζουμε τέλος ότι η πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και ακόμα περισσότερο η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση ελάχιστα εμπλέκονται στην όλη πορεία του έργου. Ακόμα όμως και τα ενδιαφέρομενα Υπουργεία, το Υπουργείο Πολιτισμού και το ΥΠΕΧΩΔΕ, δεν έχουν βρει το δρόμο του συντονισμού των προσπαθειών και όπως φαίνεται και από τη μεγάλη καθυστέρηση και τα προβλήματα για την ίδρυση ακόμα αυτού του ίδιου του φορέα της ενοποίησης, που μόλις συστάθηκε.

Με δεδομένη τη δυσπραγία που υπάρχει στην πορεία του κορμού του έργου η Κυβέρνηση αναφερόμενη στον τίτλο της ενοποίησης κατατάσσει σε αυτήν έργα, όπως η πεζοδρόμηση της Ερμού, ή ακόμα οι πεζοδρομήσεις του Ψυρρή, και των Εξαρχείων, καθώς και οι σημειακές ανακατασκευές ή ο φωτισμός παραδοσιακών κτιρίων του κέντρου. Αυτά βεβαίως είναι έργα χρήσιμα και αναγκαία και αναβαθμίζουν την ποιότητα του περιβάλλοντος στο οποίο ζούμε και κινούμαστε, αλλά είναι έργα λίγα, αποσπασματικά και εν πάσῃ περιπτώσει αποτελούν έργο σαφώς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Βεβαίως πρόκειται για έργα απαραίτητα, που έπρεπε ούτως ή άλλως να γίνουν ενταγμένα σ' ένα συνολικό σχεδιασμό, παράλληλο και αλληλένδετο με το αυτοτελές έργο της μεγάλης πνοής στο οποίο αναφερόμαστε.

Κύριε Υπουργέ, τίθενται συγκεκριμένα, κατά τη γνώμη μας, ερωτήματα που χρήζουν συγκεκριμένης απάντησης.

Πώς ορίζεται σήμερα το έργο της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων; Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα του έργου και κατά προσέγγιση ο αναμορφωμένος συνολικός προϋπολογισμός; Ποιες προβλέπονται να είναι οι πηγές χρηματοδότησης γι' αυτά; Ποιά είναι τα αναλυτικά έργα, τα οποία έχουν ήδη ενταχθεί υπό τον τίτλο της "ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων"; Με ποια κριτήρια και ποιές προτεραιότητες εντάχθηκαν; Ποια είναι η σχέση τους με το βασικό κορμό του έργου, καθώς και ποια είναι τα κονδύλια από τα ήδη προβλεπόμενα που προβλέπονται να μείνουν για την υλοποίηση του έργου αυτού καθ' εαυτού; Τι μέτρα προτίθεστε να λάβετε για να αντιμετωπίσετε τις καθυστέρησεις του όλου έργου και ακόμα περισσότερο για την καθυστέρηση στην ίδια την ανάθεση της μελέτης-ραχοκοκαλιάς, που, όπως είπα και πριν, είναι κατά τη γνώμη μας, η μελέτη Διονυσίου Αρεοπαγίτου και Αποστόλου Παύλου; Πότε και με ποιες χρηματοδοτήσεις πρόκειται να αρχίσει η κατασκευή του κυκλικού τραμ του ιστορικού κέντρου;

Από τις συγκεκριμένες απαντήσεις στα παραπάνω τα επιψέρους ερωτήματα, κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι θα δοθεί ανάγλυφα και η εικόνα της πραγματικότητας.

Επίσης, πάροντας την ευκαιρία από την αποψινή συζήτηση θέλω να σας μεταφέρω μία συζήτηση που είχα την περασμένη εβδομάδα στο Cambridge με το γνωστό αρχαιολόγο, που τόσο έχει ασχοληθεί ειδικά στα χρόνια του '50 με την Ελλάδα, τον καθηγητή Cook, ο οποίος όλος αγωνία ρωτούσες που βρίσκεται το περίφημο θέμα του Αρχαιολογικού Μουσείου της Ακρόπολης, γνωρίζοντας και εκείνος ότι είναι άμεσα συνδεδεμένο με το μεγάλο θέμα της επιστροφής των Ελγινείων.

Αυτά πολύ συγκροτημένα, πολύ μαζεμένα και πολύ τυπογραφικά διατυπωμένα για ένα τεράστιο θέμα που έχει σχέση με την ποιότητα της καθημερινής μας ζωής και με το μέλλον της πόλης αυτής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Β. Κωστόπουλος): Ο κ. Γεωργακόπουλος, Κοινοβούλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ, έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά δεν είχα υπόψη μου να πάρω το λόγο μετά μάλιστα από την απάντηση την οποία έδωσε ο Υπουργός Πολιτισμού στους επερωτώντες.

Ακούγοντας όμως τον κ. Μάνο πραγματικά διερωτήθηκα εάν σε αυτήν τη χώρα κυβέρνηση από καταβολής ελληνικού κράτους ήταν μόνο το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία και η παράταξη της Δεξιάς την οποία εκπροσωπείτε, δεν υπήρξε ποτέ σε αυτόν τον τόπο.

Η Αθήνα εάν κατεστράφη, κατεστράφη από τη Δεξιά. Η Δεξιά ανεκάλυψε την αντιπαροχή, η οποία ουσιαστικά κατέστρεψε το ιστορικό κέντρο της Αθήνας. Εάν κατεδαφίστηκε ουσιαστικά όλη η νεοκλασσική Αθήνα, αυτό οφείλεται στις Κυβερνήσεις Κωνσταντίνου Καραμανλή και μετά βεβαίως στη δικτατορία. Δεν οφείλεται στις Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, που ασκεί επί δώδεκα χρόνια την Κυβέρνηση και πρέπει σήμερα να ρίξουμε εκεί όλο το ανάθεμα. Γιατί, λοιπόν, παραγνωρίζουμε αυτά;

Ποιος ξήλωσε το τραμ; Φωνάζει ο κ. Μάνος σήμερα γιατί δεν φτιάχαιμε ακόμα το τραμ. Το τραμ το ξήλωσε η Δεξιά. Μην τα ξεχνάμε αυτά τα πράγματα, γιατί κάποια στιγμή θα πρέπει να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους. Εάν η Αθήνα σήμερα βρίσκεται σε αυτό χάλι, οφείλεται στο ότι δεν υπήρξε καμία οικιστική πολιτική από τις Κυβερνήσεις της Δεξιάς, όταν από το 1950 και μετά, μετά τον εμφύλιο πόλεμο, χτίστηκε ουσιαστικά η Αθήνα και αναμορφώθηκε το ιστορικό της κέντρο, γιατί πριν το 1950, το 1920, το 1930 η Αθήνα ήταν μία χαρά πόλη.

Η καταστροφή έγινε από το 1950 και μετά και την ευθύνη για την καταστροφή της Αθήνας δεν την έχει η Κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ., πολύ δε περισσότερο ο τελευταίος Υπουργός Πολιτισμού, που δεν κατόρθωσε μέσα σε διάστημα ενός έτους να διαμορφώσει όλη αυτήν την πολιτική.

Βεβαίως, αναγνωρίζω στον κ. Μάνο –και οφείλω να το πω αυτό– το ότι ξεκίνησε την παρέμβαση στην Πλάκα, την οποία συνέχισε μετά ο μακαρίτης ο Τρίτσης και αν η Πλάκα σήμερα έχει κάποιο χρώμα, αυτό οφείλεται στην πολιτική, την οποία ξεκίνησε ο κ. Μάνος.

Να πω δύο λόγια για τον Αρδηττό, κύριε Υπουργέ, για να τα ακούσει και ο κ. Μάνος– το γνωρίζει βεβαίως. Ο Αρδηττός δεν ανήκει ούτε στο Υπουργείο Πολιτισμού ούτε στο Δήμο Αθηναίων. Ο Αρδηττός ανήκει στο κληροδότημα του Ζάππα. Αυτοί έχουν δικαίωμα να κάνουν παρέμβαση εκεί και σας πληροφορώ ότι ενώ έγινε μία παρέμβαση πριν μερικά χρόνια και έγιναν κάποιοι πεζόδρομοι με λιθόκιστα κλπ., αυτά –το γνωρίζω επειδή πηγαίνω κάθε ημέρα στον Αρδηττό, επειδή αθλούμαι στο Παναθηναϊκό Στάδιο– έχουν καταστραφεί ολοσχερώς, όπως παραλίγο να καταστραφεί και το αλσύλιο το οποίο υπάρχει στον Αρδηττό, όταν είχαμε τα επτά χρόνια της Ξηρασίας που μεσολάβησαν και παρά τις απεγνωσμένες προσπάθειες τις οποίες κάναμε και τις ειδοποιήσεις που κάναμε τότε, δεν ποτίζονταν τα δένδρα, με αποτέλεσμα τα μισά να έχουν σήμερα υλοτομηθεί.

Δεν το ξέρετε αυτό, κύριε Πρόεδρε, σας το δίνω ως πληροφορία. Τα μισά δένδρα του Αρδηττού έχουν υλοτομηθεί, γιατί ξεράθηκαν. Έμειναν επτά χρόνια πάνω στην πέτρα, χωρίς να έχουν νεράκι. Και παρά το ότι τότε απευθυνθήκαμε εμείς –οι οποίοι πηγαίνουμε κάθε πρωί εκεί και μας ενδιέφερε– και στο Δήμαρχο και στο Ζάππειο Μέγαρο, τα δένδρα αυτά ξεράθηκαν.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Ποιός πλήρωσε τα λεφτά της διαμόρφωσης του Αρδηττού;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Το Υπουργείο Πολιτισμού υποθέτω, το οποίο τα έδωσε...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Πριν τα δώσει, δεν συνεννοήθηκαν με αυτούς που τα χρησιμοποιήσαν, τι θα γίνει στη συνέχεια; Στο κάτω-κάτω της γραφής, αν είναι έτοις όπως τα λέτε, ας μην τους τα έδιναν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Β. Κωστόπουλος): Μια και παίρνετε το λόγο μόνος σας, κύριε Μάνο, μιλήστε στο μικρόφωνο να σας ακούμε κιόλας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Προφανώς θα είχαν την ψευδαίσθηση, όταν υλοποίησαν ένα έργο ότι θα το συντηρούσαν κιόλας. Σας πληροφορώ ότι όλες αυτές οι λάμπες ηλεκτροφωτισμού που μπήκαν, κάποια μεγάλα μπαλόνια λευκά, είναι όλες σπασμένες. Δεν υπάρχει ούτε μία γερή. Αν πάτε σήμερα στον Αρδηττό, δεν θα βρείτε ούτε μία λάμπα ολόκληρη.

Δεν το λέω μόνο σε σας, κύριε Μάνο. Το λέω και στον κύριο Υπουργό, το λέω να το ακούσει και το Ζάππειο κληροδότημα, ότι όταν αναλαμβάνει κάποιες υποχρεώσεις, είναι υποχρεωμένο να συντηρεί ουσιαστικά αυτά τα έργα.

Επειδή είπατε ότι δεν έχει γίνει τίποτα από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και κατακεραυνώσατε τον Υπουργό –βεβαίως δεν θα γίνω εγώ υπερασπιστής του, μια και είναι εδώ –έχω ένα πίνακα κάποιων έργων, τα οποία αναφέρουν διάφορες φάσεις, λένε για τεσσεράμισι δισεκατομμύρια (4.500.000.000), είκοσι οκτώ δισεκατομμύρια (28.000.000.000), πεντέμισι δισεκατομμύρια (5.500.000.000) δραχμές.

Σας τα κατέθεσε ο κύριος Υπουργός. Λέει ότι έχουν φωταγωγηθεί αρκετά κτίρια και χώροι πρασίνου στο κέντρο της Αθήνας, ξεκινώντας από τη Βουλή των Ελλήνων, από το Υπουργείο Αιγαίου, το Σαρόγλειο Μέγαρο, την Εθνική Τράπεζα. Αν πρέπει με αυτόν τον τρόπο να σας αλλάξει τα φώτα, ίσως να σας φωτίσει λιγάκι και δείτε τα έργα που γίνονται για την ανάπλαση της Αθήνας, κύριοι συνάδελφοι.

Επίσης, έχουν γίνει διάφορα συστήματα ελέγχου, καλωδιακές τηλεοράσεις, εγκαταστάσεις κεντρικής κεραίας στην Πλάκα, αποκατάσταση οψεών, αποκατάσταση διατηρητέου κτιρίου στην Ερμού και μία σειρά από έργα, τα οποία πραγματικά δείχνουν ότι γίνεται έργο. Μπορεί να μη γίνεται στο μέγεθος που εσείς θα επιθυμούσατε και το ίδιο, αν θέλετε, θα επιθυμούσαμε και εμείς.

Εν πάσῃ περιπτώσει, όμως έχει ξεκινήσει αυτό το περίφημο έργο της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων. Γίνεται προσπάθεια, υπάρχουν τα προβλήματα που έχουν προκύψει από το μετρό της Αθήνας και αν πάμε σε μία μεγάλη παρέμβαση, η οποία μπορεί να γίνει στο κέντρο της Αθήνας, τότε θα αρχίσουν να διαμαρτύρονται, όλοι οι έμποροι. Και θα έχουν δίκιο να διαμαρτύρονται αν αρχίσουμε πραγματικά να ανασκάψουμε όλο το κέντρο της Αθήνας. Τη στιγμή που είναι ήδη ανασκαμένο το μισό για το μετρό, αν ανασκάψουμε και το άλλο μισό για να κάνουμε την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων, το αποτέλεσμα θα είναι να μην μπορεί να λειτουργήσει το κέντρο της Αθήνας, να μην μπορεί να κυκλοφορήσει πεζός, να μην μπορεί να μπει πελάτης στα μαγαζιά. Αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα να διαμαρτυρηθούν όλοι οι έμποροι και η οικονομική ζωή της Αθήνας, όπως έρετε, κατά ένα μεγάλο μέρος στηρίζεται στο κέντρο της Αθήνας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ**)

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, θέλω να επισημάνω ότι έχει τεράστιες ευθύνες η παράταξη της Νέας Δημοκρατίας. Αν κατέστρεψε την Αθήνα μια παράταξη, την κατέστρεψαν οι μηχανικοί και η Δεξιά, όχι η Νέα Δημοκρατία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Η Δεξιά, κύριε συνάδελφε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Η Δεξιά είσαστε, εντάξει. Δεν σας παίρνω τον τίτλο, κύριε Κορκολόπουλε, μη φοβόσαστε.

Οι μηχανικοί μπορεί να ήταν αριστεροί, αλλά τα συμφέροντά τους εταυτίζοντο με το θέμα της αντιπαροχής και εάν γκρεμίστηκε η Αθήνα γκρεμίστηκε στο βωμό του εύκολου κέρδους που οδηγήσατε τότε την οικονομία πιστεύοντας ότι έτσι θα προξενήσετε ανάπτυξη. 'Όχι μόνο ανάπτυξη δεν προήλθε από αυτήν την πολιτική την οποία ακολουθήσατε, αλλά καταστροφή όλων των νεοκλασικών μνημείων της Αθήνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Η κ. Παπαδημητρίου έχει το λόγο για να δευτερολογήσει.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Θέλω να πω στον κ. Γεωργακόπουλο, ως δηλώνουσα κεντρώα εγώ, ότι μπορεί να προσάπτει στη Δεξιά ότι επιθυμεί –δεν θα μας πείσει– αλλά η οριζόντιος ιδιοκτησία και η αντιπαροχή οφείλεται στον Ελεύθεριο Βενιζέλο, στην πολιτική μας καταγωγή και όχι στη Δεξιά, έτσι για να αποδίδουμε τα του Καίσαρος των Καίσαρι.

Κύριε Υπουργέ, είπατε πολλά ωραία πολιτισμικά, αλλά δεν απαντήσατε σε τίποτα σε σχέση με την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων. Δεν θα μας πείσετε ότι η ωρίμανση των έργων, που κατ' αρχάς αποτελεί προϋπόθεση για ένταξη –άρα θα έπρεπε να προϋπήρχε των προτάσεων σας– απαιτεί τα 2/3 του χρόνου ενός προγράμματος. Έχετε ένα πρόγραμμα μιας εξαετίας και δηλώνετε πολύ άνετα ότι χρειάστηκαν τέσσερα χρόνια για να ωριμάσουν τα έργα.

Δεν είναι αλήθεια ότι η κυβέρνηση Μητσοτάκη, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, πρότεινε τεσσεράμισι δισεκατομμύρια (4.500.000.000) για τους αρχαιολογικούς χώρους. Κατέθεσα πριν στη Βουλή την πρόταση μας που αφορά στο προσωρινό Ταμείο Συνοχής. Θα πρέπει να ξέρετε πως ήταν προσπάθεια της τότε ελληνικής κυβέρνησης να δημιουργηθεί ένα ενδάμενο ταμείο έναντι του Ταμείου Συνοχής, που επειδή ήταν νέο ταμείο, πέραν των διαρθρωτικών υφισταμένων μέχρι εκείνη την ώρα ταμείων της ΕΟΚ τότε –της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα– χρειαζόταν χρόνος για τη συγκρότηση των κανονισμών του. Και δέχθηκε την ελληνική πρόταση να συγκροτηθεί ένα ενδιάμενο ταμείο, δηλαδή ένα προσωρινό ταμείο, πριν την έναρξη του κανονικού Ταμείου Συνοχής, που έγινε το '94, αργά, για να μπορέσουν μερικά έργα να ξεκινήσουν αμέσως. Μάλιστα υπάρχει ιδιόχειρο, γραφής Αριστείδη Τσιπλάκου και συνυπογραφής Φερστρίγκε, σημείωμα δεσμευτικό που εντάσει 2,9 δισεκατομμύρια για το Υπουργείο Πολιτισμού και τα υπόλοιπα μέχρι τα τεσσεράμισι –στο προσωρινό πάντα Ταμείο – για το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημιούρων Έργων.

Αυτά ήταν χρήματα προγραμματισμένα να απορροφηθούν από το Σεπτέμβρη του '93, μέχρι το Δεκέμβρη του '94. Η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας για την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων ήταν εκατόν είκοσι τρία δισεκατομμύρια (123.000.000.000) και από τον κ. Λαλιώτη και την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έγινε σαράντα δισεκατομμύρια (40.000.000.000). Σας κατέθεσα αναλυτικά την σύνθεση των σαράντα δισεκατομμυρίων (40.000.000.000), είκοσι δισεκατομμύρια (20.000.000.000) για σας, πέντε δισεκατομμύρια (5.000.000.000) από το ΕΖΕΣ, δέκα πέντε δισεκατομμύρια (15.000.000.000) από το τάληρο της βενζίνας, δύο δισεκατομμύρια (2.000.000.000) για το ΥΠΕΧΩΔΕ από το προσωρινό Ταμείο Συνοχής και ενάμισι δισεκατομμύριο (1.500.000.000) από κάποιο άλλο ταμείο.

Επομένως, δεν είναι καθόλου αλήθεια ότι η Νέα Δημοκρατία δεν φρόντισε το έργο.

Δεύτερη αναλήθεια: Η Νέα Δημοκρατία κατέθεσε πλήρη πρόταση, την ωριμότητα και την ποιότητα της οποίας ακόμη δεν έχετε καταρτίσει. Σε επίπεδο οραμάτων μπορεί, αλλά σε επίπεδο πεδίου, όχι.

Τρίτη αναλήθεια. Δεν είναι αλήθεια ότι εγκρίθηκε πρόσφατα το δικό σας πρόγραμμα. Η ημερομηνία έγκρισής του είναι η 30.11.95, δηλαδή προ δύο ετών. Φαντάζομαι ότι μέσα σε δύο χρόνια θα μπορούσατε να είχατε κάτι καλύτερο να επιδείξετε από ανάθεση μελετών, οι οποίες στα τεχνικά δελτία του συμβούλου σας φέρονται, ως "υπό ένταξη", όχι εντεταγμένες! Ούτε είναι αλήθεια ότι στο τέλος του χρόνου, θα έχετε εγκεκριμένες μελέτες. Το Δεκέμβρη θα περάσουν από το Κ.Α.Σ. οι προμελέτες, οι σχηματικές προμελέτες γιατί τεχνικός όρος "προωθημένη προμελέτη" δεν υπάρχει ούτε έχει ξανακουσθεί. Είναι δική σας εφεύρεση.

Η αλήθεια, κύριε Υπουργέ, είναι ότι η καθυστέρηση της ενοποίησης οφείλεται μόνο στη δική σας άρνηση να αποδεχθείτε την πρόταση του κ. Λαλιώτη. Η καθυστέρηση είκοσι επτά μηνών οφείλεται στο πρώτο της κομμάτι για τη μη βούληση του κ. Μπένου να ακολουθήσει τη γραμμή Σηφουνάκη –και αυτή είναι η αλήθεια– και μετά, η δική σας καθυστέρηση ενός έτους

να συναποφασίσετε με τον κ. Λαλιώτη αυτήν την τροποποίηση της πρότασης, για τη σύσταση του φορέα. Ούτε κομίζετε γλαύκας στη διαχείριση των έργων και στη Βουλή των Ελλήνων ότι η πρότασή σας για την εταιρεία είναι τόσο σημαντική. Ασφαλώς μια πρόταση σύστασης φορέα θα περιλαμβάνει όλα όσα περιγράφατε και όσα περιελάμβανε η πρόταση η δική μας που ήδη κατέθεσα και που όλη μαζί συγκροτήθηκε σε ένα εξάμηνο μαζί με την εκκίνηση των έργων. Δεν έχετε παρά να ρωτήσετε τους συμβούλους σας, τους προσωπικούς και τους συμβούλους του κ.Λαλιώτη για να σας κάνουν –αν είναι ειλικρινείς– τη σύγκριση των δικών μας ρυθμών υλοποίησης και των δικών σας.

Πάντως, επειδή η Αθήνα χρειάζεται την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων και χρειάζεται κυρίως τα έργα που ακόμα δεν έχετε αρχίσει να συζητάτε, τα περιβαλλοντικά έργα που έκριναν και την επιλεξιμότητα του έργου, μην ξεχνάτε ότι αυτά τα χρήματα στην αρχική ένταξη ήταν περιβαλλοντικά χρήματα. Και ήταν για ό,τι θα προσέφεραν στην αναβάθμιση την περιβαλλοντική της Αθήνας. Και προς αυτήν την κατεύθυνση δεν έχει γίνει, όχι ανάθεση μελέτης ούτε σύσκεψη για συνδιαχείριση.

Πιστεύω ότι είναι κολοσσαίες οι ευθύνες της Κυβέρνησης και νομίζω ότι μπορεί η δεξιωση του κ.Λαλιώτη στο Πολιτιστικό Κέντρο του κ.Φιλίππου να ήταν ενδιαφέρουσα απόψε, θεωρώ ότι είναι απαράδεκτη η μέχρι τώρα απουσία του από τη Βουλή! Εύχομαι να έχει να μας πει κάτι αν τον ενημερώσατε για τα πράγματα που έχουν τεθεί επί τάπητος. Θα πρέπει ο κ.Λαλιώτης να κοιτάξει μέτρο-μέτρο τον προγραμματισμό και τη δέσμευση που πολλάκις έχει αναλάβει σ'αυτή τη Βουλή για όλα τα περιβαλλοντικά έργα σε συνέργεια με τους αρχαιολογικούς χώρους στην Αθήνα και επιτέλους, αν έγινε πιο ορθολογική η σχέση των δύο Υπουργείων, προχωρήστε στην υλοποίηση και κυρίως προχωρήστε στην εκκίνηση των σημαντικών έργων ελάφρυνσης των βαρών της Αθήνας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ.Κασσίμης. Απών. Ο κ.Κορκολόπουλος έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούσμε τον κύριο Υπουργό σε μια ωραιοποιημένη σχηματικά ομιλία του στην οποία επιμελώς απέφυγε να τοποθετηθεί επί της ουσίας. Εγώ, αν μου το επιτρέπει το Σώμα, ειλικρινά, θα ήθελα να του υποδείξω ότι χαρακτηριστικότερο παράδειγμα του μεγέθους της αναποτελεσματικότητας που όλοι επιδείξαμε, αλλά ιδιαίτερα εσείς στα δεκαπέντε χρόνια, είναι η τρύπα δίπλα στο Πολεμικό Μουσείο. Αν είστε υπερήφανος για την τρύπα, περάστε αύριο το πρωΐ να την δείτε!

Δεν σας κρύβω, κύριε Πρόεδρε, ότι αισθάνομαι ότι θα αποδώσω τα συναισθήματα που με διακατέχουν, απ'όλη τη σημερινή συζήτηση, αλλά και από την παρουσία της Κυβερνήσεως με ένα ποίημα. Δεν σας κρύβω ότι σκόπευα να το αφιερώσω μόνο στον κ.Λαλιώτη, τον οποίο όταν πρωτομήσα στην Αίθουσα αυτή τον αποκάλεσα έναν καλλιεπή βολονταριστή, έναν τίτλο που επιβεβαιώνεται μετά από τέσσερα χρόνια σήμερα. Στη σφαίρα του επιθυμητού κινήθηκε πάντα ο κ.Λαλιώτης, αλλά σήμερα του ανήκει ο τίτλος του ανεπαρκέστατου Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ. Είναι ανεπαρκής ο κ.Λαλιώτης. Το είπατε εσείς μόνος σας κύριε Υπουργέ, προηγουμένων. Υπουργός Περιβάλλοντος με ένα καπέλλο, Υπουργός Χωροταξίας με άλλο καπέλλο, Υπουργός Δημοσίων Έργων με άλλο καπέλλο. Συγκρούονται όλα αυτά. Τώρα λίγο πολύ σ'αυτό το θέμα της ενοποίησης φαίνεται –το είπατε και μόνος σας– υπήρχε σύγκρουση των Υπουργείων σας, που χάρη σε εσάς τον τελευταίο χρόνο κάπως απεκατεστάθη η επαφή. Αυτό μας είπατε πριν: ότι για τρία χρόνια δεν λειτουργούσε το Υπουργείο Πολιτισμού με το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ.

'Αρα, ο κ. Λαλιώτης για τρία χρόνια ήταν αφοπλισμένος –αυτό μας είπατε– και μόλις μπήκατε εσείς οπλίστηκε ο κ. Λαλιώτης και γίατο νομίζω ότι πρέπει να αφιερώσω και σε σας το ποίημα που είχα για τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ.

Το ποίημα έχει τον τίτλο "Εξέλιξη", κύριοι Υπουργοί.
"Εξέλιξη"

Κάποτε μπορούσα/ να χαίρομαι/ και να αγαπώ./ Αγωνιούσα/ φάχνοντας μονάχα/ για αλήθειες./ Κάποτε/ δεν κολάκευα κανένα/ και μιλούσα πάντα/ ελεύθερος/ απ'όλους και για όλα./ Κάποτε ανατρίχιαζα στην αφή/ των λουλουδιών/ και σε κάθε κραυγή/ χαράς ή αγωνίας./ Κάποτε με θεωρούσαν/ γι'αυτά/ ανώριμο άνθρωπο.

Τώρα δεν με αγγίζουν/ οι αφές των λουλουδιών/ και δεν ξαγρυπνώ/ γι'αλήθειες./ Δεν με ταράζουν/ τα βογγητά των αδικημένων/ και δεν με πληγώνουν/ οι μοιρές των άλλων./ Κολακεύω φθηνά/ και με άνεση/ και αγωνιώ μόνο/ για το ατομικό μου/ κύτταρο./ Έτσι εύκολα/ χωρίς καλά να το νοιώσω/ έγιναν όλα αυτά./ Έτσι εύκολα/ καθώς φαίνεται/ έπαψα νάμα/ ανώριμος άνθρωπος."

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιθάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι όταν συνάδελφοι αναφέρονται σε ποιήματα, θα πρέπει να αναφέρουν και τον ποιητή, εκτός αν ο κ. Κορκολόπουλος θέλει να πιστέψουμε ότι είναι ο ίδιος ποιητής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Μπορεί να είναι έργο του κ. Κορκολόπουλου!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι αυτός που συνέτρωγε με τον προηγούμενο Υπουργό Πολιτισμού κ. Σηφουνάκη, προ ημερών. Είναι ο κ. Στέφανος Δεληκωστόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Παπαδόπουλος έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά χαίρομαι γιατί ο κύριος Υπουργός, ύστερα από αυτά που είπα στην πρωτολογία μου, ευαισθητοποιήθηκε ιδιαίτερα και αναφέρθηκε στη Δράμα και γενικότερα στο βορειοελλαδίτικο χώρο. Αναφερόμενος δε στη Δράμα, τόνισε ιδιαίτερα ότι είναι έργο του το Φεστιβάλ μικρού μήκους, το οποίο είναι πραγματικά ο ιδρώτας και ο μόχθος ολόκληρου του Βορειοελλαδίτικου και ιδιαίτερα του Δραμανού λαού. Και αυτό το γνωρίζει πολύ καλά ο κύριος Υπουργός. Θα ήταν άδικο να μην επιβραβευθεί τελικά ένα τέτοιο έργο από ολόκληρο το λαό της Δράμας.

Έτσι λοιπόν, έπρεπε η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ να οριστικοποιήσει το Φεστιβάλ μικρού μήκους ταινιών στη Δράμα.

Κύριε Υπουργέ, πέστε μας ειλικρινά τι κονδύλια διαθέσατε όλα αυτά τα χρόνια για τις αρχαιολογικές ανασκαφές στη Δράμα, ή σε όλο το βορειοελλαδίτικο χώρο, γιατί οποιοδήποτε λιθάρι και να βγάλουμε θα έχει τη σφραγίδα της Ελλάδος, την ελληνική γραφή και σε καμιά περίπτωση την σκοπιανή, ή αν θέλετε, των Τούρκων από την Ανατολή. Και σε αυτόν τον τομέα και σε αυτήν την πλευρά έπρεπε να τείνουν οι ενέργειές σας, ιδιαίτερα για το βορειοελλαδίτικο χώρο για να αποδείξουμε σε αυτούς που βρίσκονται από βορρά και από ανατολάς ότι όλοι αυτοί οι χώροι με τον πολιτισμό, ιδιαίτερα τον ελληνικό, είναι ελληνικότατοι χώροι, είναι η Ελλάδα η ίδια, είναι η ζωή μας.

Για τα περιφερειακά θέατρα, κύριε Υπουργέ, που αναφέρθηκατε θέλω να πω τα εξής: 'Όπως γνωρίζετε πολύ καλά ξεκίνησαν επί της "επάρατης" ακόμη Δεξιάς. Αλλά εσείς όταν ήλθατε στην Κυβέρνηση, δύλα αυτά τα χρόνια τα καταργήσατε και τα καταστρέψατε. Και επειδή είδατε το λάθος σας, επανέρχεστε στα περιφερειακά θέατρα. Πείτε μου πού είναι το περιφερειακό θέατρο της Θράκης, το οποίο έγινε επί "επάρατης Δεξιάς", ή αν θέλετε το περιφερειακό θέατρο που είναι στην πόλη των Σερρών, όπου ξεκίνησε σαν περιφερειακό θέατρο Ανατολικής Μακεδονίας και αυτήν τη στιγμή προσπαθείτε πάλι να επανέλθετε σε εκείνα που υπήρχαν πράγματι επί "επάρατης Δεξιάς", επί Νέας Δημοκρατίας; Αλλά και πάλι αμφιβάλλω, αν θα μπορέσετε να τα στηρίξετε, γιατί πραγματικά από τη δική σας πλευρά διορίζετε ανθρώπους ανικάνους, ανθρώπους που διαλύουν τα πάντα, όπως το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος. Αυτά συμβαίνουν στην ιδιαίτερη πατρίδα σας, όπου και εγώ έζησα πολλά χρόνια και βλέπετε αυτήν τη στιγμή ποια είναι η κατάντια αυτού του θεάτρου.'

Να είστε, όμως, σίγουρος, κύριε Υπουργέ, ότι για το λιθαράκι που βάλατε για τη Δράμα, που έχει τόσο φιλόξενο λαό,

αποδώσει τα του Καισαρος των Καισαρι και θα πει ότι πραγματικά και εσείς βοηθήσατε για το φεστιβάλ αυτό ταινιών μικρού μήκους που έγινε στο Νομό Δράμας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Τατούλης έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είπαμε προηγούμενα στους κυρίους Υπουργούς, ότι η επερώτηση έχει στόχο να αναδείξει την προσωπική ευθύνη ενός εκάστου από τους Υπουργούς, που έχουν συνολικά την ευθύνη στο να μην προχωρούν και να μην υλοποιούν ένα πρόγραμμα δράσης τόσο σημαντικό για τη σωτηρία της ιδιας της Αθηνας, αλλα και γενικότερα της Αττικής.

Και θα ήθελα να θυμίσω στους κυρίους Υπουργούς και ιδιαίτερα στον κύριο Υπουργό Πολιτισμού ότι εκείνο που κρίνεται σήμερα είναι η αποτελεσματικότητα στη λειτουργία και στη δράση του Υπουργείου Πολιτισμού.

Κύριε Υπουργέ, ποια είναι η απορροφητικότητα σε όλα τα μέτρα του Υπουργείου Πολιτισμού; Θα ήθελα να σας θυμίσω ότι εκεί που έχετε απορροφητικότητα είναι στον τομέα των μουσείων, όπου προσεγγίσατε τελευταία το 21%. Επίσης, η απορροφητικότητα έρχεται και στο όγδοο μέτρο, στο πολιτιστικό συνεδριακό κέντρο της Θεσσαλονίκης όπου φθάσατε 31%. Στα υπόλοιπα έξι υποπρογράμματα η απορροφητικότητα, κύριε Υπουργέ, είναι μηδενική. Είναι μηδενική η απορροφητικότητα και στο μέτρο ένα για την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων και στο μέτρο δύο για το πολιτιστικό δίκτυο των πόλεων και στο νέο Μουσείο Ακροπόλεως και στο συνεδριακό και πολιτιστικό κέντρο των Αθηνών και στο κτηματολόγιο των αρχαιών μνημείων. Βεβαία ο κύριος Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ δεν θα είναι ικανοποιημένος, γιατί και εκεί έχει μεγάλα προβλήματα. Θα του αναφέρω μόνο το θέμα της απορροφητικότητας και της πορείας του ελληνικού Εθνικού Κτηματολογίου.

Εκεί, λοιπόν, που κρινόσαστε είναι η αποτελεσματικότητά σας. Και είναι δεδομένο, κύριε Υπουργέ, ότι η πολιτική σας για το Μουσείο Ακροπόλεως, έχει δημιουργήσει ένα καινούργιο γεφύρι της Άρτας. Και σας είπα ότι το Μουσείο Ακροπόλεως με την πολιτική που έχετε υιοθετήσει και εγκρίνει σε καμία περίπτωση δεν θα ανεγερθεί, θα μείνει στις καλένδες. Και έχει δικιο ο συνάδελφος του Συνασπισμού κ. Δανέλλης που σας ειπε ότι ένας λόγος που τα Ελγίνεια δεν πρόκειται να επιστραφούν στη χώρα μας είναι το ότι δεν προχωρείτε την ανέγερση του Μουσείου Ακροπόλεως. Για το Μουσείο Ακροπόλεως, κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι δώσατε λάθος στοιχεία, δεν έχετε κάνει καμία πρόταση, για να ενταχθεί και να χρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Αντιθέτως, εκεί αντιμετωπίσατε το πρόβλημα του καινούριου σταθμού του μετρό, όπου περιορίζεται και σημικρύνεται ο χώρος. Και όπως σας λένε οι Έλληνες αρχιτέκτονες είναι πλέον αδύντη η δημιουργία του Μουσείου Ακροπόλεως σ' αυτόν το χώρο.

Στο μεγάλο πρόβλημα του Κεραμεικού, κύριε Υπουργε, θα ήθελα να σας θυμίσω ότι χωρίς να δοθεί καμία άδεια από την Γ' Εφορεία Αρχαιοτήτων, πήγατε και κατασκευάσατε, δώσατε μάλλον άδεια και επιτρέψατε να κατασκευασθεί ο σταθμός του Κεραμεικού. Και τώρα το πρόβλημα είναι ψευτοδίλημμα είναι ψευτοπρόβλημα εάν θα περάσει κάτω από τον Κεραμεικό. Ήδη υπάρχουν καταστροφές, έχει καταστραφεί το Αρχαίο Νεκροταφείο. Έχουμε πτώση πενήντα μέτρων του βορείου τοίχου που οριοθετεί τη βόρεια πλευρά του Νεκροταφείου. Έχουμε χάσει το σπάνιο είδος του ομαδικού νεκροταφείου με τους εκατόν πενήντα νεκρούς του λοιπού του Πελοποννησιακού Πολέμου. Και σε σχέση με την πολιτική της ανάθεσης των μελετών, θα ήθελα να σας ενημερώσω, κύριε Υπουργέ, ότι περίπου οι μελέτες αυτές θα στοιχίσουν ένα δισεκατομμύριο διακόσια εκατομμύρια (1.200.000.000) δραχμές. Εσείς προβλεπτε περίπου εκατό εκατομμύρια (100.000.000) δραχμές. Τα υπόλοιπα χρήματα από πού θα βρεθούν;

Και θα ήθελα να ξεκαθαρίσετε κάτι, ότι ακόμα βρισκόσαστε στο στάδιο της προμελέτης και ήδη έχουμε διανύσει τα 2/3 του χρόνου υλοποίησης του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Αυτή είναι η ευθύνη σας, κύριοι Υπουργοί. Είναι προσωπική

ευθύνη σας, αλλά είναι και συλλογική ευθύνη των Κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Υπουργός Πολιτισμού κ. Βενιζέλος έχει το λόγο για να δευτερολογήσει.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, ορθώς νομίζω αναρωτήθηκε ο κ. Μάνος, αν έχουμε την ίδια αίσθηση του χρόνου. Η αλήθεια είναι πως, όταν κανείς ασκεί κυβερνητικά καθήκοντα, νοιώθει ότι ο χρόνος προχωρά πιο γρήγορα. Ενώ, όταν είναι στην Αντιπολίτευση, νοιώθει ότι ο χρόνος είναι πιο βαρύς και προχωράει πιο αργά.

Παρά όμως τη διαφορά που έχουμε ως προς την αίσθηση του χρόνου, πρέπει να συγχαρά τον κ. Μάνο για την επίδειξη πολιτικής δεξιοτεχνίας, που έκανε με την τοποθέτησή του ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας. Γιατί ουσιαστικά όλες οι παραπρήσεις του, οι οποίες φαίνονται αποσπασματικές, έχουν έναν κοινό ιστό, έναν κοινό παρανομαστή. Πρόκειται για μια έμμεση, αλλά -οφείλω να παραδεχτώ- εύστοχη κριτική κατά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κατά του Δήμου Αθηναίων, κατά της ανεπάρκειας της πολιτικής του κ. Αθραμπόπουλου στο Δήμο Αθηναίων, που είναι άλλωστε ένας από τους νέους προσφιλείς στόχους του πολιτικού λόγου του κ. Μάνου, ο οποίος είναι πάντοτε δηκτικός και εκεί όπου θέλει, καίριος. Άρα λοιπόν οφείλω να τον συγχαρώ για τη δεξιοτεχνία του αυτήν. Γιατί την ευθύνη για το χώρο του Δήμου Αθηναίων, την ευθύνη για τη σύνθεση μιας πολιτικής, για την ανάληψη μεγάλων πρωτοβουλιών, την έχει φυσικά ο Δήμος Αθηναίων. Και όταν ο δήμος δεν επιλαμβάνεται, η Κυβέρνηση αναγκάζεται να παρέμβει, καλύπτοντας και το κενό που αφήνει η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Χαίρομαι όμως γιατί ο κ. Μάνος δήλωσε ότι, κατά το ένα τουλάχιστον τμήμα της προσωπικότητάς του, είναι οπαδός του πολιτικού λόγου του Πρωθυπουργού του κ. Σημίτη, έστω και αν κατά το άλλο τμήμα της προσωπικότητάς του, αναιρεί τη θέση του αυτήν.

Ο διχασμός, άλλωστε, της πολιτικής προσωπικότητας της Νέας Δημοκρατίας είναι ένα φαινόμενο, το οποίο παρακολουθούμε, παρά το ότι είχαμε ελτίσει όλοι πως μετά την εκλογή του κ. Καραμανλή στη θέση του Προέδρου του Κόμματος θα υπήρχε μια διαδικασία ομογενοποίησης και ενοποίησης του πολιτικού λόγου.

Με το σύντομο αυτόν πρόλογο, έρχομαι ξανά στα θέματα.

Κατ' αρχήν, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι το Ζάππειο Μέγαρο ως κληροδότημα, συμπεριλαμβανομένου και του Αρδηττού, βρίσκεται υπό την αποκλειστική, κατά το άρθρο 109 του Συντάγματος, διαχειριση της Επιτροπής Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων η οποία, ως ίδρυμα, εποπτεύεται απλώς από το Υπουργείο Οικονομικών, χωρίς να μπορεί να παρέμβει στις διαδικασίες της Επιτροπής Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων, ούτε το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ούτε το Υπουργείο Πολιτισμού.

Επίσης, θα ξέρει φαντάζομαι ο κ. Μάνος ότι το κτίριο της οδού Λένορμαν, οι καπναποθήκες στις οποίες αναφέρθηκε, έχουν παραχωρηθεί στη Βουλή των Ελλήνων και στεγάζονται εκεί διάφορες συμπληρωματικές υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης της Βουλής. Άρα, επίσης και εκεί, το Υπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων δεν έχουν ανάμεικη.

Ως προς το μετρό Θεσσαλονίκης, δεν ξέρω αν θα θελήσει να απαντήσει ο κ. Λαλιώτης. Εγώ πάντως, οφείλω να θυμηθώ ότι η Κυβέρνηση μας παρέλαβε μία υπόσχεση από την τότε διοίκηση του Δήμου Θεσσαλονίκης, μία χάραξη η οποία εγκλωβίζει εν πολλοίσι το σχεδιασμό και μία υπόσχεση, ότι από τα έσοδα του Ραδιοφωνικού Σταθμού του Δήμου Θεσσαλονίκης FM 100 θα χρηματοδοτηθεί το έργο του μετροπολιτικού σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης. Αυτά ήταν εκείνα που παραλάβαμε ως σχεδιασμό.

Και πρέπει να σας πω ότι συγγενή ελαττώματα, στην ίδια τη γέννεση της ιδέας, ταλαιπωρούν πάρα πολύ τις διαδικασίες τις νομικές και τις διοικητικές ενός έργου. Γιατί τα προβλήματα των μεγάλων έργων είναι, στο συντριπτικό τους μέρος,

προβλήματα νομικά και όχι προβλήματα τεχνικά.

Έρχομαι τώρα στα ζητήματα στα οποία επανήλθαν οι συνάδελφοι με τις δευτερολογίες τους.

Κατ' αρχήν, όσον αφορά το Μουσείο της Ακρόπολης –επαναλαμβάνω για πολλοστή φορά μετά λόγου γνώσεως– ότι είναι ένα έργο το οποίο για πρώτη φορά έχει επιταχυνθεί, το οποίο τώρα έχει συγκεκριμένους ρυθμούς εξέλιξης. Και αν δεν έχουμε κάποιο απρόσιτο γεγονός, θέλω να ελπίζω ότι σε έξι περίπου μήνες θα είμαστε σε θέση να κάνουμε τη δημοπράτηση για την εγκατάσταση αναδόχων. Δεν θέλω δε να αναφερθώ σε λεπτομέρειες γιατί, για το θέμα αυτό, βρίσκομαι σε συνεχή συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, αλλά βέβαια και με το Ίδρυμα "Μελίνα Μερκούρη", με τον κ. Ντασάνην προσωπικά, ο οποίος χειρίζεται την επαφή με τους Ιταλούς αρχιτέκτονες. Έχουν εκδοθεί τα ρυμοτομικά διατάγματα. Αναμένουμε τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Γιατί φυσικά, όλοι οι περίοικοι προσφεύγουν αμέσως στο ανώτατο διοικητικό δικαστήριο. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι τα διατάγματα έχουν πολύ ασφαλή νομική βάση. Ασφαλή δε νομική βάση έχουν και οι απαλλοτρώσεις, οι οποίες έχουν κηρυχθεί, οι οποίες είναι απολύτως αναγκαίες για το έργο.

Ο δε οργανισμός ανέγερσης του νέου μουσείου της Ακρόπολης, που έχει μια υψηλής ποιότητας και ευρείας αποδοχής διοίκηση, έχει διαμορφώσει όλη την υποδομή για την ταχεία εξέλιξη του έργου, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της μελέτης, που είναι μια πρωθημένη αρχιτεκτονική προμελέτη, δηλαδή το έργο μπορεί στη συνέχεια να δημοπρατηθεί με το σύστημα της μελέτης κατασκευής, χωρίς να απαιτηθεί συμπληρωματική μελέτη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Το αποφεύγει ο κ. Λαλιώτης αυτό το σύστημα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Μα, εδώ μιλάμε για πρωθημένη αρχιτεκτονική προμελέτη, η οποία προσδιορίζει τη μορφή του κτηρίου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν υπάρχει τέτοιος όρος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Με συγχωρείτε. Υπάρχει μια μελέτη, η οποία μπορεί να τροφοδοτήσει τα τεύχη δημοπράτησης. Το σύστημα αυτό, θέλω να πιστεύω ότι θα έχει τη δική σας αποδοχή, διότι βλέπω ότι ενδιαφέρεστε πάρα πολύ για την ταχεία πρόοδο του έργου.

Δεν δέχομαι όμως ούτε από εσάς, κύριε Τατούλη, ούτε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Συνασπισμού, το κατά τη γνώμη μου ακατανόητο επιχείρημα, το οποίο ελπίζω να ανακληθεί, ότι ο λόγος για τον οποίο δεν επιστρέφονται τα Μάρμαρα του Παρθενώνα από τη βρετανική κυβέρνηση είναι η έλλειψη μουσείου της Ακρόπολης. Αυτό είναι ένα τραγικό επιχείρημα, που ούτε σοβαροί βρετανοί δεν αναπτύσσουν και είναι πραγματικά παράδειξη ότι μου επιτρέψετε να πω– να ακούγεται, έστω και καθ' υποφοράν, το επιχείρημα αυτό στη Βουλή των Ελλήνων.

Δεν έγινε η αρπαγή των Μαρμάρων του Παρθενώνα από το Λόρδο Έλγιν επειδή η Αθήνα δεν είχε μουσείο. Αυτά είναι επιχειρήματα ευτελή, τα οποία υπονομεύουν την κοινή εθνική προσπάθεια για την επιστροφή των μαρμάρων.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ: Αφήστε το αυτό, είναι άλλη υπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, κύριε Τατούλη.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Και όταν πιέζεται πανταχόθεν η βρετανική κυβέρνηση, η οποία επέστρεψε ήδη ως πλήρες μέλος της Ουνέσκο, όταν στις διμερείς συναντήσεις μου με το Βρετανό ομόλογό μου δεν υπάρχουν επιχειρήματα για να μου αντιταχθούν, είναι τραγικό να έρχονται Βουλευτές στο ελληνικό Κοινοβούλιο και έστω εμμέσως να αναπτύσσουν το επιχείρημα αυτό. Περιμένω ανάκληση αυτού του επιχειρήματος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, κύριε Συνάδελφε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Ως

προς την ανώνυμη εταιρεία, χαίρομαι διότι αναγνωρίζετε όλοι σας και κυρίως η κ. Παπαδημητρίου, η πρώτη υπογράφουσα την επερώτηση, ότι η συγκρότηση της ανώνυμης εταιρείας, η ίδρυσή της, η δημοσίευση του καταστατικού της, είναι ένα πολύ μεγάλο βήμα, διότι επαναλαμβάνω, στο καταστατικό αυτό περιλαμβάνεται ως διάταξη του και το πλήρες πρόγραμμα έργων που αναλαμβάνει η εταιρεία. Η δε ενεργοποίηση της εταιρείας αυτής είναι μία χειροπιαστή απόδειξη της καλής και αποτελεσματικής συνεργασίας των δύο Υπουργείων. Όχι των δύο Υπουργών, το επαναλαμβάνω, όχι των πολιτικών ηγεσιών, αλλά των δύο υπηρεσιών που έχουν αγγυλώσεις, που έχουν διαφορετικές νοοτροπίες και δημιουργείται φυσικά πάντοτε πρόβλημα, όταν πρόκειται να συνεργασθούν υπηρεσίες διαφετικών αντιλήψεων.

Είναι μία πολιτική πρωτοβουλία που πήραμε ο κ. Λαλιώτης και εγώ, η οποία έπρεπε να αναληφθεί, αλλά δεν είχε αναληφθεί προηγουμένων και κυρίως επί των ημερών της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, η οποία αναφέρεται σε υποβολή προγραμμάτων στο Ταμείο Συνοχής για την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων, παραδεχόμενη ότι επρόκειτο για αποσπασματικές και σημειακές παρεμβάσεις σε πέντε νεότερα κτίρια και δύο μεταβυζαντινά, χωρίς να υπάρχει ούτε σχεδιασμός ούτε μελέτη ούτε τίποτα.

Αν είναι ποτέ δυνατόν να μιλάει κανείς για τόσο μεγαλεπίβολα έργα, παραδεχόμενος ότι δεν υπάρχει κανένας συστηματικός σχεδιασμός.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Τι είναι αυτά που λέτε;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Ξέρετε κάτι: Οι αποσπασματικές παρεμβάσεις είναι αυτές που τελικά υπονομεύουν τη συστηματικότητα και τη σοβαρότητα του έργου και αντί να επιταχύνουν τις εξελίξεις, ουσιαστικά τις επιβραδύνουν, διότι προκαλούν επιπτώσεις και παρενέργειες, λόγω της προχειρότητας.

Θα αναφερθώ τώρα στα ζητήματα που έθεσε και πάλι ο συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος. Προφανώς, έχει κάποια σύγχυση σε σχέση με τα περιφερειακά θέατρα. Ίσως θυμάται το "άρμα Θεσπιδος", το οποίο είχε αναπτύξει δραστηριότητα στην περίοδο της δικτατορίας. Ελπίζω όλοι στην Αίθουσα αυτή να θυμούνται ότι ο θεσμός των δημοτικών περιφερειακών θεάτρων είναι ένας θεσμός που οφείλει την ύπαρξή του στη Μελίνα Μερκούρη. Το ΠΑΣΟΚ είναι αυτό το οποίο έχει προστατεύσει, θα έλεγα και έχει τροφοδοτήσει το θεσμό αυτό. Τον τελευταίο χρόνο δε, που εγώ ασκώ τα καθήκοντά μου και γνωρίζω έχοντας προσωπική εμπειρία, είχαμε την ίδρυση τριών νέων δημοτικών περιφερειακών θεάτρων στην Κοζάνη, στην Κέρκυρα και στην Καβάλα, δηλαδή σε πόλη διπλανή με την περιφέρεια του κ. Παπαδόπουλου. Έχουμε δεκαπέντε δημοτικά περιφερειακά θέατρα.

Για μένα είναι ακατανόητες οι αναφορές, ιδίως στο Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Σερρών, δηλαδή σε μία περιοχή επίσης γειτονική με την εκλογική περιφέρεια του κ. Παπαδόπουλου, όπου ο δήμαρχος είναι μέλος του κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης –και καλά κάνει– καλλιτεχνικός διευθυντής δε, είναι ο κ. Σίσκος, ένας θητοποιός αξιέπαινος, ταλαντούχος, ο οποίος ποτέ δεν έκρυψε επίσης την πολιτική σχέση του με το Κόμμα της Νέας Δημοκρατίας.

Απορώ γιατί αυτή η επικριτική διάθεση για το ζήτημα αυτό. Και έρχομαι τώρα στην αναφορά που έκανε ο κ. Τατούλης στο δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Ο ρυθμός απορρόφησης, κύριε Τατούλη, των κονδυλίων του δευτέρου Κοινοτικού Πλαίσιου Στήριξης ανέρχεται στο 25% για το 1997, που είναι ουσιαστικά η δεύτερη χρονιά εφαρμογής του προγράμματος. Διότι το πρόγραμμα αυτό πρέπει να κρίνεται με ειδικά κριτήρια, γιατί όπως σας είπα έχει υστέρηση δύο και πλέον ετών σε σχέση με τα άλλα προγράμματα. Διότι το πρόγραμμα αυτό εγκρίθηκε το Δεκέμβριο του 1995 και άρα το 1996 ήταν ο πρώτος χρόνος εφαρμογής του. Μιλάω για το πρόγραμμα "Τουρισμός – Πολιτισμός", κύριε Αγγουράκη, και όχι για το πρόγραμμα "Περιβάλλοντος" διότι το έργο στο οποίο αναφέρθηκα, –το επώνυμο μέτρο της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων για το οποίο υπάρχει προϋπολογισμός

12,3 δισεκατομμυρίων – είναι εντεταγμένο στο υποπρόγραμμα "Πολιτισμός" του προγράμματος "Τουρισμός – Πολιτισμός". Άρα, όλη η επιχειρηματολογία σας στο θέμα αυτό είχε θεμελιωθεί σε εσφαλμένη προϋπόθεση. Συνελόντι ειπείν για να δώσω το λόγο στον κ. Λαλιώτη:

Δεν έχω κατανοήσει για ποιο λόγο πήρατε την πρωτοβουλία να ασκήσετε το οξύ μέσο του κοινοβουλευτικού ελέγχου που λέγεται επερώτηση στην προκειμένη περίπτωση. Εάν νομίζετε ότι η Κυβέρνηση βρέθηκε σε δύσκολη θέση, πρέπει να σας πω ότι δεν μοιράζομαι καθόλου την εντύπωση αυτή. Ήταν όμως χρήσιμη συζήτηση, γιατί για πρώτη φορά νομίζω ότι και σεις έχετε κατανοήσει ορισμένες βασικές αρχές που διέπουν το πρόγραμμα μας σε σχέση με την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων. Και από την άποψη, αυτή οι παρατηρήσεις σας είναι καλοδεχούμενες στο μέτρο που εντάσσονται σε αυτόν τον υπεύθυνο και συνολικό σχεδιασμό. Υπό την έννοια αυτή ειλικρινά σας ευχαριστώ για τη συμβολή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Υπουργός Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. κ. Λαλιώτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιθάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς δεν παρακολούθησα από την αρχή τη συζήτηση. Πιστεύω, όμως, ότι δεν μπορεί κανείς παρά να συμφωνήσει με τη διαπίστωση που έκανε στο τέλος της ομιλίας του ο συνάδελφος κ. Βενιζέλος ότι ανεξάρτητα με τα επιχειρήματα του κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης που κατέθεσε την επερώτηση, κάθε συζήτηση στη Βουλή είναι γόνιμη έστω και αν υπάρχει αντιπαράθεση. Γιατί μπορεί κανείς να θεωρήσει ότι μέσα από αυτήν τη συζήτηση πάντα μπορεί να υπάρχει ένας κοινός τόπος ανάμεσα στην Κυβέρνηση, που σχεδιάζει, παρεμβαίνει και υλοποιεί και στην Αντιπολίτευση τη μείζονα αλλά και στα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης που κρίνουν και ελέγχουν.

Η επερώτηση των συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας επικεντρώνει την κριτική της και αναφέρεται αποκλειστικά, τουλάχιστον στο γραπτό κείμενο που έχει κατατεθεί, στην ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας. Είναι αλήθεια ότι η Αθήνα ήταν και μπορεί να ξαναγίνει ένα σπάνιο πολιτισμικό και οικολογικό απόθεμα για την Ελλάδα, για την Ευρώπη και για τον κόσμο. Ο πολιτιστικός χώρος της Αθήνας, που τον συνθέτουν οι αρχαιολογικοί της χώροι, τα βυζαντινά μνημεία, τα νεοκλασικά κτίρια και τα νεότερα μνημεία, μαζί με τη φύση και το τοπίο της Αττικής, αποτελούν μία μοναδική κληρονομιά, έναν ανεξάντλητο πλούτο για την οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη της Αττικής αλλά και για την ανάδειξη, όχι μόνο της Αττικής, αλλά όλης της Ελλάδας.

Θεωρώ ότι είμαστε όλοι υποχρεωμένοι να δημιουργήσουμε προϋποθέσεις και δυνατότητες και να χαράξουμε μεγάλους ορίζοντες για μία σύγχρονη Αθήνα, μία πόλη με ξεχωριστή ταυτότητα και φυσιognωμία, μία ανθρώπινη πόλη που δεν έχει μόνο παρελθόν, αλλά έχει και παρόν και μέλλον.

Πιστεύω ότι η Αθήνα μπορεί να έχει υποστεί τις προηγούμενες δεκαετίες καταστροφές και αλλοιώσεις μέσα από την αλόγιστη ανάπτυξη της, τίποτα, όμως, δεν έχει χαθεί οριστικά και πολλά μπορεί και πρέπει να κινηθούν. Αν πιστέψουμε όλοι μας σε αυτήν την υπόθεση, ένα μεγάλο όραμα μπορεί να γίνει πραγματικότητα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Μας διαβάζετε αυτά που κατέθεσε ο κ. Βενιζέλος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιθάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Εσείς μας διαβάσατε ποιήματα και δεν μας είπατε και ποιος είναι ο ποιητής.

Εγώ δεν σας διέκοψα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Κορκολόπουλε, σας παρακαλώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ο κύριος Υπουργός διαβάζει. Δεν μιλά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιθάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Κορκολόπουλε, αυτό το κείμενο με εκφράζει. Συμπεριλαμβάνεται στον απολογισμό έργων παρεμβάσεων και θεσμικών ρυθμίσεων που έχει κάνει

το Υπουργείο Περιθάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων από το 1994 μέχρι το 1997. Φέρει την υπογραφή μου. Είναι και ο προγραμματισμός έργων και παρεμβάσεων και θεσμικών ρυθμίσεων από το 1997 έως το 2000. Αυτό έχω μπροστά μου και αναπτύσσω τους συλλογισμούς μου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ο κύριος Υπουργός διαβάζει αυτό που κατέθεσε ο κ. Βενιζέλος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιθάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Θα καταθέσω για τα Πρακτικά το ολοκληρωμένο κείμενο του απολογισμού του ΥΠΕΧΩΔΕ για την περίοδο 1994-97.

(Στο σημείο αυτό κύριος Υπουργός καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερόμενά έγγραφα τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Πιστεύω ότι η υπόθεση της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων έχει ζεκινήσει εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Συμβολή σε αυτήν την υπόθεση έχουν άνθρωποι της επιστήμης και της τέχνης και άνθρωποι από το χώρο της πολιτικής. Για πρώτη φορά παρουσιάσθηκε οργανωμένα με το ρυθμιστικό σχέδιο της Αθήνας, με το ν.1515/85, που έφερε τη σφραγίδα του αείμνηστου Αντώνη Τρίτση. Αμέσως μετά ενσωματώθηκε σε όλα τα προγράμματα του Υπουργείου Πολιτισμού.

Εγώ δεν θέλω να μηδενίζω προσπάθειες που έγιναν και επί των ημερών της Νέας Δημοκρατίας. Η μεγάλη παρέμβαση για την Πλάκα έγινε από τον Αντώνη Τρίτση και τη Μελίνα Μερκούρη. Είχε ζεκινήσει από το Στέφανο Μάνο και συνεχίστηκε μετά το 1989-1990 από το Στέφανο Μάνο. Νομίζω ότι αυτό που έχει γίνει σήμερα στην Πλάκα δείχνει ότι αυτές οι πολιτικές πρέπει να έχουν μια διαχρονική ισχύ και συνέχεια. Αυτό είναι κατά τη γνώμη μου το συμπέρασμα απ' αυτήν τη συζήτηση. Κατέθεσα αυτόν τον απολογισμό δράσης ως άφειλα ως Υπουργός και ως Υπουργείο, για το τι έγινε από το 1994 μέχρι σήμερα.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Αυτή η υποχρέωση πρέπει να είναι επήσια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Αν δεν διακόπτατε, θα ήταν καλύτερα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, γιατί είσθε τόσο εριστικός; Δεν ενοχλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιθάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Αυτό είναι για το συγκεκριμένο. Έργο της ενοποίησης. Καταθέτω αυτόν τον απολογισμό για το συγκεκριμένο έργο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Με συγχωρείτε, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Κορκολόπουλε, δεν είσθε χθεσινός συνάδελφος. Είναι η ώρα του κυρίου Υπουργού. Ο κύριος Υπουργός σας σεβάσθηκε όλους και σας άκουσε. Αν θέλετε να προσθέσετε κάτι, υπάρχει ο Κοινοβουλευτικός σας Εκπρόσωπος ο οποίος θα απαντήσει στον κύριο Υπουργό. Δεν είναι ανάγκη να διακόπτετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιθάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, είναι συνήθεια του κ. Κορκολόπουλου να διακόπτει. Εγώ του δίνω το δικαίωμα, αρκεί να μη διακόπτει. Απλώς θέλω να ακούγεται. Αν θέλει, μπορεί να πάρει το λόγο και να έχουμε αντιπάθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Δεν μπορεί να πάρει το λόγο. Αν του δίνετε το δικαίωμα να σας διακόπτει, δημιουργεί σε μας πρόβλημα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιθάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Άρα, θα πρέπει κατά κάποιο τρόπο να μη φωνασκεί.

Από τα Πρακτικά είδα τον ισχυρισμό ότι αυτό το πρόγραμμα της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων έχει μείωση στον προϋπολογισμό του. Ξέρετε ότι ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα εκατόν πενήντα δισεκατομμύρια (150.000.000.000) δραχμές ώστε να μπορέσει να πει κανείς ότι έχει αρχή, μέση και τέλος αυτό το μεγάλο έργο.

Είναι σαφές ότι αυτά τα μεγάλα έργα έχουν χωρισθεί σε

τρεις φάσεις. Κάθε φάση έχει και τον προϋπολογισμό της και το χρονοδιάγραμμά της.

Δεν μπορούν να ανοιχτούν όλα τα μέτωπα σε αυτήν την κρίσιμη περιοχή, δότι πρέπει να διατηρηθούν οι λειτουργίες και οι κοινωνικές και οι οικονομικές. Άρα, θα πρέπει να συνδυαστούν αυτές οι παρεμβάσεις και τα έργα, έτσι ώστε να μην υπάρχει αναστάτωση στη συγκεκριμένη περιοχή.

Η πρώτη φάση προϋπολογισμού: σαράντα δισεκατομμύρια (40.000.000.000) δραχμές, χρονικό ορίζοντα μέχρι το 2000. Από το 2000 μέχρι το 2004 εξήντα δισεκατομμύρια (60.000.000.000) και αμέσως μετά τα πενήντα δισεκατομμύρια (50.000.000.000). Έτσι συγκεντρώνεται ο συνολικός προϋπολογισμός των εκατόν πενήντα δισεκατομμυρίων (150.000.000.000) δραχμών.

Για την πρώτη φάση είχαμε πει ότι καταθέτει είκοσι δισεκατομμύρια (20.000.000.000) το Υπουργείο Περιβάλλοντος και είκοσι δισεκατομμύρια (20.000.000.000) το Υπουργείο Πολιτισμού. Αρθρώνοντας αυτά τα ποσά, με αναφορές σε συγκεκριμένους πόρους, είτε είναι κοινοτικοί είτε είναι εθνικοί, νομίζω ότι ο Υπουργός Πολιτισμού περιέγραψε για τη ροή των πόρων είτε συνδυαστικά τις αναφορές των πόρων, των έργων και των μελετών του Υπουργείου Πολιτισμού.

Εγώ θεωρώ χρέος μου να κάνω ειδικές αναφορές για τα έργα, τις παρεμβάσεις, την εξέλιξη και για τους πόρους του Υπουργείου Περιβάλλοντος, σύμφωνα με το συνολικό πρόγραμμα το οποίο είναι ένα κοινό πρόγραμμα. Οι πόροι που διαθέτει το Υπουργείο Περιβάλλοντος για τα έργα της πρώτης φάσης, δηλαδή για τη χρονική περίοδο 1994–1999 και ορισμένα από τη δεύτερη χρονική περίοδο, 2000–2003, είναι πενήντα δισεκατομμύρια (50.000.000.000). Αυτά τα πενήντα δισεκατομμύρια (50.000.000.000) είναι πόροι που καλύπτουν τη χρηματοδότηση, έργων αναπλάσεων και υποδομών, έργων διαμόρφωσης ελεύθερων χώρων και πεζοδρομήσεων, έργων ειδικών οδικών παρεμβάσεων και έργων αποκαταστάσης διατηρητέων κτιρίων και αισθητικής αναβάθμισης.

Τα έργα τα οποία σήμερα είναι ενταγμένα στον προγραμματισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων έχουν ως εξής:

Τα έργα που ολοκληρώθηκαν έχουν προϋπολογισμό τέσσερα δισεκατομμύρια επτακόσια εκατομμύρια (4.700.000.000). Τα έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη, δηλαδή κατασκευάζονται και διαμορφώνονται τώρα, έχουν προϋπολογισμό πέντε δισεκατομμύρια διακόσια εκατομμύρια (5.200.000.000). Τα έργα που έχουν δημοπρατηθεί και βρίσκονται στη διαδικασία ανάθεσης, έχουν προϋπολογισμό έξι δισεκατομμύρια πεντακόσια εκατομμύρια (6.500.000.000). Έτσι μιλάμε περίπου για ένα ποσό δεκαεξή με δεκαεπτά δισεκατομμύρια για έργα που ολοκληρώθηκαν, για έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη και για έργα τα οποία βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης ή της δημοπράτησης.

Υπάρχουν τώρα και μία σειρά από άλλα έργα τα οποία αναφέρονται με λεπτομέρεια –δεν μπορώ να τα αναφέρω αυτήν τη στιγμή– σε ορισμένες παρεμβάσεις, που βρίσκονται στο στάδιο των μελετών, που πρέπει να ολοκληρωθούν για να δημοπρατηθούν. Ο συνολικός προϋπολογισμός αυτών των έργων που βρίσκονται στο στάδιο της μελέτης είναι περίπου είκοσι εννέα δισεκατομμύρια (29.000.000.000). Αυτά είναι και είναι αρθρωμένα και έχουν περιγραφεί στον απολογισμό, τον οποίο κατέθεσα.

Κύριοι συνάδελφοι, εκτός όμως από αυτά τα έργα, υπάρχουν και μία σειρά από θεσμικές παρεμβάσεις, προεδρικά διατάγματα που καθορίζουν τις χρήσεις γης, τους όρους και τις προϋποθέσεις δόμησης, που είναι πάρα πολύ σημαντικά πλαίσια μέσα στα οποία αναπτύσσονται αυτές οι παρεμβάσεις και τα έργα για την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων.

Είναι αλήθεια και το ομοιογώ ότι η συγκρότηση της ανώνυμης εταιρείας για την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων καθυστέρησε. Όμως δεν καθυστέρησε επειδή έλειπε η δική μου βούληση, την οποία την έρετε αλλά υπήρχαν ορισμένες εγγενείς δυσκολίες στο διοικητικό μηχανισμό των Υπουργείων, θα έλεγα περισσότερο του Υπουργείου Πολιτι-

σμού, για να είμαι δίκαιος. Έχει πολύ μεγάλη σημασία όμως ότι αυτήν τη στιγμή αυτή η ανώνυμη εταιρεία, που είναι ο φορέας διαχείρισης, είναι μία πραγματικότητα. Αυτό είναι πολύ σημαντικό βήμα και ένα κεκτημένο.

Νομίζω ότι και σεις όταν είχατε πάρει την πρωτοβουλία να συγκροτήσετε ανώνυμες εταιρείες ξέρατε ποιές ήταν οι αντιθέσεις, οι συγκρούσεις και οι αρνήσεις του διοικητικού μηχανισμού των Υπουργείων. Περί αυτού πρόκειται και δεν πρόκειται περί του ότι ήρθε ένας Υπουργός άλλαξε τη θέση του άλλου στο Υπουργείο Πολιτισμού. Δεν είναι έτσι.

Θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό το ότι σήμερα υπάρχει αυτή η εταιρεία. Θα ενσωματωθεί σε αυτήν όλος ο προγραμματισμός των Υπουργείων, θα δοθούν όλοι οι πόροι για να είναι ενιαίος ο φορέας διαχείρισης του έργου. Και βεβαίως, θα είναι κάτω από την εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού και του Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Κύριοι συνάδελφοι, μίλησα προηγουμένως για τα λεγόμενα προεδρικά διατάγματα που δημιουργούν το θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο μπορεί να κινηθεί και μπορεί να αναπτυχθεί όλη αυτή η μεγάλη παρέμβαση στο λεγόμενο ιστορικό κέντρο. Γιατί πέρα από τον οριοθετημένο χώρο της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων, υπάρχουν και άλλοι πόλοι στην ευρύτερη περιοχή του ιστορικού κέντρου που και αυτούς θα πρέπει να τους δούμε με ιδιαίτερη προσοχή.

Παράδειγμα, τα Εξάρχεια. Έχει πολύ μεγάλη σημασία να αναδειχθούν και τα Εξάρχεια ως ένας πόλος συμπληρωματικός στην ενοποίηση, γιατί πρέπει να αναδειχθεί και η ταυτότητα της γεινοτιάς αυτής και ο χαρακτήρας της.

Εδώ θα ήθελα, κύριοι συνάδελφοι, να πω το εξής για το εμπορικό τρίγωνο, για μια περιοχή περίπου τετρακοσίων στρεμμάτων που απέχει ελάχιστα μέτρα, τριακόσια–τετρακόσια μέτρα από την Ακρόπολη. Ο κ. Μάνος το έρει και όλοι το έρετε ότι αυτή η περιοχή είχε χρήσεις γης που κατά τη γνώμη μου και κατά τη γνώμη σας ενδεχομένως δεν ήταν συμβατές με αυτό που λέγεται "ιστορικό κέντρο" και περιοχή ενοποίησης αρχαιολογικών χώρων και πολύ περισσότερο είχε ένα καθεστώς πολεοδομικό, το οποίο είναι απαράδεκτο και ως προς τα ύψη και ως προς τους συντελεστές δόμησης.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Έτοιμη τη βρήκατε τη δουλειά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κυρία Παπαδημητρίου, εγώ δεν βάζω διαχωριστική γραμμή αν βρήκα ή δεν βρήκα έτοιμη δουλειά. Το τι βρήκα μπορούμε να το συζητήσουμε μια άλλη στιγμή.

Εν πάσῃ περιπτώσει, εγώ θέλω να πω ότι και ο κ. Μάνος –το έχω πει και άλλες φορές, το λέω και σήμερα– είναι από τους λίγους Υπουργούς Περιβάλλοντος που μείωσαν συντελεστές με όποιο τίμημα. Και βεβαίως το τίμημα δεν είχε σχέση με τη βούλησή του, είχε σχέση με την αντοχή της παράταξης που εξέφραζε την εποχή εκείνη, αν δεν κάνω λάθος το 1980.

Εγώ θεωρησα και θεωρώ ότι αυτή η γραμμή είναι σωστή και σ' αυτό έπρεπε να κινηθούμε. Εγώ κινηθήκα σ' αυτήν τη γραμμή της μείωσης των συντελεστών δόμησης. Για το εμπορικό τρίγωνο υπήρχε ένας από τους μεγαλύτερους συντελεστές δόμησης 5,4 και μειώθηκε περίπου στο 4.

Υπάρχουν και άλλες παρεμβάσεις πολύ σημαντικές. Αναφέρω μια απ' αυτές: Η μείωση του ύψους από τριάντα δύο μέτρα στα είκοσι ένα μέτρα. Είναι απαράδεκτο, τριακόσια μέτρα από την Ακρόπολη να έχουμε τριάντα δύο μέτρα κτίρια.

(Στο σημείο αυτό, την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Στην περιοχή του Ψυρρή το ίδιο. Μειώσαμε δραστικά και τους συντελεστές και τα ύψη και βεβαίως ξεκαθαρίσαμε και τις χρήσεις γης. Το ίδιο στο Μεταξουργείο, το ίδιο στα Εξάρχεια. Πιστεύω ότι έχουν γίνει πάρα πολλά βήματα που δεν αφορούν μόνο την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων, αλλά αφορούν την ψυχή, την καρδιά της πόλης, τον πυρήνα της πόλης, δηλαδή το ιστορικό της κέντρο.

Νομίζω ότι η κριτική σας ότι δεν γίνεται τίποτε ή ότι γίνονται ορισμένες σημειακές παρεμβάσεις δεν είναι σωστή. Είναι

κριτική που δεν αναγνωρίζει μια προσπάθεια θετική και δημιουργική, που υπάρχουν απ' αυτή την προσπάθεια αποτυπώματα και ίχνη στη συγκεκριμένη περιοχή. Πιστεύω ότι μπορούμε να σας πληροφορήσουμε πιο αναλυτικά όχι μόνο μέσα απ' αυτόν τον απολογισμό που κατέθεσα, αλλά να πάμε να δούμε τι έχει γίνει.

(Στο σημείο αυτό, κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Παρακαλώ, τελειώνετε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Δεν συμφωνώ μαζί σας ότι οι παρεμβάσεις που έχουν γίνει στου Ψυρρή ή στα Εξάρχεια, δεν είναι καλής ποιότητας.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ: Κακόγουστες και ανιστόρητες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Ισως να τις μπερδεύετε με ορισμένες παρεμβάσεις που κάνει ο Δήμος της Αθήνας. Αυτές που έχει κάνει το ΥΠΕΧΩΔΕ ούτε ανιστόρητες ούτε κακόγουστες είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Τατούλη, μη διακόπτετε.

Και σεις, κύριε Υπουργέ, παρακαλώ συντομεύετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ναι, αλλά είχατε επτά λεπτά, σας δώσαμε δέκα. Ο χρόνος είναι περιορισμένος, δεν είναι στρογγυλό τραπέζι. Μακάρι να υπήρχε στρογγυλό τραπέζι, να καθόμαστε να συζητάμε απεριορίστως. Είχατε επτάμισι λεπτά, πήγατε στα δεκαεπτάμισι. Ο χρόνος της επερώτησης είναι συγκεκριμένος. Τι θέλετε; Να σας δώσω είκοσι; Να σας δώσω. Άλλα κάποια στιγμή πρέπει να τελειώνετε στα είκοσι λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Δεν χρειάζονται ούτε καν είκοσι λεπτά.

Ο κ. Κορκολόπουλος το έχει πει πολλές φορές, αλλά σήμερα θα του απαντήσω. Για μια μεγάλη χρονική περίοδο με χαρακτήριζε ως βιολονταριστή, όπως είπε. Τώρα, έχει αλλάξει το τροπάριο και μιλάει για ανεπαρκή Υπουργό.

Κύριε Κορκολόπουλος, ο κάθε Υπουργός και ο κάθε πολιτικός άνδρας κρίνεται και από τα οράματά του και από τις ιδέες του και από τα έργα και από τις ημέρες του και πρέπει να ξέρετε ότι οι κρίνοντες κρίνονται. Δεν είστε στο απυρόβλητο. Εγώ πιστεύω ότι μπορώ να σας απαντήσω όχι με λόγια, αλλά με έργα και με δημιουργική προσπάθεια και στον τομέα των δημοσίων έργων και στον τομέα του περιβάλλοντος.

Ο κ. Τατούλης μίλησε για το κτηματολόγιο. Μετά από εκατόν εβδομήντα χρόνια, εδένεσε ο Θεός να αρχίσει η προσπάθεια με συντεταγμένο τρόπο, ώστε να αποκτήσει η χώρα Εθνικό Κτηματολόγιο.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ: Μου επιτρέπετε μια διακοπή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν επιτρέπει το Προεδρείο. Έχετε Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Το 1994 δεν υπήρχε ούτε μια σελίδα για το Εθνικό Κτηματολόγιο.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ: Μα, στην Επιτροπή Παρακολούθησης το ίδιο το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ αναίρει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Τατούλη!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Δεν αναίρουμε, κύριε Τατούλη το πρόγραμμα του Κτηματολογίου. Δεν είστε καλά πληροφορημένοι για το μην κάνετε τα λάθη. Πιστεύω ότι δεν έχετε παρωπίδες, έχετε καλή θέληση, αλλά σας λείπει η γνώση και η πληροφόρηση. Γίατο μην εκτίθεσθε.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ: Είναι στις δηλώσεις του κ. Πάχτα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Παρακολουθώ πάρα πολύ καλά και ξέρω τι γίνεται.

Το Κτηματολόγιο προχωράει με ρυθμούς, που, αν το δούμε στον απολογισμό, είναι και θετικοί και γρήγοροι. Αν θέλετε να σας πληροφορήσουμε, ευχαριστώσ. Αν θέλετε να κάνετε μια ερώτηση, να την κάνετε. Αν θέλετε να κάνετε μια επερώτηση, να την κάνετε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ο νόμος...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Ο νόμος κατατέθηκε, κύριε Κορκολόπουλε, και εκεί θα έχουμε να πούμε πολλά. Γιατί όπως σας είπα και οι κρίνοντες κρίνονται. Δεν είσαστε στο απυρόβλητο. Απλώς δεν θέλω να παρελθοντολογώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Να μας πείτε τα έργα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Τα έργα μπορώ να τα πω ένα προς ένα και πιστεύω ότι και η προσπάθεια της Κυβέρνησής μας είναι μια δημιουργική προσπάθεια και τα έργα είναι ορατά παντού.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ο ανεπαρκής δεν αναιρεί...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Θέλετε να πουλήσετε πνεύμα, αλλά το πνεύμα σας είναι φτωχό. Και όπως γνωρίζετε εγώ δεν αγοράζω το φτωχό πνεύμα σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μάνος έχει το λόγο για δέκα λεπτά.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ κυρίως στον κ. Βενιζέλο που δυστυχώς απεχώρησε, γιατί ο κ. Λαλιώτης εκ των πραγμάτων συνεισέφερε λίγα στη συζήτηση, διότι αυτά που είπε, τα είχε ήδη καταθέσει στα Πρακτικά ο κ. Βενιζέλος. Η επανάληψη είναι βέβαια χρήσιμη, αλλά εν πάσῃ περιπτώσει, δεν υπάρχουν πολλά καινούρια πράγματα, τα οποία να χρειάζονται απάντηση.

Θα κάνω στο τέλος μόνο δύο-τρεις παρατηρήσεις που αφορούν τον κ. Λαλιώτη.

Τώρα, για τον κ. Βενιζέλο. Νομίζω ότι με τη δευτερολογία του απέδειξε την παχυλή, ως εξαιρετικά παχυλή, άγνοια την οποία έχει για τα θέματα τα οποία χειρίζεται το Υπουργείο του. Θα αναφέρω για παράδειγμα τις απαντήσεις του σε ορισμένα από τα ζητήματα που έθεσα, τα οποία έφερα ως παράδειγμα μόνο, για να δείξω πόσο λίγο νοιάζεται ο Υπουργός αυτός για το Υπουργείο του. Και αυτό είναι που με στενοχωρεί περισσότερο από ο, τιδήποτε άλλο να βλέπω έναν Υπουργό, τον Υπουργό Πολιτισμού, ο οποίος έχει ένα πολύ σημαντικό Υπουργείο και δεν φαίνεται να νοιάζεται καθόλου για το τι γίνεται εκεί μέσα όπως το απέδειξε απόψε. Είπε "μα, τι μας λέτε, κύριε Μάνο για τον Αρδηττό, αυτό είναι κληροδότημα". Ευχαριστώ πάρα πολύ, το ξέρω. Το είπε και ο κ. Γεωργακόπουλος ο οποίος ήταν παλί στο Υπουργείο Οικονομικών και έξει ότι το Υπουργείο Οικονομικών εποπτεύει αυτό το κληροδότημα. Αυτό που δεν φαίνεται να κατάλαβε ο κ. Βενιζέλος είναι ότι, όπως επεσήμανα, το κράτος, το δημόσιο επιχορήγησε το κληροδότημα για να κάνει ορισμένα έργα στον Αρδηττό.

Εφόσον λοιπόν το επιχορήγησε για να κάνει ορισμένα έργα, θα ήταν φυσικό να απαιτήσει κανείς την ανταπόδοση αυτής της επιχορήγησης. Δεν μπορεί, λοιπόν, να μας λείπει ότι δεν έχουμε εμείς τι λέμε. Ο ίδιος αποδεικνύει την παχυλή, επαναλαμβάνω, άγνοιά του για τα θέματα αυτά.

Είπε για το καπνεργοστάσιο. Του είπα ότι το καπνεργοστάσιο στην οδό Λένορμαν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως ένα κέντρο, συνεδριακό ενδεχομένως, αξιοποιώντας δυτικές περιοχές της Αθήνας, σε ένα χώρο που ανήκει στο Υπουργείο Οικονομικών. Βρήκε να μου απαντήσει ότι το καπνεργοστάσιο τώρα χρησιμοποιείται από τη Βουλή. Μα είναι γνωστό αυτό. Ένα μικρό τμήμα του καπνεργοστασίου, έχει παραδοθεί στη Βουλή όπου τηρούνται ορισμένα αρχεία και ένα κομμάτι της Βιβλιοθήκης της Βουλής. Αυτό όμως, δεν ανατρέπει το συλλογισμό, απλώς αποδεικνύει ότι δεν έχει καν ιδέα ούτε που είναι το καπνεργοστάσιο ούτε τι χώροι υπάρχουν.

Είπε για το μετρό της Θεσσαλονίκης διάφορα ζητήματα τα

οποία αγγίζουν το κωμικό. Αυτό το οποίο επεσήμανε –θα το ξέρει άλλωστε και ο Υπουργός Περιβάλλοντος– είναι το εξής: Ενώ έχουν υποβληθεί εδώ και τέσσερα χρόνια δυο προσφορές, έχουν περάσει τέσσερα χρόνια και δεν έχει παρθεί ούτε μια απόφαση ούτε προς τα εδώ ούτε προς τα εκεί. Στο κάτω-κάτω της γραφής μπορούσαν όλα να ακυρωθούν και να γίνουν καινούρια ή να αποφασιστεί να μη γίνει μετρό. Άλλα στην περιπτώσει, περάσαντε τέσσερα χρόνια και αυτό εξηγεί, κύριε Πρόεδρε, την αναφορά μου στο γεγονός ότι ο κ. Βενιζέλος δεν φαίνεται να έχει αισθηση του χρόνου. Αυτό βέβαια απαντά και στο ευφυολόγημά του ότι τάχα περνάει ο χρόνος πιο σιγά στην Αντιπολίτευση. Φανταστείτε αυτό που συμβαίνει με την Κυβέρνηση να θεωρείται γρήγορη εξέλιξη του χρόνου, αν σε τέσσερα χρόνια δεν μπορούν να μοιράσουν δυο γαιτούριών άχυρα.

Το κερασάκι σε αυτήν την απόδειξη της άγνοιας του κ. Βενιζέλου ήταν όταν μας είπε στο τέλος ότι δεν κατάλαβε ότι του κάνουν κριτική. Δεν διέκρινε κριτική σε αυτά που σίπαμε, ο κ. Βενιζέλος. Μα που ζει; Στα σύννεφα είναι τελειών;

Έκανε και δύο ευφυολόγημα στα οποία θα απαντήσω θυμίζοντας το τι είπα. Είπα ότι εγώ συμφωνώ πολλές φορές με ορισμένες από τις ωραίες κουβέντες του Πρωθυπουργού. Για παράδειγμα, συμφωνώ με τον Πρωθυπουργό, τον κ. Σημίτη, ότι πρέπει να μπει τέλος στο κράτος της ρεμούλας και της αρπαχτής. Και ενώ συμφωνώ με αυτό, δεν μπορώ παρά να θυμίσω ότι ο κ. Σημίτης, η Κυβέρνησή του, ενέκρινε, επιβράβευσε τη ρεμούλα και την αρπαχτή, όταν χάρισε τις κλεψές και τις κακοδιαχειρίσεις στους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Αυτό είπα και το επαναλαμβάνω. Δυστυχώς δεν είναι εδώ να τα ακούσει.

Είπε επίσης, κάποια εξυπνάδα για το Δήμο της Αθήνας. Είπα ότι είναι τέτοιο το χάλι της δουλειάς που έχει γίνει από την Κυβέρνηση στην Αθήνα, ώστε δεν τολμά να έχει δικό της υποψήφιο για τις δημοτικές εκλογές, αλλά κρύβεται πίσω από την κ. Δαμανάκη. Αυτό είπα και το επαναλαμβάνω.

Θα πω δυο τρία λόγια τώρα για τον κ. Λαλιώτη. Ο κ. Λαλιώτης είπε –και αυτό που είπε ήταν σωστό– ότι: "Ομολογώ ότι υπήρξε καθυστέρηση στη δημιουργία της εταιρείας για την ενοποιησή". Μη μας το λέτε εμάς. Έπρεπε να το πείτε στον κ. Βενιζέλο –δυστυχώς δεν ήταν εδώ– ο οποίος μας είπε περιχαρής ότι όλα πάνε καλά, τίποτε δεν καθυστέρησε και δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη για οτιδήποτε. Αυτά είπε πριν από λίγο, δυστυχώς δεν τον ακούσατε.

Παρά ταύτα, επαναλαμβάνω ότι αυτό που είπατε είναι και τίμιο και σωστό. Έτσι είναι. Αν αυτό είχε πει ο κ. Βενιζέλος, από εκεί και μπρος θα λέγαμε ότι αφού το αναγνωρίζει, τελείωσε το θέμα. Άλλα ο κ. Βενιζέλος μας είπε ότι δεν υπάρχει κανένα θέμα και ότι όλα γίνονται σωστά και στην ώρα τους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Μπορώ να κάνω μια διακοπή;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Παρακαλώ, αν το επιτρέπει ο Πρόεδρος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Αν εγκρίνετε κύριε Πρόεδρε, για μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Σ' αυτό το διάστημα, μπορεί να μη συγκροτήθηκε η ανώνυμη εταιρεία, όμως και το ένα Υπουργείο και το άλλο, σύμφωνα με τον κοινό σχεδιασμό που είχαμε, προωθήσαμε με συνέπεια αυτόν τον προγραμματισμό. Εγώ κατέθεσα έναν απολογισμό τεσσάρων χρόνων και νομίζω ότι είναι αρκετά θετικός και πλούσιος και μπορούμε να το δούμε στην πράξη, αλλά και στα χαρτιά.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριε Υπουργέ, θα τον μελετήσω τον απολογισμό. Βλέπω εδώ ότι έχει ημερομηνία Νοέμβριο 1997. Θα το δώ.

Το μόνο το οποίο επεσήμανα εγώ είναι το εξής και αφορά εσάς. Δεν σας κρίνω αορίστως. Σας κρίνω βάσει των δικών

σας προγραμμάτων. Έχω εδώ το πρόγραμμα που μοιράσατε τον Ιούνιο του 1994, στο οποίο αναφέρεστε σε διάφορα θέματα και στα οποία δίνετε προϋπολογισμό και εκτιμούμενους χρόνους για αποπεράτωση διαφόρων έργων.

Βάσει αυτών, βάσει του προγραμματισμού σας, βρίσκω ότι στα πιο πολλά σημεία, αν όχι σε όλα, έχετε μείνει απελπιστικά πίσω και γι'αυτό είπα ότι έχετε τελείως διαφορετική αίσθηση χρόνου, απ'αυτή που νομίζω ότι θα έπρεπε να είχατε ως Υπουργοί της Κυβέρνησης.

Θα ήθελα να κάνω, επίσης, μία μικρή παρατήρηση για κάτιο το οποίο είπατε για το εμπορικό κέντρο, για το ιστορικό αυτό κέντρο της πόλης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Υπάρχει εμπορικό κέντρο και ιστορικό κέντρο, για να μην μπερδεύμαστε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Ορθώς. Επειδή το ιστορικό κέντρο είναι δική μου ονομασία, σε δικό μου διάταγμα, ας μείνουμε σ'αυτό λοιπόν.

Στο ιστορικό, λοιπόν, αυτό κέντρο, μνημονεύσατε ορθώς ότι υπάρχουν κτίρια τριάντα δύο μέτρων και ότι έπρεπε να μπει ένα όριο. Θέλω απλώς να σας επισημάνω ότι στον παλιό σας συνάδελφο, στον κ. Κουλουμπή, σημερινό νομάρχη, οφείλονται τα τριάντα δύο μέτρα, όταν κατήργησε τα ύψη και εφήρμοσε γενικώς και αορίστως τον καινούριο ΓΟΚ.

Αυτός φέρει την ευθύνη, όχι η επάραπτη Δεξιά που αναφέρθηκε πριν, δηλαδή, ο κ. Κουλουμπής ως Υπουργός Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. Κατήργησε τα διατάγματα για τα ύψη στο κέντρο της Αθήνας και είπε: "εφαρμόστε το ΓΟΚ". Ήταν έγινε και ένα κτίριο εξάμβλωμα πολύ κοντά στην Ακρόπολη, δεν θυμάμαι σε ποιο ακριβώς δρόμο, πάντως πολύ κοντά, εξαιτίας αυτής της ρύθμισης του κ. Κουλουμπή.

Είναι, δηλαδή, πρόσφατη η ζημιά και ελπίζω τώρα να τα καταργήσετε όλα αυτά και να ορίσετε συγκεκριμένα ύψη γι'αυτές τις ιστορικές περιοχές. Μπορεί να υπάρξει προϊόν μελέτης, αλλά επαναλαμβάνω ότι η αόριστη ρύθμιση βάσει ΓΟΚ, είναι έργο του κ. Κουλουμπή, ο οποίος κατήργησε τα ύψη στην Αθήνα. Είναι και αυτό βέβαια μέσα στον κατάλογο των πολλών ευθυνών. Πρέπει να το πούμε και αυτό.

Εγώ δεν έχω να πω τίποτε άλλο, κύριε Πρόεδρε, παρά να επαναλάβω όσα είπα στην αρχή ότι εμένα μου προκαλεί δυσάρεστη εντύπωση το γεγονός, νέοι Υπουργοί να μη φαίνονται να νοιάζονται για τα πιο απλά πράγματα που γίνονται γύρω τους. Γι'αυτό ανέφερα τον Αρδηττό και ορισμένα άλλα παραδείγματα, τα οποία δεν κοστίζουν πολλά χρήματα. Δεν είναι ζήτημα χρημάτων, είναι ζήτημα να νοιάζεσαι γι'αυτά που γίνονται γύρω σου. Αυτό επεσήμανα και επ'αυτών έκανα κριτική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Δεν έχω να πω τίποτε, κύριε Πρόεδρε.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύρια Μπενάκη, έχετε το λόγο.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Χαίρομαι που επέστρεψε ο κύριος Υπουργός, γιατί ήθελα να κάνω μία μικρή παρέμβαση σε όσα είπε για το Μουσείο Ακροπόλεως, διότι είπε ότι η μόνη ουσιαστική πρόοδος που έχει γίνει, είναι αυτή που έγινε το τελευταίο εξάμηνο, διότι προχωρούν τώρα οι εργασίες.

Θέλω να υπενθυμίσω στον κύριο Υπουργό και να γραφτεί και στα Πρακτικά ότι αν υπάρχει ελπίδα να γίνει κάτι για το Μουσείο της Ακροπόλεως, αυτό οφείλεται στην Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Διότι η Νέα Δημοκρατία επί υπουργίας του κ. Τζανεττάκη, όταν ήμουν και εγώ Αναπληρωτής Υπουργός, έκανε το διεθνή διαγωνισμό –είχε ακυρωθεί ο πρώτος, ο οποίος είχε γίνει επί Μελίνας Μερκούρη– και επελέγη το σχέδιο και επί της δικής μου Υπουργίας το 1992 ανετέθη η προμελέτη στους Ιταλούς αρχιτέκτονες Νικολέτι και Πασαρέλι και κατεβλήθησαν ζεστά τριακόσια εβδομήντα εκατομμύρια (370.000.000) δραχμές. Ετοι προχώρησε το Μου-

σείο.

Πρέπει να πω βεβαίως ότι όταν ήρθε το Π.Α.Σ.Ο.Κ. το 1994 έγινε ο Οργανισμός του Μουσείου της Ακροπόλεως. Από το 1994 μέχρι προχθές, δεν έγινε τίποτε. Η τελευταία πρόοδος ήταν ότι επιτέλους το Ίδρυμα Μελίνα Μερκούρη ανέθεσε μόλις πρότινος τελικά στους Ιταλούς αρχιτέκτονες να προχωρήσουν το έργο.

Επομένως, δεν αρνούμαι μεν ότι και αυτή είναι μία πρόοδος και υπάρχει μια ελπίς να γίνει το Μουσείο, αλλά δεν πρέπει να δημιουργούνται εσφαλμένες εντυπώσεις. Αν σήμερα προχωρεί το έργο, αυτό οφείλεται στο διαγωνισμό που έγινε επί κυβερνήσεως Τζαννετάκη και στην υπογραφή της προμελέτης, που έγινε επί της δικής μου υπουργίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Υπουργός Πολιτισμού κ. Βενιζέλος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Εγώ δεν αμφισβητώ την καλή πρόθεση της κ. Μπενάκη ούτε του κ. Τζαννετάκη. Η αλήθεια όμως είναι ότι αυτή η κατακύρωση του διαγωνισμού, στην οποία αναφέρεται η κ. Μπενάκη, ακυρώθηκε από το Συμβούλιο της Επικρατείας και καμία προμελέτη δεν ανατέθηκε από το ελληνικό δημόσιο. Γ' αυτό και επί των ημερών μου υπεγράφη σύμβαση μεταξύ του Ιδρύματος Μερ-

κούρη και των Ιταλών αρχιτεκτόνων, μετά από μεγάλη πίεση που ασκήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της υπ' αριθμόν 15/19.11.97 επερώτησης Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας προς τους Υπουργούς Πολιτισμού, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εθνικής Οικονομίας.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Τρίτης 11 Νοεμβρίου 1997 και ερωτάται το Σώμα αν επικυρώνται.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς, τα Πρακτικά της Τρίτης 11 Νοεμβρίου 1997 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 22.40' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τρίτη 2 Δεκεμβρίου 1997 και ώρα 18.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση αναφορών και ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη, που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ